

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు

అధికార నివేదిక
విషయ సూచిక

పేజీ. నెం.

1. ప్రశ్నలు -వాగ్దాన సమాధానములు .. 283
2. స్వల్పవ్యవధి ప్రశ్న - వాగ్దాన సమాధానములు .. 306
3. సంతాప ప్రతిపాదన:
ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు శ్రీ రావే
నారాయణరెడ్డి మృతిపట్ల సంతాపము. .. 318
4. ముఖ్యమంత్రి తరపున (శ్రీ కె. రోశయ్య) పక్కటన:
నాగార్జున సాగర్ కుడి ఎడమ కాల్వలక్రింద
టెయిలెండ్ రైతాంగానికి నీరు యిచ్చుటకు
తీసుకున్న చర్యల గురించి. .. 325
5. సభాకార్యక్రమము. .. 329
6. రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకువచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని
కరువు పరిస్థితిని గురించి. .. 340

(తరువాయి 3వ కవరులో)

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రాణాలయ కమీషనరుగారిచే శాసనసభ
ముద్రాణాలయము, హైదరాబాదునందు ముద్రించబడినది.

1991.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధానాధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు
ఉపసభాపతి	:	శ్రీ ఏ. ధర్మారావు
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు
	:	శ్రీ ఆర్. రాజగోపాలరెడ్డి
	:	శ్రీ డి. నరసయ్య
	:	శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి
	:	శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు
	:	శ్రీ డి. చినమలయ్య
కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఏ.వి.జి. కృష్ణమూర్తి
సంయుక్త కార్యదర్శులు	:	శ్రీ పి. సత్యనారాయణ శాస్త్రి
	:	శ్రీ ఏ. పద్మనాభన్
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీమతి ఎం.వి.ఎస్. జయలక్ష్మి
	:	శ్రీ బి.వి. రామారావు
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ జి. రంగారెడ్డి
	:	శ్రీ కె. శౌరీరెడ్డి
	:	శ్రీ ఏ. సత్యనారాయణమూర్తి
	:	శ్రీ డి. సుబ్రహ్మణ్యం
	:	శ్రీ ఏ.డి. భాస్కరరెడ్డి
	:	శ్రీ బి. శ్రీనివాసులు
	:	శ్రీ టి.ఎస్. రామచంద్రరావు
	:	శ్రీ ఏ. వెంకట్రావు
	:	శ్రీ ఎస్. స్కెలాస్
	:	శ్రీ వై. వెంకటేశ్వరరావు
చీఫ్ రిపోర్టరు	:	శ్రీ ఎమ్.హెచ్. కేశవరావు

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(ఐదవ సమావేశము: పదిహేనవ రోజు)

మంగళవారము, 10 సెప్టెంబరు, 1991

(సభ ఉదయం 8.30 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

ప్రశ్నలు - వాగ్దాన సమాధానములు

ఎన్నికలరోజు కల్లు దుకాణములు మూసివేసినందుకు
నష్టపరిహారం

131-

*5306- సర్వశ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం), కె. భీష్మం (బూర్గంపహాడ్), డి. చినమల్లయ్య (ఇందుర్తి), మహమ్మద్ రజబ్ అలీ (సుజాతనగర్), జి. యాదగిరి రెడ్డి (రామన్నపేట):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) గత పార్లమెంటు ఎన్నికల సమయంలో ఎన్నికల నియమావళి ననుసరించి పోలింగ్ తేదీకి ముందు ఒకరోజు, పోలింగ్ రోజున, ఓట్ల లెక్కింపు రోజున మరియు రిపోలింగ్ తేదీలలో కూడా కల్లు, సారాయి దుకాణములు మూసి వేయబడినవా;

(ఆ) అయినచో, ఇందు గూర్చి మొత్తం ఎంత నష్టపరిహారం చెల్లించినారు?

ముఖ్యమంత్రి తరపున, వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య):-
అధ్యక్షా,

(అ) అవునండే.

(ఆ) అద్దెల రెమిషన్ విషయములో రూ. 4.3 అని వచ్చింది సమాధానములో - పొరపాటుగా ఒక సున్న పడలేదు - 4.03 కోట్ల మొత్తం చేరి వుంది.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఎలక్షన్లు వచ్చినప్పుడు గతములో కూడా ఒక పార్లమెంటు వుండేది - పోలింగు రోజున రెంటి రెమిషన్ ఇవ్వడమనేది -

Mr. Speaker:- The question hour should be over by 9.30. I don't like that it should continue beyond that time.

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

(283)

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- గతములో ప్రాక్టీసు ఏమిటో ఎన్నికల సందర్భములో? ఇప్పుడు ఆ ప్రాక్టీసును ఎందుకు మార్చారు? ఈ రూల్సులో ఎందుకు తేడా తెచ్చారు? 3 రోజులకు ఎందుకు పెంచారు? ఇందులో వున్న అంతరార్థం ఏమిటో? రిపోటింగు ఎన్ని చోట్ల జరిగింది? దానివల్ల ఎంత నష్టం వచ్చింది? రెమిషన్ ఎంత యిచ్చారు? కొన్ని చోట్ల కర్ఫ్యు పెట్టారు. కర్ఫ్యు సందర్భములో రెమిషన్ యిస్తున్నారా లేదా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, ఎక్స్‌యూజు పాలసీ 1988 వరకు, మండల్స్ లేకపోతే తాలూకా లెవల్‌లో ఆక్షన్‌నిగ్గు పద్ధతి వుండేది. 88లో ఇండివీడ్యువల్ పాస్స్ ఆక్షన్‌నిగ్గు వచ్చింది. 88 వరకు యీ రెమిషన్ యిచ్చే పద్ధతి వుంది. ఎప్పుడైనా సరే, ప్రభుత్వం డిక్లర్ చేసి కోర్ట్ చేయమంటే - ఏ కారణముతో అయినా - ప్రభుత్వ ఆదేశాల మేరకు కోర్ట్ చేసినప్పుడు రెమిషన్ యిచ్చే పద్ధతి 88 వరకు వుంది. 88లో ఎప్పుడైతే ఇండివీడ్యువల్ ఆక్షన్స్ పెట్టారో అప్పుడు యీ పద్ధతితో మార్పు వచ్చింది. తిరిగి మరల 90 నుండి పాత పద్ధతిలో అంటే మండలాల ఆక్షన్స్ పెట్టే పద్ధతి వచ్చిన తరువాత 88 వరకు అమలులో వున్న పద్ధతిని పునరుద్ధరించడం జరిగింది. రెండవది, వారు అడిగింది, యీ రెంటివీసవల్ల ఏ జిల్లాలో ఎంత వచ్చింది అనేది - పెద్ద స్కేటుమెంటు వుంది. I have got every detail. If he wants and if you permit me, I can read it out. కావాలంటే సర్క్యులేట్ చేస్తాను.

Mr. Speaker:- It would be more better to circulate.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- రోశయ్యగారు అర్థం చేసుకున్నట్లుగా లేదు. 88 వరకు వున్నటువంటి ప్రాక్టీసును తీసుకొని వచ్చామన్నారు. 88 వరకు వున్న ప్రాక్టీసు అది కాదు. మీకు, మాకు అందరికీ తెలుసు. అప్పుడు యిన్ని రోజుల కొరకు రెమిషన్ లేదు. ఇప్పుడు 3 రోజులు రెమిషన్ యిచ్చారు అంటే ఎన్నికలకు ముందు రోజు, ఎన్నికల రోజు, కౌంటింగ్ రోజు - గతములో మే ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు లేదు, తెలుగు దేశము ప్రభుత్వం వున్నప్పుడు లేదు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నేను చెప్పింది, గతములో యిన్ని రోజులకు రెమిషన్ యిచ్చారనేది కాదు. రెమిషన్ యిచ్చే పద్ధతి చెప్పాను. గతములో యిచ్చిన పద్ధతి ఏమిటో చెప్పాను - ఎన్నికల విధానము, నాగేశ్వరరావుగారికి, తమకు అందరికీ తెలుసు. పాత రోజులలోలాగా ఎన్నికలు జరుగుతున్న వాతావరణం లేదు. ఎన్నికలలో గందరగోళం జరగడం, కొన్ని చోట్ల అయినా మళ్ళీ రీ-పోల్ జరగడం ఒకటి, రెండవది, రాష్ట్రం మొత్తం మీద ఒకే రోజు గాకూడా రెండు రోజులు ఎన్నికల పద్ధతి పెట్టుకోవడం జరిగింది. కొన్ని చోట్ల రీ-పోల్ జరిగింది. వాటి అన్నిటి కారణాల వల్ల రాష్ట్రము మొత్తం మీద కలిపి రెండు రోజులు జరిగితే రెండు రోజులు రెమిషన్ యివ్వలేదు. ఏ పోర్షన్‌లో అయితే ఎన్నికలు జరిగాయో ఆ పోర్షన్‌కు రెండు రోజులు ఇచ్చాము.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- విషయం అది కాదు. రెండు డేట్స్ వున్నవి, డిఫరెంట్ డేట్స్ వున్నవి. ఐ యాక్సెప్ట్ యిట్. నా పాయింటు ఏమంటే - గతములో 88 వరకు మూడు రోజులు రెమిషన్ ఎప్పుడూ యివ్వలేదు. ఇప్పుడు యీ ప్రభుత్వము కొత్తగా

ప్రశ్నపెట్టింది. 89లో ఎన్నికలు జరిగాయి, పద్దతి ఏమిటి? For how many days you have given? ఒకరోజు అంటే కోటిన్నర రూపాయలు యిచ్చారు. ఎవరికి యిచ్చారు? నాకు కావాలి. దానితో ఫిజీ డీల్ వుంది.

Mr. Speaker:- Don't make a simple issue complicated. Unless otherwise it is very important, I am not going to give much more time.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- 89లో ఎన్నికలు జరిగినప్పుడు ఆక్ససింగు సిస్టం వేరుగా వుంది. ఇండివిడ్యువల్ పాస్ అక్సను చేసే పద్దతి అమలులో వుంది. ఆ పద్దతి మార్చి మొత్తం.....

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- 1985లో ఏముంది?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- 1985లో పాత సిస్టం అంటే రెమిషన్ యిచ్చే పద్దతి వుంది.

Sri P. Nageshwara Rao:- For how many days?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నా వద్ద రెడీగా యిన్నర్మెషను లేదు, కావాలంటే పంపిస్తాను.

Sri P. Nageshwara Rao:- That is the main point. నా అభియోగం ఏమంటే It is an open fact. చిహ్నం: మీకు తెలిసి వుంటుంది. ఈ మూడవ రోజు పెంపడం వల్ల యీ మూడవ రోజుది కాంట్రాక్టర్లకు యిచ్చి రెండు రోజులది ప్రభుత్వ పార్టీకి యిచ్చారు. మేము హౌస్ చేస్తాము.

Mr. Speaker:- If at all it was done, what is the alternative? ఎందుకు ఫేంక్ చేశారు?

Sri P. Nageshwara Rao:- Why they have changed it. ప్రాక్టీస్ వుంది, గతములో రెమిషను యిచ్చారు. ఏ ప్రభుత్వం వున్నా రెమిషన్ ఇచ్చారు. ఏ ఎన్నికలలో అయినా రెమిషన్ యిచ్చారు. అయినా సరే, బ్యాంకర్స్ వోటున్నాయి. ప్రభుత్వ పరంగా డిస్టిలర్స్ నుండి సాచెట్స్ తయారు చేసి పంపకానికి వెళ్లిపోయినవి. ఎక్కడా సారా ఆగలేదు. నా పాయింటు ఒకటి. గతములో ప్రాక్టీసు వున్నదనే రోశయ్యగారు అన్నారు. ఐ యాక్సెప్ట్ యిట్. గతములో ప్రాక్టీసు ఎన్ని రోజులకు వుంది? ఎన్ని రోజులకు రెమిషను యిచ్చేవారు? ఇప్పుడు రెండు రోజులు వుంటే, వేర్వేరు పోలింగ్ - ఐ యాక్సెప్ట్ యిట్. గతములో ఒక రోజునే పోలింగు అయిపోయేది. ఈ మధ్యకాలంలో రెండు రోజులు పెట్టారు. పోలింగ్ రోజుకంటే ముందు రోజు, పోలింగ్ రోజు, కౌంటింగ్ రోజు, యీ మూడు రోజులకు పెంపారు. దానివల్ల అదనముగా మీరు కోటి 50 లక్షల రూపాయలు రెమిషన్ యిచ్చారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- వారు అపోహపడుతున్నది. ఏమీ లేదు. దీనితో - వెనుకటి రోజుల్లో ఎన్నికలలో సారాయి గానీ, వాటి పాత్ర ఎట్లా వుండేది, యివాళ ఎంత తీవ్రముగా

వుందో గౌరవ సభ్యులు నాగేశ్వరరావుగారికి తెలుసు. ఉవాచరణకు మనవి చేస్తున్నాను. మే, 20.....

Mr. Speaker:- Should the question hour be completed or not? దీనిని సాయంత్రం దాకా తీసుకుందామా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- మే, 20 నాడు ఎలక్షన్లు జరిగిన చోట From 5.00 A.M. on 18th to 5.00 A.M. on 21st. అంటే ఎన్నికల ముందు రోజు కూడ ఆపుదల చేస్తూ తప్ప ఎన్నికలు సక్రమంగా నిర్వహించబడవు అనే భావముతో అక్కడ జిల్లా కలెక్టరు, ఎస్.పి. ఆలోచన చేసి ప్రశాంతమైనటువంటి వాతావరణం నెలకొల్పడానికి ఒకరోజు ఎక్కువ చేశారు తప్ప మరేమీలేదు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- జిల్లా కలెక్టరు, ఎస్.పి. తీసుకున్న డెసిషన్ కాదు. రాష్ట్రానికి సంబంధించి డెసిషను తీసుకున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇప్పుడు వచ్చిన ఆన్సర్ వీన్నారు గదా, ఇప్పటికిప్పుడు ఇంకేదైనా ఆన్సర్ వస్తుందా?

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఒకరోజు అదనంగా రెమిషన్ ఇచ్చారు.

Mr. Speaker:- The matter is over. If you take more than five supplementaries, we cannot complete. మీరు కొద్దిగా ఫీడ్ చేయండి, మిగతా వారు వున్నారు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఫీడ్ చేస్తాము.

Mr. Speaker:- You have taken lot of time. అర్థగంట తీసుకుంటే బాగా లేదు.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:- అధ్యక్షా, సారాయి, కల్లు వివరణ ప్రభుత్వానికి తెలిసి 8.40 నుల్లు లేదు. సారాయి ఏమో గేత గోసేదీ కాదు. పుల్నివోయేదీ కాదు. కల్లు గోసి తీసుకొని ఉ. వచ్చి విక్రయించాలి. బంద్ పెడితే కల్లుకు ఎక్కువ నష్టం వస్తుంది, సారాయికి నష్టం లేదు. కనుక సారాయికి నష్టం లేకుండా కల్లుకు ఈ 3 రోజుల నష్టాన్ని వర్తింపజేయటం వంటి ఆలోచన ప్రభుత్వం ఏమైనా చేస్తుందా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- రెండింటికీ రెమిషను ఉంది.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:- సారాయికి అక్కరలేదు. ప్రభుత్వం నష్టపడే అవసరం లేదు. కల్లుకు మాత్రమే రెమిషను ఇవ్వడం బాగుంటుంది. కల్లు గోసేదీ, పుల్నివోయేదీ కనుక 3 రోజులు ఉండదు. కనుక దానికి మాత్రమే ఇవ్వడానికి ఏమైనా ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- భవిష్యత్తులో వారి సూచనను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆలోచన చేయడానికి అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ జి. యాదగిరిరెడ్డి:- ఈ మధ్య కాలంలో నిరుద్యోగులైనటువంటి వారు ఈ సారా కాంట్రాక్టర్ల దగ్గర తీసుకొని కమీషనుకు అమ్ముతున్నారు. ఎలక్ట్రను రోజున, కౌంటింగు రోజున బండ్ పెట్టడంవల్ల వారి జీవనభృతి దెబ్బతింటుంది. అందువేత ఈ కమీషను మీద అమ్మేవారికి వారి దగ్గరనుంచి కమీషను ఇప్పించడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా ఆలోచిస్తుందా? కలుగ పులునిపోవడం వల్ల గీత కార్మికుడు నష్టపోతున్నాడు. అందువల్ల వారికి అడ్డు పన్ను, చెట్టు పన్ను ప్రభుత్వం రెమిషను ఇవ్వడానికి ఏమైనా ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అది సాధ్యం కాదు.

శ్రీ డి. శివరామరాజు (అత్తిలి):- షాప్స్ మూసివేసామని అన్నారు. భద్రాచలం నియోజకవర్గంలో మామూలు రోజులకన్నా ఆ మూసివేసినప్పుడు మూడు రెట్లు సారా పంచి పెట్టారు. ఎలక్ట్రనులతో దొరికినంత సారా మామూలు రోజులలో దొరకదు. ప్రభుత్వం మీద అభియోగం ఏమిటంటే - ఆ మూడు రోజులలో ఒకరోజు వారికి అని రెండు రోజులు వీరికి అని అంటున్నారు. ఇది ఓపెన్ ఫ్యాక్టు. ఆ విషయంలో మీరు ఎస్కేప్ అయి 3 రోజులు పెట్టాము, ఉదారంగా చేసామని చెబుతున్నారు. మీరు సారా ఎక్కువ సప్లయ చేసి ఓటర్లను మభ్య పెట్టడానికి వ్యవహారం చేశారు. ఇందులో మీ వాటా ఎంతో చెప్పండి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఇందులో మాకు ఏమీ వాటా లేదు. రాజుగారికి ఎంత ముట్టిందో కూడా విచారణ చేయించలేదు. ఎలక్ట్రను కమీషనువారు ఎన్నికల సందర్భంలో ఇలాగ క్లోజు చేయాలనే మాట చెప్పారు. జనరల్ గా క్లోజు చేసిన తరువాత ఆ క్లోజర్ పేరియడుకు వారికి రెమిషను ఇవ్వవలసి ఉంటుంది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు (చింతలపూడి):- అధ్యక్షా, 1989కి, 1991కి ఎక్స్ యుజు పాలసీ విధానంలో మార్పు వచ్చింది కనుక అప్పుడు లేదు, ఇప్పుడు మూడు రోజులు ఇచ్చామని అంటున్నారు. ఎలక్ట్రను కమీషను కూడా అదేకాలు ఇచ్చారని అంటున్నారు. మంత్రిగారిని నేను అడుగుతున్నాను. ఎలక్ట్రను కమీషను మీకు 3 రోజులు క్లోజు చేయాలని డైరెక్షను ఇచ్చిందా? రెండవది - ఇతర రాష్ట్రాలలో కూడా 3 రోజులు మూసివేసారా? 1989లో మండలవైజు ఆర్కసు లేకపోవడం కానీ వీలేజీ వైజు ఆర్కసు ఉన్నాయి. 1989కి, 1991కి ఎలక్ట్రను విధానంలో మార్పు ఏమీ రాలేదు. అది వారికి తెలుసు, మాకు తెలుసు, అందరికీ తెలుసు. అందరం ఎలక్ట్రనును ఎదుర్కొన్నాము కనుక. 1989లో వీలేజీ వైజు ఇవ్వని డినిఫిట్ ను ఈనాడు కేవలం మండలానికి ఒకడే కాంట్రాక్టరు ఉంటే ఆ మాఫియా లేడర్లను పోషించడానికి మీరు 3 రోజులు ఇచ్చిన మాట వాస్తవం కాదా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అది అవాస్తవమైనటువంటి మాట. ఎవరినో పోషించడానికి ఇచ్చింది కానే కాదు. ఎన్నికలు ప్రశాంతంగా జరగడం కోసం ఇటువంటి షాప్స్ క్లోజు చేయమని జనరల్ గా ఎలక్ట్రను కమీషనువారు ఇచ్చినటువంటి గౌడ్ లెన్సు. ఎలక్ట్రను ట్రాన్సిమిషన్ మాన్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ సారాను లేకపోతే టాడీను నీవేధీస్ తప్ప, ఆ 2, 3 రోజులు లేకుండా చేస్తే తప్ప ఎన్నికలు ప్రశాంతంగా జరుగవు అనే భావంతో చేసింది తప్ప ఎవరినో పోషించడానికి కానీ మరేమీ కానీ కానే కాదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఎలక్షను కమీషను ఎన్ని రోజులు మూసివేయాలని ఆదేశాలు ఇచ్చిందో చెప్పలేదు. ఎన్నిరోజులు అని ఇచ్చింది అని నేను అడిగాను. స్పెసిఫిక్ గా చెప్పమనండి. 3 రోజులు అని చెప్పిందా? ఎలక్షను కమీషను ఎన్ని రోజులకు డ్డెరక్షను ఇచ్చింది? మంత్రిగారు హౌసును మీసీలేడ్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, తమరు ప్రోసీడింగు చూడండి. There is no question of misleading. నేను చెప్పాను. జనరల్ గా ఎన్నికలు ప్రశాంతంగా జరగడం కోసం చేతీని క్లోజు చేయండి అనే మాట చెప్పారని చెప్పాను కానీ వారు 3 రోజులు చెప్పారు అనే మాట నేను చెప్పలేదు; ఒకరోజు చెప్పారు అనే మాట చెప్పలేదు. జనరల్ ఇన్ స్పెక్షను - ప్రశాంతంగా ఎన్నికలు జరపడం కోసం ఈ రకమైన క్లోజర్ మంచీదని సూచన చేసారు. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఇక్కడున్నటువంటి వాతావరణం మీద ఎలాగ ఎన్నికలు ప్రశాంతంగా జరుగుతాయి అనేటటువంటి ధోరణితో ఆలోచన చేసింది తప్ప ఇంకేమీ లేదు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, దురదృష్టవశాత్తు శ్రీ రోశయ్యగారికి ఎక్కుయిజు మీద అన్నరు చేసే పరిస్థితి వచ్చింది. ఎందుకంటే దానిలో వారికి లిటిల్ నాలెడ్జి ఉంటుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు వారిమీద బాధ్యత పెట్టారు. మీరు కావాలని ఎలక్షను కమీషనును అడ్డుపెట్టారు. ఎలక్షను కమీషను ఈవేళ కొత్తగా ఇచ్చింది ఏమీ కాదు. షేల్స్ చేయడానికి వద్దు. ఇది తూర్పు అవుట్ ఇండియా ఉంటుంది, ఒక్క ఆంధ్రప్రదేశ్ కే ఉండదు. తూర్పు అవుట్ ఇండియా 3 రోజులు ఫాఫ్స్ కోడ్ చేస్తారా? 3 రోజులు రెమిషను ఇచ్చారా? ఎలక్షను కమీషను ద్వారా 3 రోజులకు రెమిషను ఇమ్మని లేకపోతే ఎన్నికల ముందు రోజు, ఎన్నికల రోజు, ఎన్నికల తరువాత రోజు - 3 రోజులూ ఫాఫ్స్ కట్టి వేయండి తూర్పు అవుట్ ఇండియా అని ఇచ్చారా? ఇస్తే మిగిలిన రాష్ట్రాలలో కూడా అట్లాగ అమలు చేసారా? అధ్యక్షా, వారు చాలా జాగ్రత్తగా సమాధానం చెప్పారు. సారాయివల్ల చాలా అలర్గు జరుగుతున్నాయి, ప్రశాంత పరిస్థితులు కల్పించడం కోసం ఇంకొక రోజు అదనంగా ఇచ్చామని సపోర్టు చేయడానికి కేసు బిల్డ్ చేస్తున్నారు. What is the fact? From time to time, from election to election, more re-pollings were taking place. 1989లో జరిగిన దానికన్నా మొన్న ఎక్కువ రేపోలింగు జరిగింది. అప్పటికన్నా ఎక్కువ మర్కర్సు జరిగాయి, అప్పటికన్నా ఎక్కువ ఖాతీ కాపూరింగు జరిగాయి. అట్లాగ చెప్పి తప్పుదారి పట్టించవద్దు. అన్ని పార్టీలు కావలసినంత, పోయగలిగినంత సారా స్టాకు ముందే పెట్టుకొంటున్నారు. Why did they give remission? ఎక్స్ పెక్టర్ కు నష్టం జరిగే విధంగా అదనంగా 3 రోజులు ఎందుకు పెంచారు? రెమిషను ఇవ్వడం ద్వారా మన రాష్ట్ర ఎక్స్ పెక్టర్ కు అదనంగా నష్టం జరిగిందని నా పాయింటు. ఎలక్షను కమీషనును అడ్డు పెట్టుకొనడానికి వేలులేదని నేను కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే - What is the practice previously? తూర్పు అవుట్ ఇండియా ఏమీ జరిగింది.

Sri K. Rosaiah:- I have said more than once. ఎన్నికల కమీషను చెప్పినటువంటి మాట అడ్డు పెట్టుకునే దానికి ప్రయత్నమే లేదు. ఎన్నికలు ప్రశాంతంగా

జరిపించేటప్పుడు ఎటువంటి వాతావరణం ఉండాలని ఆలోచన చేసినప్పుడు వేరి సంహార కూడా ఉన్నదనే మాట వరకే చెప్పాను. ఒక్కరోజు, 3 రోజులు అనే మాట నేను చెప్పనే లేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- You cannot get much more than this.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అట్లాగ అయితే కుదరదు.

Mr. Speaker:- If you don't carry out the facts ఇంతకుముందు తీసుకున్న యాక్సును పరిశీలన చేస్తారు. అంతకన్నా ఏమి చేస్తారు?

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- దీనిలో పరిశీలన ఏమిటి? కోటిన్నర రూపాయలు పోయాయి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- మిగిలిన రాష్ట్రాలలో ఎట్లాగ ఉంది, ఏమిటి అనే ఇన్వెస్టిగేషన్ నా దగ్గర లేదు. వారికి కావాలని అంటే నేను అడిగి తెలుసుకొని వచ్చి మీకు ఇన్ఫార్మేషన్ చెస్తాను.

Mr. Speaker:- Next question. We have taken 25 minutes.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఇతర రాష్ట్రాల ఇన్వెస్టిగేషన్ మన దగ్గర ఉంటుందా? Can you get it? We cannot

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అనేకవోట్ల అనేక ఎక్సయిజు పాలసీలు ఉన్నాయి. తమిళ నాడులో ప్రొహిబిషన్ ఉంది. అక్కడ ఎలక్షన్ కమీషన్ ఇది ఏమి ఉంది. తమిళనాడులో ప్రొహిబిషన్తో చేయలేదా? దీని ద్వారా మన ప్రభుత్వానికి నష్టం జరిగింది. 3 రోజులు రెమిషన్ ఇవ్వడమనేది కొత్తగా పెట్టారు. దానివల్ల నష్టం జరిగిందా లేదా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- నష్టం జరిగితే ఏమి చేయమంటారు?

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- కారణం ఏమిటి? Why did they change the practice? Is it to help the anti-social elements?

Mr. Speaker:- He has no information more than this.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నేను రెమిషన్ యివ్వడం వలన ప్రభుత్వానికి ఎంత నష్టము 8.50 వచ్చినదీ వివరంగా అంతెంతో చెప్పాను. నష్టము వస్తూంది కాబట్టి అట్లాగ చేయవద్దు ఉ. అని నాగేశ్వరరావుగారు తమ ఓపీనియన్ చెబుతున్నారు.....

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- 1989 సంవత్సరములో ఎంత నష్టము వచ్చింది?

మిస్టర్ స్పీకర్:- దీనికి ఒక పద్ధతి అంటూ ఉండాలి. ఈ క్వశ్చను యిట్లాగు నడుస్తూ ఉండడమేనా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- 1989 సంవత్సరములో ఆ పద్ధతి లేదు. మొట్టమొదట చెప్పాను.....

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మండలాలలో లేవు. విలేజ్‌లో ఉండేది. ఎంత రెమిషను యిచ్చారు?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- గవర్నమెంటు ఇన్ఫర్మేషను ప్రకారం 1989 ఎన్నికలలో రెమిషను యిచ్చే పొలిటికను లేదు. ఒక ప్లెసా కూడా యివ్వలేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- You cannot get much more than that. They will also follow your recommendations.

(Interruptions)

I have not asked you. Nothing to go on record. How can you get more than this answer? I have not asked you to speak. You are always talking. Once you are a Minister. Madhava Reddy, you must know the principles. You cannot get more than that. In this way, how can we complete the questions? Mr. Raghuma Reddy, I have not asked you. You please sit. How can I conduct the business in the House then? I would like to know it from you first. రెమిషను ఉన్నది, లేదు అని కాదు విషయం - మీకు తెలిసినదే సత్యము అని అనుకుంటే ఎట్లాగు?

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అసత్యమని అంటున్నాను.

Mr. Speaker:- This matter has to be enquired. Nothing to go on records. You are raising another point. It has also not come. I declared it.

Sri P. Nageshwara Rao:- How do you disconnect the mike? I do not understand.

Mr. Speaker:- Nothing to go on record.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- నాది సింపిల్ పాయింటు -

Mr. Speaker:- No. Nothing. I have already given 25 minutes. Simple point is leading to discussion. No. You should not claim like that.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- గతములో ఇచ్చిన దానికంటే ఈ ఎన్నికల విషయంలో ఎక్కువ రోజులు రెమిషను యివ్వారు. ఎన్నికల రెమిషను విషయంలో మూడు రోజులకు పెంచారు. అందువలన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అదనంగా ఒకటిన్నర కోట్ల రూపాయలు నష్టము వచ్చిన మాట వాస్తవమా, కాదా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- రెండు రోజులు అదనంగా పెట్టడం వలన ఖర్చు అదనంగా అయిన మాట నిజమే. ఎన్నికలు ప్రశాంతంగా జరపడం గురించి ఈ విధముగా చేయడం జరిగింది. రాబోయే ఎన్నికల సమయంలో నాగేశ్వరరావుగారు యిచ్చిన సూచనను గవర్నరు మెంబరు ఆలోచనలో పెట్టుకుని ఆలోచిస్తుంది.

(ఇంటరవ్యూస్)

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- యిందులో కుంభకోణం ఉంది. అదనంగా వారికి యివ్వడానికి ప్రభుత్వము చేసింది. నేను అడిగిన ప్రశ్నకు ప్రభుత్వం నుంచి సరియైన సమాధానం యివ్వనందుకు మాకు కలిగిన అనుమానాన్ని నివృత్తి చేయడానికి ప్రయత్నం చేయనందులకు ప్రభుత్వము పట్ల నిరసనగా మా పార్టీ సభ్యులందరూ సభ నుంచి వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(సి.పి.ఐ. పార్టీకి చెందిన గౌ. సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి (నల్గొండ):- అధ్యక్షా,

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు కూడా వాకౌట్ చేస్తారా?

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- జరిగినటువంటి నష్టము రెండున్నర కోట్ల రూపాయలు భర్తీ చేయడానికి ప్రభుత్వము వారి దగ్గర నుంచి వసూలు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఆ విధముగా వసూలు చేయవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

(ఇంటరవ్యూస్)

Mr. Speaker:- No. Nothing like that. This is not the procedure. రఘుమారెడ్డిగారు వాకౌట్ చేయడానికి ఛాన్సు యివ్వను. That is not the way. Nothing else. They have given the answer. You cannot ask more than that. Why you have taken time? You want to take advantage of all these things. It is not good.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- డెమోక్రాసీ పద్ధతిలో లేదు. యిదివరలో ఎప్పుడు లేని విధముగా ఈనాడు మూడు రోజులు రెమిషను యివ్వడం వలన ప్రభుత్వ ఖజానాకు నష్టము

జరిగింది. చేసిమీద ప్రభుత్వము సరియైన సమాధానం యివ్వకపోవడం వలన దానికి నిరసనగా మా పార్టీ తరపున మేము అంతా సభ నుంచి వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(టి.డి.పి.కి చెందిన గౌ. సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు)

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను ఈ ప్రశ్న మీద సుమారు అరంగంబ ఎలొ చేశాను. ప్రతి కృత్యము ఈ విధముగా తీసుకుంటే ఎట్లాగు? నెక్స్ట్ కృత్యము..... నోషల్ వెల్ఫేరు మీనిష్యరు.

(శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మిదేవి సమాధానం చదవడానికి ఉపక్రమించారు)

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మీరు ఆగండి మంత్రిగారు - 4.3 కోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వము రెమిషను యిస్తే ప్రభుత్వ ఖజానాకు ఎంత నష్టము వచ్చింది అనే విషయం ఆలోచించాలి ప్రభుత్వ కుంభకోణం దీని వలన స్పష్టమవుతున్నది. అందుకు నిరసనగా మేము మా పార్టీ తరపున ఈ సభ నుంచి వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(సి.పి.ఐ. (ఎం.) పార్టీకి చెందిన గౌ. సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ బి. బాలిరెడ్డి (కారాన్):- రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఖజానాకు ఎక్వైజు నుంచి రెవెన్యూ వస్తుంది. ఎలక్షన్లను నిమిత్తం మూడు రోజులు రెమిషను యివ్వవలసిన అవసరం లేదు. ఎన్నికల పేరుతో ఈ డబ్బును దుర్వినియోగం చేయడం జరిగింది. అందుకు మేము మా పార్టీ తరపున నిరసన తెలుపుతూ మా పార్టీ సభ్యులము అందరము సభ నుంచి వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(టి.జె.పి.కి చెందిన గౌ. సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు)

**సాంఘిక సంక్షేమ వసతిగృహ బోర్డర్లకు
ఆప్-కో నుండి బట్టల కొనుగోలు**

132-

*5044- సర్వశ్రీ తె. బొడ్డి (భద్రాచలం), ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్కేకల్), బి. వెంకటేశ్వరరావు (మధిర), డి. రాజగోపాల్ (అవంతి), ఎ. మాధవరెడ్డి (భోన్గిర్), ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు (కుప్పం), పి. సుబ్బయ్య (పలమనేరు), సిపాన్. రామచంద్ర రావు (తాళ్లరేవు), తె. రమాకాంత్ (బోధన్), బి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి (శ్రీకాళహస్తి), ఎం. రఘుమారెడ్డి, టి. సీతారాం (ఆమదాలవలస), తె. వీవేకానంద (గోపాలపురం), టి. పెంచలయ్య (కోడూరు), తె. కళా వెంకట్రావు (వణుకూరు), టి. రాజేశ్వరరావు (వర్రెన్నపేట):- సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా

(అ) అనుసూచిత వర్గముల, అనుసూచిత జాతుల మరియు వెనుకబడిన తరగతుల వసతి గృహములకు అవసరమగు బట్టలను ఆప్-కో నుండి కొనుగోలు చేయుటను ప్రభుత్వం కొనసాగిస్తున్నారా;

(ఆ) గత మూడు సంవత్సరములలో అనుసూచిత వర్గముల, అనుసూచిత జాతుల మరియు వెనుకబడిన తరగతుల వసతి గృహములకు ఆప్-కో నుండి కొనుగోలు చేయబడిన బిల్లుల యొక్క పిలువ మరియు పరిమాణములు ఎంతెంత?

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖామాత్యులు (శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మీదేవి):-

(అ) అవునండీ.

(ఆ) వివరణను జతపరచడమయింది.

సాంఘిక సంక్షేమం/గిరిజన సంక్షేమం/వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ శాఖల ద్వారా ఆప్కో, ఇతర సంస్థల నుండి కొనుగోలు చేసిన వస్త్రాల పరిమాణం, పిలువను తెలిపే వివరణ.

(పొడవు లక్షల మీటర్లలో,
పిలువ రూపాయలు లక్షలలో)

వరుస సంఖ్య	కొనుగోలు చేసిన సంస్థ	1989-90		1990-91		1991-92	
		పొడవు	పిలువ	పొడవు	పిలువ	పొడవు	పిలువ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ:

1.	ఆప్కో	11.84	171.98	8.99	142.01	2.59	40.01
2.	ఫెడ్కాన్	1.30	15.92	2.95	42.82	3.07	74.00
3.	హాకా	1.09	15.69	-	-	0.58	10.99
4.	ఆప్కో	-	-	0.19	3.23	0.60	11.32
5.	ఎన్.జి.సి.	-	-	-	-	5.63	40.08
6.	హెచ్.డి.సి.	-	-	-	-	11.13	189.38

గిరిజన సంక్షేమ శాఖ:

1.	ఆప్కో	8.77	123.81	5.08	82.79	5.14	81.49
2.	హాకా	1.57	22.10	9.12	148.53	-	-
3.	ఫెడ్కాన్	2.36	34.73	1.65	19.98	-	-
4.	ఆప్కో	0.65	9.12	-	-	1.10	16.50
5.	జి.సి.సి.	0.31	4.37	-	-	-	-
6.	మహిళా సంక్షేమ సహకార సంఘం	0.19	1.82	-	-	-	-
7.	హెచ్.డి.సి.	-	-	-	-	1.74	26.19

(పొడవు లక్షల మీటర్లలో,
విలువ రూపాయలు లక్షలలో)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ శాఖ:

1. ఆహ్లా	6.43	110.17	6.985	107.20	6.009	100.00
2. ఫెడ్కాన్	0.71	8.96	-	-	-	-

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి:- లక్షలాది మంది చేనేత కార్మికులు ఆప్కో మీద ఆధారపడి ఉన్న సంగతి మన అందరికీ తెలుసు. ఆప్కో ద్వారా వస్తూలను కొనే అవసరం లేదని మెల్లల చ్వారా కొనమని నిర్ణయం చేస్తూ జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెంబరు. 168, 1991 మార్చిలో ఇప్టా సెన్సూ ఆదేశాలు ఇచ్చారు. చేనేత కార్మికులు ఆత్మహత్యలు చేసుకోవడం 9.00 తిరిగి ప్రారంభమైంది. ఇది ఎందుకు ఈ విధంగా నిర్ణయం తీసుకొన్నారు? దీనివల్ల ఉ. ఇప్పుడు ఆప్కో వద్ద 10 కోట్ల పిలువగల బట్ట నీలువ వుంది. ఇప్పటికయినా ఇది కొనే మార్గము చూపారా? ఆ జి.ఓ.ను విత్తడా చేస్తారా? చేనేత కార్మికులు చేతిలో పనిలేక, నేసిన గుడ్డుకు డబ్బులు ఇవ్వకపోవడంవల్ల, ఆత్మహత్యలు చేసుకొని చచ్చున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వము ఇంతవరకు 22 రికార్డు చేనేత బట్టల రికార్డును తయారు చేయుటకు రిజిస్ట్రేషన్ చేసింది.....

(ఇంటర్వ్యూస్)

సేవ్ వెకేట్ చేయించండి. వారికి న్యాయం చేయండి.

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మీదేవి:- వారికి అన్యాయం చేయాలనే అభిప్రాయం మాకెన్నడూ లేదు. పెద్దలు రాఘవరెడ్డిగారికి ఎంత బాధ వుందో మాకు అంతే బాధుంది. జి.ఓ. 168 ప్రకారం ఆప్కోలో కొనకూడదని మేము చెప్పలేదు. పబ్లిక్ సెక్టారులో కొనమని ఆదేశా తిప్పాము. ఎందుకంటే, 1986-87, 88-89 నుండి వాళ్లను డిమాండు చేస్తూ, ఇంత క్లాత్ సప్లయి చేయాలని వాగ్దానం వున్నాము. తగినంత క్లాత్ వారికి సప్లయి చేసే అవకాశము లేనందువల్ల, వెంటనే ప్రయివేటుగా కొనకుండా, పబ్లిక్ సెక్టారులో కొనమని మేము ఆప్కోలో కూడా కొనకుండా వుండలేదు. అక్కడ కూడా కొన్నాము. ఇంకా కొనడానికి ముఖ్యమంత్రిగారి సమక్షములో అందరూ కలిసి మీటింగు జరపడం జరిగింది. ఆ సమావేశములో నిర్ణయం తీసుకోవడం కూడా జరిగింది. వారికి న్యాయం చేయడానికి, మాకెలాంటి అభ్యంతరం లేదు. కానీ డ్యూరబుల్ క్లాత్, రేటు అనుకూలంగా, పిల్లలకు సకాలంలో సప్లయి చేయాలి. అందుకు అగ్గి అయితే, మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు.

(ఇంటర్వ్యూస్)

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- ఎస్.సి; బి.సి; ఎస్.టి.ల కొరకు గుడ్డ మార్చిగా ఆప్ కో నుండి కొంటారా. మరి ఇక్కడ ఎందుకు కొనడం మానివేశారో.....

(ఇంటరప్షన్స్)

ఒక్కొక్క పిదపానికి ఎన్ని జతల బట్టలు ఇస్తున్నారు? సరుకు ఎంత ఖర్చు అవుతున్నది?

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మదేవి:- ఆప్ కోలో కొనడానికి ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు. కానీ కొన్ని కండిషన్స్ వున్నాయి. వాళ్ళు డ్యూరబిలిటీ క్లాస్ ఇవ్వాలి అని చెప్పి, ఆట్ ఎం.ఎస్.టి. నుండి, పిల్లల నుండి రిప్రజెంటేషన్స్ వచ్చాయి. టెర్రీక్లాస్ సప్లయ చేయాలని వారు కోరారు. మాకు టెర్రీక్లాస్ సప్లయచేసి ఇస్తే తక్కువ రేటుకు, తప్పనిసరిగా, తప్పకుండా మేము కొనడానికి సిద్ధంగా వున్నాము.

శ్రీ పి. మాధవరెడ్డి:- గతములో కూడా ఈ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తేవడం జరిగింది. అన్ని గవర్నమెంటు డిపార్టుమెంటు కూడా ఇదివరకు ఆప్ కో నుండి కొంటూ వచ్చాయి. ఈ రోజు జి.ఓ. 168 ద్వారా ఆప్ కో నుండి కొనవద్దని ఆదేశాలు జారీ చేశారు. దానివల్ల ఆప్ కో దగ్గర సొస్టేబిల్ వద్ద వివిధ రకాల పిలువగల క్లాస్ మిగిలిపోయింది. వేనెత కార్మికునికి పనిలేదు. జి.ఓ. 168ని రద్దు చేస్తారా, లేదా? వేనెత కార్మికులను కాపాడుతారా, లేదా? ఈనాడు వేనెత కార్మికులకు అకలి చావులు అవుతున్నాయి. ఈనాటికి సొస్టేబిల్ వద్ద 13 కోట్ల రూపాయల పిలువగల క్లాస్ వుంది.

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మదేవి:- వారు జి.ఓ.నెం. 168ను వదలలేదేమో. ఒకసారి చదవమనండి. ఆప్ కోలో తీసుకోవద్దనే కండిషన్ లేదు. పబ్లిక్ సెక్టరులో తీసుకోవచ్చనే కండిషన్ పెట్టాము. ఆప్ కోలో తీసుకొంటాము కానీ మా కండిషన్స్ ను ఫుల్ ఫిల్ చేయాలి.

శ్రీ పి. మాధవరెడ్డి:- మీల్సులో తయారయ్యే గుడ్డుకు, వేనెత క్లాస్ కు చాలా డిఫరెన్స్ వుంటుంది. మేము చెప్పిది వీనంది. అందువల్ల మీల్సు క్లాస్ నే కొంటాపోతే, వేనెత కార్మికుడు, వానిపై ఆధారపడే కుటుంబ సభ్యులు ఏమి.....

(ఇంటరప్షన్స్)

డా. పి. సుబ్బయ్య:- మంత్రిగారు సమాధానము ఇస్తూ, ఆప్ కో నుండి కొనవద్దని చెప్పలేదు. కానీ ఇక్కడ పరిస్థితి మాస్టే, 1989-90లో 11 లక్షలు, 1991-92లో ఆప్ కో దగ్గర 2 లక్షల మీటర్లు క్లాస్ కొనడం జరిగింది. అదేవిధంగా గిరిజన సంక్షేమ శాఖకు వస్తే, 8 లక్షల మీటర్లు 1989-90లో అయితే, 5 లక్షల మీటర్లు 1991-92లో కొనుగోలు చేశారు. డిస్కంబిల్డ్ మాస్టే ఆప్ కో దగ్గర డైరెక్టుగా చెప్పకపోయినా, ఇండయరెక్టుగా కొనవద్దని మీల్సుల యాజమాన్యముతో కుమ్మక్కయి, లాలాచిపడి వారి వద్దనే కొనవలెనని ఈ జి.ఓ.ను సృష్టించారు. ఆప్ కోమీద ఆధారపడిన కార్మికులను మనందరం ఈమధ్య వారి అత్యవసరాల గురించి మాస్టున్నాము. అకలి చావులతో ఘస్టు శ్శారు. ఆప్ కో దగ్గర హాండ్ డ్రామ్ టెర్రీకాట్ గుడ్డ కూడా వుంది. ఆప్ కో వద్దనే టెర్రీకాట్ కొనవలెనని మంత్రిగారు నిర్ణయం తీసుకోవలెనని, వారికి హాండ్ డ్రామ్ టెర్రీకాట్ క్లాస్

సప్తయి చేసే పరిస్థితి వుంది. కనుక ఇప్పుడు ఈ జి.ఓ.ను రద్దు చేసి, ఆటోకో వద్దనే టెర్రికాట్ క్యాత్ను కొనవలసిందిగా మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. కళా వెంకట్రావు:- అధ్యక్షా, తమ దృష్టికి వచ్చి ఉంటుంది. గుంటూరు 10 జిల్లాలో చేసేత కార్మికులు ఆకలి చావులతో చనిపోయినారు. 1991-92 సంవత్సరంలో రెండు లక్షల ఏభై రెండు వేల మేటర్లు చేసేత వస్త్రమును కార్మికులు నేసినది ఆప్రోవారు కొనడం జరిగింది. కాని యిప్పుడు ప్రభుత్వం వారు యిచ్చిన జి.ఓ. ప్రకారంగా వేరి బట్ట కొనకుండా ఉండడం జరుగుతున్నది. కాబట్టి ప్రభుత్వం వారు జారీచేసిన గవర్నమెంటు ఆర్డరును ఉపసంహరించుకోవాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మీదేవి:- ఇదివరకు నరసింహులుగారు మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు వారు ఒక డెసిషన్ తీసుకొన్నారు. ఇప్పుడు యీ చేసేత కార్మికులు సకాలంలో సర్వేన క్వాలిటీని ఆప్రోవారికి సప్తయి చేయలేకపోతున్నారు కాబట్టి అదర్ ఏజెన్సీల వారికి యీ బట్ట సప్తయి కొరకు యివ్వడం జరిగింది.

శ్రీ కె. కళా వెంకట్రావు:- జి.ఓ. ఏదీ అయితే యిష్యూ చేసారో అది చేసేత కార్మికుల ప్రయోజనాలకు నష్టంగా ఉంది కాబట్టి దానిని ఉపసంహరించుకోవాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

(ఇంటరవ్యూ)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇప్పుడు సభ్యులు ప్రశ్నలు మాత్రమే అడగండి. ఉపన్యాసాలు వద్దు. ఎందుకంటే యిక్కడ సభ్యులు చెప్పే విషయాలు దేశంలో అందరికీ తెలిసినవే. నేను యీ విధంగా హౌస్ను ఇంటరవ్యూతో రన్ చేయలేను. మనము యీ హౌస్ను యీ విధంగా నడపడం కష్టం.

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి):- ఈ సమస్య గత శాసనసభలో కూడా వచ్చినపుడు నేను రెప్రెజెంటేషన్లు చేసినాను. ఈ విషయంలో యితవలనే అధికారులతో మీటింగు పెట్టుకొని చేసేత కార్మికులకు నష్టం రాకుండా వారు నేనే వస్త్రములను కొనుగోలు చేసే విషయంలో నోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటువారితో కూడా సంప్రదించడం జరిగింది. ఎంత డబ్బు యిచ్చినా కానీ కొన్ని పరిస్థితులలో క్వాలిటీ అంటే నాణ్యత తగ్గకుండా ఉండేందుకుగాను బయటవారి నుంచి కూడా ఆప్రోవారు యీ చేసేత బట్టను కొనుగోలు చేసే విధానంలో జి.ఓ. ఆలోచించి యివ్వడం జరిగింది. దీనివల్ల యీ చేసేత కార్మికులకు ఉపాధిపోకుండా కూడా వేరేవారివద్ద నుంచి క్వాలిటీ తగ్గకుండా చేసేత వస్త్రాలు తీసుకోవాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. దీనిమీద బాగా అధికారులతో చర్చించడం జరిగింది. తరువాత జి.ఓ.ను సవరించడం కూడా జరిగింది. ఇంకా ఏమైనా జి.ఓ.ను సవరించవలసి వస్తే పరిశీలన చేయబడుతుంది. ఇప్పుడు మధ్యరెడ్డిగారు అంటున్నారు. ఇక్కడనే యీ సమస్య పరిష్కారం కావాలంటున్నారు. సమస్యలు ఎనంబ్లలోనే పరిష్కారం కావాలంటే కష్టము. అన్ని విషయాలు ఆలోచించి నిర్ణయాలు తీసుకోవాలని చెబుతున్నాను. నోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటు వారితో కూడా ఆలోచించి చేయడం జరుగుతుంది.

జనరల్ ఆసుపత్రులలో స్పెషలిస్టుల పదవులు

133-

*3265- శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి (దుగ్గిరాల):- వైద్య, ఆరోగ్యశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) జనరల్ ఆసుపత్రులలో స్పెషలిస్టుల పదవులు స్పెషలిస్టులు కానివారితో భర్తీ చేయబడిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అట్టి నియామకాలెన్ని జరిగాయి, అందుకుగల కారణములేవే;

(ఇ) సదరు పదవులలో వెంటనే స్పెషలిస్టులను నియమించుటకు ప్రభుత్వం వర్య తీసుకుంటుందా?

వైద్య, ఆరోగ్యశాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య):-

(అ) అవునండే.

(ఆ) అరువైదైన వ్యక్తులు తేనందున వివిధ స్పెషాలిటీలలో అనిస్కెండు ప్రొఫెసర్ల పదవులలో సుమారు 200 మంది అర్హతలేని డాక్టర్లు పని చేస్తున్నారు.

(ఇ) ఉస్మానియా మెడికల్ కాలేజీలోని ప్రొఫెసర్ ఆఫ్ కార్డియాలజీ పదవి మినహా, ఆయా స్పెషాలిటీలలో అర్హత కలిగిన డాక్టర్లతో అన్ని ప్రొఫెసర్ పదవులను భర్తీ చేయడ మైనది. ఆంధ్రప్రదేశ్ పరిపాలన బోర్డునల్ ఉత్తర్వుల ననుసరించి హైదరాబాదులోని ఆంధ్రప్రదేశ్ ఛాతివ్యాధుల అసుపత్రిలో, ఒక ఫెస్టు ఫిజిషియన్ ను తాత్కాలికంగా భర్తీ చేయడమైనది. అభ్యర్థన మేరకు ప్రొఫెసర్ ఆఫ్ సర్జరీ పదవిలో సి.బి.ఎస్. ప్రొఫెసర్ ను నియమించడమైనది.

దీర్ఘకాలికంగా క్వాలిఫైడుగా ఉన్న డాక్టర్లను బోధనేతర పదవులకు సరండర్ చేసి క్వాలిఫైడు డాక్టర్లను అంట్ 2 సంవత్సరాల గామీణ సర్వీసు పూర్తిచేసిన తరువాత బోధనేతర పదవుల నుండి డాక్టర్లు అయిన అర్హత గల డాక్టర్లను నియమించడానికి వైద్య, విద్యాశాఖ డైరెక్టర్లకు అనుమతేనీస్తూ 5-7-1991 తేదీ వైద్య, ఆరోగ్య, కుటుంబ నియంత్రణశాఖ ఎం.ఎస్.నెం. 409 జి.ఓ. ద్వారా ఉత్తర్వులను జారీ చేయడ మైనది.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి:- ఖాళీలు, యీ అనిస్కెండు ప్రొఫెసర్లు పదవుల విషయంలో మంత్రిగారు యింకా భర్తీ చేయలేదని అన్నారు. ఎప్పుడు వాటిని భర్తీ చేస్తారు? తరువాత జి.ఓ. 321 ఎం. 89ని యిఘ్యా చేసారు. సూపర్ స్పెషాలిటీ పోస్టులో ఉన్నవారు డిప్యూటీ ఫషన్లో పనిచేస్తున్నవారికి, వారికి రావలసిన ఎలవెన్సులు యివ్వడం లేదు. ఇప్పుడు ఉన్న జి.ఓ. ప్రకారం పనులు అమలు కావడంలేదు. తరువాత గుంటూరు జనరల్ హాస్పిటల్లో డాక్టర్లు లేరు. వారిని ఎప్పుడు భర్తీ చేస్తారు?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- త్వరలో డి.డి.సి. మీటింగు పిలిపించి యీ డాక్టర్ల పోస్టులు భర్తీ చేస్తాము. తరువాత యీ సూపర్ స్పెషలిజ్ట్ డాక్టర్లకు వారికి రావలసిన ఎలవెన్యులు యివ్వడం లేదని సభ్యులు అన్నారు. నేను ఆ విషయాన్ని పరిశీలన చేయిస్తాను.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:- స్పెషలిస్టులు కానివారు ఆ పోస్టులలో వేసి పనిచేయించు తున్నప్పుడు ఆ 200 పోస్టులలో ఉన్న డాక్టర్లను స్పెషలిస్టుగా తయారు చేసేందుకు ఎందుకు ట్రైనింగు యిప్పించకూడదు? ఈ విషయంలో ప్రభుత్వంవారు ఏమైనా చర్యలు తీసుకొంటారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- డి.పి.సి. వారు త్వరలో మీటింగు పెట్టుకొని యీ స్పెషలిస్టు కాండిడేట్లు విషయంలో ఏమి చేయాలి అనేది ఆలోచించి ఆ బాళేలను భర్తీ చేయడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ మతి కె. జయమృత (చిలకలూరిపేట):- ఇప్పుడు స్పెషలిస్టులు లేని హాస్పిటల్స్‌లో వేరే వోలీనుంచి యీ స్పెషలిస్టులను తెప్పించి వేక్స్ ఒకసారిగానీ, రెండు రోజులకు ఒకసారిగానీ వారు వచ్చి వీజిట్ చేసి విధానం చూస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- దగ్గరగా ఉన్న హాస్పిటల్స్ విషయంలో ఆ విధంగా చేయవచ్చును గానీ దూరంగా మరో ప్రాంతంలో ఉండే హాస్పిటల్స్‌కు వారిని పంపడానికి సాధ్యం కాదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సిపావ్. జయరాంబాబు:- ప్రభుత్వ హాస్పిటల్స్ నిర్వహణ కొనము ఆర్.డి.ఓ. స్థాయి అధికారులతో ఆ పోస్టులను భర్తీ చేయాలనే ప్రతిపాదన యీ ప్రభుత్వం వద్ద ఏమైనా ఉందా? ఉంటే ఆ ప్రతిపాదనను ఎప్పుడు అమలులోనికి పెడతారు?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నేను స్క్రైయిట్ అవే దీనికి సమాధానం చెప్పలేను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- స్పెషలిస్టులను వేయడం విషయంలో చెప్పండి:

శ్రీ కె. రోశయ్య:- స్పెషలిస్టులను డెప్యూటీషన్‌మీద ప్రక్క హాస్పిటల్స్‌కు గుంటూరు పట్టణం వంటి పట్టణాలలో వేలుపడుతుంది కానీ మిగతా బోల్డ్లకు ఆ స్పెషలిస్టులను పంపాలంటే సాధ్యపడదు.

Mr. Speaker:- Q.No. 134 (*4655) is postponed.

ముడి గ్యాన్జెటు అంతర్ రాష్ట్ర రవాణా

135-

*3536- సర్వశ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు, పి. సుబ్బయ్య, సిపావ్. రామచంద్ర రావు:- గనులశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ముడి గ్యాన్జెటు అంతర్ రాష్ట్ర రవాణాకు సంబంధించి ప్రభుత్వం నియమావళిని సడలించిందా;

(ఆ) అయినచో, అందుకు సంబంధించిన వివరాలెవ్వి?

గనులు, భూగర్భ శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎం. జానకిరాం):-

(అ) అవునండే.

(ఆ) పరిశ్రమలు శాఖ వద్ద రిజిస్టరు అయి, క్వారీ కొత్త పొంది గ్యాస్టెటు బ్లాకులను ఎగుమతి చేయడానికి, కట్టింగు, పాలిషింగు పనులు నిర్వహించే ఎక్స్‌పోర్టు ఓరియంటెడు భారీ, మధ్యతరహా, చిన్నతరహా పరిశ్రమల యూనిట్లు, తాము వ్యాయించి ఇచ్చిన క్వారీ లీటులో నిబంధించిన షరతుల మేరకు పాలిషింగు, కట్టింగు యూనిట్లను ఏర్పాటు చేసుకొనేంత వరకు, లేదా ఆ యూనిట్లు ఉత్పత్తిని ప్రారంభించేంత వరకు ఈ రెండింటిలో ఏదీ మొదలయితే ఆ కాలం వరకు గ్యాస్టెటు బ్లాకులను ఎగుమతి చేసుకొనడానికి ఆ యూనిట్లకు 25.2.1988 తేదీ గల పరిశ్రమలు, వాణిజ్యం (ఎం. IV) శాఖ ఎం.ఎస్.సెం. 74 ఊ.ఓ.లో అనుమతి ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:- అధ్యక్షా, ఈ గ్యాస్టెట్ క్వారీ లీటుకి ఇచ్చేప్పుడు వాళ్లు 9.20 యూనిట్లు ఏర్పరచడానికి ఏదైనా కాలవరిమితి విధించబడిందా? లేదా ఒకవేళ విధించబడి ఉంటే ఆ కాలవరిమితిలోగా యూనిట్లు ఏర్పరచుకోకుండా ఏళ్లు తరబడి వాళ్లు ముడి గ్యాస్టెటు ఎగుమతి చేసే విషయం నెషిస్టారా?

శ్రీ ఎం.జానకిరాం:- అధ్యక్షా, రెండేళ్లు టైము ఇవ్వారు. ఏర్పాటు చేయడానికి అట్లా ఏర్పాటు చేయనటవంటి వారికి గ్యాస్టెటు లీటు కాన్సిల్ చేయబడతాయి. అటువంటి 70 కేసులలో మేము చర్యలు తీసుకున్నాము.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:- ఈ నియమాన్ని ఎక్కడా పాటించడం లేదు. పది సంవత్సరాలుగా యూనిట్ ఏర్పరచుకోకుండా ముడి గ్యాస్టెటును ఇతర రాష్ట్రాలకు ఎగుమతి చేయడం జరుగుతున్నది. దాని విషయంలో చర్య తీసుకుని అట్లా యూనిట్లు ఏర్పరచని వారి టైమెస్సులు కాన్సిల్ చేస్తారా?

Sri M. Janakiram:- If the Member brings to my notice, I will definitely take action.

శ్రీ సిపాచ్ రామచంద్రరావు:- మన రాష్ట్రములోనే గ్యాస్టెటును పాలిష్ చేయడానికి ఏర్పాటు చేసి ఇండస్ట్రీస్ డెవలప్ చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా? అట్లా ఎన్నీ యూనిట్లకు మేరు టైమెస్సు ఇవ్వారు. ఎంతమంది యూనిట్లు పెట్టుకుండా ఉన్నారు, అటువంటి వారిమీద ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు?

శ్రీ ఎం. జానకిరాం:- నిబంధనల ప్రకారం యూనిట్లు పెట్టనటువంటి వారి లీటులు కాన్సిల్ చేయబడతాయి. దీనికోసం గతంలో ఇండస్ట్రీస్ ప్రొసెస్స్ సెక్రటరీనే పెట్టి ఒక కమిటీని కూడ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఆ కమిటీ సమగ్రమైన రిపోర్టు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ రిపోర్టు గవర్నమెంటు పరిశీలనలో ఉంది. అది త్వరలో సభవారికి కూడ తెలియజేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు (పుత్తూరు):- ఆంధ్రప్రదేశ్ మైనింగు డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషన్ కు ఇవ్వాలని కొంత ఏరియా డెవలప్ చేశారు. దానిని అక్కడనుంచి తీసి వేసి ప్రైవేటు వ్యక్తులకు 1990-91లో లీజులు ఇచ్చిన మాట వాస్తవమేనా? ఆ విధంగా ఎన్ని ఏరియాలు మేరు ఎ.పి.ఎం.డి.సి. నుంచి విత్ డా? చేసుకున్నారు?

Sri M. Janakiram:-అధ్యక్షా, There are only ten leases which have been held by A.P.M.D.C. and they have been allowed to give.....కఠింగు దానికి ఒక కాంట్రాక్టు పర్మిట్ కాంట్రాక్టు ఇచ్చి ప్రైవేటు వారికి వారు అమ్ముతున్నారు.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- ఎ.పి.ఎం.డి.సి.కి ఇచ్చినవి విత్ డా? చేసి ప్రైవేటు వారికి ఇచ్చారు.

Mr. Speaker:- For mines you please look into it.

**విజయవాడలోని ఎస్.ఆర్.ఆర్. మరియు సి.వి.ఆర్. కళాశాలలో
నిధుల దుర్వినియోగం**

136-

*3332- శ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నర్సంపేట):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) కృష్ణాజిల్లా, విజయవాడలోని ఎస్.ఆర్.ఆర్. మరియు సి.వి.ఆర్. కళాశాల ప్రిన్సిపాలు రూ. 12,00,000/-ల మేరకు కళాశాల నిధులను, యు.జి.సి. నిధులను, ప్రత్యేక రుసుము నిధులు మొదలగు వాటి దుర్వినియోగమునకు పాల్పడి, దుష్ప్రచారానికి నానాగించుచున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) కళాశాల విద్యుల కమీషనరు ఇటీవల కొంత మేరకు విచారణను జరిపిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, దాని ఫలితమేమి; అందుపై తీసికొన్న చర్య ఏమి?

ప్రాథమిక మరియు మాధ్యమిక విద్యాశాఖ మంత్రి (శ్రీ పి.వి. రంగారావు):-

(అ), (ఆ) విజయవాడ ఎస్.ఆర్.ఆర్., సి.వి.ఆర్. కళాశాల మాజీ ప్రిన్సిపాల్ షె నిధుల దుర్వినియోగానికి సంబంధించి కొన్ని ఆరోపణలు తనకు అందిన విషయాన్ని కళాశాల విద్యాశాఖ డైరెక్టరు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. ఆ ప్రిన్సిపాల్ ను కడప జిల్లా, రాయచోటికి బదిలీచేస్తూ ఉత్తరువులను జారీచేయడం జరిగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ సివిల్ సర్వీసులు (సి.సి. అండ్ ఎం) నియమావళిలోని 19 (2) నియమం క్రింద విచారణకు ఉత్తరువులు చేయాలని కళాశాల విద్యాశాఖ డైరెక్టరు చేసిన నిఘానలంపై శ్రీ కె. పురుషోత్తంను విచారణాధికారిగా నియమిస్తూ 21.9.1990 తేదీగల విద్యాశాఖ ఆర్.జి.నెం.1518

జి.ఓ.లో విచారణకు ఆదేశించడం జరిగింది. నిందితుడైన అధికారి అభ్యర్థనపై కళాశాల విద్యార్థులు డైరెక్టరు నుండి ప్రతిపాదనలు అందిన పిదప, రాజమండ్రిలోనే ఉన్నత విద్యా శాఖ రీజనల్ జాయింట్ డైరెక్టరును విచారణాధికారిగా 1991, మేలో నియమించడం జరిగింది. విచారణ నివేదిక అందవలసి ఉన్నది.

(ఇ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- దొంగకి తాళము చెసి ఇవ్వడం అంటే బహుశ: ఇదే కావచ్చు. ఇది సుమారు 12 లక్షల రుపాయల దుర్వినియోగానికి సంబంధించింది. ఆ ఎమవుంటు ఎంతో చెప్పలేదు. రాబట్టడానికి ఏమీ ప్రయత్నము చేస్తారో చెప్పలేదు. అది అలా ఉంచండి. ఆయనను బదిలీ చేస్తూ 21.9.1990వ తేదీగల ఉత్తరువు ప్రకారం పురుషోత్తం గారిని ఎంక్వయిర్ ఆఫీసరుగా వేస్తూ జి.ఓ.ను జారీ చేశారు. ఇప్పుడు మళ్ళీ ఆయనకు నచ్చిన వాడిని విచారణ అధికారిగా వేశారు. పురుషోత్తం గారి విచారణ ఏమైంది? ఆ విచారణ పూర్తిగాకముందే నిందితుని అభ్యర్థనపై మరొక విచారణాధికారిని ఎందుకు వేశారు. అట్లా నిందితుని అభ్యర్థన మీద ఆయనకు నచ్చినవారిని విచారణాధికారిగా వేయవచ్చునా?

శ్రీ పి.వి. రంగారావు:- ఈ అనుబంధ ప్రశ్న వస్తుందని మేము ఊహించిందే. కాకపోతే ఇది చాల అనుభవంగల గౌరవ సభ్యులు ఓంకార్ గారి దగ్గర నుంచి మేము ఆశించ లేదు. దానికి కారణం ఏమిటంటే సి.సి.ఎ. రూల్స్ ప్రకారం నిందితుడు ఎంక్వయిర్ అధికారి యొక్క నిష్పక్షపాత వైఖరిమీద అనుమానంతోగాని, సందేహంతోగాని ఉంటే ఆ విచారణాధికారిని మార్చాల్సిందిగా కోరితే తప్పనిసరిగా ఎంక్వయిర్ అధికారిని మార్చి ఇంఫార్మియట్ ఎంక్వయిర్ కి అవకాశం ఇచ్చే అధికారం హయ్యర్ అథారిటీకి ఉంది. ఈ సి.సి.ఎ. రూల్స్ ఆఫ్ సర్వీసెస్ 1963 ఎపెండెక్స్ లో ఈ ఫండమెంటల్ అధికారం, ఈ 9.30 పార్థమిక అధికారం ప్రతి నిందితుడికి ఉంది. అంతేకాకుండా సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ ల ప్రకారంగా కూడా కోర్టులో నిందితుడు ఏదైనా ఫలానా జడ్జి నిషేధింపకత మీద అనుమానం వెల్లడించితే తప్పకుండా ఉన్నత న్యాయస్థానానికి వెళ్లి ఆ న్యాయమూర్తిని మార్చవలసిందిగా అభ్యర్థన ఇవ్వవచ్చు. అలాంటి అభ్యర్థన మీద న్యాయమూర్తిని మార్చే అలవాటు, ఆచారం, సాంప్రదాయం, చట్టం అన్నీ ఉన్నాయి.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- గౌరవనీయులైన మంత్రిగారు సరే సి.సి.ఎ. రూల్స్ గురించి చెప్పారు. ధన్యవాదాలు. కానీ అసలు విషయం వారు ఒకటి మరచిపోతున్నారు. పురుషోత్తం గారిని నియమించింది 21.9.1990వ తేదీన. మీరు రాజమండ్రిలో ఉన్నటు వంటి ఆర్.జె.డిని నియమించింది ఎప్పుడు అంటే 91 మే నెలలో. ఎవరయినా ఒక విచారణ అధికారి మీద అభ్యంతరం ఉన్నప్పుడు వెంటనే తెలియజేస్తారు. కానీ ఇన్ని నెలలు పట్టు వలసిన అవసరం ఏమీ వచ్చింది? దీనిలో ఏదయినా లోపాలుకారి కుంభకోణం లేదా? ఇప్పటి క్షేత్రా దీని విషయములో మీరు అనుమానానికి తావులేని విధంగా ఒక నిషేధింపకతమైన అధికారి వేత విచారణ జరిపిస్తారా? అది ఏ క్షేత్రములో పూర్తి చేసి ఈ సభకు తెలియజేస్తారు?

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- ఇందులో కుంభకోణాలు అంటూ ఏమీ లేవు. చాలా సిఫ్ఫాక్ష్వికమైన విచారణ జరిపించవలసిందిగా ఆర్.జె.డి. ఉన్నత విద్యాశాఖ, రాజమండ్రిని నియమించాము. ఆ రిపోర్టు అందవలసి ఉంది. ఆర్.జె.డి.ని విచారణాధికారిగా 1991 మే నెలలో నియమించడం జరిగింది. ఆ రిపోర్టు తొందరగా సబ్జిక్ట్ చేశాక ప్రభుత్వం తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటుంది.

హైదరాబాద్ నగరపాలక సంస్థ చట్టములోని 214 సెక్షను క్రింద ఆస్తిపన్ను రికార్డులు

137-

*5309- సర్వశ్రీ కె. రామచంద్రారావు (కొల్హాపూర్), నేరేళ్ల రాజా (ఏలూరు):-
పురపాలక శాఖామంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) హైదరాబాద్, సికింద్రాబాద్లలోని వివిధ యిండగ్ల ఆస్తిపన్ను విలువలను, ఇంటిపన్ను విధింపు నిమిత్తం తయారుచేసి, వారి కార్యాలయంలో వాటిని ఉంచి, 1991 సం. జూలైలో, చట్టంలోని 214 సెక్షను క్రింద రికార్డులను తనిఖీ చేసుకొనుటకు ప్రజలను ఆహ్వానించిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) సదరు రికార్డులను పరీక్షించుకొనుటకు నగర ప్రజలకు సాధ్యంకాని విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, తమ అభ్యంతరములను తెలుపుకొనుటకై సదరు ఆస్తి విలువలను ఆయా వ్యక్తులకు తెలుపవలసిందిగ నగరపాలక సంస్థను ప్రభుత్వం ఆదేశించినారా?

పురపాలక శాఖామంత్రి (శ్రీ ఎం. నరసింహారెడ్డి):-

(అ) 1955 హైదరాబాదు నగర పాలక సంస్థ చట్టంలోని 218వ విభాగం ప్రకారం 214 విభాగంలో కోరిన నమోదులు అంటే పేరు, ఆవరణల సంఖ్య చెల్లించవలసిన పన్నులతో సహా మార్కెటు విలువను పూర్తి చేయడం జరిగింది. దానికి సంబంధించి కమీషనరు పబ్లిక్ నోటీసు జారీ చేయాలి. అట్టి నోటీసును ఆంధ్రప్రదేశ్ గెజిటులోను, స్థానిక, దినపత్రికలలోను ప్రచురించాలి. ఈ పనిని పె్చ చట్టంలోని 218, 214 విభాగాల క్రింద ప్రతి ఆర్థిక సంవత్సరంలోను చేయాలి. ఆ ప్రకారంగా, 1991 జూలైలో పబ్లిక్ నోటీసును జారీ చేయడం జరిగింది.

(ఆ) 1955 హైదరాబాదు నగర పాలక సంస్థ చట్టంలోని 219 విభాగం క్రింద ఆవరణల యజమాని లేదా ఆక్రమణదారు అని క్లెయిము చేసే ప్రత్యేకక్తి, మదింపు పుస్తకాలతో నమోదయిన లేదా ఏదైనా అట్టి యజమాని ఏజెంటు లేదా ఆక్రమణదారుపై ఆవరణలను పరిశీలించడానికి, మదింపు పుస్తకంలోని వివరాలలో కొన్నింటిని వ్యాసుకొనడానికి ఉచితంగా అనుమతిస్తారు.

(ఇ) ఆత్మపజలు దాఖలు చేయటానికి ఒక్కొక్క మదింపుదారుకి మదింపు పుస్తకం లోని నమోదులను విడివిడిగా తెలియజేసే విషయంపై చట్టంలో పేర్కొనలేదు.

మదింపు పుస్తకంలో ప్రస్తుతం వున్న పన్నులు పెంచి ఆస్తివిలువ పన్నును మార్చి నవంబరు 1955, హైదరాబాదు నగర పాలక సంస్థ చట్టంలోని 220 (2)వ విభాగం క్రింద, యజమాని లేదా ఆక్రమణదారు ఒక్కొక్కరికి ప్రత్యేక నోటీసు జారీ చేయవలసి వుంటుంది.

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు:- ఈ ఎసెస్మెంట్ ఆఫ్ టాక్సెస్ చాలా ఇర్రేషనల్ గా ఉన్న మాట మంత్రిగారు ఒప్పుకుంటారా? ఈ ఎసెస్మెంట్ ఇర్రేషనల్ గా ఉండడానికి ఈ ఎసెస్ మెంట్ ఆఫీసర్స్ ఎవరయితే ఉన్నారో వారంతా లంచాలు తీసుకొని మరి శ్రీమంతుల ఇళ్లకు తక్కువ ఎసెస్మెంట్ చేస్తూ పేదవారి ఇళ్లకు ఎక్కువ ఎసెస్మెంట్ చేస్తున్నట్లువంటి మాట వాస్తవం. మంత్రిగారు దీనికి ఒప్పుకుంటారా? దీనికి ఏమైనా గ్నెడ్లెన్స్ రూపొందించి ఉన్నారా?

శ్రీ ఎం. నరసింహారెడ్డి:- దీనికి ఒకటి కారణం. ఇది ఏక్యువల్ రెంటల్ వాల్యూ ఏదయితే ఉంటుందో దానిపై 15 శాతానికి తగ్గకుండా 30 శాతానికి ఎక్కువ కాకుండా మరి వేల్యుయేషన్ చేయడం జరుగుతుంది. అయితే మరి ఇప్పుడు ప్రతి అయిదు సంవత్సరాలకు ఒకసారి దీనిని ఎసెస్మెంట్ చేస్తారు. లాస్ట్ ఎసెస్మెంట్ 1978లో జరిగింది. 1983లో ఎసెస్మెంట్ రిజిస్టర్స్ తయారు చేసేవరకు గవర్నమెంట్ స్టే ఇష్యుంది. మళ్ళీ 1989లో స్టే వెకేట్ అయింది. ఇప్పుడు 1991 కొరకు మళ్ళీ ఎసెస్మెంట్ రిజిస్టర్స్ తయారుచేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు మాత్రం, ప్రస్తుతం రెంటల్ వాల్యూ ప్రకారంగా కొనసాగుతుంది. దానిలో ఎవరైతే ఎసెస్మెంట్ ఉన్నారో వారికి డిస్క్రిమినరీ పవర్ యూజ్ చేసే అధికారం ఉంటుంది కనుక గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు కొంత లంచాలకు శాపు ఉంటుంది. దానిని ఇప్పుడు రేషనలైజ్ చేసి పెర్ స్వేర్ ఫేట్ అక్కడ కన్స్ట్రక్షన్ కొరకు ఇదివరకే ఒక చట్టం రూపొందించబడింది. దానిలో ఇంకా కొన్ని సవరణలు చేయవలసి ఉంది కనుక దాని విషయం మేము పరిశీలిస్తున్నాము. ఎందుకొరకంటే రెంటల్ వాల్యూ మీద ఎక్కువ చేయవచ్చు, తక్కువ చేయవచ్చు. దానిలో కొంత లంచాలకు అవకాశం ఉంటుంది. అటువంటిది ఏమైనా జరిగినా జరగవచ్చును.

Mr. Speaker:- Q.No. 138 (*4485) is postponed.

మొలాన్స్ లేకుండా సేవించుటకు వేల్డెన ఆల్ట్రావోల్ తయారీ

139-

*3012- సర్వశ్రీ పి. అశోకగజపతిరాజు (విజయనగరం), కె. విద్యాధరరావు:- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) మొలాన్స్ కాని యితర పదార్థం ముడిపదార్థంగా సేవించుటకు వేల్డెన ఆల్ట్రావోల్ తయారీకి ఎన్ని అంగీకార పత్రాలు జారీచేయబడినవి;

(ఆ) సంకల్పించిన విభాగాలను డౌత్సాహిక పారిశ్రామిక వత్సలు ప్రారంభించనిచో, తేసికొనవల్సిన చర్య ఏమి;

(ఇ) ఈ అంగీకార పత్తాల్లో వేటిన్నెనా మొలాసిస్పై ఆధారపడి అల్కహాల్ తయారు చేసేవానిగా మార్పినారా;

(ఈ) అయినచో, దానికి కారణాలు ఏమి?

ముఖ్యమంత్రిగారి తరపున వైద్య, ఆరోగ్య శాఖామంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య):-

(అ) త్రాగేందుకు వేలైన సారాను తయారుచేయడానికి 15 అనుమతి పత్తాలను జారీ చేయడమయింది.

(ఆ) కొంత కాలానికి కాలపరిమితిని ప్రత్యేకించి పొడిగిస్తేనే తప్ప ప్రభుత్వం జారీ చేసిన అనుమతి పత్తాలు సాధారణంగా ఆరునెలల కాలం పాటు అమలులో ఉంటాయి. ఈ అనుమతి పత్తాలు వెలుగుబడి కాలంలోనే ప్రభుత్వానికి తెలియపరచిన విధంగా డౌత్సాహిక పారిశ్రామికవత్స డిస్కలరీ నిర్మాణానికి, నిర్వహణకు అవసరమైన భూమిని, భవనాలను, ప్లాంటు, యంత్రాలు, ఇతర పరికరాలను సమకూర్చుకోవలసి ఉంటుంది.

డౌత్సాహిక పారిశ్రామికవత్స నిర్దేశించిన కాలంలో నిబంధనలను పాటించని సందర్భంలో ఎటువంటి నష్టఫలిహారం ఇతరత్రా పెల్లించకుండానే అనుమతి ధృవపత్తాన్ని రద్దు పరచడం లేదా ఉపసంహరించడం జరుగుతుంది.

(ఇ) లేదండీ.

(ఈ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఆరు నెలలకు లేట్స్ అవుతుందని మంత్రివర్యులు చెప్పారు. వీటిలో ఎంతమందికి టైమ్ ఎక్స్టెండ్ చేశారు? ఎంతమంది మాన్యుఫేక్చర్ చేస్తున్నారు. వారు 'ఇ'కి నో, సార్ అన్నారు. లేదు - మీరు పర్మిషన్ ఇచ్చారని చెప్పి మాకు తెలుస్తూ ఉంది. అది వాస్తవం కాదా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- 'ఇ'కి చెప్పాను. ఆ సమాధానం వాస్తవం. గవర్నమెంటులో ఉన్నటువంటి రికార్డు ప్రకారంగా ఏ ఒక్కరికి అలాంటి పర్మిషన్ ఇవ్వలేదు. 15 మందిలో నలుగురు మాత్రమే వారి టైమ్ పొడిగించవలసిందిగా కోరుతూ దరఖాస్తు చేశారు.

M/s. Krishna Koti Engineering Process, Zahirabad validity period expired on 26-5-1990. The remarks of the Commissioner are awaited on request for extension.

(2) ఎమ్. అరవింద కుమార్, నెల్లెవాల, నల్లగొండ జిల్లా. వారి టైము 31-10-1988కి అయితే వారు కూడా ఎక్స్‌టెన్షన్‌కి అడిగారు.

The remarks of the Commissioner has been sought for.

(3) ఎస్.బి. దుర్గాప్రసాదరావు, రంగంపేట, తూర్పు గోదావరి జిల్లా. వారి టైము 5-6-1990కి ఎక్స్‌ప్యేర్ అయింది. వారు ఎక్స్‌టెన్షన్ టైము అడిగారు.

The file is under circulation.

(4) భీమా సుబ్బయ్య, శెట్టిగుంటు, కడప జిల్లా. వారి టైము 30 సెప్టెంబరు, 1990కి అయిపోతుంది. వారు కూడా ఎక్స్‌టెన్షన్‌కి అడిగారు.

The file is under circulation.

కర్నూలులో పురావస్తు ప్రదర్శనశాల

140-

*1435- సర్వశ్రీ పి. శంకరరావు (షాద్‌నగర్), బి. జేవన్‌రెడ్డి (జగిత్యాల); సి. దాసు (సత్యవేడు), ఎ. వీరప్ప (నల్లమడ):- సెకండరీ విద్యాశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) క్రీస్తు శకము 7వ శతాబ్ది నుండి 17వ శతాబ్ది వరకు గల కాలానికి చెందిన విగ్రహాలను పరిరక్షించడానికి కర్నూలులో ఒక పురావస్తు ప్రదర్శనశాలను ప్రభుత్వం మంజూరు చేసినారా;

(ఆ) కర్నూలు, మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలలో మునిగిపోయిన వివిధ పాత్రల నుండి దాదాపు 300 విగ్రహాలను సేకరించిన విషయం మరియు కళాశాస్త్ర విభాగం గల విగ్రహాలు దొంగతనం చేయడానికి వీలుగా వెళ్ళి క్రింద పడియున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, ఇంతవరకు ఆ వస్తు పదార్థాలను ప్రారంభించక పోవడానికి గల కారణాలేమి; దాన్ని ఎప్పటికి చేపట్టే అవకాశం గలదు?

సెకండరీ విద్యాశాఖ మంత్రి (డా. పి.వి. రంగారావు):-

(అ) అవునండీ.

(ఆ) శ్రీశైలం ముంపుకు గురి అయ్యే ప్రాంతాల నుండి 300 లకు పైబడి వున్న పురావస్తు శిల్పాలు మొదలైన వాటిని సేకరించి కర్నూలు పట్టణంలో ప్రభుత్వ వేద్య కళాశాల ప్రక్కన సర్వే నెం. 207/1-ఎ, 207/2-ఎ-లోని ఆరుబయలు వుండడమయింది. శిల్పాల చుట్టూ 8 అడుగుల ఎత్తున ముళ్ళతీగతో కంచె వేయటం జరిగింది. వాటిని చూడటానికి ఒక మేన్వే, నలుగురు మగకూలీలను నియమించటం జరిగింది.

(ఇ) పెన్సు శ్రీశైలం డ్రాము డిజైన్లు ఇన్స్పెక్షను సర్కిలు, సూపరింటెండెంటు ఇంజనీరు మ్యూజియం నిర్మాణపు అంచనాలను రూ. 8.00 లక్షల నుండి రూ. 36.50 లక్షలకు సవరించడమయింది. దానిని పరిపాలక మంజూరు నిమిత్తం సాగునీరు, ఆయకట్టు ప్రాంత అభివృద్ధి (ప్రాజెక్టుల విభాగం) శాఖకు పంపారు. ఆర్థిక శాఖ ప్రతిపాదనను ఆమోదించింది. పరిపాలక మంజూరు ఇచ్చే విషయం పరిశీలనలో వుంది.

9-40 డాక్టర్ పి. శంకర్ రావు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ప్రశ్నలోని మొదటి భాగానికి ఉ. సమాధానంపెట్టూ 'అవునండీ' అన్నారు. ఎప్పటివరకు కంప్లెట్ అవుతుంది? ఇక రెండవది Is there any proposal to sanction Archaeological Museum at Mahaboobnagar? If so, when?

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- కర్నూలులో 44 గ్రాఫుల టెంపుల్స్ కు సంబంధించి దాదాపు ఈ టెంపుల్స్ అన్నింటి పున: నిర్మాణం పూర్తి అయింది. వాటిలో హజుల కూడా ప్రారంభమైంది. నోమశిల దేవాలయాలు 14, మల్లేశ్వరం దేవాలయం ఒకటి, మంచాల కట్ట దేవాలయం, కూడలి సంగమేశ్వర దేవాలయం, రూపాల సంగమేశ్వర దేవాలయం, ఈశ్వడిన్నె దేవాలయాలు ప్రారంభమయ్యాయి. ఒక్క పాతకోట దేవాలయం మాత్రం ఇంకా పూర్తికావలేదు. ఇక మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో మ్యూజియం దాదాపు పూర్తి అయింది, చాలా త్వరలో ప్రారంభోత్సవం జరిగే అవకాశం కూడా ఉంది.

స్వల్పవ్యవధి పశ్చి - వాగ్దాన సమాధానములు

రాష్ట్రంలో కొత్త వ్యవసాయ కళాశాలలను ప్రారంభించుట

140-ఎ-

5446-(F)- Sarvasri T. Jeevan Reddy, Mathangi Narsaiah (Mydaram), P. Ravindra Reddy (Goranth), B. Arogyam (Ghanpur), G. Mukunda Reddy (Peddapalli), G. Chinna Reddy (Wanaparathi),

and K. Sai Reddy (Huzurabad):- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) the number of Agricultural Colleges in the State and the places where they are situated (region-wise).

(b) whether there is any proposal to start new Agricultural Colleges in the State;

(c) whether it is a fact that infrastructure facilities (CHELIGAL SEED FARM and Polasa Research Institute) are abolished in Jagtyal of Karimnagar District to start a new Agricultural College; and

(d) if so, the steps taken to start new Colleges of Agriculture at Jagtyal keeping in view of the prime infrastructure that are available at Jagtyal?

On Behalf of the Chief Minister, Minister for Co-operation (Sri V. Rambhupal Chowdary):-

(a) There are six Agricultural Colleges in the State.

Andhra Region: 1. Bapatla, Guntur District.
2. Naira, Srikakulam District.

Rayalaseema Region: 1. Nandyal, Kurnool District.
2. Tirupathi, Chittoor District.

Telangana Region: 1. Rajendranagar, R.R. District.
2. Aswaraopet, Khammam District.

(b) No, Sir.

(c) No, Sir.

(d) Does not arise.

శ్రీ జి. జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు పశ్చిమ రేజియన్ లో రెండు వ్యవసాయ కళాశాలలు ఉన్నట్లు తెలిపారు. కానీ రాజేంద్రనగర్ కళాశాల విషయం తేసుకొంటే మొదట బాద్ షీ కోస్ అయినందున అది ప్రత్యేకంగా తెలంగాణా విద్యార్థులకొరకు కాదు. తెలంగాణా విద్యార్థులకొరకు ఉన్నది ఒకే కళాశాల. అదే అశ్వారావుపేటలో ఉన్నందున.

అశ్వారావుపేట తెలంగాణ బార్డర్లో ఉన్నందున తెలంగాణా విద్యార్థులకు అన్యాయం జరుగుతున్న మాట వాస్తవం కాదా? తెలంగాణా విద్యార్థులకు న్యాయం చేయడానికి అన్ని సదుపాయాలుగల కరేన్సగర్ జిల్లాలోని జగిత్యాలలో వ్యవసాయ కళాశాలను ఏర్పాటు చేయడం బోర్డం తెలంగాణా పట్ల చిన్నచూపు చూడడం కాదా? మంత్రిగారు చెప్పిన కళాశాలలో 5 కోట్ల కళాశాలలో ఎన్ని సీట్లు ఉన్నాయో తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. రాంభూపాణివోదరి:- రేజినర్ ఇంటెన్సివ్ లేకుండా ప్రతి రేజియన్కు రెండు కళాశాలల చొప్పున ఇవ్వడం జరిగింది. ఇక సీట్ల విషయానికి వస్తే రాజేంద్రనగర్ ఎగ్రి కల్చర్ కాలేజీలో బి.ఎస్సీ. (ఎగ్రికల్చర్)లో 160 సీట్లు, ఎం.ఎస్సీ. (ఎగ్రికల్చర్)లో 67 సీట్లు, పిహెచ్.డి. (ఎగ్రికల్చర్)లో 45 సీట్లు ఉన్నాయి. ఇక ఖమ్మం జిల్లాలోని అశ్వారావుపేటలోగల కాలేజీలో బి.ఎస్సీ.లో 55 మంది స్టూడెంట్స్ను తీసుకొంటున్నారు, ఫేజ్డ్ మేనర్లో నాలుగు సంవత్సరాలలో వంద స్టూడెంట్స్ వరకు కూడా తీసుకొనడానికి యూనివర్సిటీ అనుమతిస్తుంది. ఇక ఆంధ్ర రేజియన్కు వచ్చేసరికి బాపట్ల కాలేజీలో బి.ఎస్సీ.లో 160 సీట్లు, ఎం.ఎస్సీ.లో 62 సీట్లు కేటాయింపడం జరుగుతోంది. ఇక శ్రీకాకుళంలోని నైరా కాలేజీలో ప్రస్తుతం బి.ఎస్సీ.లో 55 స్టూడెంట్స్ ఉండగా అక్కడ కూడా నాలుగు సంవత్సరాలలో ఫేజ్డ్ మేనర్లో వంద స్టూడెంట్స్ వరకు అవకాశం కల్పించడానికి ఏర్పాటు చేస్తాం. ఇక రాయలసీమ రేజియన్ విషయం తీసుకొంటే తిరుపతి ఎగ్రి కల్చర్ కాలేజీలో బి.ఎస్సీ.లో 120 సీట్లు, ఎం.ఎస్సీ.లో 39 సీట్లు ఉన్నాయి. ఇవన్నీ ఎగ్రికల్చర్కు సంబంధించినవి. ఇక నంద్యాలలో కాలేజీని గత నెల 18వ తారీఖున ముఖ్య మంత్రిగారు ఇనాగరేట్ చేశారు. నంద్యాల కాలేజీలో బి.ఎస్సీ. (ఎగ్రికల్చర్)లో ఇన్టేక్ 30 ఉంది. ఈ వివరాలు చూస్తే రేజినర్ ఇంటెన్సివ్ సమస్య లేదు, ప్రతి రేజియన్లో రెండు కళాశాలల చొప్పున ఉన్నాయి.

శ్రీ బి. జీవన్రెడ్డి:- ప్రతి రేజియన్లో రెండు కాలేజీల చొప్పున ఉన్నాయి కాని రాజేంద్రనగర్లోగల కాలేజీ హైదరాబాద్ ఫ్రీ జోన్లో ఉన్నందున తెలంగాణా విద్యార్థులకు ఏవిధంగా న్యాయం జరుగుతుంది? అందులోని సీట్లను పూర్తిగా తెలంగాణా విద్యార్థులకే కేటాయిస్తున్నారా అంటే సమాధానం చెప్పకుండా ప్రతి రేజియన్లో రెండు కాలేజీల చొప్పున ఉన్నాయని చెప్పితే ఎలా?

మిస్టర్ స్పీకర్ (మంత్రిగారిని ఉద్దేశించి):- హైదరాబాద్ ఫ్రీ జోన్లోగల రాజేంద్రనగర్ కాలేజీలో అన్ని ప్రాంతాలకు చెందిన విద్యార్థులను చేర్చుకోవచ్చు కాబట్టి తెలంగాణా విద్యార్థులకు అన్యాయం జరుగుతోందని జీవన్రెడ్డిగారు అంటున్నారు.

శ్రీ బి. జీవన్రెడ్డి:- వాస్తవంగా చెప్పాలంటే తెలంగాణాలో కాలేజీ లేదనే చెప్పాలి. ఎందుకంటే రాజేంద్రనగర్ కాలేజీ ఫ్రీ జోన్లో ఉండడం, అశ్వారావుపేట కాలేజీ తెలంగాణా బార్డర్లో ఉండడం వల్ల తెలంగాణా విద్యార్థులకు ప్రయోజనం కలగడం లేదు. మంత్రిగారు ఇప్పటికైనా ఈ పొరపాటును గుర్తించి కరేన్సగర్ జిల్లాలోని జగిత్యాలలో అన్ని సదుపాయాలు ఉన్నాయి కాబట్టి అక్కడ వ్యవసాయ కళాశాలను ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి:- అది నిజం కాదు. ఎగ్రికల్చర్ కాలేజీలలో నేట్లకు అప్లయ చేసుకొన్న విద్యార్థులకు నేనుచెప్పిన రేషియో ప్రకారం 40% ఆంధ్ర, తెలంగాణ, రాయలసీమ ప్రాంతాలకు చెందిన విద్యార్థులకు వరుసగా 42, 36, 22 శాతం నేట్లు కేటాయించడం జరుగుతుంది కాబట్టి పాపులేషన్ వైట్ మూసినా, రేషియన్ వైట్ మూసినా ఇదీజీ క్వయిట్ జస్టిఫయిబుల్.

శ్రీ బి. జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, నా ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పలేదు. వ్యవసాయ కాలేజీల సంఖ్య విషయంలో ఇతర జోన్లకు, తెలంగాణకు వ్యత్యాసం ఉన్న విషయం వాస్తవమా? కాదా? ఎందుకంటే రాజేంద్రనగర్ లో ఉన్న కళాశాల ఫ్రీ జోన్ కళాశాల అవుతుంది కదా?

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి:- ప్రతి రేషియన్ లో రెండు కళాశాలలు ఉన్నాయని తెలియజేశాను.

శ్రీ బి. జీవన్ రెడ్డి:- హైదరాబాద్ లో ఉన్న కళాశాలను తెలంగాణ రేషియన్ లో ఉన్నట్లు పరిగణిస్తే ఎట్లా? ఇక అశ్వారావుపేట తెలంగాణ జార్జర్ లో వుంది కనుక దీనివల్ల తెలంగాణ విద్యార్థులకు ఏ రకంగా బెనిఫిట్ అవుతుంది?

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి:- రాజేంద్రనగర్ లో ఉన్నటువంటి ఎగ్రికల్చరు కాలేజీలో 9.30 బి.ఎస్సీ. ఎగ్రికల్చరుకు 160 నేట్లు ఉన్నాయి; మెజారిటీ ఆఫ్ ది స్టూడెంట్లు తెలంగాణకు ఉ. సంబంధించినవారు రాజేంద్రనగర్ లో ఉన్నారు.

శ్రీ బి. జీవన్ రెడ్డి:- 42 పర్సెంటు అక్కడ ఆంధ్రా ఉంటుందా?.....

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి:- ఆంధ్రాకు 42 పర్సెంటు, 36 పర్సెంటు తెలంగాణకు, 22 పర్సెంటు రేషియో మెయిన్ బియిన్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ బి. జీవన్ రెడ్డి:- కళాశాల గురించి చెప్పడం లేదు..... మంత్రిగారు జరిగిన పోరవాటును గురించి మాట్లాడడం లేదు. అయినా దీన్ని సవరించడానికి తగిన చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి (మక్తల్):- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పుతూ, మూడు ప్రాంతాలకు అన్యాయం జరగలేదని సమానంగా ప్రతి ప్రాంతంలో రెండు, రెండు కాలేజీలు ఏర్పాటు చేస్తున్నారని చెప్పారు. అదీ, యీ వాసును తప్పుదారి పట్టించేదిగా ఉన్నది. ఎందుకంటే, ఒక్క హైదరాబాదు - రాజేంద్రనగర్ లో ఉండే ఎగ్రికల్చరు కాలేజీ అది తెలంగాణ ప్రాంతానికి సంబంధించింది కాదు అని మంత్రిగారు గుర్తించాలని మనవి చేస్తున్నాను. హైదరాబాదు క్యాపిటల్ లో ఏదీ అయితే సిర్కాజం జరుగుతుందో, ఏర్పాటు జరుగుతుందో అన్ని ప్రాంతాలకు సంబంధించింది కాబట్టి, కేవలం తెలంగాణకు మాత్రం కాదు అనే విషయం మంత్రిగారు గుర్తించాలని, ఆ రీతిగా మాస్ట్రో ఒకే ఒక్క కాలేజీ ఉన్నది. దానికి కూడా 55 నేట్లు మాత్రమే ఉన్నాయి. అశ్వారావుపేట, అదీ కూడా ఆంధ్రాకు చాలా

సమీపంలో ఉన్నది. తెలంగాణా ప్రాంతంలో నిజామాబాదులో, కరీంనగర్‌లో, మహబూబ్ నగర్‌లో, మెదక్‌లోగాని నల్లగొండలోగాని ఎక్కడా కాలేజీ లేదు. ఇంతకాకుండా, యీ అశ్వారావుపేటలో కేవలం 55 సీట్లు మాత్రమే ఉన్నాయి. దీన్నిబట్టి, యీ ప్రాంతానికి దగ్గరలో ఉండే విద్యార్థులను వేర్చుకునే అవకాశం లేదు. పర్సెంటేజ్ అంటున్నారు. 22 పర్సెంటు రాయలసీమకు ఎలాటే చేశామనే వోట రెండు కాలేజీలు ఉన్నాయి; 36 పర్సెంటు ఉన్నవోట ఒకే కాలేజీ ఎక్కడి న్యాయం? దీన్ని గుర్తిస్తారా? ఇప్పటికైనా న్యాయం చేయడానికి తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఎక్కడైనాగాని, ఇంకొక కాలేజీ ఏర్పాటు చేసే ప్రయత్నం చేసి యీ అసమానతలను తొలగించే ప్రయత్నం చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

Sri V. Rambhupal Chowdary:- Most of the students from Telangana Region are admitted in Rajendranagar and Aswaraopet Agriculture Colleges.

(Interruptions)

శ్రీ జి. జీవన్‌రెడ్డి:- ఆర్ యు గోయింగ్ టు గివ్ ఇన్ బావట్ల అండ్ చిత్తూర్?...

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి:- బోటల్ నోట్స్‌లో - ఆరు కాలేజీలలో 36 పర్సెంటు తప్పకుండా యివ్వబడుతుంది. 42 శాతం ఆంధ్రా స్టూడెంట్స్‌కు, 22 శాతం రాయలసీమ స్టూడెంట్స్‌కు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. రెండవది - తెలంగాణా రీజియన్‌కు, గౌరవ సభ్యులు మా ప్రాంతంలో దూరంవోయి చదివే అవకాశం ఎందుకు, మా ప్రాంతంలో ఎందుకు ఉండ కూడదు అంటున్నారు. ఘనుత్త పిఠరెన్ను తెలంగాణా స్టూడెంట్స్‌కు హైదరాబాదు - రాజేంద్రనగర్‌లో యివ్వడం జరుగుతుంది. 36 పర్సెంటు తక్కువ అయితే వేరే ప్రాంతంలో ఎలాటే చేయడం జరుగుతుంది. 36 పర్సెంటు తప్పకుండా మెయిన్‌బి యిన్ చేయడం జరుగు తుంది.

శ్రీ జి. చిన్నారెడ్డి:- నేను కూడా వ్యవసాయశాస్త్ర పట్టభద్రుణ్ణి - రాజేంద్రనగర్ కళాశాలలో చదువుకున్నాను. రాజేంద్రనగర్‌లో ఉండే కళాశాలలో ఎక్కువగా తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఉండే విద్యార్థులకు ఎడ్మిషన్స్ దొరుకుతున్నాయి. బి.ఎస్సీ. వరకు బాగానే దొరుకుతున్నాయి; కానీ, ఎం.ఎస్సీ. వరకు కొంతవరకు ఆంధ్రా నుంచి, రాయలసీమ విద్యార్థులకు కూడా ఇక్కడ ఎకామెంటేజ్ చేయడం జరుగుతున్నది. రెండవ కళాశాల ఏదీ అయితే తెంగాణా, అశ్వారావుపేటలో పెట్టారో అక్కడ పెట్టడం కన్నా ముందు ఎక్కువవర్కు కమిటీని నియమిస్తే ఆ ఎక్కువవర్కు కమిటీ ఆ రోజున అశ్వారావుపేట కాకుండా, జగిత్యాలలో సూపింపిండా, లేదా అశ్వారావుపేటకు వ్యతిరేకంగా కమిటీ రిపోర్టు ఇచ్చినా కూడా అక్కడ పెట్టువలసిన అవసరం ఏమీ వచ్చింది? ఈ రోజు మేరు పృతి సంవత్సరం బి.ఎస్సీ.లో 55 స్టూడెంట్స్‌ను కేసుకుంటామని చెప్పారు. ఎంత మంది యీ అశ్వారావుపేటలో చదువు తున్నారు? అక్కడ ఎడ్మిషన్స్ కేసుకున్న విద్యార్థులు అంతా కూడా ఇన్‌ఫ్లూయెన్సు కేసుకున్న వచ్చి రాజేంద్రనగర్‌కు మార్చేసుకుంటున్నారు. ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో అశ్వారావుపేట కళాశాల కొనసాగించవలసిన అవసరం ఏమీ ఉన్నది? ఇప్పటికైనా ఆలోచింపి అశ్వారావుపేటలో కాకుండా, జగిత్యాలలో ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుందని మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి:- అశ్వారావుపేట ఎగ్రికల్చరు కాలేజీ గత ప్యభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయం అది. ఒకసారి ప్యభుత్వం నిర్ణయం చేసిన తరువాత, పున: పరిశీలన చేసి అవసరం ఉండదు అనుకుంటాను. జగిత్యాల గురించి గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు, అక్కడ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఉన్న మాట వాస్తవమే. అయినా, గత ప్యభుత్వం అన్ని పరిశీలించిన తరువాత ప్యభుత్వం అశ్వారావుపేటలో పెట్టాలని నిర్ణయం ఆ ప్యభుత్వం తీసుకున్నది. కాబట్టి, ఇంకా ఏదైనా ప్యపోజిట్స్ ఉంటే, గవర్నమెంట్ వీల్ కనీసిడర్.

డాక్టర్ ఎస్. వేణుగోపాలాచారి (నిర్మల్):- స్పీకర్ సార్, ప్రాంతాలవారేగా నేను చూడడం లేదు. మంత్రిగారి సమాధానంలో 36 పర్సెంటు యీ రాజేంద్రనగర్ కాలేజీలో తెలంగాణాకు ఇస్తున్నామని అంటున్నారు. ఎగ్జిక్యూటివ్ రూల్సులో 4 సంవత్సరాలు తెలంగాణా ప్రాంతంలో - పౌడరాబాదులో ఉంటారు - వారికి నేటివీల్ సర్టిఫికేట్ ఇస్తున్నారు. దానివల్ల వీరు కూడా ఆ 36 పర్సెంటులో వస్తారు. నాలుగు సంవత్సరాలు కాకుండా 3 - 5వ తరగతి నుంచి ఇంటర్మీడియట్, గ్రాడ్యుయేషన్ వరకు తెలంగాణాలో చదివిన 10.00 వారికే 36 పర్సెంటు యివ్వాలని ఒక డిమాండు. నీటిలో 4 సంవత్సరాలన్న వారంతా ఉ. రెవెన్యూ సర్టిఫికేట్స్ను పొందుతున్నారు. దాని ప్రకారం అందరికీ కూడా అటోమేటిక్గా తెలంగాణా అనే గుర్తింపు వస్తోంది. దీనిని గమనించాలి. పౌడరాబాదు ఫ్రీ జోన్. అందరికీ సంబంధించినది. ఖమ్మంలోని అశ్వారావుపేటలో ఉంది. రేజినల్ కాలేజెస్ క్రింద కరీంనగర్, ఆదిలాబాదు, వరంగల్, నిజామాబాదులలో ఎక్కడ ఫిజీబిలిటీ ఉందో చూసి అక్కడ ఒక కాలేజీ పెట్టాలి. గ్రామసేవలో విద్యార్థులకు రావడం లేదు. మంత్రిగారు రాయలసేవారు. 22 శాతం రాయలసేవ విద్యార్థులకు, 36 శాతం తెలంగాణా విద్యార్థులకు అంటున్నారు. నాలుగు షిల్లాలలో ఏదో ఒక షిల్లాలో ఒక కాలేజీ పెట్టాలి.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి:- క్రొత్త కాలేజీని స్థాపించాలంటే, రూ. 8 కోట్లు కావాలి. అంతేకాక వంద ఎకరాల భూమి కూడా అవసరం ఉంటుంది. సలహాలను పరిశీలిస్తాను.

శ్రీ బి. జనార్ధన్ (చెన్నూరు):- తెలంగాణా స్టూడెంట్స్ కోసం రాయలసేవ, ఆంధ్ర ప్రాంతాలలోని కళాశాలలలో ఎన్ని సీట్లు కేటాయిస్తున్నారు? ఎందుకంటే ఇక్కడున్న కాలేజీలలో ఆంధ్ర ప్రాంతం వారికి ఇస్తున్నారు.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి:- ఆ సమాచారం గౌరవ సభ్యులకు అందచేస్తాను.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా, దీనిలో చాలామందికి చాలా అనుమానాలున్నాయి. నేను కూడా రాజేంద్రనగర్ కాలేజీ విద్యార్థినే. రేజినల్ ఇంటెన్సివ్ శురంబి మాట్లాడుతున్నారు కనుక నా ధర్మంగా భావించి కొన్ని విషయాలు చెప్పదలచుకున్నాను. మేము చదివేటప్పుడు బి.ఎస్సీ. (ఎగ్రికల్చర్)కు 85 శాతం తెలంగాణా వారికి 5 శాతం నాన్ రోకల్స్కు ఇచ్చే అనవాయితీ ఉంది. మంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా పెన్సిడెన్సియల్ ఆర్డర్ వచ్చిన తరువాత - నాలుగు సంవత్సరాలు ఇక్కడున్న వారందరికీ ముళ్ళీ సర్టిఫికేటు వస్తుంది. అందరూ కూడా తెలంగాణా అని కెయిమ్ పేసుకునే అవకాశం ఉంది. పెన్సిడెన్సియల్ ఆర్డర్ను నేను సవాలు చెయ్యడం లేదు కానీ రాజేంద్రనగర్ కాలేజీ 7వ జోన్

వకాము. హైదరాబాదు ఫ్రీ జోన్ కనుక ఎవరయినా సరే ఇక్కడ చదువుకునే విద్యార్థులకు అవకాశం ఇవ్వాలి. రాజేంద్రనగర్ కాలేజీలో 7వ జోన్ వారికే ఇచ్చి, కొంత పర్సంటేజీ మిగతా జోన్స్ వారికే ఇచ్చి, తెలంగాణాకు ఎక్స్ క్లూజీవ్ గా 36 శాతం ఇవ్వాలి. రాజేంద్ర నగర్ కు కాకుండా, తెలంగాణాకు ప్రత్యేకంగా ఎక్కడ ఫిజిబిలిటీ ఉందో ఆ జిల్లాలో ఒక కాలేజీ పెట్టాలి. కరీంనగర్ లో జగిత్యాల అనే మహబూబ్ నగర్ లో పాలెంలో ఇస్లామంటున్నారు. 22 శాతం రాయలసీమకు, 36 శాతం తెలంగాణాకు, 42 శాతం ఆంధ్ర ప్రాంతానికి కేటాయించబడింది. రాజేంద్రనగర్ కాలేజీని ఫ్రీ జోన్ కాలేజీగా డిక్లర్ చేయాలి. ఎందుకంటే అందరూ ఫ్రీ జోన్ వారే చదువుతున్నారు. హైదరాబాదుకు కాకుండా, 22 శాతం, 36 శాతం 42 శాతం అన్నది ప్రత్యేకంగా మెయిన్ టెన్ చేస్తే సమస్య తీరుతుంది.

శ్రీ పి. రాంభూపాల్ చౌదరి:- రాజేంద్రనగర్ కాలేజీ ఫ్రీ జోన్ అయినప్పటికీ, తెలంగాణా ప్రజల ఇంట్రెస్టులను రక్షించాలనే ఉద్దేశంతో తెలంగాణా విద్యార్థులు మెజారిటీ సంఖ్యలో అడ్మిషన్స్ పొందుతున్నారు. తెలంగాణాకు పర్సంటేజీ మొత్తం 30 శాతం.

మీస్టర్ స్పీకర్:- హైదరాబాదు కాలేజీ ఫ్రీ జోన్ అయినప్పుడు, వ్యత్యాసం ఎక్కువగా ఉంది, 42 శాతం ఉన్న చోట కాలేజీలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. తెలంగాణా, రాయలసీమలలో కాలేజీ ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ అనుకున్నంత శాతం లేదు. దీనిపై పరిశుభ్రత పరచునా చర్య తీసుకుంటుందా అన్నది ప్రశ్న.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ పి. రాంభూపాల్ చౌదరి:- మీరు చెప్పింది ఫాలో కాలేజీవోయాను. హైదరాబాద్ లో రాజేంద్రనగర్ కాలేజీ యూనివర్సిటీ ఉండడం వల్ల ఫ్రీ జోన్ అయినప్పటికీ ఎక్కువ మంది తెలంగాణా విద్యార్థులకు అవకాశం లభిస్తోంది.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్ (పందార్ ముజగుల్లు):- తెలంగాణాకున్న 36 శాతంలో ఎంత మందికి అవకాశం వచ్చింది?

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:- ఫ్రీ జోన్, కోట్ల జోన్ అంటూ ఏమీ లేదు. యూనివర్సిటీ కాంపస్ కాలేజీలన్నీ ఫ్రీ జోన్. ఎక్కడ ఎంత పర్సంటేజీ అనేది మంత్రిగారు చెప్పారు. దాని ప్రకారం ఏ పిరియా విద్యార్థులను ఆ పిరియాకు పంపుతారు. మెడికల్ స్టూడెంట్స్ కి ఇచ్చే మాదిరిగా ఇస్తారు. ఫ్రీ జోన్ కనుక వేరే వారు వస్తారని కాదు. అందరూ ఎకామడేట్ అవుతారు. ఇక్కడ స్పీల్ ఓవర్ అయితే వేరే చోటకి వెడతారు.

శ్రీ బి. జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, వ్యవసాయశాఖ మంత్రిగా ముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నప్పుడు టెక్నాలజీ కాలేజీ పెట్టడం విషయంలో పరిశీలిస్తామని అన్నారు. హైదరాబాదు సికింద్రాబాదు జంటనగరాలు రాష్ట్ర రాజధాని కావడం వల్ల దీనికి తెలంగాణా అని ప్రత్యేకం లేదు. ఇక్కడ అడ్మిషన్ తీసుకునేవారిని తెలంగాణా క్రింద కొంటే చెయ్యకుండా, 36 శాతం సీటు తెలంగాణాకు ఇవ్వాలన్నా ప్రాంతీయ వ్యత్యాసాలు ఎత్తి చూపుతున్నాను తప్ప ప్రాంతీయ విభజన గురించి మాట్లాడడం లేదు. 4 జిల్లాలన్న రాయలసీమకు 22 శాతం

నేటన్ కేటాయించారు. 9 జిల్లాలు గల తెలంగాణాకు 36 శాతం కేటాయించారు. ఇది విధంగా న్యాయం జరిగినట్లు? అన్యాయాన్ని సరిచేయండి. ముఖ్యమంత్రిగా జనార్ధనరెడ్డి గారు కాగానే, వారు వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగా ఉండగా జగిత్యాలలో కాలేజీ పెట్టడం యొక్క పరిశీలిస్తామన్నారు కనుక జగిత్యాలలో కాలేజీ వస్తుందని ఆశపడ్డాము. నేను తప్పు పట్టడం లేదు తెలంగాణా పేరు మీద అశ్వారావుపేటలో కాలేజీ పెట్టి, తెలంగాణాకు అన్యాయం చేశారు.

(ఇంటరవ్యూస్)

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- అది అన్యాయమా?

శ్రీ జి. జీవన్ రెడ్డి:- జగిత్యాలలో పెట్టలేదు. అశ్వారావుపేటలో పెట్టారు. ఇది వాస్తవం. తెలంగాణాకు అన్యాయం చేశారు. తెలంగాణాకు సంబంధం లేని అశ్వారావుపేటలో పెట్టారు.

(ఇంటరవ్యూస్)

ముఖ్యమంత్రిగారు మా రెస్పాన్సికి రావాలి.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:- ఇందులో అనవసరంగా సభ్యులు అవేశాలకు లోనవు తున్నారు. దీనిలో ప్రాంతీయం ఏమీ లేదు. ఆయన అడగదలచుకున్న ప్రశ్న జగిత్యాలలో పెట్టాలన్నది ఏమయిందని. తెలంగాణాకు మరొక కాలేజీ కావాలని అంటున్నారు. గతసారి సభలో వ్యవసాయ శాఖమంత్రిగా నేను ఉన్నప్పుడు వారు అడిగారు. యీచన చేస్తాను అన్నాను తప్ప ఇస్తానని అనలేదు.

(ఇంటరవ్యూస్)

శ్రీ జి. జీవన్ రెడ్డి:- వారు ముఖ్యమంత్రి అయ్యారు కనుక.....

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిని అయినంత మాత్రాన ఎక్కువ నిధులు రావడం లేదు. ఇప్పటికీ చెబుతున్నాను. వారినే పిలిచి, మాట్లాడి పరిస్థితులను సవరిస్తాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- యీచన చేస్తాము అన్న తరువాత ఇంకా దానికి ఏమీ లేదు.

10.10
ఉ.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- అధ్యక్షా, గత ప్రభుత్వ హయాంలో అశ్వారావుపేటలో అగ్రికల్చరల్ కాలేజీ పెట్టారు. అదేవిధంగా మహబూబ్ నగర్ డిస్ట్రిక్ట్ పాలెంట్ కూడా అగ్రికల్చరల్ పాలిటెక్నిక్ కాలేజీ పెట్టడం జరిగింది. వెటర్నరీ కాలేజీ రాయల సీమలో ఒకటి ఉంది. తిరుపతిలో కూడా ఉంది. అదే విధంగా తెలంగాణాలో హైదరాబాదులో ఉంది. ఎండ్జర్ కోస్తా ఆంధ్రలో వెటర్నరీ కాలేజీ లేదు. ఈ వెటర్నరీ కాలేజీ విజయనగరం జిల్లాలో పెట్టడానికి ప్రయత్నం జరిగింది. అదే విధంగా ఫిషరీస్ కాలేజీ కాకినాడలో పెట్టాలని ప్రయత్నం చేశారు. ముఖ్యమంత్రిగారు నెల్లూరులో పెడతామన్నారు. దాని విషయం ఏమయిందో మహారాష్ట్రలో అదేవిధంగా యు.పి.లో అగ్రికల్చరల్ యూనివర్సిటీస్ మూడు

ఉన్నాయి. ఎందుకంటే వ్యవసాయం ప్రధానంగా ఉంది. మూడు యూనివర్సిటీలలో కూడా రీసెండ్స్ హాబీడ్ విత్తనాలు తయారుచేయడానికి వీలవుతోంది. మూడు పాఠశాలలో మూడు అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీస్ తిరుపతి, హైదరాబాద్, బాపట్లలో పెట్టడానికి ప్రభుత్వం ప్రతిపాదన చేస్తుందా? మూడు యూనివర్సిటీలు పెట్టాలని ఎప్పటి నుంచో డిమాండు ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఒక్క కళాశాలకే ఇబ్బంది అయితే - మూడు అడిగారు.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- యూనివర్సిటీ ఉంది. ఇన్ ఫ్యాక్టు అంతా ఉంది. వి.సి.సి వేస్ట్ రోసెర్వి డెవలప్ అవుతుంది.

Sri V. Rambhupal Chowdary:- Sir, the question is whether there is any proposal to start new Agricultural Colleges in the State - సపరేట్ క్వశ్చన్ వేస్ట్ నేను చెబుతాను.

Mr. Speaker:- We mind it please - we must sometimes admit also.....

శ్రీ కె. శాయరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఏదో రోజున లాగా కాలేజీ కావాలని కోరడంలేదు. జగిత్యాల ప్రక్కన పలానలో అగ్రికల్చరల్ రోసెర్వి స్టేషన్ ఉంది. చెలివలలో అగ్రికల్చరల్ ఫారమ్ ఉంది. ప్రక్కనే బేరహూల్ 200 ఎకరాలు.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- వారు విచారించే మే అందరితో మాట్లాడతాము అన్నారు.

శ్రీ కె. శాయరెడ్డి:- ఈ ముఖ్యమంత్రిగారు వ్యవసాయ మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కరేనగర్ లో ఎనాస్టు చేసారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అదే మేతో మాట్లాడతాము అన్నారు.

శ్రీ కె. శాయరెడ్డి:- అంజయ్యగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఎండార్స్ చేసారు. అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీ ఎక్స్ టెన్షన్ డైరెక్టర్ ఇదివరకు రిజల్యూషన్ చేసారు. పువోజర్స్ పెట్టారు. ఇన్ని ఉన్నా కూడా ఒక్కటే పరిశీలిస్తాము, పరిశీలిస్తాము అంటే ఎన్ని సంవత్సరాలు పరిశీలిస్తారు?

మిస్టర్ స్పీకర్:- దానితోబాటు నా కాలేజీస్ కూడా విచారిస్తారు. మీరు వేగిర పడకండి. అవి వస్తాయి.

డాక్టర్ ఆర్. రవేంద్రనాథ్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ వర్సెంటేజ్ ఏదయితే ఉన్నదో 44, 36, 22 అప్పుడు పెనిడెన్సియల్ ఆర్డర్ మీద రేజియన్ పాప్యులేషన్ బేసిస్ మీద ఇవ్వడం జరిగింది. తరువాత గత టూ డికేడ్స్ లో మార్పు వచ్చింది. చాలా మంది తెలంగాణకు మైగ్రేట్ కావడం జరిగింది. ఇప్పుడు 36 నుంచే 38 వర్సెంటుకు పెరిగింది. ప్రభుత్వ డ్యూటీ ఉంది. అయితే 38 శాతం తెలంగాణ పాప్యులేషన్ ఇంకా 36 మీదనే సీట్స్ ఎలాబ్ మెంట్ జరుగుతోంది. గత 30 సంవత్సరాల నుంచే అన్యాయం జరుగుతోంది. డీసినీ సరిదిద్దుతారా?

Mr. Speaker:- Exactly - I wanted to say because I admit that the 38% have been increased.

డాక్టర్ ఆర్. రవేంద్రనాథరెడ్డి:- 36 నుంచే 38 శాతానికి పెరిగింది శాంతిగా పాప్యలెషన్ మిగతా తగ్గింది. 38 శాతం చొప్పున సేతులు ఎలాంటి చేస్తారా?

Sri V. Rambhupal Chowdhary:- Sir, we will consider as suggested.

డాక్టర్ ఆర్. రవేంద్రనాథరెడ్డి:- కన్సిడర్ 90వే ఎప్పటిలోగా కన్సిడర్ చేస్తారు?

Mr. Speaker:- No - now we have given ample time for this. You cannot get. He said he will think over about it. రీజియన్ల దానిలో అని కూడా చెబుతున్నారు. We have given ample time.

డాక్టర్ ఆర్. రవేంద్రనాథరెడ్డి:- గత సంవత్సరం కూడా అడిగాను. గత సంవత్సరం కూడా ఇదే చెప్పారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- వాళ్లు త్వరగా వర్గీకరిస్తారు. లేకపోతే దానిమీద డిమాండ్ కూడా ఉంది.

శ్రీ సిపాన్. విద్యాసాగరరావు (మెట్ పల్లి):- మీరు అన్ని ఎస్ అని ఒప్పుకుంటారు. మళ్ళీ జవాబు చెప్పనివ్వరు.

డాక్టర్ ఆర్. రవేంద్రనాథరెడ్డి:- గత 5 సంవత్సరాల నుంచే చూస్తాము అంటున్నారు. ఇప్పటి వరకూ చూడలేదు. ఎప్పటిలోగా చూస్తారు?

మిస్టర్ స్పీకర్:- యోచిస్తాము అన్నారు. చెబుతాము అన్నారు. 38 శాతం ఉన్నదా, లేదా అని.

డాక్టర్ ఆర్. రవేంద్రనాథరెడ్డి:- ఈ ప్రశ్న గత 5 సంవత్సరాల నుంచే అడుగుతున్నాము. ప్రతి సంవత్సరం దీని గురించి వుయ్ లుక్ ఇన్ టు ఇట్ అంటున్నారు. ఇంత వరకూ ఎటువంటి సెట్ టేసుకోలేదు.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- పాప్యలెషన్ పరిశీలించి ఇస్తామని చెప్పవచ్చు కదా? 5 సంవత్సరాల నుంచే యోచిస్తామనే అంటున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- యోచించి చెబుతాము అన్నారు. ఇమేడియట్ గా ఎట్లా చెబుతారు? 38 వర్సెంటు పెరిగింది. ఎక్కడయితే ఇవ్వాలో అక్కడ ఇవ్వాలో.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- మీరు చెబుతున్నారు. కానీ వారు చెప్పడం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- వారు యోచిస్తామన్నారు.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- యోచన ఎందుకు? హక్కు ఉంది. హక్కును ఇస్తామని చెప్పవచ్చు. హక్కును యోచించడం ఏమిటి? ఉంటే ఇవ్వండి. లేకపోతే లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అప్పుడేనా? చూడాలి కదా? 38 శాతం ఉన్నదా, లేదా అన్నది చూడాలి కదా? ఉంటే ఇవ్వవలసి వస్తుంది.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- ఉంటే ఇస్తామని చెప్పవచ్చు కదా? న్యాయమయిన మాటను కాదంటే ఎట్లా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- అన్యాయం అన్నది లేదు కనుక న్యాయాన్ని కాదనను. కూర్చో మన్నప్పుడు కూర్చుంటే న్యాయం.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు (హరిశ్చంద్రాపురం):- అధ్యక్షా, శ్రీకాకుళం జిల్లాలో అగ్రికల్చర్ కళాశాల మూడు సంవత్సరాల క్రితమే స్థాపించారు. కానీ రాష్ట్రంలో ఇంత వరకూ ఎక్కడా లేనటువంటి కళాశాల మా దగ్గర ఉంది. ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ లేదు. ఫుల్ ఫ్లెడ్జ్‌డ్గా ఎప్పటికీ క్రియేట్ చేస్తారు? శ్రీకాకుళం వెనుకబడిన జిల్లా. మీరు ఇంతవరకూ ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ క్రియేట్ చేయకుండా మూడు సంవత్సరాలయింది. నీట్లు ఎన్‌హాన్స్ కాలేదు. స్టార్ట్ చేసిన విధానంతోనే ఉంది. అగ్రికల్చర్ కళాశాల ఫుల్ ఫ్లెడ్జ్‌డ్గా శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ తో ఎప్పటిలోగా ఈ ప్రభుత్వం క్రియేట్ చేస్తుంది?

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ బొదరె:- అక్కడ ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ ఇఫ్యూ కొంత ఉంది. ల్యాండ్ అక్విజిషన్ ప్రాసెస్ జరుగుతోంది. జరిగిన వెంటనే డిల్వింగ్స్ కూడా చేపట్టడం జరుగుతుంది. వీలయినంత త్వరలో అగ్రికల్చర్ కాలేజీని ఫుల్ ఫ్లెడ్జ్‌డ్గా వేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు:- మా కాన్స్టిట్యూయన్స్ కూడా ఉంది సర్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- క్వశ్చన్ వేసినప్పుడే మీ కాన్స్టిట్యూయన్స్ కూడా వేసి ఉండవలసింది. ఇప్పుడు మా కాన్స్టిట్యూయన్స్ అంటే ఏమి లాభం? ఏమీ లేదు. ది మ్యాటర్ ఈజ్ ఓవర్.

(అంతర్వాయం)

అదీ విచారించారు. ఇంకో గంట కూర్చుందామా చెప్పండి మీరే. I said "not possible" - and always we should not do like that.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- మంత్రిగారు అన్నర్ చెప్పబోతున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- క్వశ్చన్ కు అన్నర్ రాకుంటే గంటలతరబడి తేసుకోవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- చిక్క నిమిషం ఇచ్చించండి. ధన్యవాదాలు మీకూ, వారికీ కూడా చెప్పి మేము కూర్చుంటాము. పశుశుకు సమాధానం రాకపోతే దానికి క్లారిఫికేషన్ తీసుకునే ధర్మం ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఉందని గంటలు కాదు కదా: నాకు ధన్యవాదాలు చెప్పకున్నా ఫర్వాలేదు.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- గంటలు తీసుకోము. మినిస్టరు గారితో జవాబు ఇప్పించండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- వన్ క్లారిఫికేషన్ సర్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇప్పటికే మీకు 40 నిమిషాలు ఇచ్చాను.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- వారు చెబుతున్నారు చెప్పనివ్వండి.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి:- శ్రీకాకుళంలో అక్కడున్నటువంటి న్నెరా అగ్రికల్చర్ కాలేజీలో ల్యాండ్ అక్విజిషన్ 19.8.1991 అంటే గత మాసంలో అక్టోబర్ వేయడం జరిగింది. కాబట్టి వేలయినంత త్వరలో బిల్డింగ్ స్టార్ట్ చేయబడుతుంది. ఫుల్ షెడ్జ్ కాలేజీ వేయడానికి ప్రభుత్వం ఇన్ స్ట్రక్షన్లు కూడా ఇచ్చింది. వేలయినంత త్వరలో చేసి అగ్రికల్చర్ కాలేజీ ఫంక్షన్ చేసే విధంగా చూస్తాము.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, దీనిని హాస్టాస్పదంగా తీసుకోవద్దు. ఎంతోమంది యువకులు బాధపడుతున్న అంశం. నేను సింపుల్ గా అడుగుతున్నాను. 36 శాతం ఏ షాన్ చూడకుండా తీసుకుందామని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నట్లు - దీనిలో 36 శాతం కంపెర్ టు 42 పర్సెంట్ ఇన్ అంధ్రా రేజియన్ అండ్ 22 పర్సెంట్ రాయలసీమ రెండు కాలేజీలు మెన్షన్ చేసారు. రాజేంద్రనగర్ మనం లెక్కపెట్టకపోతే - రాజేంద్రనగర్ ఉన్నా మనం లెక్కపెట్టకూడదు. అశ్వాశావరేణి కాంగ్రెసేతర ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు వచ్చిన కాలేజీ. మంత్రిగారి సమాధానంలో పర్సెంట్ జీ సరిగా ఇవ్వలేదు. ఖచ్చితంగా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వ హయాములో మధ్యలో 7 సంవత్సరాల్లా తప్పితే తెలంగాణా రేజియన్ లో బెనిఫిట్ చేయడానికి ఎలాంటి ఎడ్యుకేషన్ చేయలేదు. ముఖ్యంగా అగ్రికల్చర్ కాలేజీకి మట్టుకు ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోబడలేదని స్పష్టం అవుతోంది. దీనికి ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక కమిటీ వేయాలి. శాసనసభ్యులను కూర్చోబెట్టి డిస్కస్ చేయండి. ఎంతసేపు కృత్యన్నీకు పర్మిషన్ ఇచ్చినా మంత్రిగారి నుంచి సమర్పవంతమయిన సమాధానం రాలేదు. అనుమానాలు పోలేదు. అనుమానాలు తీరాలంటే డిస్క్రిమినేషన్ జరగలేదన్న భావన కలగాలంటే మీరు వెంటనే సమావేశపరచి ఇవన్నీ సభ్యుల ముందుపెట్టి చర్చ చేయాలని చెబుతున్నాను.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి:- స్టాటిస్టిక్స్ ప్రకారం చెప్పినా కూడా - we are giving the statistics. Even though, the Member is insisting

సంతాప ప్రతిపాదన: ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ
మాజీ సభ్యులు శ్రీ రావి నారాయణరెడ్డి
మృతివట్ల సంతాపము.

upon it. Irrespective of Agricultural Colleges, we are main-
taining the ratio.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- 36 శాతం కాలేజీ స్టూడెంట్స్ చెప్పండి. రాజేంద్ర
నగర్ కాదు. What is the ratio on that basis? What is the ratio
out of that 36%?. Let the Minister reply Sir. I request you
to come to our rescue Sir. మీరే చెప్పండి. On the basis of popula-
tion, we want the figures Sir.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:- విద్యాసాగరరావుగారూ, it is based on the
population basis - then decided as a Presidential order - you
know pretty well. It is not the State Government's thing.
అప్పుడు తెలంగాణా బేదాభిప్రాయాలు వచ్చినప్పుడు తీసుకున్నటువంటి నిర్ణయం. It is
Presidential Order. But the State Government cannot but - any
way, ఎన్ వే జరిగే లోపాలు ఏయినా సరే I will call for a meeting and
discuss with all.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Is this, before the end of this
session?

Sri N. Janardhan Reddy:- Please don't give that kind of
ruling. I will call for a meeting.

సంతాప ప్రతిపాదన

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు

శ్రీ రావి నారాయణరెడ్డి మృతివట్ల సంతాపము.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:- ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు శ్రీ రావి
నారాయణరెడ్డిగారి మృతివట్ల ఈ సభ తీవ్ర సంతాపాన్ని వ్యక్తంచేస్తూ శోకార్తులైన వారి
కుటుంబ సభ్యులకు తన ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నది.

1908వ సంవత్సరంలో జూన్ 4వ తేదీన నల్లగొండ జిల్లాలోని బొల్లెపల్లి గ్రామంలో
జన్మించిన శ్రీ రావి నారాయణరెడ్డి గాంధీజీ సిద్ధాంతాలతో ప్రభావితమై వారు తలపెట్టిన
శాసనోల్లంఘన ఉద్యమంలో చురుకుగా పాల్గొన్నారు. 1934లో గాంధీజీని హైదరాబాదు
రాజ్యానికి ఆహ్వానించి తెలంగాణా ఉద్యమానికి ఒక కొత్త స్ఫూర్తిని కలిగించారు.
హైదరాబాదు రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ వ్యవస్థాపకులలో ఒకరైన వేరు, ప్రజల హక్కులను
గౌరవించే ప్రభుత్వం, బాధ్యతాయుతమైన ప్రభుత్వం కావాలని సత్యాగ్రహం చేసిన మొదటి

సంతాప ప్రతిపాదన: ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ
మాజీ సభ్యులు శ్రీ రావి నారాయణరెడ్డి
మృతిపట్ల సంతాపము.

10 సెప్టెంబరు, 1991.

319

ఐదుగురిలో ఏకైక తెలుగు యోధుడు ఆయన 3000 ఎకరాలకు వారసుడిగా పట్టి వెట్టిపై కత్తికట్టిన వ్యక్తి. తన ఆస్తిలో ఎక్కువ భాగం పేదలకు పంపిణీచేసారు.

శ్రీ రావి నారాయణరెడ్డిగారు 1939లో కమ్యూనిస్టు పార్టీలో చేరారు. వారు నిజాం నిరంకుశ పాలనకు వ్యతిరేకంగా జరిపిన వీర తెలంగాణా రైతాంగ సాయుధ పోరాటంలో పాల్గొని 1946 నుంచి 1951 వరకు అజ్ఞాతంలో ఉన్నారు. 1951లో అరెస్టయ్యారు. 1952లో జరిగిన సార్వత్రిక ఎన్నికలలో నల్లగొండ నియోజక వర్గం నుంచి అత్యధిక మెజారిటీతో పార్లమెంటుకు ఎన్నికయ్యారు. 1957లో భువనగిరి నియోజక వర్గం నుంచి శాసనసభకు ఎన్నికై ప్రతిపక్ష నాయకునిగా వ్యవహరించారు. 1962లో తిరిగి పార్లమెంటుకు ఎన్నికయ్యారు.

ఆర్.ఎన్.గా ప్రసిద్ధులైన శ్రీ రావి నారాయణరెడ్డిగారు మహాత్మాగాంధీజీ స్థాపించిన హరిజన సేవా సమాజం, ప్లాదరాబాదు రాష్ట్ర శాఖకు అధ్యక్షులుగా హరి జనోద్ధరణ కోసం అనేక పాఠశాలలను, హాస్టళ్లను నిర్వహించారు. తెలంగాణా ప్రాంతంలో సాంస్కృతిక పునరుజ్జీవనం కోసం కృషి చేసిన ఆంధ్ర మహాసభ వ్యవస్థాపకులలో శ్రీ రావి నారాయణరెడ్డిగారు ఒకరు. బిలుకూరు, భువనగిరి, ఖమ్మంలో జరిగిన ఆంధ్ర మహాసభ సమావేశాలకు ఆయన అధ్యక్షులు. శ్రీ రావి నారాయణరెడ్డిగారు రష్యా, పోలెండ్, జెకాన్స్ వేకియా దేశాలలో పర్యటించారు. కృషేష్, హోచిమిన్ వంటి మహానాయకులను కలిసి వారితో సంభాషించారు. ప్రముఖ స్వాతంత్ర్య సమర యోధుడు, తెలంగాణా రైతాంగ సాయుధ పోరాట వీరుడు అయిన శ్రీ రావి నారాయణరెడ్డిగారు కొంత కాలంగా అనారోగ్యంతో బాధ పడుతున్నారు. సహస్ర చంద్ర దర్శనం చేసిన ఆయన ఈ సెల 7వ తేదీ శనివారం ఉదయం తుది శ్వాస విడిచారు.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు (పిందూపూర్):- అధ్యక్షా, రావి నారాయణరెడ్డిగారు 10 పెద్దలు, పిల్లలు, ప్రజా సేవకులు, ప్రజా ఉద్యమాలకు, వామ పక్ష ఉద్యమానికి ఉముఖ్యంగా ప్రాణ ప్రతిష్ఠ చేసిన గౌరవనీయులు, వీరస్మరణీయులు. తెలంగాణా పోరాటంలో ముఖ్యమంగా భూస్వాముల మీద, అప్పుడున్న సంపన్న ధనీక వర్గ వ్యవస్థ మీద, పేదవారి పక్షం వుండి, అమాయకులుగా గుర్తించబడక అట్టుడుగున సమాజం యొక్క దయాభీక్ష మీద ఆధారపడి బ్రతుకుతున్న మూగజీవుల పక్షాన ఆనాడు మహా ఉద్యమం నడపింపిన వ్యక్తిగా జాతి, సమాజం వారికి ఎప్పుడు నివాళులు అర్పిస్తుంది. జాతి గుర్తించదగిన మహోన్నతమైన నాయకుడుగా రాజకీయాలలో ప్రవేశించి భువనగిరి శాసనసభ్యులుగా ప్రజల యొక్క మమకారాన్ని, అభిమానాన్ని చూగగొన్నారు. 1952వ సంవత్సరంలో నల్లగొండ జిల్లా నుండి పార్లమెంటు సభ్యులుగా నిలబడినప్పుడు ఈ దేశంలోనే అప్పుడు మహోన్నత రాజకీయ సృష్టగా పేరు పొందిన పండిట్ జవహర్ లాల్ నెహ్రూ కంటే కూడా ఎక్కువ ఓట్లు సంపాదించిన ఘనత, గౌరవం వారికే దక్కింది. దీనివలన వారి పట్ల ప్రజలకు ఏ విధమైన భక్తి భావం ఉన్నదనేది అర్థం అవుతున్నది. ఏ నిస్వార్థ సేవతో వారు సమాజాన్ని అభ్యుదయ భావాలతో ముందుకు నడిపారో, ఏ విధమైన నిస్వార్థపరమైన

సంతాప ప్రశ్నిపాదన: ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ
మాజీ సభ్యులు శ్రీ రావి నారాయణరెడ్డి
మృతిపట్ల సంతాపము.

భావంతో సేవ చేశారో మనం గుర్తుంచుకోవాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఆ సేవ ఫలితమే ఈనాడు మనందరం కూడా ఇక్కడ వుండడానికి కానీ, ప్రజాస్వామ్యం బిగ్గరకడానికి కానీ కారణమయింది. కాబట్టి ఇలాంటి మహానీయులు అమరజీవులై మన ఆత్మలోనే వుంటారు. వారి స్ఫూర్తి, వారి విధానం, అభ్యుదయ భావాలను, నిస్వార్థ రాజకీయాలను గుర్తుచేస్తూ సమాజానికి అంకితం కావడమే రాజకీయాల యొక్క పరమావధి. కానీ కేవలం స్వార్థానికి పొట్టిపోసుకునే పద్ధతి మంచిది కాదనే దానికి వారి జీవితమే ఒక నిదర్శనము. ఆయన సంపన్న వర్గంలో పుట్టిన వారు అయినా కూడా పేద వాడిగానే కన్ను మూసారు. అదర్శ మైన కీవితం అని, నిస్వార్థమైన అంకిత భావం అని కేవలం కబుర్లు కాదు, 'పట్టి మాటలు కట్టి పెట్టి గట్టి మేలీ తలపెట్టువోయ్, దేశమంటే మట్టి కాదోయ్, దేశమంటే మనుషులోయ్' అనే దానికి నిర్వచనం వారు. పెద్దలు, మహానుభావులు, పూజ్యులు, నిస్వార్థపూరితమైన సాహితీ గానం చేసిన విధానం వారిది. ఏ మాత్రం దాని మీద గౌరవం వున్నా, ఈ విధానం మీద నమ్మకం వున్నా, రాజకీయం మీద విశ్వాసం వున్నా, నిస్వార్థ మైన సేవా విధానం మన ఆచరణ ధర్మం కావాలని, చిరస్మరణీయులైన, గౌరవనీయులైన రావి నారాయణరెడ్డిగారి తో్వే ఈ రాజకీయ విధానానికి తో్వే అని మరొకసారి స్మరణకు తెచ్చుకుంటూ, ఇలాంటి పెద్దలు ఎప్పుడూ వుండాలని కోరుకుంటూ, 'పుట్టిన తరువాత గీట్టడం తప్పదు' కానీ కొంత మంది మాత్రం పూర్తిగా వారు లేని లోటు ఎప్పుడు కనబడుతూ వుంటుంది, అలాంటి వారు వుంటే ఇంకా బాగుంటుందనే, ఏదయినా మంచి పని మనం చేసినట్లయితే రాజకీయపరంగా ఈ శాసనసభ ద్వారా కూడా ఇంత మంచి పని చేశారు అని మెచ్చుకునే మహత్తరమైన వ్యక్తిని పోగొట్టుకున్నామనే లోటు వ్నా. మనస్సులో ఎప్పుడూ వుంటుంది. కాబట్టి వారి మరణం పట్ల ప్రగాఢమైన సంతాపాన్ని తెలుగుదేశం పార్టీ తరఫున వ్యక్తం చేస్తూ వారి కుటుంబ సభ్యులకు, ముఖ్యంగా వారు పునీతం చేసిన కమ్యూనిస్టు పార్టీకి ఇప్పుడు సి.పి.ఐ. పార్టీగా వారు ప్రజా బంధువు అని అంటాను, రాజకీయ సృస్ట అంటాను, రాజకీయ బంధువు అంటాను కాబట్టి వారు పోవడం రాజకీయా లకే తీరని లోటు. అలాంటి మహానుభావుడిని పోగొట్టుకున్నందున మరొకసారి ప్రగాఢమైన సంతాపాన్ని వ్యక్తం చేస్తూ వారి కుటుంబ సభ్యులకు సానుభూతిని తెలియజేస్తూ వారి పట్ల వాకున్న గౌరవ భావాన్ని మా పార్టీకి వారి పట్ల వున్న విధానాన్ని కూడా నేను వ్యక్తం చేస్తూ వెలపు కేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన సంతాప తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ, ప్రజాస్వామ్యవాది, సామ్యవాది, ప్రముఖ కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకుడిగా మూడు తరాల వాళ్లకు ఆయన బాగా పరిచయం. నేను లా చదివేప్పుడు ఆయన శాసనసభ్యుడిగా వున్నారు. నాకు చాలా దగ్గర పరిచయం వున్నది. ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పినట్లు, నీజాం వ్యతిరేక పోరాటంలో ఆయన ప్రముఖ పాత్ర వహించారు. స్టేట్ కాంగ్రెస్‌లో ప్రధానమైన పాత్ర వహించారు. ఉప్పు సత్యాగ్రహంలో పాల్గొన్నారు. ఎక్కడ మహాసభ వున్నా ఆయనలేని మహాసభమే మనం చూడలేము. పార్టీలకు అతీతంగా అన్ని పార్టీల వాళ్లను కలుపుకొని అనాడు ఆంధ్రదేశంలో, అలాగే తెలంగాణా ప్రాంతంలో నీజాం

మాజీ సభ్యులు శ్రీ రావీ నారాయణరెడ్డి

మృతిపట్ల సంతాపము.

రాచరికానికి వ్యతిరేక పోరాటంలో ప్రముఖ పాత్ర వహించడమే గాకుండా ఇది స్వాతంత్ర్య ఉద్యమం కాబట్టి తెలంగాణాలో జరిగిన పోరాటం అని పెద్ద చర్చనీయాంశం అయి, శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ బృతికి వున్నాడు స్వతంత్ర ఉద్యమంతో భాగమే అని ఒప్పించడం ద్వారా, ఆనాడు స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో పాల్గొన్నా కూడా పెన్షన్ పొందలేక వున్న వాళ్లను అర్హతలోకి తెప్పించి అనేక కుటుంబాలను ఆదుకోవడంలో ప్రముఖ పాత్ర వహించారు. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లు పెద్ద భూస్వామ్య కుటుంబంతో పట్టి కూడా ఆ అవలక్షణాల నుంచి దూరమై తనకు వున్న భూమిని పిన్ బాబావే భూదాన ఉద్యమం కంటే ముందే తాను నమ్మిన సిద్ధాంతాల కోసం పేద ప్రజలకు సంచితమైన మహా నాయకులు వారు. గత 15 సంవత్సరాల నుండి క్రియాశీల రాజకీయాల నుండి దూరంగా ఉంటున్నారు. ఈ సంవత్సరం 10-30 కూడా జబ్బుతో ఉండి, నా కమ్యూనిస్టు పార్టీ సభ్యత్వం రెన్యూవల్ చేయాలని చేయించుకున్నారు. మా పార్టీ నిబంధనల ప్రకారం ప్రతి సంవత్సరం రెన్యూవల్ ఉంటుంది వివరించే వరకు పార్టీ సభ్యునిగా వుండాలని వారి కోరిక. కొత్త సంవత్సరం డిసెంబరులో సభ్యత్వ పునరుద్ధరణకు ఆయన లేకుండా పోయారు. మా పార్టీయే కాకుండా యావత్ భారత దేశానికి, దేశం యొక్క రాజకీయ, సామాజిక, ఆర్థిక సమస్యలలో మన ఆందరికీ తీవ్ర మయిన నష్టాన్ని, కష్టాన్ని మిగిల్చిపోయారు. వారు చాలా త్యాగాలు చేశారు. పండిట్ జవహర్ లాల్ నెహ్రూ, మహాత్మాగాంధీ, ప్రకాశం పంతులు, రావీ నారాయణరెడ్డి, పువ్వుల పల్లి సుందరయ్యగారు చాలా త్యాగాలు చేశారు. ఈ త్యాగాలు చేసి, భారతదేశ పురోభివృద్ధి కోసం, మంచికోసం కలలు కన్నారు. అవి ఇంకా మనముందు మిగిలి వున్నాయి. సాంఘిక అసమానతలను తొలగించడానికి, ఈ కార్యక్రమంలో భాగంగా మనం ఆందరిం ఆయనకు నివాళి అర్పించి మనవంతు కర్తవ్యంగా పార్టీ విభేదాలకు శాపు యివ్వకుండా ఆయనకు నిజమయిన వారసులుగా తమ వంతు పాత్ర వహించవలసి ఉంటుంది. వారు పనిపోకముందు ఆయన దగ్గరకు వెళ్లి మాట్లాడివచ్చాను. చివరిరోజు, వారికి రహస్య సంస్కారం అయిన రోజున నేను రాలేకపోయాను. ప్రభుత్వ లాంఛనాలతో ఆయనకు రహస్య సంస్కార కార్యక్రమం ఏర్పాటు చేయడం చాలా సమయావీతం. ముఖ్యమంత్రిగారు సర్వేన నిర్ణయం తీసుకున్నారు. వారిని నేను అభినందిస్తున్నాను.

వారి ఆత్మకు శాంతి కలగాలని, వారి కుటుంబానికి నా ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలియజేస్తూ, ఈ తీర్మానాన్ని లబధిపరుస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- శ్రీ రావీ నారాయణరెడ్డిగారి మృతిపట్ల సంతాప తీర్మానం ముఖ్యమంత్రిగారు పెట్టినారు. రావీ నారాయణరెడ్డిగారికి చాలా సన్నిహితుణ్ణి. చాలా కాలం వారికి నేను సహచరుడిగా మెలగడం జరిగింది. వారు ఆనాడు తెలంగాణా ప్రాంతంలో "అయ్యా నే బాంబును, కాల్చొక్కుతా" అని కబ్బిడాల ముందు, కుర్చీల ముందు మూటలు నెత్తినపెట్టుకొని పరుగెడుతున్న హరిజనులను ఉద్ధరించడానికి హరిజన సేవా సంఘం ఏర్పాటుచేసి, హరిజనులు కూడా మనుషులే. అంటరానితనం ఉండడానికి వేలులేదు అని చెప్పి పోరాటం చేసి దానిని కొంతవరకు సాధించి, అమలుపెట్టి చూపించిన ఘనత ఆయనదే. అంతే కాకుండా ఈ ఎత్తిగొట్టం పోవాలని, నిజామ్ రైతుల మీద విధించిన వేయిగళ్లు పద్ధతి

సంతాప ప్రతిపాదన: ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ
మాజీ సభ్యులు శ్రీ రావి నారాయణరెడ్డి
మృతిపట్ల సంతాపము.

తొలగించడానికి, ఈ దేశంలో ఏ భూస్వామి దగ్గర కూడా మన్న మిగులు భూములు పంచ దదాలని పోరాటం చేసి ఆ పోరాటంతో ఫలితాన్ని సాధించారు. ఎత్తిగొట్టం ఆ కాలంలోనే సమసిపోయింది. వేయిగళ్లు పోవడం, నిజాం నిరంకుశ ప్రభుత్వం కూలిపోవడం, ఆ తరువాత దొరతనం పోవడం, జాగీరులు, జమీందారులుపోవడం ఇటువంటి కార్యక్రమాలన్నీ జరిగాయి. అదేవిధంగా తెలంగాణా సాయుధ పోరాటంతో, రైతాంగ సాయుధ పోరాటంతో కూడా ప్రముఖపాత్ర వహించి పోరాటంలో కూడా పాల్గొన్నారు. ఇటువంటి దేశభక్తుడు, ప్రజాస్వామ్యవాది, స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడుగా అన్ని పీఠాల ప్రజలలో ప్రావీణ్యత గడించి కన్నుమూశారు. వారు అస్థమీంచడానికి బాధపడనివారు లేరు. ఎందుకంటే ఈనాడు మనం చూస్తున్న సంస్కారం ఏదైతే ఉందో ఈ సంస్కారాన్ని చూసినప్పుడు మనం ఎంత పతనం అవుతున్నామోనని బాధపడే పరిస్థితిలో ఉన్నాము. అటువంటి వారిని మనం కొనియాడుతూ, వారి సేవాభావాలను, కృషిని వాడకుండా మిగిలిపోయే విధంగా తీర్చిదిద్దడం మంచిది. వారి మరణానికి మా పార్టీ తరఫున సానుభూతి తెలియజేస్తూ, వారి కుటుంబానికి నా సంతాపాన్ని తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఆర్. రవీంద్రనాథ్ రెడ్డి (అలంపూర్):- శ్రీ రావి నారాయణరెడ్డిగారి మరణానికి మా పార్టీ తరఫున సంతాపాన్ని తెలియజేస్తున్నాను. గొప్ప ఉద్యమకారుడు, సామ్యవాది, ఎటువంటి కన్ఫర్మేషన్ లేకుండా పనిచేయబడిన వ్యక్తి ఈనాడు ఉద్యమకారులలో, ఇటువంటివారు, చాలా తక్కువ. ఇటువంటి వ్యక్తిత్వం గల వ్యక్తి మరణించడం, మూడు తరాలకు ప్రతీకగా నిలబడి, ఆదర్శంగా తీసుకొనే విధంగా వారు నడవడం, వారి సిద్ధాంతాలు అందరికీ ఒక ఇన్స్పిరేషన్ గా తీసుకోవచ్చు. వారి మరణం ఉద్యమకారులకు ఒక తీర్చిదిద్దడం. వారి కుటుంబానికి నా సానుభూతిని, మా పార్టీ తరఫున సానుభూతిని తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, రావి నారాయణరెడ్డిగారు పెద్ద భూస్వాముల కుటుంబంలో జన్మించి కూడా పేదసారల కష్టాలను గుర్తించిన మహానుభావుడు. ఎందు కంటే ఆయన భారతదేశం యొక్క స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో, మహాత్మాగాంధీ అందించిన పింఛం అందుకొని స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో కూడా వారు పాల్గొని, అందులో భాగస్వామి కావడమే కాక, ఈ హైదరాబాద్ రాష్ట్రం నిజాం ప్రభుత్వాన్ని కూడా వ్యతిరేకించి, ఇక్కడ ఉండి అన్యాయాలను ఆధారం చేసుకొని ఆ ప్రభుత్వాన్ని వ్యతిరేకించి తెలంగాణా సాయుధ పోరాటంలో కూడా ముందు ఉండి, ప్రజానీకానికి మేలు చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో వారు నాయకత్వం వహించడం జరిగింది. పోరాటాలే కాకుండా 1952 సంవత్సరంలో మొదటిసారిగా జరిగిన ఎన్నికల్లో వారు పార్లమెంట్ నల్లోంచి నియోజకవర్గం నుండి ఎన్నిక కావడం జరిగింది. అప్పుడు, నాకు జ్ఞాపకం ఉన్నంత వరకు మూడు లక్షల పైబిలియన్ మెజారిటీ సాధించారు. అంటే ఆరోజుల్లో పండిట్ జవహర్ లాల్ నెహ్రూకు కూడా అంత మెజారిటీ రాలేదు. భారతదేశం మొత్తం మీద అంత మెజారిటీ సాధించారంటే జనానికి అంత అభిమానం ఉంది. వారు జనం మనసుల్లో చోటు చేసుకున్నారు. అప్పుడు కూడా వారు ప్రజల నీంతకులే. ప్రజలు మేలు బాగులు గురించి అలోచించే వ్యక్తి. వారు తరలిపోవడం విచారించదగిన విషయం. మా పార్టీ తరఫున వారి మరణానికి సంతాపాన్ని తెలియజేస్తూ, వారి కుటుంబానికి నా సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నాను.

సంతాప ప్రితిపాదన: ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ
 మాజీ సభ్యులు శ్రీ రావి నారాయణరెడ్డి
 మృతిపట్ల సంతాపము.

10 సెప్టెంబరు, 1991.

723

شری محمد امان اللہ خان :- جناب اسپیکر صاحب۔ اچھے جو چیف مشیر صاحب نے مشروری ناراوی ریڈ صاحب کی تعزیت میں جو نزلہ دیا پیش کیے ہیں۔ ہم سب میں سے ہیں کہ مجاہد آزادی کی جیت دیکھتے تھے۔ حالانکہ وہ ایک دلیرانہ گولڈن میں پیدا ہوئے تھے لیکن وہ غریب لوگوں کے لئے اپنی زندگی وقف کر دی تھی۔ وہ محفلوں کیلئے لڑتے رہے۔ کیرنسٹ تحریک کو شہر حیدرآباد میں نہیں بلکہ جنوبی ہندوستان میں پھیلائے میں بڑا مقام حاصل کیا۔ آج وہ ہم میں نہیں ہیں۔ انکے کارنامہ حمادے سامنے ہیں۔ اس لحاظ سے میں اور ہماری پارٹی کا جواب ہے انکے افراد خاندان کے غم میں برابر کے شریک ہیں۔ تعزیتی قرارداد جو پیش کی گئی ہے اسکی حرف بہ حرف تائید کرتے ہیں۔

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- అధ్యక్షా, కామ్రేడ్ రావి నారాయణరెడ్డిగారి మృతిపట్ల సభ 10-40 నాయకులు ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని పూర్తిగా బలపరుస్తున్నాను. ఈ తరం వారికి బహుశః కామ్రేడ్ నారాయణరెడ్డిగారు అంటే చాలా మందికి తెలియకపోవచ్చు. అప్పటి నిజాం సంస్థానం, నిజాం ప్రభుత్వం అంటే కూడా ఏమిటో తెలియదు. ఆనాటి జమీందారీ, జాగిర్దారీ విధానం అంటే కూడా తెలియకపోవచ్చు. ఆనాటి వెట్టి చాకర్ విధానం, నిరంకుశత్వం ఎంత తీవ్రముగా వుండేదో తెలియదు. తెలుగు జాతి ముక్క పెక్కులుగా వేటి వున్న కాలము. ఈ రోజు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడింది. వెనుకటి భూస్వామ్య జమీందారీ విధానం రద్దు అయింది. పరిమితంగా అయినప్పటికీ స్వేచ్ఛా సాంతంత్రాన్ని యీనాడు వచ్చినవి. వేటి అన్నింటికీ వారు నడిపిన ఉద్యమాలు మూల కారణం. వారు గొప్ప జాతీయ నాయకులు. అంతేగాదు, తెలుగు జాతి నాయకులు. పూర్వపు హైదరాబాదు సంస్థానములో కమ్యూనిస్టు పార్టీని నిర్మించిన వారిలో ఒకరు. నేను కూడ వారి సందేశాలను, త్యాగాలను మానీ ఉత్పేక్షితుడనై 1944లో ఆంధ్ర మహాసభలో చేరడం. 45 నుండి కమ్యూనిస్టు పార్టీలో చేరి యిప్పటి దాకా పని చేస్తున్నాను. ప్రపంచ ప్రజాస్వామి గాంధీనటువంటి తెలంగాణా రైతాంగ నాయక పోరాటము, భూమికోసము, ఖుక్రికోసము, వికలాంధ్రలో ప్రజా రాజ్యం కోసం మహత్తర పోరాటం సాగించిన నాయకులలో వారు ఒకరు. వారి పేరు తెలియని వ్యక్తులు గానీ వారికి జై కొట్టినటువంటి నోచుగానీ తెలంగాణాలో లేదు. అలాంటి మహా నాయకుడు యీ రోజు లేకుండా పోవడం అందరికీ అన్ని విధాల తీవ్రమైనటువంటి నష్టము. ఈ సందర్భములో వారి మృతికి మా పూర్వ తరపున ప్రగాఢ సంతాపాన్ని తెలియజేస్తున్నాను. వారి కుటుంబానికి సానుభూతిని తెలియ జేస్తున్నాను. వారి యొక్క ఆశయాలు తుదంత అమలు జరుపడానికి శాయశక్తులా కృషి చేస్తానని ప్రతిసరూ కూడ గావిస్తున్నాను, సెలవు.

శ్రీ జె.కె. రెడ్డి (సెల్యూరు) :- అధ్యక్షా, మహానాయకుల రావి నారాయణరెడ్డిగారి మృతిపట్ల గౌరవనీయ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన సంతాప తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను. ఒక మహా వ్యక్తి స్వాతంత్ర్య పోరాటములో మరియూ తరువాత జరిగిన తెలంగాణ రైతాంగ పోరాటములో కూడ ప్రముఖ పాత్ర వహించినటువంటి వారు ఆయన. గాగినీ కలకాలం ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలు గుర్తుపెట్టుకొనే విధంగా - కల్లదొంగ మాటలు చెప్పే నాయకులు గాకుండా - చెప్పిన దానినే ఆచరణలో పెట్టి పేద ప్రజల అభ్యున్నతికి మన దిన మహావ్యక్తి ఆయన. ఆయన పేరు చిరస్థాయిగా నిలిచి వుంటుంది. అలాంటి మహానాయకుడు పోవడం వల్ల మనందరం ఎంతో నష్టపోయాము. వారికి ఆత్మ శాంతి కలుగలని కొరుతూ వారి కుటుంబానికి మా దేమోకాటికి పేపుల్ని పుంట్ తరపున సానుభూతిని తెలియజేస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి.పి. రంగారావు:- అధ్యక్షా, ప్రముఖ స్వాతంత్ర్య సమర యోధుడు, తెలంగాణ రైతాంగ సాయుధ పోరాట నిర్మాత శ్రీ రావీ నారాయణరెడ్డిగారి మృతిపట్ల శాసనసభా నాయకులు ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రీ జనార్దనరెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిన సంతాప తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను. నిజాం వ్యతిరేక పోరాటము బహుశః యిక్కడున్న చాలా మంది సభ్యులకు తెలియకపోవచ్చు. ఆ పోరాట సమయములో చాలా మంది నిజాం రాజ్యాన్ని వదిలిపోయి చాందా, నాగపూర్ లాంటి ప్రదేశాలకు వలస వెళ్లి ఆక్కడి నుండి సాయుధ పోరాటము సాగింపి మళ్ళీ యీ నిజాం సంస్థానం భారత యూనియన్ లో విలీనం అయిన తరువాత తిరిగి వచ్చారు. సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్ గారి దూరదృష్టి, ధైర్య సాహసాలు చారిత్రాత్మక నిర్ణయం వల్ల భారతదేశ స్వాతంత్ర్యం తరువాత సంస్థానాలన్నీంటిని రద్దు చేయడం, తదనుగుణంగా నిజాం రాజ్యాన్ని కూడ భారతదేశములో విలీనం చేయడం జరిగింది. మేము విన్నప్పుడు, రావీ నారాయణరెడ్డిగారు 1951లో పార్లమెంటుకు పోటీ దేసినప్పుడు, ఆ ఎన్నికల సందర్భములో పత్రికలో వచ్చిన ఆయన పోటోను చూచే వారము, గోల్కొండ పత్రిక లాంటి పత్రికలలో - గోల్కొండ పత్రిక గురించి చాలా మందికి తెలియకపోవచ్చు. జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు వస్తున్నారని నల్లగొండలో బ్రహ్మాండమైన మేలింగు పెడితే దాదాపు అయిదు లక్షల మంది హాజరు అయినారు. అప్పుడు జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు అన్నారు, ఇక్కడ కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి తప్పకుండా గెలుస్తాడు, యీ వచ్చిన ప్రజలు అంతా మాకు ఓటు వేస్తే చాలు అని. కాంగ్రెస్ పార్టీ గెలుస్తుందని ఆ రోజు నెహ్రూగారు నల్లగొండ సభలో ప్రకటించారు. చాలామంది నాయకులను చూడడానికి వస్తారు, కానీ ఓట్ల విషయములో ప్రజల నిర్ణయం చాలా గమ్యత్ముగా వుంటుంది. అదే రావీ నారాయణరెడ్డిగారి పట్ల కూడ నిజం అయింది. నెహ్రూగారిని చూడడానికి అయితే అయిదు లక్షల మంది వచ్చారుగానీ ఓట్లు మాత్రము రావీ నారాయణరెడ్డిగారికి పడ్డాయి. కాబట్టి దీనినం పట్లకు వస్తే మనము పూర్తిగా నమ్మవలసిన అవసరం లేదు. వారి తీర్పు తేజోవర్ధనం, గమ్యత్ముగా వుంటుంది. జమలాపురం కేవలరావుగారు, జె.పి. నర్సింగరావు గారు, ఇటీవల మధుసూధనరావుగారు, ఆరుట్ల కమలాదేవిగారు, సంగం లక్ష్మణబాయి గారు, మగ్గుం మొహదీన్ గారు, యిలాంటి ఎందరో తెలంగాణ యోధులు స్వాతంత్ర్య సమరములో సమీధులుగా వేస్తే తప్ప తెలంగాణాకు నిజమైన స్వాతంత్ర్యం రాలేదు. భారత దేశానికి స్వాతంత్ర్యం 47లో వస్తే తెలంగాణాకు స్వాతంత్ర్యం 48లో వచ్చింది. ఒక సంవత్సరం అలస్యంగా - ఆ తెలంగాణ రైతాంగ సాయుధ పోరాటము ప్రపంచ కమ్యూనిస్టు పార్టీ చరిత్రలో ఒక ప్రత్యేకమైనటువంటి స్థానాన్ని పొందింది. వైనాలో హోచిమిన్ నాయకత్వములో కమ్యూనిస్టు పార్టీ వున్నప్పుడు, బహుశః భారతదేశం తరఫున వెళ్లిన బృందంలో రావీ నారాయణరెడ్డిగారు వున్నారు. అంతే ఈయన రైతాంగా సాయుధ పోరాటం ప్రపంచ కమ్యూనిస్టు చరిత్రను ఏ విధంగా ప్రభావితం చేసిందో దాని ద్వారా అవగాహన చేసుకోవచ్చు. ఏమైనా ముఖ్యమంత్రి గారు సరైన నిర్ణయం తీసుకొని ఆ మహా యోధుడికి ప్రభుత్వ లాంఛనాలతో అంత్య క్రియలు చేయడం అనేది చాలా మంది స్వామియాల సుందరి, తెలంగాణా వారి అభీమానాన్ని మరగొన్న చర్యగా నేను భావిస్తున్నాను. వారిని అభినందిస్తున్నాను. వారి ముటుంబ సభ్యురాలు అయిన శ్రీమతి రావీ భారతిగారు మీర్జాపూర్ ఉద్ధమములో మాకు నాయకత్వం వహించి నడిపించారు. వారికి

ముఖ్యమంత్రి తరఫున (శ్రీ కె. రోశయ్య) ప్రకటన: 10 మే 1951. 325
నాగార్జునసాగర్ కుడి, ఎడమ కాల్వల క్రింద
టెయిలెండ్ రైతాంగానికి నీరు యిచ్చుటకు తీసుకున్న
చర్యల గురించి.

యీ సందర్భముగా నా హృదయపూర్వకమైన సంతాపాన్ని అందజేస్తూ సెలవు తీసు
కుంటున్నాను.

శ్రీ ఏ. మాధవగిడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రముఖ స్వాతంత్ర్య సమర యోధుడు, మహా
వీరుడు రావి నారాయణరెడ్డిగారి మృతిపట్ల ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన సంతాప
తీర్మానాన్ని నేను సంతోషంగా బలపరుస్తున్నాను. వారు 37వో ఛోనగిరి నియోజకవర్గము
నుండి ప్రాతినిధ్యం వహించారు, అదే విధంగా నల్లగొండ నియోజక వర్గానికి ప్రాతినిధ్యం
వహించారు. అదే ఛోనగిరి నియోజకవర్గము నుండి నేను శాసనసభ్యుడిగా ఎన్నిక అయి
చుండుకు అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను. 1952 ఎన్నికల్లో భారతదేశములో పండిత నెహ్రూ
గారి కంటే అత్యధిక మెజారిటీ ఓట్లు తీసుకున్న ఘనత ఆ మహానాయకుడు రావి నారాయణ
రెడ్డిగారికి దక్కింది. వారు భూస్వామ్య కుటుంబంలో పుట్టినప్పటికీ, చిన్నప్పటి నుండి
కూడ భూస్వాములకు వ్యతిరేకంగా బీదలకు, బలహీనవర్గాల వారికి సంబంధించిన సమస్య
లను, యిబ్బందులను పరిష్కారం చేయడానికి ఎంతో కృషి చేసిన వీర్రులు. వారు ప్రముఖ
ప్రజాస్వామ్యవాది. సిజాం వ్యతిరేక పోరాటములో పాల్గొన్న వారిలో వారు ప్రముఖులు.
ఉప్పు సత్యాగ్రహములో పాల్గొన్న ప్రముఖులు. అదేవిధంగా వారు అన్ని ఆంధ్ర మహా
సభలలో పాల్గొన్నారు. వారు, కన తండ్రి శాతలు సంపాదించిన వేల కొలదీ ఎకరాల
భూములను కూడ - చిన్మో భావేగారు పోషంపల్లికి వచ్చి భూదాన ఉద్యమం మొదలు
పెట్టిన ముందే - బీదలకు పంపి పట్టిన ఘనత కూడ యీ భారతదేశములో రావి నారాయణ
రెడ్డిగారికి దక్కిందని యీ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ఈ రోజున వారు
లేకపోవడం ఒక్క కమ్యూనిస్టు పార్టీకే కాదు భారతదేశానికే కీరసి లోటు. నేను ఈ 10-5
సందర్భంగా వారి మరణం పట్ల నా గౌరవి సంతాపాన్ని తెలియజేస్తూ వారి కుటుంబానికి
సభ్యులకు నా సానుభూతిని తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ సూజీ సభ్యులు శ్రీ రావి నారాయణరెడ్డి
గారి మృతిపట్ల శాసనసభ కాకుండా నేను కూడా ప్రత్యేకంగా సంతాప తీర్మానంతో
పాల్గొంటూ వారి గురించి రెండు మాటలు చెబుతాను. వారు సిజాం నిరంకుశత్వానికి వ్యతి
రేకంగా ఎంతో పోరాటం సలిచారు. వారు పతించారు, జాగీర్ ఎడ్మినిస్ట్రేషను తీసివేయ
డంలో వారు ప్రముఖ పాత్ర వహించారు. తేబరర్లుకు పనికి వచ్చే విధంగా ఎంతో కృషి
చేశారు. ఇది అందరూ అంగీకరించే సత్యం. వారు లెనిన్ లోటు కీరసి లోటు. ముఖ్యమంత్రి
గారు ప్రవేశపెట్టిన సంతాప తీర్మానంతో నేను ఏకీభవిస్తూ వారి ఆత్మకు శాంతి కలగాలని
కోరుతూ రెండు నిమిషములు మౌనం వహించాలని కోరుతున్నాను.

The motion was adopted nem con all Members standing.

ముఖ్యమంత్రి తరఫున (శ్రీ కె. రోశయ్య) ప్రకటన

నాగార్జునసాగర్ కుడి, ఎడమ కాల్వల క్రింద టెయిలెండ్ రైతాంగానికి

నీరు యిచ్చుటకు తీసుకున్న చర్యల గురించి.

Mr. Speaker:- Before Zero Hour, Sri Rosaiah will make a
statement.

526 10 నవంబరు, 1991. ముఖ్యమంత్రి తరఫున (శ్రీ కె. రోశయ్య) ప్రకటన:
నాగార్జునసాగర్ కుడి, ఎడమ కాల్వల క్రింద
దెయిలెండ్ రైతాంగానికి నీరు యిచ్చుటకు తీసుకున్న
చర్యల గురించి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, నీన్న గౌరవనీయులైనటువంటి శ్రీ రాఘవరెడ్డిగారు
నాగార్జునసాగర్ పాడెక్కు ఆయకట్టులో బేలెండర్ను యొక్క పూర్తిమును గురించి
ప్రస్తావన చేయడం జరిగింది. నేను ఎక్కువ టైం తీసుకోకుండా ఒక పిప్పెర్ను స్టేటు
మెంటును తమ అనుమతితో సభలో ప్రవేశ పెడుతున్నాను.

Nagarjunasagar Left Main Canal with total length of
295 Kms. (178 Kms. Main Canal and 117 Kms. 21st Main Branch
Canal) was contemplated to irrigate an ayacut of 10.38 Lakh
Acres (4.20 Lakh Hectares) in Nalgonda, Khammam, Krishna and
West Godavari Districts. The quantum of water allotted to
Nagarjunasagar Left Canal is 132 TMC Ft.

The Nagarjunasagar Right Canal runs for a total length
of 202.80 Kms. for benefitting an ayacut of 11.74 Lakh acres
(4.75 Lakh Hectares) in Guntur and Prakasam Districts. The
quantum of water is 132 TMC Ft.

It is observed that the water is not reaching the tail
end lands of Majors and Minors due to the following reasons.

1. Heavy seepage losses.
2. Unauthorised conversion of I.D. ayacut into wet.
3. Unauthorised cultivation of non localised area.
4. Cultivation of anti malarial zones, and
5. Indicipline among the Ryots indulging in large scale
tampering of structures and over-drawals in the head
reaches.

The Committee constituted to look into the problems of
tail end Ryots have recommended to take up supplementation
schemes both by diversion and by lifting water flowing from
the local streams to Nagarjunasagar Project. The Government
have generally accepted the tail end Committee recommenda-
tions vide G.O.Ms.NO. 13, I & CAD (P.W.) Department, dated
7-1-1984.

ముఖ్యమంత్రి తరఫున (శ్రీ కె. రోశయ్య) ప్రకటన: 10 సెప్టెంబరు, 1991. 527
నాగార్జునసాగర్ కుడి, ఎడమ కాల్వల క్రింద
బియ్యం రైతాంగానికి నీరు యిచ్చుటకు తీసుకున్న
చర్యల గురించి.

Field Officers for grounding the supplementation schemes in a phased manner as per the powers delegated in G.O.Ms.No. 1007, T.R. & B. Department, dated 5-11-1976 and fixed the ceiling of Rs. 1,500/- per acre for diversion schemes and Rs. 2,500 per acre for Lift Irrigation Schemes.

NAGARJUNASAGAR LEFT CANALS:

For stabilising and providing assured water supply to such tail end areas 196 supplementation schemes costing Rs. 495.45 Lakhs were identified covering an extent of 60,725 acres (24,595 Hectares) of tail end ayacut under Nagarjuna-sagar Left Canal, out of which 119 schemes costing Rs. 96.41 Lakhs covering an extent of 26,768 acres (10,833 Hect. were completed and water released. 29 Schemes costing Rs. 61.04 Lakhs covering an extent of 9,748 acres (3,945 Hect.) are under execution. 14 schemes costing Rs. 231-54 Lakhs covering an extent of 16,567 acres (6,704 Hectares) are investigated and detailed estimates are under preparation. The remaining 34 schemes are to be investigated. The expenditure incurred to end of 8/1991 is Rs. 113.92 Lakhs and all the balance schemes are programmed to be completed by 1993-94. In addition to the above 43 new supplementation schemes costing Rs. 102.00 Lakhs covering an extent of about 11,000 acres are under consideration of the Government.

NAGARJUNASAGAR RIGHT CANALS:

47 Lift Irrigation Schemes costing Rs. 1,557.00 Lakhs to benefit 79,769 acres (32,282 Hectares) of tail end ayacut were taken up on Nagarjuna-sagar Right Canals. Out of these 24 schemes benefitting 23,121 acres (9,357 Hectares) have been completed by 4/1991 at a cost of Rs. 327.50 Lakhs and commissioned. The balance 23 Lift Irrigation Schemes estimated to cost Rs. 1,230.00 Lakhs to benefit an area of 56,203 acres (22,745 Hectares) are under progress.

58 10/10/1991 ముఖ్యమంత్రి తరఫున శ్రీ కె. కొండుపూడి ఎ. బసవ: చార్జునసాగం మడి, ఎ. మ. కాంపల కింద జియరెండి ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ ద్వారా ముమ్మడిగా పొందుకున్న పంటల గురించి.

28 Diversion Schemes to benefit about 14,215 Acres (14,215 Hectares) have been taken up at an estimated cost of Rs. 214.00 Lakhs. Out of those 28 schemes benefiting 24,079 acres (10,109 Hectares) have been commissioned by 4/1991 at a cost of Rs. 104.00 Lakhs. The remaining 10 schemes estimated to cost Rs. 109.00 Lakhs are in various stages of progress.

Additional Supplementation Schemes:

The following proposals are under consideration of Government.

- (A) 110 Schemes (91 Lift Irrigation Schemes and 19 Supplemental Schemes) at an estimated cost of Rs. 23.52 crores to benefit 37,250 Hectares of distressed tail and ayacut under Nagarjunasagar Right Canal.
- (B) 12 Lift Irrigation Schemes at an estimated cost of Rs. 1,664.00 Lakhs to irrigate about 18,420 Hectares of non-Nagarjunasagar Project ayacut were proposed to be taken up with 50% contribution from beneficiaries.

Besides the above supplementation schemes, lining of Nagarjunasagar Left Main Canal upto K.M. 138 was completed to arrest the seepage losses. Gaugings were conducted after lining of N.S. Left Main Canals upto 138 KMS and it is observed that there is reduction of about 71% in losses from 21 cusecs per M. Sq. Ft. to 6 cusecs per M. Sq. Ft. If the entire canal system is lined upto major Distributory, the seepage losses will be further reduced.

Essential Repairs:

The condition of the canals system under Nagarjunasagar Left and Right Canals was receiving attention of the Government from time to time and the Honourable Chief Minister

convened a meeting with M.L.As and Officials during October and December of 1990 to discuss the issue in detail.

(A) NAGARJUNASAGAR PROJECT RIGHT CANALS:

An amount of Rs. 13.80 Crores was projected as required for the repairs of Nagarjunasagar Right Canal System. Government have sanctioned Rs. 10.00 Crores towards the repairs at the rate of Rs. 2.00 Crores each for the years 1991-92 and 1992-93 to be spent within the provision of Budget Estimate. Works to a tune of Rs. 263.00 Lakhs were taken up and completed during this year.

(B) NAGARJUNASAGAR LEFT CANALS:

An amount of Rs. 6.70 Crores were projected as requirement for the repairs of Nagarjunasagar Left Canals. Government have sanctioned Rs. 4.00 Crores for these repairs. Repairs to an extent of Rs. 186.00 Lakhs have been taken up, out of which repairs to an extent of Rs. 89.00 Lakhs have been completed and works costing Rs. 56.00 Lakhs are in progress. The Balance works are to be taken up in Zone No.III.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను ఒక్క తెయిలెండ్ విషయం మాత్రమే కాదు, కుడి కాలువ, ఎడమ కాలువలకు గిండ్లు పడి, నొరంగాలు పడి ఈనాటికి కూడా నాట్లు పడకుండా ఉన్న పరిస్థితిని కూడా తమ దృష్టికి తీసుకొని వచ్చాను.

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ ఎన్. వెంకటేశ్వరరావు (ఎల్లవరం):- అధ్యక్షా, గత 7వ తేదీన తూర్పు గోదావరి జిల్లా మోహనపురం గ్రామంలో ఆశ్రమ పాఠశాలలో ఎన్కౌంటరు జరిగింది. ఈ ఎన్కౌంటరులో ఆశ్రమ పాఠశాలలో ఉన్నటువంటి పిల్లలమధ్య పోలీసులు దారుణంగా కాల్పులు జరపడం జరిగింది. అందులో ఎందరు గిరిజన విద్యార్థులు చనిపోయారు. 12 మంది గిరిజన విద్యార్థులు, విద్యార్థినులు గాయాలకు గురి అయ్యారు. దానిపైన ప్రభుత్వం న్యాయ విచారణ జరిపించడానికి సిద్ధపడినప్పటికీ చనిపోయిన ఆ గిరిజన విద్యార్థులకు లక్ష రూపాయలు చొప్పున ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇవ్వాలని, అలాగే గాయపడిన విద్యార్థులకు ఒక్కొక్కరికి 25 వేల రూపాయలు, చొప్పున ఎక్స్‌గ్రేషియా ప్రకటించాలని తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, ఎన్‌కౌంటరు పేరుతో పోలీసులు ఆ విద్యార్థులను కాల్చి చంపారు. ఆ విషయంలో హోం శాఖ మంత్రిగారు ఒక స్టేట్‌మెంటు ఇవ్వాలి.

(ఇంటరప్షన్లు)

(శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

ఛైర్మన్:- దానిమీద స్టేట్‌మెంటు ఇప్పిస్తాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఈవేళ రాష్ట్రంలో ఉద్యోగస్థుల సమస్యలను పరిష్కారం చేయడం కోసం ఉన్నటువంటి ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ టీబియస్‌నల్ ఫంక్షను కాకుండా పోతున్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ టీబియస్‌నల్‌కు ఛైర్మన్ లేడు, వైస్ ఛైర్మన్ లేడు, మెంబర్లు కూడా లేరు. ఇప్పుడు లక్షా 30 వేల కేసులు పెండింగులో ఉన్నాయి. ఈవేళ ఈ ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ టీబియస్‌నల్‌లో పనిచేసే అడ్వకేట్లు కాకుండా వ్యాకౌర్స్ పనిచేసే అడ్వకేట్లు కూడా కొన్ని వేలమంది కొర్టులను బహిష్కరించి అసెంబ్లీకి ప్రరర్శనగా వస్తున్నారు. ఇది చాలా తీవ్రమైన సమస్య. ఉద్యోగస్థుల సమస్యలను పరిష్కారం చేయడానికి ఒకే ఒక అవకాశం ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ టీబియస్‌నల్. ఉద్యోగస్థుల సమస్యల గురించి అడ్మినిస్ట్రేటివ్ టీబియస్‌నల్‌కు పోయే అవకాశం ఉంది. ఈనాడు వారికి ఆ హక్కు లేకుండా చేయడంగా కనిపిస్తున్నది. అందువల్ల ఛైర్మన్, వైస్ ఛైర్మన్, మెంబర్లను వెంటనే అప్పాయింట్‌చేసి దానిని ఫంక్షను చేయించి ఉద్యోగస్థులకు సౌకర్యం కలిగించడానికి ఈ ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఇన్ని వేలమంది అడ్వకేట్లు ఈవేళ శాసనసభకు ప్రదర్శనగా రావలసిన దుర్గతి పట్టే విధంగా ఎడ్మినిస్ట్రేషను ఇందనే విషయం మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తీసుకొని రావడానికి అత్యంత బాధతో మీ ముందు పాస్తాచిస్తూ ఉన్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వానికి దినదినం కొర్టుల మీద నమ్మకం లేకుండా పోతున్నది. మీరు చెప్పించండి.

ఛైర్మన్:- శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు చెప్పారు, కన్‌సరండు మినిష్టరుగారు నోటు చేసుకున్నారు.

శ్రీ సి. వర్మిరెడ్డి:- ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న ఎందరో ఎంప్లాయిస్‌కు తమ హక్కులు కాపాడుకునే అవకాశం లేకుండా పోతుంది. లక్షలాది కేసులు మూలపడి పోతున్నాయి. గవర్నమెంటు యూనిటెటరీ డివిజను తీసుకుంటే క్వెషన్ చేయకుండా ఉండడం ఎలాగ?

Sri D.K.Samarasimha Reddy:- Government is already seized of the matter. యాక్చువల్‌గా ఉద్యోగస్థుల యొక్క హక్కులు కాపాడుకొనడానికి ఈ టీబియస్‌నల్ కాన్‌స్టిట్యూట్ చేయడం జరిగిందని అన్నారు, నిజమే. టీబియస్‌నల్ గురించి నాకు కొన్ని నిశ్చితమైన అభిప్రాయాలు ఉన్నాయి, ప్రభుత్వానికి కూడా కొన్ని అభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. ఏది ఏమి వేయాలని అన్న వారిలో ఉన్నటువంటి అప్రొవాన్సును చూడం చేయాలంటే ఆర్టికల్ 371-డి of the Constitution requires to be

amended. It takes a long time for getting it done. ఇంత వరకు మేము ఎటువంటి నిర్ణయానికి రాలేదు. వారు ఏదో ఎడిషనల్ గా మెంబర్స్ ను నామినేట్ చేసి విషయం గురించి హంగర్ స్ట్రైకికుతో ఉన్న విషయం కూడా మా దృష్టికి వచ్చింది I have appealed already to them by way of a letter to the Bar Association President to withdraw the hunger strike. We are already seized of the matter. We will take appropriate action.

(ఇంటరప్షన్సు)

దీనిలో మళ్ళీ క్వశ్చన్సు ఉండవు అధ్యక్షా.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- దానిని రద్దు చేసి దానికి అయినా అది ఫంక్షన్ 11-00 చేయాలి..... ఉ.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- రద్దు చేస్తామని చెప్పలేదు. నాకు ఖచ్చితమైన అభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. అధ్యక్షా ఈ విషయంలో ట్రీబ్యూనల్ ఎట్లాగూ కంటిన్యూ చేయాలనే అభిప్రాయానికి వస్తే ఖచ్చితంగా మెంబర్స్ ను థిక్స్ అఫ్ చేస్తాము లేదు అనుకుంటే in the interest of administration, in the interest of the State, the strength of the High Court has to be increased. ఏక్కువల్ గా పక్క వీన్న రాష్ట్రాలలోని హైకోర్టులతో పోల్చి చూస్తే తక్కువ హైకోర్టు స్ట్రెంగ్త్ It must go upto 40 and the disposal must have a respectability. పార్లెంట్ హైకోర్టు పద్ధతిగా ఉంటే - మూడు నాలుగు కోట్ల రూపాయలు దాకా కావాలి. నిర్ణయము తీసుకోవడం జరుగుతుంది. నిర్ణయము తీసుకోలేదు. పరిశీలిస్తాము. అలస్యము జరుగుతూ ఉంటే క్విట్ డిస్ పోజిట్ కు వర్తించు తీసుకుంటాము.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- దీనిని ఎంత కాలము పెండింగులో పెడతారు? దీని మీద తొందరగా నిర్ణయం తీసుకోండి. హైకోర్టుకు అధికారాలు యివ్వండి. తొందరగా నిర్ణయం తీసుకోండి. అస్తవ్యస్తంగా చెబితే ఎట్లాగండి. ఏదీ చేసినా తొందరగా చేయమనండి. ఎంప్లాయిస్ మెంట్ యిబ్బండి పెట్టవద్దు. తొందరగా దీనిమీద నిర్ణయం తీసుకోండి.

ఫైర్మన్:- జేరో అవర్ లో నోట్ చేసుకుంటారు. ఆన్సరు రాదు.

శ్రీ కె. బొడ్డి:- భద్రాచలం మండలంలో పూర్వవాడ అనే గ్రామంలో ఒక కుటుంబములో భార్య భర్త చనిపోయారు. వారికి షెడ్యూల్డ్ సదుపాయం లేక చనిపోయారు. ఆగస్టు 24వ తేదీన భార్య భర్తలు శ్రీ రంజు బొడ్డి, 35 సం.లు శ్రీమతి రంజు బొడ్డి, 30 సంవత్సరాలు వయస్సు గలవారు చనిపోయారు. వేరీడ్మరు కాక ఆరోగ్య పరిస్థితులు పెద్దమండపల్లెలో సెప్టెంబరు రెండవ తేదీన చనిపోయారు. పిల్లలు, పిల్లలు, పిల్లలు, పిల్లలు, పిల్లలు అయి చనిపోయారు. హాస్పిటల్ ఆక్యుడకు 8 కిలోమీటర్ల దూరములో ఉంది. వారికి వాంతులు, విరోచనాలు అయి చనిపోయారు. సరియైన షెడ్యూల్డ్ సదుపాయం లేక భార్య భర్తలు చనిపోయారు. వారికి అయిదుగురు పిల్లలు ఉన్నారు. వారికి ఎక్స్ గ్రేవియా ఫైనాన్సియల్ ప్రాబ్లమ్స్ ఉన్నాయి.

196-7

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, భాగ్యనగరంలో భాగ్యనగర గణేష్ ఎసోసియేషను తరఫున గణేష్ ఉత్సవాలు జరుపుకుంటారు ప్రతి వినాయక చవితికి ఒక 10 రోజులు పాటు. వేరీ పట్ల ఈ సంవత్సరము ఈ పోలేసు కమేషనరు చాలా కక్షతో వ్యవహరిస్తున్నారు. తాడు స్వీకర్ను వాడకూడదని ఆంక్షలు పెట్టారు. తాడు స్వీకర్ను ఉపయోగించారని తప్పుడు కేసులు సృష్టించడం వారినీ జైళ్ళకు పంపించడం యిటువంటివి తన యిష్టా రాజ్యంగా వేస్తూ భక్త సమాజాల మీద తేనీపోనీ కేసులు పెడుతున్నారు. నేను యిదివరలో ఈ విషయం ఈ సభలో ప్రస్తావనకు తీసుకుని రావడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారితో పెటె - వారు డి.జి.పి. గారితో మాట్లాడండి అని చెప్పడం జరిగింది. కానీ ఏమీ చర్యలు తీసుకోలేదు. హోం మినిష్టరుగారు సరియైన సమాధానం యివ్వలేదు. లక్షలాది మంది భక్తులు భక్తి శ్రద్ధలతో పాల్గొని భక్త సమాజాలు పాల్గొని ఈ గణేష్ ఉత్సవాలను, గణేష్ నిమజ్జనాలను భక్తి శ్రద్ధలతో జరుపుకుంటారు. అటువంటిది ఈ సంవత్సరము ఈ కమేషనరు ఎందుకో వారిపట్ల కక్ష బూని ప్రతీకారం తీసుకుంటున్నారు. ఎందుకు ఆయన ఆ విధముగా ప్రవర్తించుతున్నారో నాకు అర్థము కావడం లేదు. కాబట్టి హోం మినిష్టరు గారు గణేష్ ఉత్సవాల సందర్భంగా శాంతి భద్రతలు కాపాడే విధంగాను, గణేష్ ఉత్సవాలు నిర్విఘ్నంగా ఎటువంటి అటంకము లేకుండా, తాడు స్వీకర్ను ఉపయోగించుకునే విధముగా ఈ కార్యక్రమములు జరుపుకునేందుకు అనుమతీ యివ్వవలసిందిగా ఆ విధంగా పోలేసు కమేషనరుకు ఆదేశాలు యివ్వవలసిందిగా మే ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతూ రేపటి నుంచే గణేష్ ఉత్సవాలు ప్రారంభం కనుక దీని మీద మంత్రిగారు జవాబు చెప్పవలసిందిగా కోరు తున్నాను.

ఛైర్మన్:- జేరో అవర్ లో రిప్లయి ఎట్లాగు చెప్పగలుగుతారు. నోట్ చేసుకుంటారు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- యిది చాలా సీరియస్ ఇష్యూ అధ్యక్షా. రేపటి నుంచి గణేష్ ఉత్సవాలు ప్రారంభమవుతాయి. కాబట్టి ఈ రోజు మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి. దీనిని పోలేసు కమేషనరు చాలా ప్రెస్టేజీ ఇష్యూగా తీసుకుని జంటనగరాలలోని మై కులు అన్నింటినీ తీసుకుని పోయి, తాడు స్వీకర్ను తీసుకుని పోయి పోలేసు స్టేషన్ను కంట్రోల్ పెట్టిస్తున్నారు. He is promulgating all prohibitory orders against Lord Ganesh. Already he has restricted the movement of Ganesh from Dhoolpet to respective places. అసలు ఈ విగ్రహాలు ప్రెస్టేజింగ్ వాటికి వేరులేదని కూడా ఆయన చెబుతున్నారు. He is openly proclaiming that he will see that it is not properly conducted. దీని వలన ఎంతోమంది ఉపాధిని కోల్పోతున్నారు. ఫెస్టివల్ జరుపుకోకుండా ఉండేవిధంగా చూస్తున్నారు.

ఛైర్మన్:- యిది జేరో అవర్. వెంటనే రిప్లయి రాదు. ప్రభుత్వం నోట్ చేసు కుంటుంది.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- యిదివరలో ఈ హాన్స్ లో ఈ ఇష్యూ వచ్చింది. మూడు సార్లు అడిగాము. దీని మీద ఎన్ఫూర్స్ మెంట్ యివ్వండి. ఎన్ఫూర్స్ మెంట్ యివ్వకపోతే

ఎట్లాగు? యిదే పద్ధతీ కాదు. మూడుసార్లు అడిగినా దీని మీద చర్యలు తీసుకోలేదు. దీనిని ఇష్యూ చేయకండి. అది కన్వెన్షను. నేను డిస్మిస్ అయినా ఫరవాలేదు అని చెబుతూ కమీషనరు లాడు స్పీకర్ను అన్నీ కూడా సీట్ చేయించుతున్నాడు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నేను వెంటనే సమాధానం చెప్పలేను. I will take it to the notice of the Government.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ప్రతి పోలేసు స్టేషను పరిధిలోను - లాడు స్పీకర్ను పెట్టడానికి వీలులేదని పోలేసు కమీషనరు అంక్షలు విధించారు. లాడు స్పీకర్ను సీట్ చేసి పోలేసు స్టేషన్ కన్వెన్షన్ పెట్టుకున్నాడు. రేపే గజెట్ ఉత్తపాలు ప్రారంభమవుతున్నాయి. ధూళిపేట నుంచి విగ్రహాలు తీసుకుని పోనివ్వడం లేదు; ఆ విగ్రహం ఎత్తు ఎంత? దాని రూపు రేఖలు ఏమిటి? ఆ రూపు రేఖలు చూసిన తరువాతగాని తరలింపడానికి ఒప్పుకోవడం లేదు. భక్తులు సెంటిమెంట్స్ దెబ్బతినే విధంగా ఆయన ప్రవర్తించుతున్నారు.

హోంశాఖ మంత్రి (డా. యం.వి. మైసూరారెడ్డి):- గజెట్ ఉత్తవ కమిటీలకు చేసుకోవడానికి వీలులేదని, కాదని చెప్పడం జరుగలేదు. ఎవరి అత్యాభిమానం దెబ్బతినే విధముగా ప్రభుత్వము ప్రవర్తించడం లేదు. కమీషనరుకు విద్యార్థుల నుంచి కొన్ని ఫిర్యాదులు అందినవి. లాడు స్పీకర్ను ఉపయోగించడం వలన నాయిస్ వచ్చి ఎగ్జామినేషన్స్ జరుగుతాయి కాబట్టి చదువుకోవడానికి యిబ్బంది అని స్టూడెంట్స్ ఫిర్యాదు చేయడం జరిగింది. వీటినిన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకుని పోలేసు కమీషనరు హారన్ మైక్కు ఎలా చేయడం లేదు, బాక్సు టైపు మైక్కు పెట్టుకుని చేసుకోవచ్చు కాని హారన్ మైక్కుకు పర్మిషన్ లేదు. పోలేసు కమీషనరుగారు పర్మిషన్ ఇచ్చే హక్కులు లేవు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- గత సంవత్సరం ఏవిధంగా ఇచ్చారు? ఈ సంవత్సరం కూడా అదేవిధంగా ఇవ్వాలని కోరుతున్నాము.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- గజెట్ ఉత్తవ సమితి వారు వచ్చారు. వారికి ఎక్స్ పెయిన్ చేయడం జరిగింది. వాళ్ళకు రూల్సు పొజిషన్ చూపించడం జరిగింది. వారు ఒప్పుకొని వెళ్ళడం కూడా జరిగింది.

(ఇంటర్వ్యూ)

సిటీకి సంబంధించిన శాసన సభ్యులను అన్ని పార్టీల వాళ్ళను ఈ దినమే పిలిపించి, ఈ రోజే మాట్లాడుతాను.

శ్రీ ఎం.ఓంకార్:- అధ్యక్షా ఇది పంచాయితీరాజ్ మినిష్టరుగారికి సంబంధించినది. చిత్తూరు జిల్లా, పేలేరు మండలం, పేలేరు గ్రామం సర్వే నెం. 164లో ప్రభుత్వము యొక్క రోడ్డు - పోరంబోకు ల్యాండును అక్కడున్న పెద్దలు పర్సనల్ గారు అక్కరముగా అమ్ముకుంటున్నారు. ఇప్పుడు వారు 20 అక్షల రూపాయల వరకు భూమిని అమ్మి, దాన్ని కాజేతారు, వున్న భూమిని కూడా ఇంకా అమ్ముతున్నాడు. పోకోర్లు మండ్లి, కే.కె.కాజేతారు, వున్న భూమిని కూడా ఇంకా అమ్ముతున్నాడు. పోకోర్లు మండ్లి, కే.కె.కాజేతారు, వున్న భూమిని కూడా ఇంకా అమ్ముతున్నాడు.

వచ్చినా కూడా ఆగకుండా అమ్ముకొంటున్నాడు. హాకోరు జడ్జిమెంటు కాపీని తమరి అనుమతితో పంచాయితీరాజ్ మినీష్యురుగారికి పంపుతున్నాను. త్వరలో చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(కాపీని అందజేశారు)

పంచాయితీరాజ్ శాఖా మంత్రి (శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు):- కాపీ ఇచ్చారు. తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటాను.

شرعی حیدرآباد :- پرامن شہر میں گیس کے تیل کا قحط ہو گیا ہے۔ سرکاری قیمت میں ۲۵۸ روپیہ فی لیٹر تیل ہلاک میں ۱۲ روپیہ فی لیٹر فروخت کیا جا رہا ہے۔ اس تیل کی ہلاک مارکیٹ پر ۵۰ روپیہ ہے۔ حکومت اس طرف کوئی توجہ نہیں دیتی ہے۔ پرامن شہر کیلئے گیس کے تیل کا جو کوٹہ ہے اس میں سے میں مزید ۴۰ فیصد کم کر دیا گیا ہے۔ حکومت کو چاہیے کہ پرامن شہر کو زیادہ سے زیادہ گیس کے تیل کا کوٹہ دیں۔ راشن کارڈ میں اجناس بھی نہیں مل رہا ہے۔ میں اسپیکر صاحب آپ کے توسط سے منسٹر صاحب کی توجہ مبذول کرا نا چاہتا ہوں کہ گیس کے تیل اور راشن میں اجناس کی تقسیم برابر عمل میں لائی جائے۔

شرعی حیدرآباد :- آپ لوگ تو اے سی میں بیٹھے ہوئے ہیں۔ گیس کے تیل کے لیے غریب مرزا کو لوگ لڑائیوں میں شریکر گیس کا تیل حاصل کر رہے ہیں۔ اپنی حکومت میں تو یہ چیزیں برابر ملتی تھیں۔ لیکن موجودہ حکومت میں یہ چیزیں ملنے لگاں۔ دستاویز نہیں ہو رہی ہیں۔

پھلورڈی:- ہمارے مینیشیوں کو گارنٹی نوٹ دے کر دیا گیا ہے۔ ہمارے ساریوں کے چاروں کو دیا گیا ہے۔

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది విద్యాశాఖా మంత్రిగారికి సంబంధించింది. గతములో మంత్రిగారి దృష్టికి ఈ సభలో తెవడం జరిగింది. క్వాలిఫయిడు టీచర్లు విషయంలో వారం రోజులలో నిర్ణయం తీసుకొని, సభకు తెలియజేస్తానని అన్నారు. వారం రోజులు యిండ్లలో ఉన్నాం. టీచర్లు మాత్రం ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నారు. అమరణ నిరాహార దీక్షకు పూనుకున్నారు. సాధారణ నిరాహార దీక్షవోయి, అమరణ నిరాహార దీక్షకు పూనుకున్నారు. రేపామాపా ఎవరయినా చచ్చిపోయే పరిస్థితి వచ్చింది. పశుత్వము ఇప్పటికి కూడా స్పందించకుండా ఉంది. ఇది విచారకరం. అమరణ నిరాహార దీక్షకు పూనుకున్నారనే విషయం మీరు తెలుసుకున్నారా? ఏమైనా సమాధానముండా లేక చస్తే చావనీయండి, పోయినా ఫర్వాలేదు అని అనుకొంటున్నారా?

శ్రీ పి.వి. రంగారావు:- క్వాలిఫయిడ్ టు టీచర్స్ టీచర్స్ - ఉపాధ్యాయ వృత్తిని చేపట్టడానికి అర్హతను పొందారు. వారిప్పుడు నిరుద్యోగులు. వారి సమస్యను ప్రతిపక్ష నాయకులతో వర్ణిస్తానని చెప్పాను. కానీ ఈ రోజు వారున్న పక్షిత్వము వారుకులలో

కొందరు వెళ్లి, వాళ్ళ ఆమరణ నిరాహార దీక్షను ప్రారంభించడం చాలా ఆశ్చర్యకరంగా వుంది. సమస్య ఏదయితే వుందో దాన్ని పరిష్కారము చేయాల్సి తప్ప.....

Sri K. Vidyadhara Rao:- What is this? 15 days time is given. మంత్రీగారికి బాధ్యత వుంది. 15 రోజుల తరువాత మేము మాట్లాడుతామని అన్నారు. మీరు రెండుసారులు వారికి ఆదేశాలిచ్చారు. రెండుసారులు ప్రతిపక్ష నాయకులతో పిలిపించి మాట్లాడుతామని అన్నారు. కానీ మాట్లాడలేదు. బాధ్యతారహితంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. టైం ఇవ్వడన్నారు. నెల అయింది. మంత్రీగారికి బాధ్యత వుందా? 15 రోజుల తరువాత మాట్లాడుతామని రెండుసారులు మీరు ఆదేశాలిచ్చారు.

శ్రీ పి.వి. రంగారావు:- ఒకసారి శ్రీపాదరావుగారు, యింకొకసారి డెహ్రాడ్ స్పీకర్ ధర్మారావుగారు వేరిద్దురు కూడా ప్రతిపక్ష నాయకులతో ఈ సెషన్ పూర్తి అయ్యే లోపల చర్చిస్తామని అన్నారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- సమావేశము ముగించే లోపలని కాదు - స్పీకరుగారు ఆదేశాలిచ్చింది, వెంటనే పిలిపించి మాట్లాడమని. అంటే ఆయన ఏమీ చెప్పారంటే, మాతో టీవర్సు 15 రోజులు గడువు ఇచ్చారని అన్నారు. ఆ 15 రోజులు గడువు అయిపోయింది. మరి ఇంతవరకు.....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ పి.వి. రంగారావు:- ఆ 15 రోజుల గడువు పూర్తి కాకముందే ప్రతిపక్ష నాయకులు వెళ్లి ఆమరణ నిరాహార దీక్షను ప్రారంభించడం బాగుందా?

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- 20 రోజులు దాటిపోయింది. టీవర్సును చావేస్తారా? పరిష్కారానికి వారితో మాట్లాడుతారా లేదా? ఇప్పుడయినా సమావేశాన్ని వెంటనే ఏర్పాటు చేసుకోవచ్చు కదా? వాళ్ళు ఆమరణ నిరాహారదీక్ష చేసినా కూడా స్పందించకపోతే ఎట్లా? వాళ్ళు ఘనంగా వుంటే మనమంతా మాస్టూ పూరకుండాలనా?

శ్రీ జె.కె. రెడ్డి:- పలు సందర్భములలో ఈ విషయం ఈ సభలో చర్చకు వచ్చింది. మంత్రీగారు నెలకు ముందు ఏ సమాధానమిచ్చారో, ఈ రోజు అదే సమాధానము చెబితే ఎట్లా? దీనికి పరిష్కార మార్గము కనుగొనే ప్రయత్నము ఈ ప్రభుత్వము చేస్తుందా? సరియైన సమాధానము ఇవ్వకుండా దాటవేసే ప్రయత్నము చేయవద్దని మనవి చేస్తున్నాను.

ఛైర్మన్:- అపోజిషన్ లీడర్స్ త్వరలో నిట్టింగ్ ఏర్పాటు చేయండి.

శ్రీ పి.వి. రంగారావు:- ప్రతిపక్ష నాయకుల మీద పరిపూర్ణ గౌరవముతో, 15 రోజులకు ముందుగానే వారితో చర్చలు జరిపి, తరువాత ప్రతిపక్ష నాయకులతో ఈ సమావేశము

సారాంశాన్ని విన్నవించి వారి సలహాలను తేసుకుని - ఇది సున్నితమైన సమస్య. కొన్నివేల జీవితాలకు సంబంధించిన సమస్య. ఏదో ఈ రోజు తాత్కాలిక పరిష్కారము కోసము మనము ఆలోచించి, కాస్తంతంగా మనము సమస్యను సృష్టించుకోకూడదు. ఈ సమస్య యొక్క గంభీరత, ఇందులోని లోటుపాట్లు గౌరవనీయ ప్రతిపక్ష నాయకులకు అందరికీ తెలుసు. 5 రోజులలోపల పరిష్కార మార్గాన్ని ఆలోచించాలని మాకు టైం ఇవ్వారు. టైం ఇచ్చిన తరువాత ఈ మధ్యలో కొందరు ప్రతిపక్ష నాయకులు వారివద్దకు వెళ్లి, ఆమరణ నిరాహారదీక్షను ప్రారంభించినందువల్ల, వారు చర్చలకు రాలేదు. వారితో చర్చలు జరిగిన తరువాత, ఆ చర్చల సారాంశాన్ని ప్రతిపక్ష నాయకులకు వివరించి, వారి సలహాలు తేసుకొని వాటిని ముఖ్యమంత్రిగారికి నివేదించడం జరుగుతుంది.

11-20 శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, యీ ఉపాధ్యాయుల నియామకం, సర్వీసు కండిషన్స్ విషయంలో పరిష్కారంకొరకు యీరోజుగాని రేపుగాని చర్చకు సమావేశము ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా, ఉద్యమాలు అన్నవి ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజలు వారి అభిప్రాయాలు వ్యక్తము చేసుకునే విధానం మీద నడుస్తాయి. ఏదో మేము వెళ్లి ఆ ఉపాధ్యాయుల ఆమరణ నిరాహారదీక్షలు ప్రారంభింపజేసామని మంత్రిగారు అంటున్నారు. మంత్రిగారు ఏమే ఉపాధ్యాయులకు చేయలేని దానికి మేము చేస్తున్నాము. దానిని తప్పుగా భావించకూడదు. విద్యార్థులపైన, విద్యపైన, విజ్ఞానంపైన, ఉపాధ్యాయులపైన వారికి నమ్మకం ఉంటే ఉపాధ్యాయుల ప్రతినిధులను వెంటనే విలిపించి వారి సమస్యలు వెంటనే మంత్రిగారు పరిష్కారం చేయాలి.

శ్రీ పి.వి. రంగారావు:- అధ్యక్షా, ఉపాధ్యాయులు వారు చేస్తున్న ఆమరణ నిరాహార దీక్షను వీరమించుకొని చర్చలకువస్తే వారితో మేము చర్చించగలము.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు:- వారి కోర్కెలను తీర్చుకుండా వారిని చర్చలకు రమ్మంటే ఎట్లాగు వస్తారు? గౌరవనీయులైన అధ్యక్షులవారు మంత్రిగారిని వెంటనే ఉపాధ్యాయులను చర్చలకు ఆహ్వానించేటట్లు ఆదేశాలు యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఇప్పటికే 15 రోజులనుంచీ యీ ఉపాధ్యాయుల సమస్య తేల్చుకున్నా ఓపికపట్టాము. ఇంకా ఎంతకాలం ఓపికపట్టి ఉండగలము?

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, యిక్కడ ఎసంట్ల ప్రతీరోజు యీ ఉపాధ్యాయుల సమస్య తేల్చుకుండా ఉన్నందువల్ల చర్చకువస్తూ కాలయాపన జరుగుతున్నది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా జీరో అవర్లో అనవసరంగా యీ విధమైన కాలయాపన జరుగుతున్న విషయాలతో కాలం మృధా అవుతున్నది. మంత్రిగారు ఏ టైము రోపల ఉపాధ్యాయుల సమస్యలు పరిష్కారం చేస్తారో టైము, డేటు చెప్పమని కోరు తున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, జీరో అవర్లో టైము, డేటు చెప్పి సమస్యలు పరిష్కారం చేయాలనడం మంచిదికాదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అసలు జేరో అవర్ అని కాకుండా వీషయం వ్యాముఖ్యత ఏమిటనేది చూడాలి.

శ్రీ పి.వి. రంగారావు:- అధ్యక్షా, ప్రతిపక్షనాయకుల, సభ్యుల ఆందోళన, నేను అర్థం చేసుకున్నాను. కానీ యీ ఉపాధ్యాయుల సమస్య ఆగోరి చాలా సున్నితమైన, రాజ్యాంగపరమైన, చట్టపరమైన, న్యాయపరమైన సమస్యలు యిందులో కూడా ఉన్నాయి కాబట్టి వేరైనంత త్వరలో ప్రతిపక్షనాయకులతో సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేయటానికి చెబుతున్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- మంత్రిగారు యిగ్గి చాలా సున్నితమైన సమస్య అంటున్నారు. అందువల్లనే ఫలానా బిల్లుతో, డేటు లోపల యీ సమస్యను పరిష్కారం చేస్తామని చెబుతారేమిట?

శ్రీ పి.వి. రంగారావు:- నేను యీ సమావేశము యీరోజు ముగిసేంత ఉపాధ్యాయుల వీషయంతో పరిశీలించి చెబుతాను.

శ్రీ డి. శ్యామసుందర శివాజి (నోంపేట):- అధ్యక్షా, మేధావర యీ సభాదృష్టికి ఒక ముఖ్యమైన అంశాన్ని తీసుకువస్తున్నాను. అదేమంటే శ్రీకాకుళం జిల్లాలో వేటకు వెళ్లినపుడు అక్కడ పడవ కార్మికులను పట్టుకొని వారి పడవలను విధ్వంసము చేస్తూ వాగి మత్స్య సంపదనంతాకూడా కొల్లకొట్టుకొని వెళ్ళిపోవడం జరుగుతున్నది. మొన్న 23వ తేదీన అక్కమంగా యిబ్బాపురం గ్రామంలో ఓపెన్ ఎయిర్ ఫేరీంగు జరిగింది. ఆ ఫేరీంగ్ జరిగినపుడు పరిస్థితి ఉధృతం అయింది. అందువల్ల సముద్రంలో చేపలు పట్టుకునే మత్స్యకారుల ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని మంత్రిగారు యీ సంఘటనలమీద రిపోర్టు తెప్పించుకొని కలెక్టరు, శ్రీకాకుళంవారికి సరైన ఆదేశాలు జారీ చేయాలని కోరుతున్నాను.

ఫైరర్స్:- ఈ ప్రశ్నను సంబంధిత మంత్రిగారికి విన్నవించడం జరుగుతుంది. శివాజీగారు వారివద్దనున్న ఇన్ ఫర్మేషన్ క్లాగితాలు యిక్కడ ఉన్న మంత్రిగారికి పంపించండి. తరువాత సమాధానం తెప్పించి చెబుతారు.

శ్రీ పి. పెంచలయ్య (నూళ్లూరుపేట):- అధ్యక్షా నేను చెబుతున్నది రెవెన్యూ శాఖకు సంబంధించినది. చిత్తూరు జిల్లాలో పెమ్మారు జిల్లాజుల గ్రామంలో రైతులు రెండుమూడు ఎకరాలు సాగుభేసుకుంటూ వారు జీవనోపాధి చేసుకుంటున్నారు. ***

(ఇంటరప్షన్)

*** కాబట్టి యిప్పుడు మంత్రిగారు యీ విషయాన్నే పరిశీలన చేసి వెంటనే గిరిజనుల, హరిజనుల, భూములను వారికి యిప్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్.జి. రామారావు:- ఇది అంతా ఏమిటి? నేను చెప్పేనుంటే డైరెక్షన్ కోరుతున్నాను. ఈ విధంగా ఆరోపణలు చేయడం మంచిదికాదు.

30 శ్రీ పి. పెంచలయ్య:- అధ్యక్షా, నేను అడిగేది ఏమిటంటే ఏదో పేద గిరిజనులు వారు 15 ఎకరాలు సంపాదించుకొని సేద్యము చేసుకుంటూ ఉంటే ఆ భూమిని వారు ఇప్పుడు పోగొట్టుకున్నారు. నేను రెవెన్యూ మంత్రిగారిని అడిగేది ఏమిటంటే వెంటనే ఆ భూమిని గిరిజనులకు యిప్పించాలని కోరుతున్నాను. ***

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్... అధ్యక్షా యిప్పుడు పెంచలయ్యగారు చేసిన ఆరోపణలన్నింటినీ రికార్డులనుంచి తొలగించాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే ఎసెంబ్లీ రూల్సు ప్రకారంగా ఎవరైనా సిట్టింగ్ మెంబరుమీద యిక్కడ సభ్యులు ఆరోపణలు చేయదలచుకుంటే ముందుగా అధ్యక్షులవారికి నోటీసు యిచ్చి వారి అనుమతి మీదనే యిక్కడ మాట్లాడాలి. కాబట్టి యిప్పుడు పెంచలయ్యగారు మాట్లాడిన మాటలను రికార్డులనుంచి ఎక్స్‌పండ్ చేయాలని అధ్యక్షులవారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ షేర్‌జీ:- ఇప్పుడు పెంచలయ్యగారు ముందుగా యీ విధంగా మాట్లాడడానికి నోటీసు ఇవ్వలేదు కాబట్టి వారు చేసిన ఆరోపణలు వ్యక్తిగతంగా సిటింగు మెంబరుమీద ఉన్నాయి కాబట్టి వాటిని రికార్డులనుంచి ఎక్స్‌పండ్ చేస్తున్నాను. ఇకముందు ఎవరైనా సరే వ్యక్తిగతమైన ఆరోపణలు చేయదలచుకుంటే ముందుగా నోటీసు యిచ్చి మాట్లాడాలని నేను రూలింగు యిస్తున్నాను. యీ రూలింగును ముందు అందరూ సభ్యులూ పాటించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, యిప్పుడు పెంచలయ్యగారు చెప్పింది రికార్డులనుంచి తొలగించాలన్నాడు. కానీ ప్రతివక్తల తరపునుంచి రోజుకూడా కాంగ్రెసు పార్టీకి చెందిన సభ్యుడిగురించి, లేక మంత్రివర్యులగురించి వ్యక్తిగత ఆరోపణలు చేస్తున్నప్పుడు యీ రూలింగు యిమ్మని వారు అడగలేదు. కాబట్టి యికముందు యీ రూలును వారికి కంప్లై చేయాలని కోరుతున్నాను. అధ్యక్షులవారి ఆదేశాలను యిక్కడ అందరూ వాటిని కోరుతున్నాను.

షేర్‌జీ:- ఇకముందు యీ ఆదేశాలు అందరూ పాటించాలి. ఎవరైనా వ్యక్తిగతంగా ఆరోపణలు చేస్తే అవి యికముందు రికార్డులలోనికి పోవు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను యిక్కడ ఒక దారుణమైన సంఘటనను యీ సభాద్వారా కేసుకుమమ్మన్నాను. అదేమంటే యీ నెల మూడవ తేదీన నల్లగొండ జిల్లా ఒక స్కూలులో చదువుకొందుకు వచ్చిన ఒక విద్యార్థిని చెరిచి బీభత్సం సృష్టించి వెళ్ళిన కిరాతకుని జాడను యీరోజు వరకూ కూడా ప్రభుత్వం ఆచూకీ కేయలేదు. అరెస్టు చేయలేదు. అక్కడ స్కూలు మూతపడే పరిస్థితి వచ్చింది. స్కూలుకు పిల్లలు భయంతో ఎవరూ రావడంలేదు. కబట్టి నేను, యిస్తున్న యీ విలేషన్‌ను వెంటనే పరిశీలన చేయించి దారుణకాండకు పూనుకొన్నవారిని అరెస్టు చేయాలని కోరుతున్నాను.

*** Expunged as ordered by the Chair.

రోడ్డు, భవనాలు శాఖామంత్రి (శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి):- అధ్యక్షా,....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మంత్రిగారు లేచారు - ఇది ఎక్కడయినా ఉందా?

ఛైర్మన్:- విద్యాధరరావుగారు కూర్చోండి.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, అటువైపునుంచి రోజూ వారు ఎలిగేషన్స్ పైన ఎలిగేషన్స్ మంతులపైన, అధికారులపైన, సభ్యులు కానీ వారి పేర్లు చెబుతూ చేస్తూ ఉంటే మీరు రికార్డ్స్‌లోకి ఎలా పేస్తున్నారు. ఈవేళ మాత్రం ఇక్కడ ఉన్నటువంటి సభ్యుడి మీద ఎలిగేషన్స్ చేస్తూ ఉంటే మీరు రికార్డ్స్‌లోంచి తొలగిస్తారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఛైర్మన్:- మీరు దయచేసి కూర్చోండి. నేను ఇప్పిన రూలింగ్ అందరికి వర్తిస్తుంది. (looking at Vidyadhara Rao) You are a senior member. There is a procedure. You give notice and speak.

(Interruptions)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్....

ఛైర్మన్:- నేను రెడ్యానాయక్‌గారికి ఇచ్చాను. నోపాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మీరు మంత్రిగారికి మైక్ ఎలా ఇచ్చారు. నాకు మైక్ ఇవ్వండి చెబుతాను. మంత్రిగారు చెప్పినది రికార్డ్స్‌నుంచి ఎక్స్‌పండ్ చేశారా, లేదా?

శ్రీ డి. ఎస్. రెడ్యానాయక్ (డోర్నకల్):- అధ్యక్షా, నాకు పరిష్కారం ఇచ్చారు.

ఛైర్మన్:- మంత్రిగారు చెప్పిన దానిలో ఏమీ ఆరోపణ లేదు. ఈ విధంగా అందరికి వర్తింపజేయు చేయాలని చెప్పారు. అందులో ఏమీ లేదు.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్:- అధ్యక్షా, ఇది గిరిజన సంక్షేమశాఖకు సంబంధించిన విషయం. నా నియోజకవర్గంలో ఒక బాలికల హాస్టల్, బాలుర హాస్టల్ ఉన్నాయి గిరిజన శాఖవీ. కరంటు బిల్లులు కట్టడంలేదని విద్యుచ్ఛక్తి శాఖవారు, 8 సంవత్సరాలనుంచి కట్టడం లేదని బాలికల వసతిగృహానికి కనెక్షన్ కట్ చేశారు. సంవత్సరం అయింది. బియ్యబట్ వెల్వేర్ డిపార్టుమెంటు వారు ఆ కరంటు బిల్లు కట్టకపోవడంవల్ల బాలికల వసతిగృహానికి కరంటు లేకపోవడంవల్ల వారు చదువు సంధ్య తేనటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడి వారు హాస్టలులో ఉండే పరిస్థితి లేదు. అది ఒకటి ఉంది. అక్కడ మంచినీటి బోర్ ఏదయితేఉందో దాని మోటారు కాలిపోయి అది పాడయిపోయి సంవత్సరం అయింది. అందువల్ల బాలికలు స్నానం చేయడానికి, మంచినీటికి తప్పనిసరిగా బజారుకుపోయి ఎక్కడో రోడ్డు మీదకిపోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. అదే విధంగా డోర్నకల్ బాలుర

340 10 సెప్టెంబరు, 1991.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తేసుకు
వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
పరిస్థితిని గూర్చి.

హాస్టల్ లో కూడా కరంటు కనక్కన్. మోటారు కార్బోయింది. ఈ విషయం సంబంధిత
అధికారులకు ఉత్తరాల ద్వారా ప్రాసెస్ పుట్టికి ఏమే చర్య తీసుకోబడలేదు. అక్కడ వెంటనే
కరంటు కనక్కన్స్ ఇచ్చి, మోటార్స్ బాగు పని అక్కడి విద్యార్థులకు, బాలికలకు స్నానానికి,
మంచినీటికి వెంటనే ఏర్పాటు చేసే ప్రయత్నంచేయాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారికి మనవి
చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. పెంచలయ్య:- అధ్యక్షా....

ఫైర్మన్:- మీరు 304 నోట్సు ఇవ్వండి. రఘువేరారెడ్డిగారు....

(ఇంటరప్షన్స్)

ఫైర్మన్:- నో నో. రామయ్యగారు మీకు తెలుసుకదా, మీరు సీనియర్ మెంబర్.
రఘువేరారెడ్డిగారు మాట్లాడండి. పెంచలయ్యగారు నోట్సు ఇవ్వండి ఎడ్మిట్ చేస్తాను.

శ్రీ జి. చిన్నారెడ్డి:- 304 క్రింద ఎడ్మిట్ చేయాలి.

ఫైర్మన్:- చిన్నారెడ్డిగారు నోట్సు ఇవ్వమంటున్నాను, ఎడ్మిట్ చేస్తాను అంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రఘువేరారెడ్డి (మడకసిర):- అధ్యక్షా, ప్రతి సంవత్సరం అసెంబ్లీ
సమావేశాలు జరిగేటప్పుడు అనంతపురం జిల్లాకు సంబంధించినటువంటి ఎమ్.ఎల్.ఏలు
అక్కడి కరువు గురించి ప్రస్తావించేటటువంటి దౌర్భాగ్యం ఏర్పడుతోంది. ఇది కేవలం ఈ
సంవత్సరమే నెలకొన్నటువంటి కరువు కాదు. ధాతునామ సంవత్సరంనుంచి అనంతపురం
జిల్లాలో కరువుకాటకాల పరిస్థితి....

శ్రీ జి. పెంచలయ్య:- అధ్యక్షా....

ఫైర్మన్:- డ్రాట్ మీద డిస్కషన్ జరుగుతోంది. పెంచలయ్యగారు కూర్చోండి. రేపు
మీకు అవకాశం ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తేసుకువచ్చిన విషయము:

అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు పరిస్థితి గూర్చి.

శ్రీ ఎన్. రఘువేరారెడ్డి:- 1952వ సంవత్సరములో అనంతపురం జిల్లాలో
తేవుమ్మన కరువుకాటకాలు దాపురెన్నో అనాడు ప్రధానమంత్రిగా ఉన్నటువంటి జవహర్లాల్
నెహ్రూగారు పాక్షాత్తు అ కరువుకాటకాలను ఎత్తగొని చూడాలని, ఆ పరిస్థితిని
ఏమిటో చూడడానికి ఆయన ఆ జిల్లాను సందర్శించినపుడు అక్కడ నెలకొన్నటువంటి, ఈ
తేవుమ్మన కరువుకాటకాలను చూసి అతను కంట తడవెక్కిడం చూడా జరిగింది. అనాటి
నుంచీ ప్రతి మూడు సంవత్సరాలకు, నాలుగు సంవత్సరాలకు అనంతపురం జిల్లాలో కరువు
అవేటటువంటిది తప్పనిసరిగా ఎదురవుతోంది. అంతేకాకుండా ఈ కరువు పరిస్థితి చూస్తూ
ఉంటే ప్రతి సంవత్సరం ఈ కరువు అనేటటువంటిది చూడా సంవత్సరానికి సంవత్సరానికి పోట్

రూలు - 304 కింగ్డం ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు 10 సెప్టెంబరు, 1991. 341
వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
పరిస్థితిని గూర్చి.

పడుతూ ఈ సంవత్సరం కంటే వచ్చే సంవత్సరం వచ్చే కరువు చాలా తేవ్వా పరిణామాలకు
వేరుకుంటోంది. అక్కడ రెయిన్ ఫాల్ మాసినట్లయితే చాలా భయంకరంగా ఉంది. ఈ
సంవత్సరం రెయిన్ ఫాల్ మాస్టే జూన్ లో మాసుకున్నట్లయితే రావలసినటువంటి వర్షపాతం
కంటే ఎక్కువగా పడినటువంటిమాట వాస్తవం. మామూలుగా నార్మల్ రెయిన్ ఫాల్ 46.9
ఎమ్.ఎమ్. కురవలసి ఉంటే జూన్ లో 115 ఎమ్.ఎమ్. వర్షం కురిసింది. మళ్ళీ ఈ
నోయింగ్ అనేటటువంటిది జూలై, ఆగష్టులలో జరుగుతుంది ఎక్కువగా అనంతపురం
జిల్లాలో, జూలై మాసములోనే జరుగుతుంది. కానీ జూలై మాసములో 52.6
ఎమ్.ఎమ్. కురవలసిన పరిస్థితి నార్మల్ గా ఉంటే కేవలం 14.5 ఎమ్.ఎమ్. కురిసింది.
అందులో కూడా కేవలం కొన్ని కేన్స్ లో మాత్రమే వర్షం రావడం జరిగిందన్న విషయాన్ని
మే గృహిణి తీసుకువస్తున్నాను. మళ్ళీ ఆగష్టు నెలలో 71.7 ఎమ్.ఎమ్. వర్షపాతం
కురవలసిన పరిస్థితి ఉంటే కేవలం 21.9 ఎమ్.ఎమ్. కురిసింది. అది కూడా కొన్ని
పాకెట్స్ లో మాత్రమే. మళ్ళీ సెప్టెంబరులో ఈనాటివరకు ఒక్క విసుకు కూడా పడలేదు.
చాలామంది పెద్దలు చెబుతున్నారు. రాబోయే రోజులలో వర్షము వచ్చేటటువంటి అవకాశాలు
చాలా తక్కువగా ఉన్నాయని మే దృష్టికి తెస్తున్నాను. అనంతపురం జిల్లాలో వేరుసెనగ
చాలా ప్రధానమైనటువంటి పంట. 8.4 లక్షల హెక్టార్లలో మామూలుగా వేరుసెనగ
వేసేటటువంటి పరిస్థితి ఉంది అనంతపురం జిల్లాలో. కానీ ఈ వర్షం కొన్ని వేవ్స్ లో పడడం
వల్ల కొన్ని ప్రాంతాలలో విత్తనం కూడా వేయలేనీ పరిస్థితి ఏర్పడింది. నార్మల్ గా 3.4
లక్షల హెక్టార్లలో వేరుసెనగ వేయవలసి ఉండగా కేవలం 6.12 లక్షలు హెక్టార్లలో
మాత్రమే ఈ వేరుసెనగ పంటవేయడం జరిగింది. మిగతా ప్రాంతాలలో ఇప్పటికీ కూడా
ఏవయితే వేరుసెనగకు అనువైన భూములు ఉన్నాయో అని ఈ రోజుకి కూడా బీడుగా
నిలిచిపోవడం జరిగింది. ఈ రోజు ప్రధానమైనటువంటి పంటగా వేరుసెనగ ఏదయితే ఉందో
దానివల్ల రైతులు దాదాపు ఈ రోజుకు రు. 150 కోట్లు వారు వోగొట్టుకోవడం
జరిగింది. కేవలం అక్కడ వేసిన విత్తనానికి, ఫెర్టిలైజర్ కి పెట్టుబడి మాత్రమే - రు. 150
కోట్ల నష్టం వాటిల్లింది. కలెక్టరుగారు ఇటీవల ఒక స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చారు. అనంతపురం
జిల్లాలో వేరుసెనగవల్ల రు. 300 కోట్ల నష్టమని వారు చెప్పారు. కానీ ఇది రు. 300
కోట్లు కాదు, రు. 600 కోట్ల నష్టం అనేటటువంటి విషయాన్ని మే దృష్టికి తీసుకు
వస్తున్నాను. ఇక ఇరిగేషన్ బ్యాంక్స్ విషయానికివస్తే 484 పి.డబ్ల్యు.డి. బ్యాంక్స్ 11.50
ఉన్నాయి; 1,701 పంచాయితీరాజ్ డిపార్ట్ మెంట్ మెనర్ ఇరిగేషన్ బ్యాంక్స్ ఉన్నాయి. ఈ
మొత్తం అన్నీ ఎండిపోతున్నాయి, జిల్లాలో ఒక్క చుక్క నీరుకూడా లేదు. అంతేకాదు,
ఈ రోజున వొరపాటున ఎక్కడైనా వర్షంపడితే సగం భాగానికొక్కేగా చెరువులు తెగిపోయే
పరిస్థితి ఉంది. ఎందుకంటే ఆ చెరువులలోకి నీళ్లురాకుండా కొన్ని దళాబాలు అయింది.
కొన్ని చెరువులకు గుళ్లు కూడా పడ్డాయి. జిల్లాలో 61,485 ఓపెన్ వెల్స్ ఉన్నాయి.
వాటిలో ఒక్కచుక్క నీరులేదు, అవన్నీ డ్రై అయిన విషయాన్నికూడా సభదృష్టికి తెస్తున్నాను.
ఇక అక్కడ ఎంతో ప్రధానమైన వేరుసెనగ పంట మూడు దశలలో ఉంది, కొన్ని
ప్రాంతాలలో దాదాపు 2 లక్షల హెక్టార్లలో వేరుసెనగ విత్తనమే వేయలేదు, చాలా
ప్రాంతాలలో విత్తనాలువేసినా మొలవలేదు, కొన్ని ప్రాంతాలలో ఎండిపోయింది. ఈ విధమైన

రూలు - 304 క్రింద పృథుత్వము దృష్టికి తేసుకు
వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
పరిస్థితిని గూర్చి.

పరిస్థితి ఉంటే రైతులగురించి అలోచించండి. ఇక తాగునీటి పరిస్థితి చూస్తే కలికటగా
వుంది. జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడిగా నేను ఇటీవల జిల్లాలో ఇటీవల తిరిగినప్పుడుగాని,
నా నియోజకవర్గంలో తిరిగినప్పుడుగాని చాలా గ్రామాలలో నేరులేని పరిస్థితిని పృథక్ష్ణంగా
చూశాను. కొన్ని మైళ్ళ తరబడి దూరం వెళ్ళి నేళ్ళు తెచ్చుకొనే పరిస్థితి వుంది.
గ్రామాలలో 150 నుంచి 200 అడుగుల లోతువరకు వేసిన బోరుగూడా ఎండిపోతున్నాయి,
అక్కడ నేరు లేని పరిస్థితి ఉంది. అంతేకాకుండా మూగజీవాలు - మూడు లక్షల ఆవులు,
2 లక్షల 20 వేల గేదెలు, సేద్యం చేసే ఎద్దులు 6 లక్షల 30 వేలు జిల్లాలో ఉన్నాయి.
వర్షాలు లేకపోవడంతో వాటికి పశుగ్రాసం లేకుండాపోయింది; పోయిన సంవత్సరంకూడా
వాటికి పశుగ్రాసంలేని పరిస్థితి ఉండింది. పశుగ్రాసం లభించకపోవడంతో ఒక్కొక్కటి 3,
4 వేల రూపాయల విలువవేసే పశువులను కేవలం 3, 4 వందల రూపాయలకు కనాయి
వాళ్ళకు అమ్ముకొనే పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఇంత విలువైన పశుసంపదనం పోగొట్టుకొంటే
రాజ్ యే సీజన్ లో రైతుల పరిస్థితి ఏమిటో అలోచించండి. అంతేకాదు, ఈరోజున పనులు
లేక కూలీలు సరిహద్దులలో వున్నటువంటి కర్షాటక రాష్ట్రంలోని బిళ్ళారికో,
బెంగుళూరుకో, దావణగేరికో - ఇలా రకరకాల ప్లాంకాలకు వలసపోయే పరిస్థితులు
దాపురించాయి. మాజిల్లానుంచి ఇప్పటికే వేలాదిమంది కూలీలు వలసపోయారు. వలసపోయిన
వారు మళ్ళీ సీజన్ లోన్నేనా తిరిగివస్తారా అంటే ఆ పరిస్థితి లేకుండాపోయింది. కూలీలు
వలసవెళ్ళేటప్పుడు వారి పిల్లలనుకూడా తేసుకువెళ్ళడంతో పిల్లలు వదులుకోలేని పరిస్థితి
ఏర్పడింది, ఇక వాళ్ళవెంట వారిపై ఆధారపడి బతుకుతున్న ముసలివాళ్ళనుకూడా తేసుకు
వెళ్ళాలంటే ఎంత కఠినమైన పరిస్థితి వుంటుందో అర్థంచేసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను.
అంతేకాదు, ఈ రోజు వలసవెళ్ళినవారు ఇళ్ళకు తాళాలువేసుకొని వెడితే ఆభిసర్పి వెరిఫికేషన్ కు
వెళ్ళి వాళ్ళ గ్రామాలను వదలిపెట్టి వెళ్ళారనేనవంతో గ్రోన్ కార్డ్స్ ను కేస్సిల్ చేస్తూ రూరని
మే దృష్టికి తెస్తున్నాను. గతసంవత్సరం కోర్కే వేల కార్డ్స్ ఆవిధంగా కేస్సిల్ చేశారు. ఈ
సంవత్సరం ఎన్ని కార్డ్స్ కేస్సిల్ అయ్యాయో ఇంకా ఆ విషయం నా దృష్టికి రాలేదు కాని
వారు గ్రామాలలో లేరు కాబట్టి అవి బోగస్ కార్డ్స్ అని కేస్సిల్ చేసే ప్రమాదం ఉంది.
అంతేకాదు, వారు గ్రామాలలో లేరన్న నెపంతో వారికి పృథుత్వం ఎన్సైన్ చేసిన ల్యాండ్స్ ను
ప్రక్కలే నక్కలా చూస్తున్న కొందరు స్వార్థపరులు అవి బీనామే భూములనిచెప్పి, పట్నాలు
కేస్సిల్ చేయించి పిటిని కాజేసే పరిస్థితి వుంది. ఇక కూలీలు వలస వెళ్ళిపోవడంతో
గ్రామాలలో దొంగతనాలు పెచ్చుపెరిగిపోయాయి; ఇటీవల నా నియోజకవర్గంలో రెండు
దొంగతనాలు జరిగాయి. ఉర్రవకొండలో పెద్ద దొంగతనం జరిగింది, అక్కడ వాహనాలను
ఆపి దాదాపు 30 లక్షల రూపాయల విలువవేసే నగలు, డబ్బును దొంగతనం చేయడం
జరిగింది. కరువువల్ల ఇలాంటి అనేక విపరీత పరిణామాలు ఏర్పడుతున్నాయన్న విషయాన్ని
మే దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఒకవైపు కూలీల పరిస్థితి ఇలా వుండగా మరోవైపు రైతుల
పరిస్థితి చూస్తే వారు ఇతర ప్లాంకాలకు వెళ్ళి కూలీ చేసుకోలేకుండా, వున్నవోటి అప్పు
దొరక్కుండా వారి పరిస్థితి వర్తనాతీతంగా ఉంది. మేము పశ్చిమ సంవత్సరం ఇక్కడ మేము
కరువు పరిస్థితి గురించి మాట్లాడితే సభ్యులకు అపహాస్యంగా వుంటుంది, అసహ్యంగా
కూడా ఉంటుంది, కాని ఇదే మా దయనీయమైన పరిస్థితి, పశ్చిమి కూడా మాపై
అబద్ధవాసం చేస్తోందని చెప్పుకోవడం తప్ప గత్యంతరంలేదు. అనంతపురం జిల్లా ఎడారిగా

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు 10 సెప్టెంబరు, 1991. 343
వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
పరిస్థితిని గుర్తి.

మారబోతోంది, ఇప్పుడే జాగ్రత్తపడాలని కొద్ది దశాబ్దాలుగా శాస్త్రవేత్తలు చెబుతున్నారు. ప్రతిపక్షంలో ఉన్నవారుగాని, పాలకపక్షంలోని వారుగాని అనంతపురం జిల్లా ఎడారి కాబోతున్నదని ప్రతి ఒక్కరూ మాట్లాడుతున్నారు, కాని అనంతపురం జిల్లా ఎడారిగా మారకుండా నివారించేందుకై తగిన కార్యక్రమాలు చేపట్టేందుకు ఒక్క పైసాకూడా ఇవ్వాలన్న ఆలోచన చేయలేదని ఈ సభ దృష్టికి తెస్తున్నాను. అనంతపురం జిల్లా ఎడారి కాబోతున్నదని చెప్పడానికి ప్రత్యక్షంగా అక్కడ కొన్ని పరిస్థితులు కనిపిస్తున్నాయి. అప్పుడే అక్కడక్కడా ఇసుకవర్షాలు ఏర్పడుతున్నాయి. అంతేకాదు, అనంతపురం జిల్లాలో కేవలం వేరుశనగ పంటమాత్రం ఎండిపోవడం కాదు, పెద్ద పెద్ద మృక్కాలు కూడా ఎండిపోతున్నాయి, 10, 20 సంవత్సరాలపాటు వర్షాలు లేకపోయినా బ్రతకగలిగే వేపచెట్లు నిలువునా ఎండిపోతున్నాయి, అక్కడ రోడ్లలోపోతే ఈ పరిస్థితి కనపడుతుంది. నేను చిన్నప్పుడు అక్కడ చూసిన పక్షిజాతి - పిచ్చుకలుగాని, చిలుకలుగాని కనిపించని పరిస్థితి ఈరోజు ఉంది. మామూలు వాతావరణంలో నివసించే పక్షులుకూడా అక్కడ నివసించలేని తీవ్రమైన పరిస్థితి దాపురించిందంటే ప్రభుత్వం దీనిని తీవ్రమైన విషయంగా గుర్తించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఒకవైపు థార్ ఎడారిలో వుండే ఇసుక తిప్పలను ప్రక్కకు తొలగించి కురగాయలను పండిస్తున్న ఈ రోజుల్లో మా జిల్లా ఎడారిగా కాకుండా చూడండి అని చెప్పితే దానిగురించి ఆలోచిస్తున్న పాపాన పోలేదని నా బాధను ఈ సభద్వారా వ్యక్తం చేస్తున్నాను. ఈ రోజున ఇంత తీవ్రమైన పరిస్థితి ఉంది కాబట్టి కరువు నివారణ కోసం యుద్ధ ప్రాతిపదికపై తాత్కాలిక చర్యలు తీసుకోవాలి. త్రాగునీటికోసం, గంజి కేంద్రాలకోసం, పశుగ్రాసంకోసం, రైతాంగం, రైతు కూలీలకు పనులు కల్పించడం కోసం వెంటనే 50 కోట్ల రూపాయలు విడుదలచేయాలని, ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం సభలో హామీ ఇవ్వాలని మేధావరా కోరుతున్నాను. కేవలం తాత్కాలికమైన ఉపశమనమే కాదు, ఏ 12-00 ప్రభుత్వం వచ్చినప్పటికీ కూడా తెలుగుదేశం కానీ, అంతకుముందు కాంగ్రెస్ గానీ, ఉ. ఇప్పుడున్న కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం కానీ, మేము ఏదైనా అంటే, రెండు కోట్లు, నాలుగు కోట్లు ప్రతి సంవత్సరం కొనసాగుతుందా? ఆ విధంగా కాకుండా ఆ జిల్లాలో శాశ్వతంగా యీ కరువును నివారించడానికి కొన్ని దశాబ్దాలుగా పోరపాట్లు చేస్తున్నాము. ఈరోజు పాప్-ఎల్.సి. గురించి మాట్లాడవలసిన అవసరం ఉన్నది. దాని గురించి యీరోజు ముఖ్యమంత్రిగారు స్పష్టంగా చెప్పవలసిన పరిస్థితి ఉన్నది. ముఖ్యమంత్రిగారు దయతో ఇక్కడ ఉన్న అధికారులను కర్మాటకకు పంపించారు. అనేక సందర్భాలలో మాట్లాడడం కూడా జరిగింది. అది సాధ్యమవుతుందా? యీ విధంగా పారలల్ కెనాల్ తీసుకోవడం వల్ల కర్మాటక ప్రభుత్వం వారికి కూడా ఉపయోగంగా ఉంటుంది; కాబట్టి వారు ఒప్పుకోవడానికి సిద్ధంగావున్నారు. మనయొక్క పరిస్థితి గమనించి మేరు వెంటనే కర్మాటక ముఖ్యమంత్రిగారికో వెంటనే మాట్లాడాలి. ఇప్పుడు ఒక సబ్ డివిజన్‌ను కూడా వేశారు. అక్కడ పని ప్రారంభించడానికి 10 కోట్ల రూపాయలు మేరు దానికోసం ప్రత్యేకంగా పక్కబించాలి. బెంగళూరుకు వెళ్లి వెంటనే చర్యలు ప్రారంభించాలి. యీ సభ ముగిసేలోపల అటువంటి సమావేశం ఏర్పాటు చేయాలి. మా రిస్కుకు రావాలని మేధావరా ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అంతేకాకుండా, మా జిల్లాలో నెలకొన్న పరిస్థితుల గురించి మాత్రమే చెబుతున్నాను. పెండింగు ప్రాజెక్టులు చాలా ఉన్నాయి కూడా. వాగల్గు, పెడవల్లి, వగైరా...

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తేసుకు
వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
పరిస్థితిని గూర్చి:

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్రెడ్డి (నర్సాపూర్):- గౌరవసభ్యులు ఫిగర్స్ తోపాటు చెప్పుతున్నారు. రెవిన్యూ మినిస్టరుగారు నోట్ చేసుకోవాలి. ఆయన ప్రక్కన కూర్చున్న మినిస్టరుగారు ఆయనను డిస్టర్బెన్స్ చేస్తున్నారు. దాని నుంచి విముక్తి చేయాలి.

(శ్రీ జె.సి. దివాకర్లెడ్డి - శ్రీ డి.ఎల్. రవేంద్రరెడ్డి ప్రక్కన కూర్చుని మాట్లాడతారు)

శ్రీ జె.సి. దివాకర్లెడ్డి:- డిస్టర్బెన్స్ చేయడం లేదు. నేను కూడా తొడ్డుడు తున్నాను ఫిగర్స్ యివ్వడానికి... డేర్ యాజ్ నో వెస్టెడ్ ఇంటరెస్ట్....

శ్రీ ఎన్. రఘువేరారెడ్డి:- మా జిల్లాలో చాలా ప్రాజెక్టులు అపరిష్కృతంగా ఉన్నాయి. మద్దిలేరు, చాగల్లు, పెడవల్లి, వేటికి వెంటనే సర్వేన నిధులు కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. సత్వరంగా పనులు కూడా ప్రారంభించాలి. ఈరోజు కేవలం పారలల్ కెనాల్ తేసుకున్నంతమాత్రాన అక్కడవున్న 4 మూలలకు నేరురారు. మడకసిర, కళ్యాణదుర్గం, నల్లమడ, కదిరి యీ ప్రాంతాలలో మైనర్ ఇరిగేషన్ విషయంలో ఎక్కువ శ్రద్ధ చూపాలి. చెరువులకు గండుప్రద్దాయి. వెక్ డామ్స్ కొరకు, వర్క్యూషన్, టాంక్యుగాని, సబ్బానెల్స్ కు గాని, విధిగా 10 కోట్ల రూపాయలు రిపేర్ చేయడానికి కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. అది ఏమైనా యీరోజు మా జిల్లా ఎడారిగా కాబోతున్నది. రాష్ట్రానికి వున్న వనరుల గురించి తెలుసు కాబట్టి, మీరు నూటికి నూరుపాళ్లు న్యాయం చేయలేరనే వాస్తవం కూడా మాకు తెలుసు. కాబట్టి, మీరు వెంటనే, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి మీరు ఒక సమగ్రమైన నివేదికను రికార్డు టైమ్ లో ఒక వారం, పది రోజుల్లో నివేదించాలి. ఈ 13, 14 తేదీలలో జిల్లాకు సంబంధించిన ఎం.ఎల్.ఏ.లు, ఎం.పి.లను ఎడారిగా ఉన్న రాజస్థాన్ కు పంపాలి. అటువంటి పరిస్థితిని కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచేగాని, ప్రపంచ బ్యాంకు నుంచి గాని డబ్బుతెచ్చి, యీరోజు మాకు రెండువేల కోట్ల యివ్వవలసిన అవసరం ఉన్నది. దానికోసం డిమాండు చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు హామీ యివ్వాలి? లాస్టు యియర్ మేము డిమాండు చేశాము. లాస్టు ఇయర్ కూడా ఇదే పరిస్థితి ఉన్నది. కరువు జిల్లాగా ప్రకటించండి అంటే, లాస్టు ఇయర్ మాకు ఏదో 4 కోట్ల ఇచ్చారు కానీ దానివల్ల జిల్లాకు అన్యాయం జరిగింది. ఆ రోజుల్లో బ్యాంకులో తేసుకున్న అప్పులు వారికి కాపే ఇన్ సూరెన్సు మొత్తం కట్టేశారు. కాపే ఇన్ సూరెన్సు కట్టకుంటే, డబ్బులు యివ్వలేదు. ఈ సంవత్సరం కూడా అదే దాపురించింది ఏమోనని భయం ఉన్నది. కాబట్టి, ప్రభుత్వం వెంటనే కరువు జిల్లాగా ప్రకటించుందాయని మీద్యారా అడుగుతున్నాను. ఈరోజు వేరుశనగ ఎంత కాన్ ప్లాగా ఉందో మీకు తెలుసు. విత్తనాలు, ఫెర్టిలైజర్స్ కు రు. 1000 పెట్టుబడి పెట్టడం జరిగింది. అందుకు మాకు ప్రతి ఎకరానికి వెయ్యి రూపాయలు సబ్సిడీ హావరంగా చెల్లించాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని డిమాండు చేస్తున్నాను. గతంలో అనేకమంది అనేకసార్లు చెప్పారు. గత ప్రభుత్వంగానీ, యిప్పుడున్న ప్రభుత్వంలో ఉన్న పెద్దలు చెప్పారు. అక్కడ అవసరం అయితే కృత్రిమ వర్షాలు కురిపించాలని కోరుతున్నాను. ఈ వారం రోజులలో మీరు ఇప్పటికైనా వర్షాలు కురిపించకపోతే రాబోయే సీజన్ లో విత్తనం అయినా దొరికే పరిస్థితి ఉండదు. అందుకు చర్యలు తేసుకోవాలి. ప్రభుత్వం హామీ యివ్వాలని డిమాండు

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు 10 సెప్టెంబరు, 1991. 345
వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
పరిస్థితిని గూర్చి.

చేస్తున్నాను. మిగతా జిల్లాల్లోని ఎం.ఎల్.ఏ.లు చెప్పడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు రిపోర్ట్ కమీషనర్‌గారిని పంపించారు. తిరిగివచ్చిన తరువాత జిల్లాలో ఉన్న అన్ని పార్లెల నాయకులు డిస్ట్రిక్టు కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షులతో నివేదిక సమర్పించి, ఆయన, కరువు యీ విధంగా తేవ్వంగా ఉంది, మమ్మల్ని ఆదుకోవాలి, వెంటనే 50 కోట్లు మంజూరు చేయాలని అంటే ఎంతో నిర్లక్ష్య భావంతో ప్రవర్తించారు. నిజంగా బాధగా ఉన్నది. అక్కడ, మా జిల్లాలో అవమానించే విధంగా పరిస్థితులు గమనించి కూడా ఏమాత్రం చలించ కుండా మీకు కరువువున్న మాట వాస్తవం - మాకు జీతాలు యివ్వడానికి డబ్బులేదు. మీకు డబ్బు ఎక్కడ ఇస్తామంటే అంటే - ఎంత నిర్లక్ష్య భావంతో ఉన్నారో గమనించండి. ఈ ప్రభుత్వం అధికారులపై వెంటనే చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. జనం తాగడానికి నీరు లేకుండా వస్తుంటే, యీ అధికారులు ఎంతో నిర్లక్ష్యంతో ఉన్నారు - అన్ని పార్లెల నాయకులు వచ్చి అతనికి రిపోర్ట్ చేస్తే ఆ విధంగా అనడం ప్రభుత్వాన్ని కించపరిచే విధంగా ఉన్నది. ఈరోజు అనంతపురం జిల్లాలో ఉన్నటువంటి ప్రతి మనిషిని గాయపరిచే విధంగా ఉన్నది. 9 డిమాండ్లు చెప్పాను - వేటిని ప్రభుత్వం వెంటనే అంగీకరించవలసి ఉన్నది. యీ అవకాశం యివ్వినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా, ఒక ప్రక్కన పత్రికలు ఘోషిస్తున్నాయి. 12.10 నిష్పాక్షికంగా శేరిలింగంపల్లి రిపోర్ట్ వస్తున్నాయి. వార్తలు వస్తున్నాయి. ప్రజలు మధన పడుతున్నారు. బాధితుల ఆకోశాలు వినివిస్తున్నాయి. వివిధ పక్షాలకు సంబంధించిన నాయకులు అందరూ కూడా దీనిమీద....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి:- అధ్యక్షా, స్పీచ్ ఇస్తే ఎట్లా?

ఫైరర్:- మీరు మాట్లాడారు కదా? ఇది పద్ధతి కాదు. కూర్చోండి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఇదేమిటి? బాధ్యతగా మాట్లాడాలి. మేము నోటీసు ఇచ్చి, ఆయనతో సంతకం చేయించాము.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఇది మంచిది కాదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- దేవుడే దిక్కు అని పెగ్స్ కాన్ఫరెన్స్‌లో చెప్పి వచ్చారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఫైరర్:- దయచేసి కూర్చోండి. వారిని మాట్లాడవలసింది.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- రాజకీయ పార్టీలు స్పందిస్తున్నాయి. అంతోశన వ్యక్తం చేస్తున్నాయి. అన్ని పక్షాల నాయకులు కూడా తేవ్వంగా స్పందించారు. ప్రతివారూ కూడా మూలుగులతో అక్కడివారు పడుతున్న రోదనలు వింటున్నారు. గౌరవ సభ్యులేదో అన్నారు. కేవలం తెలుగుదేశం చెప్పిందనే కాదు. పత్రికలలో వచ్చింది. ప్రకటనలు వచ్చాయి. దీని విషయంలో పూర్తిగా చర్య తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. కేవలం ఏ విధమైన స్పందన

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరుష
పరిస్థితిని గూర్చి.

ఉంది అనేది చూడండి. రఘువేరారెడ్డిగారు, నాగిరెడ్డిగారు ఇత్యాదులు వారి తేవ;
ఆందోళన వ్యక్తం చేశారంటే, మనం నిర్లక్ష్యం చేసే విషయం కాదని మనవిచేస్తూ, మా
వద్ద గల పత్రాలు తమకు ఇస్తాను.

(పత్రాలు అధ్యక్షులకు అందజేశారు)

ఈ ప్రభుత్వ విషయానికి వచ్చినప్పుడు, ఏ విధమైన అలక్ష్య భావంతో వ్యవహరిస్తోందో
చెప్పాలంటే ఈ సర్క్యులేట్ చేసిన నోట్ చూస్తే వివరంగా తెలుస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

పశుగానం విషయంలో ప్రస్తుతం పశుగానానికి కొరత లేదన్నారు. ఎంత
యదార్థం ఇది? అక్కడ ఉండేటటువంటి పెద్దలందరూ స్పందించిన విధానం ఏమిటి?
ప్రభుత్వపరంగా వచ్చిన నోట్ ఆంతర్యం ఏమిటో అర్థం కావడం లేదు అని మనవి.
వ్యవసాయ కూలీ విషయంలో ఏ సమస్య లేదంటున్నారు. ప్రస్తుతం ఉన్నదే సమస్య.
ఎండి చస్తున్నారు. కూటికి లేక కర్షాటకకు వసలపోతున్నారు అన్న వార్త ఇప్పుడే మీరు
వీన్నారు. ఆ జిల్లాకు సంబంధించిన వారే చెప్పారు. ప్రజలు, వ్యవసాయ కూలీలు అంతా
కూడా పొట్ట చేత్తోపట్టుకుని పెళ్లిపోయే పరిస్థితి వచ్చింది. ఏ సమస్య లేదని ఒక నోట్
సర్క్యులేట్ చేసుకుంటే, దీనితో యదార్థం పూర్తిగా మనందరమూ గుర్తించి, స్పందించాల్సిన
అవసరం ఉంది. ప్రజలకు ప్రజాస్వామ్యం మీద విశ్వాసం కలిగించే పద్ధతిలో ప్రవర్తించ
వలసిన అవసరం ఉందని నవీనయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా వ్యవసాయ శాఖ
డైరెక్టరు నుంచి వచ్చిన నివేదిక ప్రకారం వేరుశనగ పంట పరిస్థితి సంతృప్తికరంగా లేదు.
దీనివల్ల తెలుస్తోంది. ఒకదానికొకటి సంబంధం లేని విధంగా ప్రభుత్వం స్పందించిందని
తెలుస్తోంది. కేవలం మధ్య పెట్టడానికిగా ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రజలనే కాదు.
ఇక్కడ గల గౌరవ సభ్యులందరికీ కూడా సరైన సమాచారం ఇవ్వకుండా మధ్యపెట్టారని
నేను నా బాధను వ్యక్తం చేస్తున్నాను. ఇప్పుడే సోదరులు చెప్పారు. పెన్సియేట్లో
గౌరవనీయులైన మంత్రివర్యులు, ఆ జిల్లాకు సంబంధించిన వారిని ప్రశ్నిస్తూ 'ఏమిటి?
ఏం చేస్తారు ఇప్పుడు' అంటే 'వీరికి దేవుడే దిక్కు' అనే దురదృష్టకరమైన సమాధానానికి
ప్రజలు నోచుకున్నారు. ఈనాడు ప్రజాస్వామ్యమే సిగ్గుపడుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ.జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, వారు నా గురించే మాట్లాడుతున్నారు. అర్థం
చేసుకోవాలి.....

ఫేర్వేన్:- కూర్చోండి. మంత్రి అన్నారు. మీ పేరు మెన్ననే చెయ్యలేదు.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Sir, see the way the
Minister behaves. What is this behaviour of the Minister Sir?
Please bring the House into order Sir. When the Leader of the
Opposition is on his legs, ask them to sit down Sir. Please
make him sit down Sir. Who is he Sir? This is too much.....

(Interruptions)

(All the Opposition Members were on their legs)

(Bell)

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు 10 సెప్టెంబరు, 1961. 2 -
వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
పరిస్థితిని గూర్చి.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- రామారావుగారికి నన్నెన సమాధానం రావడని వాడుక
రకంగా మాట్లాడుతున్నారేమో?

శ్రీ ఎం. రఘుమూరెడ్డి:- ఏమిటిది?

(ఇంటరప్షన్స్)

ఛైర్మన్:- కూర్చోండి. వారు మాట్లాడుతున్నారు.

శ్రీ ఎన్.బి. రామారావు:- ప్రజల సమస్యల విషయంలో కూడా, కరువు విషయంలో
కూడా ఈ విధంగా వాదించడాలు చేయడం సరికాదని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రజలకు కష్ట
లాభం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఎప్పుడో ఇదివరకు ధాతునామ సంవత్సరంలో కరువు
వచ్చిందన్నారు. చూశాము. ఇప్పుడు ఆ కరువును మించిన పరిస్థితి ఉందని అక్కడివారు
వాపోతున్నారు. ఇప్పటికయినా ప్రభుత్వం కళ్ళు తెరవాలి. నన్నెన విధానంలో సహాయం
అందించ వలసిన అవసరం ఉంది. వాతావరణం అనుకూలంగా లేకపోయినా వర్షాల మీద
ఆశతో 6.18 లక్షల హెక్టార్లలో వేసిన వేరుశనగ మొక్క మొలవలేదు. రు. 150 కోట్ల
నుంచీ ఎవరి అంచనాలు వారు వేసుకుంటూ రు. 300 కోట్లు, రు. 400 కోట్ల వరకూ
కూడా రైతాంగం నష్టపడిందనే విధానం, అలజడి, ఆందోళన అక్కడుందని సవినయంగా
మనవి చేస్తున్నాను. వేరుశనగ మాత్రమే కాదు. మిగతా పంటలు కూడా వర్షాభావం వల్ల
పూర్తిగా దెబ్బతిన్నాయి. రు. 500 కోట్ల వరకూ ఈ అంచనా ఉంది. ఈ నష్టకరమైన,
రైతుకు వచ్చిన ఈ కరువు బాధ అని నేను మనవి చేస్తున్నాను. అనంతపురం, ధర్మవరం,
కనగానపల్లి, రామగిరి మండలాలలో పంటలు పూర్తిగా ఎండిపోయాయి. అంతకాకుండా
పంచాయితీరాజ్ ఆధీనంలో గల 171 చెరువులు, నీటిపారుదల శాఖకు చెందిన 484
చెరువులలో ఒక్క చుక్క కూడా నీరులేదు. ఈనాడు ఉన్న పరిస్థితిని తెలియచేస్తున్నాను.
బావులు, బోర్స్ సైతం, ఇన్నర్ బోర్స్ వేసినా సరే నీటిమబ్బము పూర్తిగా తరిగిపోయింది.
తాగడానికి నీరు ఏమాత్రం కూడా అందించే విధానం లేదనే యర్రాళ్ళ పరిస్థితి ఉందని
సవినయంగా నేను మనవి చేస్తున్నాను. భైరవాని తిప్ప పాణెక్కు నుంచీ ఆగస్టులో నీరు
విడుదల అయినప్పటికీ కూడా అప్పర్ పెన్నార్, వెన్నరాయగుడి పాణెక్కుల క్రిందకు నీరు
రాలేదు. నీటిలో పూర్తిగా నీరు అడుగంటింది. గామాలలో వ్యవసాయ కూలీలు వలస
పోతున్నారు. పనులు లేవు. ప్రభుత్వం వారిపైన నోట్లో వ్యవసాయ కూలీలకు ప్రస్తుతం
సమస్య లేదని ఉంది. ఇకముందు దెబ్బతినవచ్చు అని ఉంది. ఇప్పుడు మానం గుర్తు
చేస్తున్నాను. సెప్టెంబరులో ఉన్నాము. సెప్టెంబరు మాసంలోనే ఈ విధంగా ఉండే
'ముందుండి ముసళ్ళ పండుగ'. ఇంకా వేసవికాలం రాలేదు. వర్షాకాలం తుదిలో ఉన్నాము.

(ఇంటరప్షన్)

శీతాకాలం రావాలి. వేసవికాలం రావాలి. అప్పుడు ఏ విధంగా ఉంటుందో మన దౌర్భాగ్య,
దుర్భర పరిస్థితి. అనంతపురం జిల్లా ఎప్పుడో ఎడారి కాబోతోంది అన్నది ఈనాడే, ఈ
సంవత్సరమే, ఇప్పుడే ఎడారిగా మారబోతోందనే పరిస్థితి ఇక్కడుందని సవినయంగా

మనవి చేస్తున్నాను. అన్నపూర్ణలాంటి ఈ తెలుగుగడ్డ మీద బీడ్లందరూ కూడా కరువు
రక్కసికి బలిఅయి జీవచ్ఛవాలుగా వలసపోవడం చూస్తున్నాము. బళ్ళమీద సంసారాలూ
పెట్టుకుని వెడుతున్నారు అంటే ఇది మర్యాదా? ప్రతిష్ఠా? దీని విషయంలో ప్రభుత్వం
ఏమాత్రం ఇంతవరకూ నిర్లక్ష్య భావంతో, శృద్ధ తీసుకోలేదని అంటే, నా పరిపూర్ణమైన
అసంతృప్తినే, బాధనూ వ్యక్తం చేస్తున్నాను.

12-20 పశుగానం కోసం రైతు మైదుకూరులాంటి దూర ప్రాంతాలకు వెళ్ళి ఒక కిలో గడ్డి
మ. 3, 4 రూపాయలకు కొనుక్కునే అవసరం వస్తున్న యదార్థ పరిస్థితి మీ దృష్టికి తీసుకు
వస్తున్నాను. పశుగానం కానలేనివాళ్ళు - ఇప్పుడు కొంతమంది చెప్పారు - 4, 5, 6 వేల
రూపాయల ఖరీదుచేసి పశువులను నామమాత్రంగా కసాయివాళ్ళకు అమ్ముకుంటున్నారు.
ధర్మదేవతగా అభివర్ణిస్తున్న పశువులను, పాడిని సంవృద్ధిగా ఇస్తూ పిల్లలకు సంక్షేమం
కలిగించే పశువులను ఈనాడు కసాయివాళ్ళకు అమ్ముకుని బళ్ళికే దురదృష్టకరమయిన
పరిస్థితి వచ్చినప్పుడు మరి ఏ విధమయిన దుస్థితి ఉందో, ముందు ఏమీ జరుగుతుందో
అలోచించినట్లయితే ఘోరమయిన భవిష్యత్తు మన కళ్ళముందు కనిపిస్తుంటే ఒక్కసారి
అలోచించమని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఇది కేవలం వారూ, వేరూ అన్న భేదం
లేదు. రైతులూ, రైతు కూలీలూ అందరూ ఒక్కటే. పేదవాడూ, కలిగినవాడూ ఒక్కటే.
అందరికీ పంట పోయింది. వేసిన విత్తనాలు అక్కడే ఎండిపోయాయి. మట్టిలో కలసి
పోయాయి. వారు పేదవారు కానీ, సామాన్యుడు కానీ, ఉన్నవారూ, లేనివారూ అన్న
భేదాభిప్రాయంతో సమాజాన్ని వేక్షించడం ఏమాత్రం మంచిది కాదన్న సంగతిని సవినయంగా
మనవి చేస్తున్నాను. అత్తకూరు, కళ్యాణదుర్గం, కంబదూరు, రామగిరి, కనగాలపల్లి,
ధర్మవరం మొదలయిన గ్రామాలలో పశుగానం లభించక పశువులూ, పనులులేక పౌజిలూ
ఈనాడు అలమటిస్తున్నట్లువంటి దుర్భర, దుస్సహృ దృశ్యాలు గోచరిస్తున్నాయి. సంస్కార
రహితమయిన పశు కంకాళాలు ఈనాడు కూడా కనిపిస్తున్నాయన్న వార్తలు వస్తున్నాయని
కూడా నేను మీకు తెలియజేస్తున్నాను. మల్బరీ ప్లాంట్ షన్ పూర్తిగా పోయింది. వేసేత
పనివారికి దిక్కులేదు. సిల్క్ ఉత్పత్తివేసే వారికి ఉపాధి లేకుండా పోయింది. ఈ జిల్లాలో
ఈనాడు అకలి చావులతో, హాహాకారాలతో ప్రతిధ్వనించే విధానాలు మనకు కనిపిస్తున్నాయి.
కేవలంగా, అత్యవసర పరిస్థితిగా, క్షామంతో ఎండిపోతున్నట్లువంటి జిల్లాగా ఆ క్షామానికి
సంబంధించిన సంక్షేమ కార్యక్రమాలను, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను చేపట్టాలని నేను
అక్కడ పొందూరులో నియోజకవర్గ శాసనసభ్యుడిగా ఉన్నట్లువంటి నేను ఐ యామ్ డిమాండింగ్
ది గవర్నమెంట్. ఇది కేవలం మేము డిమాండు చేస్తున్నామంటే మీరు ఒక్కసారి గుర్తించి
నట్లయితే, గౌరవ సభ్యులందరకూ తెలుసు - ప్రజలకూ తెలుసు, ఇక్కడ ఉండే
సభ్యధ్యక్షులకూ తెలుసు - ఏ విధమైన భావంతో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ? సంవత్సరాలలో
అమలుచేసిన విధానాలను కూడా చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు 10 నెలలందు, 1991- 349
వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని ఎన్నో
పరిస్థితిని గూర్చి.

ఇటీవ్ మై డ్యూటీ - ఈనాడు అనంతపురం జిల్లాకు ఈ ప్రభుత్వం చేయలేక పోయింది ఏమిటి? మేము చేసింది ఏమిటి? చేసే మానసింగి కూడా చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది.

(అంతరాయం)

ఫైరర్స్:- మాట్లాడేటప్పుడు ఎవరూ డిస్టర్బ్ చేయవద్దు.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- 1983 నుంచీ 89 కాలంలో 7,139 హెక్టార్ల భూమికి సాగునీటి సౌకర్యం కల్పించిందీ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం. 67,052 పంపుసెట్లకు విద్యుత్ సరఫరా కల్పించింది.

(అంతరాయం)

ఫైరర్స్:- మీరు చెప్పవలసింది మీరు చెప్పారు. వారినే చెప్పనివ్వండి. మినిస్టరుగారు రిప్లయి ఇస్తారు. ప్లీజ్ కోఆపరేట్ చేయండి.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- 706 బోర్ బావులకూ నిర్మాణం జరిగింది. ఇన్వెట్ బోర్డు సంఖ్య 15,243 నిర్మించడం జరిగింది. ఇంకా చెప్పాల సంఖ్య 478కి పెంచడం కూడా జరిగింది. జిల్లాలో సాగులేని లక్ష ఎకరాల భూమికి సాగునీటి సౌకర్యం కల్పించిందీ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అని మనవి చేస్తున్నాను. పెన్నా-అహోబిలం బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయర్, ధర్మవరం కాలువ, యాడికే కాలువ ఉపకాలువ నిర్మాణానికి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం పూనుకున్నది. అంతేకాకుండా కె.సి. కెనాల్ కృష్ణా నేరు అందించి ఎడారిగా మారిపోతున్న అనంతపురం జిల్లాకు తుంగభద్రా ప్లా రెవల్ కెనాల్ నుంచీ 10 టి.ఎం.సి.లు అందివ్వాలని నిర్ణయం తీసుకున్న ఘనత తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానిదేనని మే స్ఫురణకు తెస్తున్నాను. పెండేకల్లు రిజర్వాయరు, చాగల్లు బ్యారేజీ పనులు చేపట్టిందీ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం. పెన్నా నదీపై నిర్మించిన రిజర్వాయర్ అంపనాలను సవరించి రు. 18 లక్షలతో పూర్తి చేయడానికి తద్వారా పుష్కలంగా రైతులకు నీరు అందించడానికి కూడా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం కృషి చేసిందని మనవి చేస్తున్నాను. పి.వి.బి.ఆర్. కుడికాలువ క్రింద 1990 డిసెంబర్ నాటికి సాగునీటితోబాటు, త్రాగునీటిని పాక్షికంగా అందించడానికి, 1992 మార్చి నాటికి దీని నిర్మాణం పూర్తి పర్యావసరం కల్పించడానికి కూడా నిర్మాణ సౌకర్యాలు చేపట్టడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను. తాడిపత్రి త్రావాకా లోని వర్షాభావ ప్రాంతాలలో దాదాపు 50 వేల ఎకరాలలో సాగునీటి సౌకర్యం కల్పించేందుకు సంగ్రహ పథకం చేపట్టింది. యాడికే కాలువ పనుల ప్రత్యేకతను గుర్తుచేయ సంతకల్పించింది ముదిగుబ్బ మండలంలో అడవి బాగ్నాటపల్లి వద్ద నిర్మించడంపెట్టిన మద్దెమెలు మధ్యతరహా నీటిపారుదల ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి రు. 13 కోట్లు 50 లక్షలు మంజూరు చేయడం కూడా జరిగింది. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం 1978 నుంచీ 83 వరకూ జిల్లాలో నీటిపారుదల అభివృద్ధికి రు. 1,084.91 లక్షలు వ్యయం చేస్తూ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం 1983 నుంచీ 89 వరకూ రు. 2,356.26 లక్షలు వ్యయం చేసి ఈ జిల్లాలో కరువువాత పడకుండా ధర్మిచించడనే సగర్వంగా తెలియజేస్తున్నాను. అనంతపురం పట్టణానికి త్రాగునీటి

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు పరిస్థితిని గూర్చి.

కొరత తీర్చడానికి రు. 2 కోట్లు వ్యయంతో సమగ్ర నీటి సరఫరా పథకం కూడా చేపట్టడం జరిగింది. ఈ పట్టణానికి శాశ్వత నీటి సరఫరా పథకం రు. 100 లక్షలతో ఒక మాస్టర్ ప్లాన్ రూపొందించడం కూడా జరిగింది. ఆ జిల్లాలోని ప్రధాన పట్టణాలకు....

(అంతరాయం)

ఇవ్వండి. ఇప్పుడు కావాలి. మీరు చేయండి. ఇప్పటికప్పుడు కావాలి. పుయ్ డిమాండ్ ఫరీబ్. అనంతపురం....

శ్రీ జె.సి దివాకరరెడ్డి:- కరువు గురించి జరుగుతోందా? గత ప్రభుత్వం గురించి చర్చ జరుగుతోందా? ఏమే అర్థం కావడం లేదు.

శ్రీ ఎన్.బి. రామారావు:- అయ్యా, ప్రభుత్వం మర్చిపోయిన దానిని నేను గుర్తు చేస్తున్నాను. ఐ డిమాండ్ ఫరీ ది కంప్లెషన్ ఆఫ్ ఆల్ దీక్ థింగ్స్. కేవలం నాకోసం చెప్పడం లేదు. అనంతపురం జిల్లాలో ఉన్న సామాన్య ప్రజలకోసం చెబుతున్నాను. త్రాగునీటినిశ్శక్త్యం దప్పికతో ఎండిపోయిన గొంతుకల గురించి చెబుతున్నాను.

(బ్రిజర్ బెంచెస్ నుండి ఆహ్, శభాష్ అన్న మాటలు)

గుంతకల్, తాడిపత్రి, ధర్మవరం, కదిరి, రాయదుర్గం పట్టణానికి సమగ్ర నీటి సరఫరా పథకాలు మాస్టర్ ప్లాన్ కూడా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం చేసింది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ వాయాములో భారీ, మధ్యతరహా పరిశ్రమలు 7 నుంచీ 13, చిన్నతరహా పరిశ్రమలు 1586 నుంచీ 2002కు పెంచింది. దీనివల్ల వేలాదిమందికి ఉపాధి సమకూరింది. పొందూరు మండల పరిశ్రమల అభివృద్ధికోసం 760 ఎకరాల స్థలం ప్రత్యేకంగా కేటాయించడం జరిగింది. అక్కడ పరిశ్రమలు నెలకొల్పడానికి ౮ మిలియన్ల కట్టించడం జరిగింది.

శాశ్వత గృహ నిర్మాణాలు - ఏవీ? ఎక్కడ ఉన్నాయి? రు. 16.41 కోట్లు వ్యయంతో 22,751 శాశ్వత గృహాలు వెనుకబడిన తరగతుల వారికి నిర్మించాం.

శ్రీ ఎన్. రఘువేరారెడ్డి:- పాయింట్ ఆఫ్ సర్.....

ఫైర్మన్:- దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ ఎన్.బి. రామారావు:- ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వర్గాలకు 45 వేల గృహాలు నిర్మించడం జరిగింది.

(అంతరాయం)

మైక్రోన్:- ప్లీజ్ కోఆపరేట్. అయిపోవ్వండి. మీకు తెలుసు ఇంకా చాలా మంది సభ్యులు మాట్లాడవలసిన వారున్నారు.

శ్రీ ఎన్. రఘువేరారెడ్డి:- ఐ యామ్ ఆన్ ఏ పాయింట్ ఆఫ్ సర్.....

(అంతరాయం)

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు 10 సెప్టెంబరు, 1991. 351
 వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
 పరిస్థితిని గూర్చి.

శ్రీ పి. అశోకగణపతిరాజు:- మౌను ఆర్డర్‌లోకి తీసుకురండి. ఆర్డర్‌లో లేదు.

(అంతరాయం)

ఛైర్మన్:- దీనిలో పాయింట్‌ఆఫ్ ఆర్డర్ ఏమీలేదు. దీనిలో ఏముందనలు?

శ్రీ ఎన్. రఘువేరారెడ్డి:- పాయింట్‌ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్.

ఛైర్మన్:- పాయింట్‌ఆఫ్ ఆర్డర్ లేదు. 304లో పాయింట్‌ఆఫ్ ఆర్డర్ ఏమిటి? చాలా
 మంది సభ్యులున్నారు. అందరికీ అవకాశం ఇస్తాను.

శ్రీ ఎన్. రఘువేరారెడ్డి:- దిస్ట్రిక్ట్ అన్‌ఫర్మిటెజ్ ఆర్ యు ఎలౌంగ్ పామ్.

(అంతరాయం)

ఛైర్మన్:- రఘువేరారెడ్డిగారూ మీరు మాట్లాడారు కదా. మీరే ఫస్ట్ స్పీకర్. మీకు
 చాలా టైం ఇచ్చాను. రామారావుగారిని మాట్లాడనివ్వండి. మీరు కూర్చోండి. దయచేసి
 కూర్చోండి.

(అంతరాయం)

నో పాయింట్‌ఆఫ్ ఆర్డర్. నేను ఎలా చేయడం లేదు. డిస్ట్రిక్ట్ మీరు కూర్చోండి. నో.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా, ఈ రోజున కేవలం కంఠశోషను వెలిబుచ్చడానికి¹²⁻³⁰
 కారణం ఇవాళ ప్రభుత్వం చేయగలదా అని అడుగుతున్నాను. ఎందుకు ఉద్యోగాలు కల్పించ
 లేకపోతున్నారు? తాగడానికి ఎందుకు నీరు ఇవ్వలేకపోతున్నారు? మేము ఆనాడు గాలేరు,
 నగరి కాలువద్వారా 27 కోట్ల ప్రజానీకం తాగడానికి మంచి నీరు యివ్వడానికి తలపెట్టాము.
 దాని విషయం ఇప్పుడు జిక్క మాట అయినా మాట్లాడలేదే? ఫలానా కాలానికి మేము పూర్తి
 చేస్తామని చెప్పలేదే? ఇది ప్రజలను మోసం చేయడం, దగాచేయడం కాదా? అనంతపురం
 జిల్లా పాండ్రాపురం నియోజకవర్గం సభ్యుడిగా అడుగుతున్నాను. -I am demanding,
 it. Why are you neglecting? ఎందుకు వారు దీనిని విమర్శిస్తున్నారు? ఎదారిగా
 మారబోతున్న ఈ జిల్లాను మనం సముద్యోగింబాలనే బద్ధకంకణంతో మాట్లాడుతున్నాను
 కానీ కేవలం ఇది నాకోసం కాదు. ఏ ఒక్కరి కోసం కాదని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇకపోతే ఇప్పుడు తేవంగా నేను కొన్ని డిమాండ్‌లను సభద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

- (1) అనంతపురం జిల్లాను కరువు జిల్లాగా ప్రకటించాలి. ఆ కరువు జిల్లాకు సంబంధించిన
 సంక్షేమ కార్యక్రమాలలో అభివృద్ధి పనులన్నీ చేపట్టాలి.
- (2) ఉచితంగా పశుగ్రాసం అందించాలి. గతంలో అనంతపురం జిల్లాకు కరువు వచ్చినప్పుడు
 తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం పశుగ్రాసం గుంటూరు, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాల నుంచి రైలు
 మీద పంపించడం జరిగింది. అది గుర్తుచేస్తున్నాను. కాబట్టి అక్కడ పశువుల
 క్యాంపులు స్థిరపెంచాలి. పశుగ్రాసం ఉచితంగా సరఫరా చేయాలి. పశువులు

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
పరిస్థితి గూర్చి.

చావకుండా, కనాయివాళ్ళపాలు గాకుండా అపాలని డిమాండ్ తీసుకున్నాను. కరువు
పనులు వెంటనే చేపట్టాలి. ధర్మవరం, యాడ్ల కాలువ వస్తూంది. ఇంకా ఎన్నో
అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ఉన్నాయి. ఈనాడు తిండిలేక, పంటలేక, గతంలో
బాదపడుతున్న వారికి పూర్తిగా సహాయం ఇవ్వడానికి, వారికి భత్యం చెల్లించడానికి
త్వరితగతీలో కరువు పనులు చేపట్టాలి. దీనివలన రెండు విధాలుగా లాభం వుంటుంది.
1. తేనివారికి ఇంత కూడు పెట్టినట్లు అవుతుంది. 2. వన్న పనులన్నీ కూడా
సత్వరంగా చేయించుకునే అవకాశం కలుగుతుంది. కాబట్టి ఈ అవకాశాన్ని చెడులో
మంచిగా, మంచిలో చెడుగా ఎక్కడికక్కడే కూర్చోని మంచిగా ప్రజా సంతుష్టి కోసం,
ప్రజా ఆభ్యుదయం కోసం, రాష్ట్ర హితవుకోసం దీనిని చేపట్టాలని సవినయంగా
మనవిచేస్తున్నాను.

(అధికారపక్షం నుండి ఆహా, ఒహో అని, నవ్వులు)

కలిగినవారు, తేనివారు, పేదవారు, ధనవంతులు అనే భేదం లేకుండా అక్కడ
రైతులందరూ బాధ పడుతున్నారు. పంటలు పోయాయి. నోటి దగ్గర కూడు
పోయింది. కాబట్టి వెంటనే వారికి సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేపట్టాలి. సిక్సావసర
వస్తువులను అందరికీ సరఫరా చేయాలి. రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం సరఫరా
చేయాలి. పచ్చ కార్డులు ఉన్నాయా, లేవా అనే విషయం కాదు. చావకుండా
మనుషులను ఆదుకోవాలి. అభిమానంతో అడగలేదు గదా అన్న భావం లేకుండా
అందరికీ అందించాలని ఈ సందర్భంగా నేను డిమాండ్ను వ్యక్తం చేస్తున్నాను.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- రెండు రూపాయలు కాదు, రు. 1.90లు అని చెప్పాలి.

శ్రీ ఎన్.బి. రామారావు:- అయ్యో, వారికి తెలుగు తెలియదేమో. అందరికీ
యివ్వాలని అర్థమవుతున్నాను. తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం యిచ్చింది. రబీ నీజనులోను, ఖరీఫ్
నీజనులోను. ఈనాడు పంటలు అన్నీ ఎండిపోయి పూర్తిగా విత్తనాలు భూమిలో కలిసి
పోయిన వారికి, ఉచితంగా విత్తనాలు ఇవ్వాలి. ఎరువులు అందివ్వాలి. ఈ విధంగా
వ్యవసాయోత్పత్తులను, ఆహారోత్పత్తులను పోషిస్తున్నావని మరొకసారి డిమాండ్గా
తెలియజేస్తున్నాను.

పి.ఎ.బి.ఆర్., ధర్మవరం కుడి కాలువ, యాడ్ల కాలువ, మద్దిలేరు, పెద్దపల్లి,
పూజుకుమమ, పూజెక్కు నిర్మాణానికి నిధులను అందించి ఈ ప్రాజెక్టులన్నిటినీ కరువు
నివారణ ఘండు క్రింద చేపట్టి సాధ్యమయినంత త్వరగా పూర్తిచేయాలని డిమాండ్
చేస్తున్నాను. తెలుగుగంగ, గాలేరు, నగిరి, హంద్రీ, నేవా ప్రాజెక్టులను సత్వరం
పూర్తిచేసి నగరాలకు కనీసం త్రాగేనీటి సౌకర్యం అయినా కలుగజేయాలని నేను సవినయంగా
తెలియజేస్తున్నాను. రాయలసీమ ప్రాంతానికి నీటి కొరత నివారించి, సస్యశ్యామలం
చేయాలి. భూగర్భ జలాలను పూర్తిగా పెరికితేసే సదుపాయాలు, సౌకర్యాలను పేద
రైతాంగానికి కలిగించాలని నేనే డిమాండ్ చేస్తున్నాను. అనంతపురం జిల్లాను ఎడారిగా
చూరకుండా కాపాడడానికి రాజస్థాన్‌లోని జయసర్‌మీర్‌లో ఏర్పాటుచేసిన విధంగా ఒక కరువు

కూలీ - 3-4 క్రింద ప్రస్తుతము గృహిణి తీసుకు 10 నెలలందు, 1991. 353
 నన్నెన చిన్నయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
 పరిస్థితిని గూర్చి.

అభివృద్ధి సంస్థను ఏర్పాటు చేయాలని కూడ నేను డిమాండ్ చేస్తున్నాను. రైతులకు వడ్డీ లేని దీర్ఘకాలిక రుణాలు యివ్వాలి. వారి దగ్గరవున్న డబ్బు వోయింది. విత్తనాలు సేల కరువుకు పోయాయి. విత్తనాలు మట్టిపాలు అయ్యాయి. ఈనాడు తిరిగి వారు కొనుక్కునే స్థితిలో లేరు. కాబట్టి వారికి దీర్ఘకాలిక రుణాలు వెల్సెంవే విధంగా పూర్తిగా వడ్డీ లేకుండా రుణాలు రైతులకు అందించాలని మరొక డిమాండ్ చేస్తున్నాను. భారీ పరిశ్రమలు వేలుగా వుంటే తక్షణం ఎప్పుడయినా సరే ఉద్యోగానికి అవకాశం వుంటుంది కాబట్టి అలాంటి పరిశ్రమలను పూర్తిగా నిర్వహించాలని డిమాండ్ చేస్తున్నాను. 1972వ సంవత్సరంలో ఈ జిల్లాను కరువు జిల్లాగా ప్రకటించినప్పటికీ ప్రభుత్వం కరువు నివారణకు సక్రమమైన, ప్రత్యామ్నాయమైన పథకాలను ఇంతవరకు అమలుజరపలేదు. ఇప్పటికయినా అందుకు పూనుకోని పక్షంలో భవిష్యత్తులో తీవ్రమైన పరిణామాలు ఏర్పడుతాయి. 'వేతులు కాలిన తరువాత ఆకులు పట్టుకొని ప్యయోజనం లేదు.' ఇప్పటికే జరిగిన నిర్లక్ష్యానికి ఆలోచించ వలసిన అవసరం వున్నది. ఒక జిల్లా విషయమే మనం మాట్లాడుతున్నాము. మిగిలిన జిల్లాల్లో కూడా ఏ విధమైన సంక్షోభకరమైన పరిస్థితులు వున్నాయో భవిష్యత్తులో ఏ విధంగా ఈ ప్రభుత్వం సమాధానం చెబుతుందో ఆలోచించుకోవాలని నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. మరి అనంతపురం జిల్లాలో బంగారు గనులు వున్నాయి. వజ్రాల గనులు వున్నాయి. బర్మీస్ వున్నాయి. ఇనుప ఖనిజాలు వున్నాయి. మరి ఆకర్షణను సంపత్తులు పూర్తిగా జిల్లా అభివృద్ధికి వినీయోగించే విధానంగా ఒక ఆదర్శపంతమైన జిల్లాగా ఎప్పుడు ఎడారిగా మారుతుందో అనుకున్న జిల్లాను ఏ విధంగా మనం ఈ ప్రజాస్వామ్యంలో తీర్చిదిద్దగలుగుతాము. ఏ విధంగా ఆ జిల్లాను సస్యశాశ్వతం చేయగలము అనే ఆదేశానికి బద్ధులమై మన పేద ప్రజానీకాన్ని, పేద రైతాంగాన్ని ఉద్ధరించాలని సవినయంగా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తూ ఇది కేవలం హాస్యాస్పదంగా, నవ్వలపాలుగా చేసేవిధం కాదు. హృదయంలో వున్న బాధను, తీవ్రమైన ఆందోళనను మా జిల్లా ప్రజలపట్ల మాకు కలిగిన ఆప్యాయతను, సానుభూతిని కూడా ఈ సందర్భంగా వ్యక్తం చేస్తూ వారిని వెంటనే ఆదుకోవాలని, ఆదుకునే ఆదేశాలు అధికారులకు యివ్వాలని కూడా నేను మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ జె.సి. దీవాకరరెడ్డి:- ఇందాక రామరావుగారు మాట్లాడుతూ....

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. అశోకగజపతిరాజు:- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సార్ (వెయిట్ వెట్టి చూపిస్తూ) ఐ సే.....

వై.రత్న:- చెప్పనియ్యండి. మంత్రీగారు ఏమీ చెబుతారో వేసే ఓపిక లేకపోతే ఎలా?

(అంతరాయం)

శ్రీ జె.సి. దీవాకరరెడ్డి:- ఒక జిల్లా మంత్రీ "మరి దేవుడే రక్షించాలని" అన్నారు. వారు అర్థం చేసుకున్నది ఎలా వుందంటే 'రాముని తోక కవీపరుండు ఇట్లనెను' అన్నట్లు ఉన్నది. రామునికి అక్కడ తోకలేదు. అదేరకంగా మరి ఈ జిల్లాను దేవుడే రక్షించాలి....

రూబ - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
పరిస్థితిని గూర్చి.

శ్రీ పి. అశోకగజపతిరాజు:- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్.....

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- అశోకగజపతిరాజుగారు పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అంటూ ఫైర్
వైపున జెన్సిక్యులేషన్ చేస్తూ ఐ సే అని చెప్పి ఫైర్వైపు చూపేస్తూ మాట్లాడడం సాంప్ర
దాయబద్ధం కాదు. వారు క్షమాపణ చెప్పుకోవాలి. అది స్పీకర్ ఫైర్ను అవమానపరచినట్లు
వున్నది. ఐ సే అని జెన్సిక్యులేషన్ అంటే స్పీకర్ ఫైర్ను చూపించడం సభ్యతకాదు. వారు
అన్ కండిషనల్ అపాలజీ చెప్పుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మీరు మైక్ లాగారు కాబట్టి మీరు చెప్పాలి.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు (అమలాపురం):- మీ ఇష్టం వచ్చినట్లుగా రూల్స్,
రెగ్యులేషన్స్ ఇక్కడ మార్చలేము.

(అంతరాయం)

12.40 శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మైక్ మీరు తీసుకున్నదానికి అపాలజీ చెప్పాలి.
మ.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- రామారావుగారిని చెప్పమనండి. ఇక్కడ ఎవరిష్టం
వచ్చినట్లు వాళ్లు మాట్లాడడానికి వీలులేదు. You cannot say. We are not
permanent here. We must keep up the decorum and dignity of
the House.

(అంతరాయం)

ఫైర్మన్:- ఆర్డర్ మైన్ టైన్ చెయ్యండి. కూర్చోండి.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- మీరు నన్ను ఎలా చేశారు. రామారావుగారు మాట్లాడారు.
జిల్లా మంత్రిగా నన్ను మాట్లాడనివ్వండి. తరువాత మాట్లాడితే నాకు ఎలాంటి అభ్యంతరం
లేదు. వారు అర్థం చేసుకోకపోతే ఎలా?

(అంతరాయం)

రామారావుగారు నేను చెప్పిన మాట అర్థం చేసుకోకపోతే ఎలా? నేను చెప్పింది ఏమిటంటే,
అసలు నేను చెప్పింది సరిగా అర్థం చేసుకొని వుంటే అటువంటి వ్యాఖ్యానం చేయరు.
మానవ ప్రయత్నంతోపాటు దేవుడు కూడా వచ్చి రక్షించవలసిన అవసరం ఉందన్నాను.
అంతేకానీ, ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయరు. దేవుడు రక్షించాలని అనలేదు. ఆవిధంగా నేను
చెప్పలేదని అర్థం చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- *** జిల్లాకు.

శ్రీ పి. అశోకగజపతిరాజు:- *** ఏమేలేదు.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు 10 సెప్టెంబరు, 1961. 355
వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
పరిస్థితిని గూర్చి.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- మాకు *** ఉంది.

(అంతరాయం)

(అధికారపక్ష సభ్యులలో నుండి కొందరు ఉద్యేకంగా మాట్లాడసాగారు)

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- I am on a point of order. It is a disgrace to the Minister. It should be expunged.

Chairman:- If there is anything objectionable, I will remove it.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, అనంతపూర్ జిల్లా, కరువు పరిస్థితి గురించి.....

(అంతరాయం)

షార్మన్:- వేరప్పగారూ, తరువాత మేకు యిస్తాను. రవేంద్రారెడ్డిగారి బదులు విద్యాసాగరరావుగారు మాట్లాడుతున్నారు. తరువాత మేకు యిస్తాను. పార్టీవైక్షగా యిస్తున్నాను. బి.జె.పి.లో విద్యాసాగరరావుగారి పేరు ఉంది. వారికి ప్రయారీట్ యివ్వడం జరిగింది.

(అంతరాయం)

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- అనంతపూర్ జిల్లా కరువు పరిస్థితి మీద వర్ష జరుగుతున్నప్పుడు మేరు ఈవిధంగా ఒకరిమీద ఒకరు అభియోగాలు తేపుకోవడం.....

(అంతరాయం)

(అధికారపక్ష సభ్యులు ఒకేసారి మాట్లాడసాగారు)

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, పార్టీలపరంగా మాట్లాడుతున్నారు. కాంగ్రెస్ పార్టీవారు మాట్లాడారు. తెలుగుదేశం పార్టీ అయిపోయింది. పార్టీవైక్షగా మాట్లాడుతున్నాము. మా పార్టీ నుండి 5 పేర్లు యిచ్చాము. ఐదుగురినే మాట్లాడిస్తారా కన్వెన్షన్ ఉండాలి.

షార్మన్:- కూర్చోండి. నేను చెబితే వినండి. వేరప్పగారూ, కూర్చోండి.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- పార్టీకి ఒకరిని మాట్లాడించి, అనంతపూర్ జిల్లాకు చెందిన సభ్యులందరినీ తరువాత మాట్లాడించండి.

షార్మన్:- వేరప్పగారూ, కూర్చోండి. చెబితే వినండి. బి.జె.పి. సభ్యులు నోట్స్ యిచ్చారు. పార్టీ తరపున ఒక్కరికి యివ్వడం జరుగుతుంది. అనంతపూర్ జిల్లాకు చెందిన సభ్యులందరికీ యివ్వడం జరుగుతుంది. ప్రిసెడెంట్ ఉంది. ప్రయారీట్ యివ్వుడు ఉండేది కాదు. హౌస్కు ఒక సంప్రదాయం ఉంది. హౌస్జేబర్ ఉంది. అందరికీ అవకాశం యిస్తాను. కోఆపరేట్ తెయ్యండి.

*** Expunged as ordered by the Chair.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు పరిస్థితిని గూర్చి.

శ్రీ ఎ. వీరప్ప:- లిస్ట్ లో ఉన్న ప్రకారం పిలవాలి. లిస్ట్ లో లేని...

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, నాకు సమయం యివ్వారు. హౌస్ డిస్టర్బ్ కాకుండా ఆర్డర్ లో ఉంచవలసిన బాధ్యత మీకు ఉంది.

ఛైర్మన్:- వీరప్పగారూ, 4వ పేరు మీది. కూర్చోండి. రయచేసి కూర్చోండి. సేనియర్ మెంబర్ మీరు. మీకు చెప్పవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ ఎ. వీరప్ప:- నేను ప్రొసీజర్ ప్రకారమే చెబుతున్నాను.

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- అనంతపూర్ జిల్లా కరువు జిల్లాగా చాలా స్పష్టంగా చెప్పడం, చాలా క్లియర్ గా రిపోర్ట్, ఆ రిపోర్ట్ కాకుండా, పత్రికలలో చాలా వార్తలు వచ్చాయి. ఈనాడు దానిని ముందు పరిస్థితి అనంతపూర్ జిల్లాలో నెలకొని ఉంది. ఈ జిల్లాలో ఉన్న సమస్యను పరిష్కారం చేయాలంటే, పరిష్కారం చేసేదానికి, మేము, మాలో ప్రభుత్వం లేదు. గౌరవనీయ పెద్దలు వీరప్పగారూ, సమస్య పరిష్కారంచేసే బాధ్యతగానీ, అధికారంగానీ అవన్నీ మీకు ఉంది. మీరు సమస్య పరిష్కారం చేయలేదు. శాసనసభలో ఇటువంటి కరువువాతకు గురైన ప్రాంతం అనండి.....

(అధికారపక్ష సభ్యులు ఒకేసారి మాట్లాడసాగారు)

స్పీకరుగారు ఏదీచెబితే అది ప్రొసీజరు. దానికి కట్టుబడి అధికారపక్షం వారు ఉండాలి.

శ్రీ ఎ. వీరప్ప:- లిస్ట్ లు వద్దు. లిస్ట్ సబ్జుక్టుదాని చెప్పండి. This is too bad.

Chairman:- There is a custom and precedent in the House and I follow it.

Sri a. Veerappa:- Is there any rule?

Chairman:- Sometimes, precedents are also Rules.

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ఈ చర్చ సందర్భంగా అన్ని పార్టీలవారు, కాంగ్రెస్ పార్టీకానీ, తెలుగుదేశం పార్టీకానీ, మిగిలిన పార్టీలుకానీ సహృదయంతో పర్మిట్, అలోపింట్ నిర్ణయం తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ ప్రభుత్వం ఏమీ చేస్తుంది అనే అంశాన్ని ప్రస్తుతం మాట్లాడితే చాలా అసందర్భంగా ఉంటుంది. అని అనుకుంటున్నాను. ఈనాడు మన బడ్జెటు తెలుసు, బడ్జెటు కేటాయింపులు తెలుసు. గతములో కడ ఖచ్చితముగా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అనంతపురం జిల్లాలో కరువుపడితే ప్రాంతాలలో ఉన్న పరిస్థితులను అధిగమించడానికి కొన్ని ప్రయత్నాలు చేసింది. ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం కొరకు ఫౌండేషను వేయడం, ప్రాజెక్టులు తీసుకోవడం జరిగింది. అదేవిధంగా తెలుగుదేశము ప్రభుత్వంలో కొన్ని నిర్మాణాత్మకమైన కార్యక్రమాలు చేపట్టారు. అందులో ఉన్నటువంటి పొరపాట్లను, అవకతవకలను ఎక్స్ ముఖపకుండా ప్రస్తుతం అనంతపురం జిల్లాను ఏవిధంగా అడుక్ బాలనీటువంటిది ప్రధానమైన చర్చవేయాంకం. దాని గురించి ప్రభుత్వం తరంగా, వర్తమానం తీసుకోవలసిన అవసరం.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు 10 సెప్టెంబరు, 1991 357
వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
పరిస్థితిని గూర్చి.

వుండి. ఎందుకంటే అనంతపురం జిల్లా ఎడారిగా మారిపోతుందనే విషయం వుండి. కేవలం
యిక్కడ వున్నటువంటి అధికారులే చెప్పడం గాకుండా ఆర్థిక శాస్త్రవేత్త ఎస్. గంగూళిగారి
రిపోర్టు వుండి. ఆ రిపోర్టులో వారు చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. మొత్తం భారతదేశములో
కరువువాత పడుతున్నటువంటి యీ పరిస్థితులు మాస్ట్రో, దేశములోనే అనంతపురం జిల్లా
ఒక నల్లటి మచ్చగా మిగిలిపోతుందని వారు చెప్పడం జరిగింది. అంతేగాకుండా అతి
స్వల్పమైనటువంటి వర్షపాతం అనంతపురం జిల్లాలో ఉంది. మొత్తం భారతదేశములో
రాజస్థాన్ లోగల జై సల్కార్ ప్రాంతములో అతి స్వల్పంగా వర్షపాతం వుంటుంది.
దేశములో అది కరువు కాటకాలకు ప్రాధాన్యతను సంతరించుకొంది. ఆ జై సల్కార్
ప్రాంతం మాదిరిగా అనంతపురం జిల్లా కరువుకాటకాల ప్రాంతంగా తయారై దానితో పోటీ
పడుతున్నది. మొత్తం భారత దేశములో యిది రెండవ స్థానాన్ని ఆక్రమించిందని రిపోర్టు
వచ్చింది. ఆ రిపోర్టుతోపాటు మొన్న సెట్ లైట్-ఉపగ్రహం-ద్వారా వచ్చినటువంటి రిపోర్టు
ప్రకారము ఆ కరువు ప్రాంతములో వ్యవసాయ యోగ్యంగా వున్న ప్రాంతం కేవలం కొద్ది
శాతమేనని అందులో పంటలు పేసుకున్నారని, దానినిబట్టి మాస్ట్రో కూడ అతి త్వరలో అది
ఖచ్చితంగా ఎడారిగా మారిపోయే భయంకర పరిస్థితి అనంతపురం జిల్లాలో వుందని హెచ్చరిక
చేయడం జరిగింది. దానిని ఆదుకోడానికి కొన్ని సత్తర చర్యలు తీసుకోవాలి, దానికి కొన్ని
సూచనలు చేస్తాను. మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటి నుండి దాదాపు 27 సంవత్సరాలు
అనంతపురం జిల్లాను కరువు ప్రాంతంగా డిక్లెరు చేశారు. 27 యియర్స్, అవుట్ ఆఫ్
45 యియర్స్, అనంతపురం జిల్లాను కరువు జిల్లాగా ప్రకటించడం జరిగింది. 27 సంవత్స
రాలు మనము అది కరువు జిల్లా అనిపెట్టి యీనాడు కాంగ్రెస్ పార్టీగానే తెలుగుదేశము
పార్టీగాని ఏమీ చేశాయి అన్నప్పుడు, శాశ్వత ప్రాతిపదిక మీద అనంతపురం జిల్లాను
రక్షించడములో ఘోరంగా విఫలం అయినవని స్పష్టంగా చెప్పకతప్పదు. ఇప్పుడున్నటువంటి
పెండింగ్ ప్రాజెక్టులు గాని యింకా ప్రపోజ్ చేసినటువంటి ప్రాజెక్టులు గాని, వాటి
యిన్వెస్టిగేషనులో గాని వాటి కేటాయింపుల విషయంలో గాని యివే అన్ని చూచినప్పుడు
అనంతపురం జిల్లాకు అన్యాయం జరుగబోతుందని, దానిని నివారించడానికి చర్యలు
తీసుకోవలసిన అవసరం వుందని మనవి చేస్తున్నాను. 1972లో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏర్పాటు
చేసినటువంటి నీటిపారుదల కమిషను చాలా స్పష్టంగా రిపోర్టు యిచ్చింది. అనంతపురం
జిల్లాను శాశ్వత కరువువేడిత ప్రాంతంగా ప్రకటించాలని చెప్పారు. అక్కడవున్న 63 మండలాల్లో
కాదు - అందులో ఏదో ఒకటి రెండు వుంటే వుండవచ్చు - మొత్తం అనంతపురం జిల్లాను
శాశ్వత కరువువేడిత ప్రాంతంగా ప్రకటించాలని 72లోనే వారు చెబితే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏమీ
చర్యలు తీసుకుందో మీకు తెలుసు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోలేదు.
ఆ రిపోర్టుకు అనుగుణంగా ఎలాంటి సమావేశము ఏర్పాటు చేయలేదని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇకపోతే వర్షపాతం గురించి వాళ్ళ విషయాలు చెప్పారు. వాటిని రివేట్ చేయదలచుకో
లేదు. అనంతపురం జిల్లాలో వున్నటువంటి మెన్సర్ యిరిగేషను సోర్సెస్, కుంటలుగానీ,
చెరువులుగానీ 2,400 సోర్సెస్ వున్నవి. వాటిలో ఒక్క నీటిమక్క కూడ లేదన్నారు. ఆ
వివరాలన్నీ ప్రభుత్వం చెప్పారు. వర్షపాతం గురించి కూడ చెప్పడం జరిగింది. మిగతా
ప్రభుత్వం చెప్పారు. దాని గురించి నేను చెప్పడం లేదు. అనంతపురం జిల్లా కలెక్టరుగారు

తమ రిపోర్టులో అక్కడ పశుగ్రాసం వుంది, ఫాడర్ కొరత ఏమేదేనని చెప్పారు. అది
బాధాకరంగా వుంది. అనంతపురం జిల్లాలో ఎప్పుడు కరువు వస్తే బెంగుళూరులో
మాంసానికి దర తక్కువ అవుతుందట. అది సర్వేలో వెల్లడి అయింది. కర్నాటకలో మాంసం
ధరలు తగ్గాయంటే అనంతపురంలో కరువు వుందని చెప్పవచ్చునని సర్వేలో వెల్లడి
అయింది. ఈనాడు అక్కడ ఫాడర్ బాగా వుందని అధికారులు చెప్పడం అంత సమంజసముగా
లేదు. వారుచేసిన సర్వేలో నిర్లక్ష్య వైఖరి స్పష్టం అవుతుంది. ఇకపోతే యీనాడు
అనంతపురం జిల్లా రైతాంగానికి 300 కోట్ల నష్టం వాటిల్లినదని చెప్పడం జరిగింది.
స్టాటిస్టికల్ రిపోర్టు వివిధ పేపర్లలో వచ్చినవి. ఈనాడు ఏ మేరకు ఎన్ని కోట్ల
రూపాయలు సహాయం చేయబోతున్నారు? ఆ మూడు వందల కోట్లలో వ్యవసాయదారులకు
సంబంధించినది మాస్టే, యింతకు ముందు సభ్యులు స్పష్టంగా చెప్పారు - 150 కోట్లు
నన్నబోతున్నారు రైతాంగం అని చెబుతున్నారు. దానికి సంబంధించిన స్టాటిస్టికల్
రిపోర్టు కూడ వచ్చాయి. 15 లక్షల ఎకరాలలో వేరుశనగ వేశారు. ఎకరానికి వేయి
రూపాయల పెట్టుబడి అవుతుందని రైతులు చెబుతున్నారు. ఎకరానికి కనీసం 40 కిలోల
వత్తనం కావాలి. కే.జి. 15 రూపాయల వంతున 600 రూపాయలు ఖర్చు అవుతుంది,
ఎరువులకు 200 రూపాయలు, మిగతా కూలి ఖర్చులు యితరతా 200 రూపాయల ఖర్చు
లెక్క పెట్టుకున్నా, మొత్తం 15 లక్షల ఎకరాలకు కేవలం వేరుశనగ పంటకు 150 కోట్లు
ఖర్చు పెట్టుకోవాలనేది స్పష్టముగా తెలుస్తున్నది. ఇవీ అన్ని చూచినప్పుడు శాశ్వత
ప్రాతిపదిక మీద యిటువంటి కరువువేడిత ప్రాంతాన్ని ఆదుకోవాలంటే లాంగ్ రన్ ప్రోగ్రామ్ను
వంటాయి. ప్రాజెక్టులు కట్టాలి. అయితే 1978లో ఆనాడు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నటువంటి
చెన్నారెడ్డిగారు ఫౌండేషన్ వేసినటువంటి పెన్నా అవోబిలం బ్యాటెస్సింగ్ రిజర్వాయరు
నిర్మాణము పూర్తికాలేదు. ఎప్పుడో ఫౌండేషను వేశారు. అంతేగాకుండా మద్దీలేరు,
పెడపల్లి, భాగల్లు ప్రాజెక్టులు ప్రారంభం కాలేదు. మిగతా ఎన్నో ప్రాజెక్టులు వున్నవి మా
పార్టీ తరఫున కొన్ని సూచనలు యిస్తున్నాను. అత్యవసరంగా వివిధ కరువువేడిత
మండలాలను ఆదుకోవాలంటే పర్యవేక్షను ట్యాంక్స్ గురించి ఆలోచించవలసిన అవసరం
వుంది. ఎందుకంటే రోజు రోజుకు భూగర్భ జలాల లెవల్ తగ్గుతున్నది. బోర్స్ వేయడం
వల్ల వాటర్ లెవల్ తగ్గుతున్నది. అది చాలా భయంకరమైనటువంటి పరిస్థితి. భవిష్యత్తులో
మంచినీరు దొరకని పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. ఇప్పటికే ప్రతి కుళాయి వద్ద కుండలు
పెట్టుకొని ప్రజలు కూర్చో నిలబడుతున్నారు. అందుకని పర్యవేక్షను ట్యాంక్స్ గురించి
యువ ప్రాతిపదిక మీద ఆలోచించాలి. వేటి అన్నింటి గురించి ఆలోచించడానికి ఒక ప్లా లెవల్
కమిటీని ఏర్పాటు చేయాలనేది ఒక అంశంగా మనవి చేస్తున్నాను. దానిని ఏర్పాటుచేసి వివిధ
రంగాలలో ఎటువంటి స్కేము చుట్టాలనే అవసరాన్ని గుర్తించాలి. అలాగాకుండా
మంత్రిగారు, ఇప్పుడు యిన్ని కోట్ల రూపాయలు యిస్తున్నాము, గతములో మూడు
కోట్లు కేటాయించారు అని పమాధానం చెబితే సరిపోదు. అందుకని యీ శాసనసభా
సమావేశాలు పూర్తి అయ్యేలోపల ప్లా లెవల్ కమిటీని కానిస్టేట్యూట్ చేయాలి, ఆ మేరకు
మంత్రిగారు శాసనసభలో హామీ యివ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. రెండవది, రెండు
రూపాయలకు కిలో బియ్యంన్నీరు. 1.90 పైసలకు యిస్తున్నారు. ఈనాడు తప్పికరంగా

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు 10 సెప్టెంబరు, 1991. 359
 వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
 పరిస్థితిని గూర్చి.

చెబుతున్నారు రైతులు. మాకు కనీసం రు. 1-90 పైసలకు కిలో బియ్యం యిస్తున్నందు
 వల్ల కొంత ఉపశమనం కలుగుతున్నదని చెబుతున్నారు. ఈ రు. 1-90 పైసలకు కిలో
 బియ్యం అందరికికూడ విస్తృతంగా అందించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఫర్మిల్వైజర్లను
 పెంచిన ధరలకే అంధ్రదేశములో కొనుక్కోవలసిన దుస్థితి ఏర్పడింది. ఇది కేంద్రప్రభుత్వ
 వైఫల్యంగాని రాష్ట్రప్రభుత్వ యంత్రాంగ వైఫల్యంగాని, ఏదైనా ఎవరికైనా చెబితే
 నవ్వుతారు. కేంద్రప్రభుత్వం ధర దింపింది అంటున్నారు, దింపినప్పటికీకూడ, సన్నకారు,
 చిన్నకారు రైతులకు ఐడింటిఫై చేయలేదుగాబట్టి ఆ స్కాలర్ అండ్ మార్కెటర్ ఫార్వర్డ్స్,
 పెంచిన ధరలకే కొనుక్కోని రసీదులను దగ్గర పెట్టుకోవాలనే పద్ధతిని చెప్పడం జరిగింది.
 కనీసం అనంతపురం జిల్లాలో అయినా అటువంటి పరిస్థితి గాకుండా, ఫర్మిల్వైజర్లను
 తగ్గించిన ధరలకే యిప్పించాలని మనవిచేస్తున్నాను. అదే విధంగా అక్కడి ప్రజలు ఒకవైపు
 కరువుకాటకాలతో బాధపడుతున్నంతే రెండవవైపు భూమి శిస్తును వసూలుచేస్తున్నారు.
 శిస్తు వసూలే కాదు, ఎటావేమెంటు చేస్తున్నారు, అందుకని ఖచ్చితంగా రైతులకు
 మారబోరియం డిక్లెరు చేసి ప్రభుత్వం శిస్తులు వసూలు చేయదని ప్రకటించాలని మనవి
 చేస్తున్నాను. అన్ని రుణాలనువెంటనే మాఫ్ చేయాలి. అది మూడవది. ఇక నాలుగవది,
 రూరల్ ఇండెబ్టి రిలీఫ్ యాక్టు కొరకు గత తెలుగుదేశము ప్రభుత్వంలో ఒక బిల్లు
 ప్రవేశపెట్టబడింది. అయితే ఆ బిల్లు చర్చ గాకుండా, అది పాసు గాకుండానే ఆ ప్రభుత్వం
 పోయింది. మీరు వచ్చారు. రాష్ట్రములో రూరల్ ఇండెబ్ట్ రిలీఫ్ యాక్టును తీసుకు
 రావలసివుండెను. అది శ్రేమతి ఇందిరాగాంధీగారు ప్రతిపాదించిన చట్టం. కనీసం అనంత
 పురంజిల్లా పరిస్థితిని పరిశీలించి ఆ చట్టాన్ని తీసుకురండి. లేకపోతే ప్రభుత్వం ప్రకటించ
 ద్వారా అయినా ఓ.ఓ.ల ద్వారా అయినా ఆ రూరల్ ఇండెబ్ట్ రిలీఫ్ చట్టంలోవున్న
 అంశాలను అనంతపురం జిల్లాలో అమలు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. పశువులకు ఇతర
 ప్రాంతాలనుంచి పశుగానాన్ని అనంతపురం జిల్లాకు బ్యాన్ చేయాలి. ఈనాడు
 పశువులను కర్షాటక తదితర రాష్ట్రాలకు అమ్ముతున్నారు. ఈనాడు పశువులు కోతకు
 పోతున్నాయి. ప్రభుత్వానికి జిల్లా అధికారులు ఇచ్చిన రిపోర్టు వివరంగా ఉందో
 తెలియదు. ఇప్పుడు ఫాడర్ బాగా ఉంది, భవిష్యత్తులో ఉంటుందో లేదో అనే అనుమానం
 వారు వ్యక్తం చేసారు. పశువులను రక్షించడానికి ఇతర ప్రాంతాలనుంచి ఫాడర్లను అక్కడికి
 తరలించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఒక ప్లా లెవల్ కమిటీని కాన్సిడర్యాట్ చేస్తామని
 మంత్రిగారు వాగానం చేయాలని మరేమరే కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. వేరప్ప:- అధ్యక్షా, ఇతర జిల్లా శాసనసభ్యులుకూడా మాట్లాడితే మంచిదని
 నా అభిప్రాయం కానీ కృమం తప్పకుండామోననీ నా భయం. ఇతరులు మాట్లాడకూడదని
 వా అభిప్రాయం కాదు. ఒకసారి కృమం తప్పినప్పుడు వాళ్ళు కొంచెము బాధఅయింది,
 రెండవసారి కృమం తప్పడంవల్ల కూడా నాకు బాధ అయింది. క్షమించాలి. అయితే
 కృమం తప్పే విషయం ఇకముందు రాకుండా చూడాలి వా ప్రత్యేక మనవి. ఇందులో
 ఒప్పుకున్న వాటి గురించి నేను మాట్లాడదలచుకోలేదు. దీనిలో ఎదారి కాబోతుంది అనే
 విషయం, విషయాలనుంచి రిపోర్టురావడం అనేది యదార్థం, వర్షాలు తగ్గాయి అనేది

కూడా యదార్థమే, కరువు కృమం తప్పకుండా సంవత్సరం, సంవత్సరం వస్తున్నదనేది కూడా యదార్థమే. ఇదే సభలో ఆ విషయం అనేకసార్లు మనం మాట్లాడుతూ వచ్చాము. పంటలు ఎండి పోయాయా లేదా అనేదానిలో కలెక్టరుగారి రిపోర్టులో కరువుగా డిక్లెర్ చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. కమిషనరుగారుకూడా నీన్న అనంతపురం జిల్లా తిరిగి కరువు ఉంది కానీ డబ్బులు ఎక్కడ ఉన్నాయని అన్నారని మీతులు ఇదివరకే చెప్పడం జరిగింది. డబ్బులు ఎక్కడ ఉన్నాయనేది కాదు కానీ కరువు ఉందనేది వారు కూడా ఒప్పుకున్నట్లుగానే ఉంది. పంటలు ఎండిపోయాయి, తాగునీరు లేదు. మాకు నడిజలాలు అంతకన్నాలేవు. మేము దానిని గురించి ఆలోచించేదిలేదు. ఉన్నటువంటి వంకలు, వాగులు ఎండిపోతూ ఉంటే నదులు ఎక్కడినుంచి తీసుకొని వస్తారు? ఈ ప్రాంతం ఎదారి కాబోతుంది అన్న తరువాత కరువు నివారణకు శాశ్వతమైన పథకాలు ఏమైనా ఏ ప్రభుత్వం అయినా తీసుకున్నదా లేదా అనేది చూడాలి. ఆ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత కరువు రాకుండా, ఎదారి కాకుండా ఉండడానికి ఏమీ చర్యలు తీసుకున్నారంటే ఏమీ కనిపించవు. కనీసం 10 ఎకరాల తరి అవుతుందేమోనని చూస్తే ఎక్కడా కనిపించడం లేదు. ఇదివరకు ఎట్లాగ ఉన్నామో ఇప్పుడూ అట్లాగే ఉన్నాము. కరువు వచ్చిందని ఇక్కడ అరవడం జరుగుతున్నది తప్ప ప్రయోజనం కనిపించడంలేదు. వోయిన సంవత్సరం 25 లక్షలలో, 50 లక్షలలో ఇచ్చారు. అప్పుడు ఇంత కన్నా ఎక్కువ అరివాము. ఇది అంతా ఒక సెల్సు ఎంప్లాయిమెంటు స్కీము క్రింద వచ్చినంతకూడా ఈ కరువుకు రాదేమోనని నా బాధ. ఇక్కడ కరువు ఉందని ప్రతిపక్ష నాయకులంతా ఒప్పుకున్నారు. ఇంతకన్నా ఎవడినున్న ఏమికావాలి. అది కరువుప్రాంతం కాదని ఎవరైనా అనగలరా? ఒక్కరుకూడా అనరు కానీ ఇప్పేప్పుడు ఇవ్వరు, అది మా బాధ. పంటలు ఎండిపోయాయి. తాగుదానికి నీళ్లు లేవు, పశువులకు మేత లేదు. ఇన్ని అగణాల్ని మేము పడుతూ ఉంటే కనీసం ఇప్పుడైనా తాత్కాలికంగా ఏమైనా ఇచ్చారా అంటే ఇవ్వలేదు. లక్షకుటుంబాలకు బ్యాంకులనుంచి ఇప్పిస్తామని కలెక్టరుగారు అన్నారు. బ్యాంకుల సంగతి మనకందరికీ తెలిసినదే. బ్యాంకులు ఇస్తామని అన్న తరువాత దానికి 3 మాసాలుపైన పడుతుంది. ఇటువంటి పరిస్థితిలో వెంటనే ఆదుకోవాలి. ఇప్పుడు అక్కడ దొంగతనాలు, హత్యలు, దోపిడీలు ఇవన్నీ జరుగుతున్నాయి. మొన్న ఉరవకొండలో 30 పెపాకిల్లును ఆపి దోచేసారు. ఇంకావారు ఏమేమీ చేస్తారో మాకు అర్థంకాని పరిస్థితి ఉంది. పరిస్థితి అస్థవ్యస్థంగా ఉంది. ఇప్పుడైనా ఆలోచన చేయకపోతే చాలా దారుణమైన పరిస్థితులు వస్తాయి. ఇరిగేషను, ఇరిగేషను అని ఉద్యమాలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి, జరుగుతూనే ఉన్నాయి. వందే నీవా ఎక్కడ ఉందంటే అక్కడే ఉంది. బుక్కులో మాత్రం బడ్జెట్టు వచ్చినప్పుడు కనిపిస్తుంది. ఒకసారి ఇన్వెన్టిగేషను అని వ్యాసారు. అది ఆ ఇన్వెన్టిగేషనులోనే ఉంటుంది. కనీసం ఆ రూపం అయినా మేము చూడగలుగుతామా అనేది మా బాధ. కదరి తాలూకాలో పెడవల్లి ప్రాజెక్టును ప్రారంభించి, నిలిపి వేశారు. ఆ పెడవల్లి ప్రాజెక్టు ఎందుకు నిలిపివేశారు? కరువు ప్రాంతం కదా అని నిలిపివేశారా? పారలల్ కెనాలు అంటూనే ఉన్నాయి కానీ ఏమీ జరగడం లేదు. మేము పేరలల్లా ఉన్నాము అంటే, అది రాలేదు. గాలేరు గాలిలో ఉందో ఎక్కడ ఉందో మాకు తెలియకుండా ఉంది. మాకు జరిగింది ఏమీ ఉంది. కరువు అని ఒప్పుకుంటారు కానీ ఏమీ జరగడం లేదు. మేము

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి లేకుండు 10 పెద్దలెదురు, 1951 35
వచ్చిన వెషముము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
పరిస్థితిని గూర్చి.

ఎడారికాక తప్పదా అనే అలోచనలో ఉన్నాము. ఇప్పుడు కాశా, దీకంగా ముకున్ విషయములో
ప్రభుత్వం చాలా భారాళంగా ముందుకు రావాలి. రహస్యరూపంలో ఉన్నది - 10
కోట్లు కావాలని ఇది గిడ్డి మోపుల వ్యవహారం. ఇది ఎలాంటి ఒకటైనా అది
గిడ్డిమోపు 10 రూపాయలు చెలితే 3 రూపాయలు ఒకటి వ్యవహారం అది. 50 60
కోట్లు అడిగితే 25 లక్షలకు, 50 లక్షలకు వస్తుంది. ఈరకంగా మనం సెక్యూరైజ్మెంట్
తాత్కాలికంగా వారు అంగీకరిస్తుంటే 50 కోట్లు ఇచ్చి ఆదుకుంటారా ముఖ్యమంత్రిగారికి,
రవీంద్రారెడ్డిగారికి నా ప్రత్యేకమైన వినీతం. వారు వెంటనే ఆ ప్రాంతాల ప్రభుత్వాలకు
ఏమైనా రీలేటు చేస్తే మా మర్యాద దక్కుతుంది; నేకపోతే లేదు. ఉన్నది యింకాగా
చెప్పుకుంటున్నాము. ఇక్కడ చెప్పుకోకపోతే మరెక్కడ చెప్పుకుంటాము చెప్పుకోవలసింది
ఇక్కడే. ఎక్కడైనా చెలితే ఒరిగేదే లేదు, తరిగేదే లేదు. ఇప్పుడు మాకు ఎక్కువగా
చెకిదామున కావాలి. ఆ పెద్దలెషన్ టాంకును పూర్తి కావాలి, ఇప్పుడు తెగిపోయిన టాంకు
అన్నీ వెంటనే ప్రారంభించాలి. ఈరూరు ఈ కార్యక్రమాలు తీసుకుంటే ప్రాజెక్టులు 1,000
చెట్లపడమో, భవనాల నిర్మాణము చేపట్టడమో, రోడ్ల నిర్మాణము చేపట్టడమో - యిటు
వంటి కార్యక్రమాలు చేపట్టి అక్కడ ప్రజలను ప్రభుత్వం ఆదుకోవాలి అటువంటి
పరిస్థితులు కల్పించకపోతే అక్కడ ప్రజలు ఉండలేని పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఒక్కొక్క
ఫామిలీకి 1000 రూపాయలు యిస్తామని కలెక్టరుగారు చెప్పడం జరిగింది. అక్కడున్నటు
వంటి కలెక్టరుగారు శృద్ధ తీసుకునే అక్కడున్న ప్రజలకు వేలైనంత సాయము చేయాలని,
వారికి ఉపాధి కల్పించాలనే భావంతో ఉన్నారు. నేను ప్రభుత్వానికి మనవి చేసేదేమిటంటే -
వెంటనే గామ గామమునికి యిటువంటి కార్యక్రమాలు చేపట్టి భవన నిర్మాణాలు గాని,
రోడ్ల నిర్మాణము గాని చేపట్టాలని ఆ విధముగా వారికి ఉపాధి కల్పించాలని వారికి లాంగ్
టర్మ్ లోన్సు, షార్టు టర్మ్ లోన్సు, క్యాష్ లోన్సు యిచ్చి వారిని ఆదుకోవాలని కోరు
తున్నాను. ఫామిలీకి యింత ఎవ్వరితో అని యివ్వాలి. అదేమిటో కానీ మా జిల్లాను -
కరువు-జిల్లా అని అంటారు. కానీ అనంతపురం జిల్లా అని అనరు. కరువు జిల్లా అని
అంటారే కానీ అనంతపురం మరచిపోయారు. అటువంటి పరిస్థితులలో ఎక్కువ చెప్పలేను.
మా మొక్కుబడి చెల్లించుకున్నాము. గవర్నమెంటు మొక్కుబడి చెల్లించుకోవాలి యింకా
లోన్సు యిచ్చి, పంటలు పోయాయి కాబట్టి వారికి వేడు సప్లయ్ చేసి, కావలసినటువంటి
ఫ్లైట్లెక్జిక్యూర్ సప్లయ్ చేసి, అక్కడున్నటువంటి ప్రజలను ఆదుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని
అర్థిస్తూ తెలుపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి పి. శమంతకమణి (నింగనమల): - అనంతపురం జిల్లాలో వర్షాలు పడక,
పంటలు పండక, వ్యవసాయ భూములు బీడులుగా మారిపోతున్నాయి. శాస్త్రజ్ఞులు
అనంతపురం జిల్లా కొన్ని సంతృప్తరాశికు వ్యవసాయానికి పనికి రాకుండా ఎడారిగా మారి
పోతుంటే శాస్త్రజ్ఞులు తెలియజేశారు. అనంతపురం జిల్లా అటువంటి దీని పరిస్థితిలో
ఉంది. వర్షాలు లేక, నీళ్లు లేక, పంటలు ఎండిపోయి బీడు భూములుగా మారిపోయాయి
అనంతపురం జిల్లాలోని వ్యవసాయ భూములు ఈనాడు. అట్లుగనున ఉన్నటువంటి నేరు
త్రాగలేక ఎక్కడకో కొన్ని కిలోమీటర్ల దూరము పోయి మహిళలు త్రాగేసేరు తెచ్చుకునే
పరిస్థితులు ఉన్నాయి ఆ అనంతపురం జిల్లాలో. ఒక ప్రక్కన లోతుగా ఉన్న బావిలోంచి

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు పరిస్థితిని గూర్చి.

నేరును తోడలేని పరిస్థితిలో మోటార్లు తమ అసమ్యక్తినీ వెళ్లబుచ్చు కుంటున్నాయి. వేద ప్రజానేకము మహిళలు యితర జిల్లాలలో కూలిపని చేసుకుని తమ పిల్లలను పోషించుకునే నిమిత్తం వలస వెళ్ళిపోతున్నారు. ఆ జిల్లాలలో వారికి ఆశ్రయాలు లేక బెట్టు క్రింద నివాసముంటున్నారని తమ పిల్లలతో. ఇతర జిల్లాలకు పోయి తమ పిల్లలను పోషించుకునే దుస్థితి అనంతపురం జిల్లాలోని ప్రజలకు వచ్చింది. అటువంటి కరువు జిల్లాను యిప్పటి వరకు — స్వతంత్ర్యము వచ్చి 40 సంవత్సరాలైనా కూడా కరువు విషయంలో శాశ్వత పరిష్కార మార్గాలు ఏమీ చేయలేదు. ఏ ప్రభుత్వము కూడా ఆలోచన చేయలేదనేది నగ్న సత్యము. అలాగే కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము కొన్ని ప్రాజెక్టులు ప్రారంభించింది. ఆ ప్రాజెక్టులు యిప్పటి వరకు పూర్తి కాలేదు. మా జిల్లా దత్త పుత్తుడు శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు - మధ్యపెత్త మాటలు చెప్పే అలవాటు ఉంది మాటలు చెప్పడంలో మంచి నేర్పరి. సినిమాలలో లాగ మంచి మాటలు చెప్పేవారు. నేను కూడా ఆయన సినిమాలు చూసేదానిని. ఆయన అభిమానురాలనే. ఆయన ప్రభుత్వము వచ్చిన తరువాత ఆ జిల్లాకు ఆయన చేసింది ఏమీ లేదు వట్టి మాటలు తప్ప — వారు చాలా బాధపడ్డారే తప్ప — ఆయన ప్రభుత్వ హయాములో ఆ కరువు జిల్లా గురించి ఎటువంటి పర్యలు తీసుకోలేదు; అనే సంగతి మన అందరికీ తెలుసు. అలాగే ఆర్థికంగా ఉన్నవారు బాగా చితికిపోయి పూలు అమ్ముకున్న చోటనే కట్టెలు అమ్ముకోవలసిన పరిస్థితి దాపురించింది చాలా బాధ పడుతున్నారు. ఒక కోటి రూపాయలో, రెండు కోట్ల రూపాయలు మా మొఘన కొట్టి అయిపోయింది అని అనుకుంటే కాదు. ఒక కోటి రూపాయలు ఏమూలకు? గడ్డి తీసుకుని వచ్చి యిప్పినంత మాత్రాన ఏమౌతుంది? అనంతపురం జిల్లా విషయంలో శాశ్వత కరువు నివారణ కార్యక్రమాలు గురించి ఈ ప్రభుత్వం ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. అనంత పురం జిల్లా ప్రజలు చాలా దురదృష్టవంతులు. కోస్తా జిల్లాలో ప్రతి రెండు సంవత్సరాలకు చుఘానులు, ఫరదలు వస్తూ ఉంటాయి. మంతులు, ప్రభుత్వ యంత్రాంగం యావత్తూ కదలి అక్కడకు వెళ్ళడం జరుగుతూ ఉంటుంది. అక్కడ పశువుల కళబరాలను, శవాలను చూసి వెంటనే స్పందించి రుజాలు మంజూరు చేస్తారు. అంతే కాకుండా వారిని తిరిగి జీవన సృజనంతోనికి తీసుకుని వచ్చి మార్గాల గురించి తగు పర్యలు తీసుకోవడం గురించి నిధులు కూడా కేటాయించడం జరుగుతుంది. తిరిగి మరుసటి సంవత్సరము వారికి మూడు పంటలు పండించుకుని నష్టపోయిన ధనాన్ని సమకూర్చు కోవడమే కాకుండా మరొకసారి లక్షలాది రుజాలను కూడా మంజూరు చేయించుకుంటూ ఉంటారు. ఆ జిల్లాలలో పోల్చి చూస్తే మా జిల్లా చాలా దురదృష్టకరమైన జిల్లా అని మనవిచేస్తున్నాను. మా జిల్లాలో ఎక్కువగా అకలిచావులు ఉంటాయి. అంతేకాకుండా లారీలలో తమ స్వంత బిడ్డలలాగ పెంచి పోషించుకున్నటువంటి వేలాది పశువులను తరలించుతూ ఉంటే ప్రతి రైతూ కూడా ఎంతో బాధపడుతూ ఉంటాడు. యిట్లాంటి సందర్భాలలో కూడా ప్రభుత్వము విమాత్రము స్పందించలేదు. ఏ ప్రభుత్వము ఎప్పుడూ స్పందించలేదు. కరువు నివారణకు శాశ్వత మార్గానికి పర్యలుగా గడ్డి పంపితారు. ఆ గడ్డి కూడా చి కేంద్రమునకో పంపితే అక్కడకు పశువులను మగవారు తోలుకుని పోయి ఆ కేంద్రం వద్ద పాకడల జరుగుతున్నది. కేంద్రాలకు కాకుండా మండల వారీగా గడ్డి

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు 10 సెప్టెంబరు, 1991. 363
 వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
 పరిస్థితిని గూర్చి.

సరఫరా చేయండి. వ్యవసాయ బావులు విషయంలో మోటార్లు చెడిపోతే వాటిని బాగు చేయించి రైతులకు సరఫరా చేయండి. బోర్డు విషయంలో రైతులకు లోన్లు యిప్పించండి. నీటివసతి గురించి ఏమైనా ఖర్చులు పడితే చారు సంతోషంగా భరించగలరు. ఈనాడు అనంతపురం జిల్లాలో రోడ్డు, భవనాల నిర్మాణము విషయంలో పంచాయతీరాజ్ తనపున యాక్షను పాను కార్యక్రమాలు చేపడితే బీద ప్రజలకు కూలీ దొరుకుతుందని తెలియ చేశారు. చాలావరకు ప్రాజెక్టులు పెండింగులో ఉన్నాయి. అవి యిప్పటికి పూర్తి కాలేదు. అనంతపురం జిల్లాలో పి.ఎ.పి.ఆర్. డాము కొన్ని కోట్ల రూపాయలతో శనాటి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ చెన్నారెడ్డిగారి వేత ప్రారంభోత్సవము చేయించి నిధులు కూడా మంజూరు చేయించారు. మా జిల్లాకు దత్తపుత్రుడునని చెప్పుకుంటున్న రామారావుగారి తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారానికి వచ్చిన తరువాత ఆ నిధులు స్థంభించిపోయి ఆ ప్రాజెక్టు నిర్వహణము చేయబడింది. మరల కాంగ్రెసు పార్టీ వచ్చిన తరువాత అదే ముఖ్యమంత్రి శ్రీ చెన్నారెడ్డిగారు ఆ ప్రదేశానికి వచ్చి ఆ ప్రాజెక్టును ఇన్స్పెక్ట్ చేసి 10 కోట్ల రూపాయలు ఆ ప్రాజెక్టుకు మంజూరు చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు ఉన్న ధరలను బట్టి ఎక్కువ నిధులు కేటాయించి 1992 నాటికి నేళ్లు యిస్తామని ఈ ప్రభుత్వం హామీ యిస్తుందా? 1992కు నేరు వదులుతామని ప్రభుత్వము హామీని నిలుపుకోవలెనని కొరు 1.20 తున్నాను. ఒక వాగల్లు అనే అన్నారు. మరొకప్రక్క కాలేరునగరి అనే అన్నారు. హంద్రీనివా అన్నారు. దానివల్ల అనంతపురం జిల్లాకు ఏమీ లాభము లేదు. కేవలం దత్తపుత్రుడికి ఏమీ ప్రోత్సాహము, బాధ్యత వుంటుంది? కన్న దిడ్డలకు బాధ్యత వుంటుందిగాని వారికేమీ బాధ్యత ఉంటుంది? తక్షణమే శాశ్వత చర్యల గురించి ఆలోచన చేసి - చిత్తశుద్ధితో పరిశీలన చేస్తున్నామని అన్నారు. చిత్తశుద్ధి ఎక్కుతుంది? ఆ చిత్త శుద్ధిని మా జిల్లాకువచ్చి చెబితే, ప్రజలే మమ్ములను దేహశుద్ధి చేస్తారు. తుంగభద్ర సమాంతర కాలువ విషయంలో ఈ ప్రభుత్వ ముఖ్యమంత్రిగారు, మా జిల్లా మంత్రిగారు చర్యల్లో పాల్గొన్నారు. మరి ముఖ్యంగా ఆ ప్రభుత్వము చేపట్టి అవకతవకలు, ఆ యొక్క పాచ్.ఎల్.సి. కెనాల్లో జరిగే అవకతవకల గురించి పత్రికా పేలేఖరులు గోపాలరావుగారు అక్కడకువెళ్లి, ఫోటోస్కోపహా తీయడం జరిగింది. పత్రికల్లోకూడా వచ్చింది. మాకు సమాంతర కాలువ గురించి తక్షణమే ప్రభుత్వము గట్టిచర్యలు తీసుకొని, గట్టి ఆలోచన చేయాలి. సమాంతర కాలువ వస్తేతప్పు, మాకు అధరువు లేదు. ప్రభుత్వము స్పందించి, ముఖ్యమంత్రిగారు వెంటనే ఆ ముఖ్యమంత్రిగారితో మాట్లాడి, సమాంతర కాలువను వేపట్టాలని కోరుతున్నాను. రైతు కూలీలకు ఆర్థిక సహాయం అందజేయాలి. రైతులు విత్తనాలువేసి చాలా నష్టపోయారు. వారికో కాంపెన్సేషన్ ఇవ్వాలి. దయచేసి మాయొక్క అనంతపురం జిల్లాను కరువునుండి రక్షించవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుకొంటూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

ఛైర్మన్:- ఏ పాయింట్స్ అవసరమో వాటిని నోట్ చేసుకోండి.

(ఇంటరవ్యూస్)

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
పరిస్థితిని గూర్చి.

ఇది అనంతపురం జిల్లాకు సంబంధించిన ఇశూర. వారి యాంక్షయిన వాళ్లు వ్యక్తము
చేస్తున్నారు.....

(ఇంటరప్యూన్స్)

శ్రీ బి. నారాయణరెడ్డి (అనంతపురం):- అధ్యక్షా, ప్రతి సంవత్సరం మూడు నాలుగుసార్లు ఒక్కొక్కసారి 5 సంవత్సరాలుకూడా వరుసగా కరువు వచ్చే పరిస్థితులున్నాయి అనంతపురం జిల్లాలో, ప్రాంతీక శంఖమూడినట్లుగా మారినా ఈ ప్రభుత్వానికిగాని, ఏ ప్రభుత్వానికిగాని స్పందించకుండా, ఎలాటి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపట్టకుండా, పర్యవేక్ష రిలేఫ్ చేసేదానికి ప్రభుత్వము ముందుకు రాలేదని ఖచ్చితంగా ఆరోపిస్తున్నాను. అనంతపురం జిల్లాలో ఇప్పుడున్నటువంటి పాప్-ఎర్సి కెనాల్ తప్పితే, ఒక లక్ష ఎకరాలు ఏ కెనాల్ ద్వారా గాని, ఏ చెరువులద్వారా గానీ, అభివృద్ధి చేసేదానికి అవకాశం లేకుండా వుంది. ఏదో ఒక సంవత్సరములో వచ్చే వర్షాలవల్ల మైనర్ ఇరిగేషన్ కు పర్మాలేషన్ టాంక్సులద్వారా నీకు చాలడం లేదు. ప్రతి వర్షం చేసేటప్పుడు, కాన్స్ట్రక్షన్ సిఎఫ్ టీ అన్నీ జిల్లాలో వున్నట్లుగా, అనంతపురం జిల్లాలో కూడా వుండి కాబట్టి, ఆ కాన్స్ట్రక్షన్ సిఎఫ్ టీ తీసుకొనివచ్చుదు మాకు వర్షపాతం చాలా తక్కువ కాబట్టి, ఏ స్కేముకు ఫీజిబిలిటీ లేదని ఎస్.ఇ. పి.ఇ.గాని, ప్రభుత్వ అనుమతి లేకుండానే, రిజిక్స్ చేసి, ఇన్వెస్టిగేషన్ డివిజన్ కు పోని పరిస్థితులున్నాయి. కాన్స్ట్రక్షన్ సిఎఫ్ టీని పర్యవేక్షగా అనంతపురం జిల్లాకు మాత్రం రిలాగ్ చేసే చస్తూ, కాన్స్ట్రక్షన్ ఇంత అనే పరిమితి లేకుండా, అక్కడ అవసరముంది, ఫీజిబిలిటీ వుందని కట్టడానికి అవకాశం వున్నప్పుడు, కట్టడానికి రూల్స్ ను రిలాగ్ చేస్తూ, అనంతపురం జిల్లాకు సపరేట్ గా ఆడ్డర్లు ఇవ్వాలి. అనంతపురంలో వున్నటువంటి పాప్-ఎర్సి కెనాల్ ద్వారా నుండి నీరు దాగి చేసేదానిలో సర్వీస్ అయ్యే నీటిని, మనకు ఎలాటేచేసిన వాటరుతో కౌంట్ చేస్తున్నారు. ఆ వాటరును కౌంట్ చేసుకొనియుకుండా, ఆ సర్వీస్ వాటరును చెరువులోకి నోర్ చేసుకొన్నానికి అందుకు పర్మిషన్ తీసుకొన్నానికి బోర్డుతో సంప్రకించి అందుకు ప్రభుత్వము రూల్స్ ను రిలాగ్ చేయాలని అందుకు గట్టి కృషి చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో, అవు డిగ్గర్ పాటున్నప్పుడు పాలు వస్తాయి. పాలు తేనప్పుడు, రక్తము వచ్చే పరిస్థితి వుంది ఇప్పుడు అక్కడ మా జిల్లాలో తాగు నీరు లేదు. ఇదే శాసన సభలో లేట్ తరీమెల నాగిరెడ్డి గారు పుడేర్లమైన వర్షం వస్తూ, అనంతపురంలో వున్న పరిస్థితులను చూచి, వివిధంగా అందరిగొండుకు పోయారో, ఈరోజు అనంతపురం జిల్లాలో వున్న ప్రజలందరూ అందరి గొండుకు పోయే పరిస్థితి వచ్చింది. వాళ్లు ప్రభుత్వాన్ని స్పందింప చేయడానికి, పరిస్థితులను చక్కదిద్దుకొనేదానికి ప్రభుత్వము ఖచ్చితంగా సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు, రాజస్థాన్ లో చేసినట్లుగా, అనంతపురం జిల్లాకు, మన అసెంబ్లీలో వున్న సభ్యులందరూ యువానిమిటీ రిజిస్ట్రేషన్ చేస్తే, సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఎడాప్ట్ చేసుకొనుటకు ప్రయత్నము చేయడానికి, ప్రభుత్వము ఖచ్చితంగా సెంట్రల్ గవర్నమెంటు మీద ఫోర్స్ తీసుకొని వచ్చి, అనంతపురం జిల్లాను అభివృద్ధి చేయడానికి ఇప్పుడు తాత్కాలికంగా రిలేఫ్ కొరకు 50 కోట్లు ఇవ్వాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ, డిప్యూటీ జిల్లాగా డిప్యూటీ చేయాలని,

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు 10 సెప్టెంబరు, 1991. 365
వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
పరిస్థితిని గూర్చి.

ఈ వర్కు చేసేదానికి పున్నటువంటి డివికల్ప్స్, నారమ్మను, భీగా వర్కు జరిగేదానికి ముఖ్య
మంత్రిగారు గానీ, మంత్రిగారు గానీ, మన సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వద్దకు వెళ్ళి, ఈ
డిస్టిక్టును ఎడాప్ట్ చేసుకొనేదానికి, డైరెక్టుగా సెంట్రల్ గవర్నమెంటు అనంతపురం
జిల్లాకు ఘండు ఇచ్చేదానికి ప్రయత్నము చేయాలని కోరుతున్నాను. అయితే,
నాగిరెడ్డిగారి సురేంద్రమ్మైన స్పీచిని: అనంతపురం జిల్లా ప్రజలు ఇంప్రొమంట్ చేసుకొంటూ

(ఇంతరప్యన్స్)

ఈ అవకాశము కలుగజేసిన తమరికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ సిపాద్. విఠల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మీకు బాధ కలిగే విధంగా ఉపన్యాసమివ్వను.
అనంతపురం జిల్లా భయంకరమైన జిల్లా. అక్కడ కరువు పరిస్థితులు రాబోతున్నాయనడం
లో ఎవరికీ సందేహం లేదు. భేదించవలసిన అవసరం లేదు. పార్లమెంటులో అగ్రికల్చర్
మినిష్టరు చెప్పారు. వర్షాలు బాగా పున్నాయని అన్నారు. దానివల్ల నేను చెప్పవలసి
వస్తున్నది. జూన్ నెలలో 155.1 సెం. మీ. వర్షము ఎప్పుడయితే అక్కడ పడ్డాయో -
అక్కడ ముఖ్యమైన పంట వేరుశనగ పంట. 7 లక్షల 19 వేల ఎకరాలలో వేరుశనగ పంట
రైతులు వేశారు. అప్పుటి నుండి ఇప్పుటి వరకు వర్షాలు లేవు. ప్రతి ఎకరాకు రైతు
1,500 రు.లు పెట్టుబడి పెట్టాడు. కానీ ఇప్పుడు హార్మిగా పంటలు ఎండిపోయినాయి. 1.3
సుమారు 1500 కోట్ల రూపాయలు రైతులకు నష్టము కలిగింది. ఒక అక్క 21 వేల మ.
ఎకరాల భూమి బీడు పడిపోయింది. అందులో పంటలు లేదు. లక్షలాది మంది కార్మికులకు
పని లేకుండా పోయింది. పశుగ్రాసము లేక పశువులను అమ్ముకుంటున్నారు. త్రాగడానికి
కూడ నీరు లేదు. మనం బాల జాగ్రత్తలు తీసుకోవలసిన పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి.
అప్పుడు పెన్న బారుజి రిజర్వాయరుకి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి వెన్నారెడ్డిగారు ఇవారేషన్
వేశారు. మూడు వంతుల పని అయింది. కొన్ని కాలువలు త్రవ్వడానికి డబ్బులేదు.
సుమారు 80 కోట్ల రూపాయలు రిలేజు చేస్తే కాలువలు త్రవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుంది.
సస్యశ్యామలము చేయవచ్చును. తుంగభద్ర నుంచి ముఖ్యమైన కాలువ ఉంది. ఆ
హైలెవెల్ కెనాల్ త్రవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. తరువాత విజయనగర సామ్రాజ్యకాలంలో
అక్కడ చెరువులు ఉండేవి; ఆ చెరువులు ఇప్పుడుకూడ నీరు నింపినట్లయితే ఆ నీటితో
అనంతపురం జిల్లా సస్యశ్యామలము అయ్యే అవకాశం ఉంది. 30 సంవత్సరాలు ఈ
కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం మన రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించింది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం కూడ ఏడు
సంవత్సరాలు పరిపాలించింది. కానీ అనంతపురం జిల్లాలో శాశ్వత కరువు నివారణ పర్యలు
తీసుకోలేదు. ఇప్పుడు కూడ మీరు తీసుకుంటారని నమ్మకంలేదు. అనంతపురం జిల్లా
ప్రజలు వీరోచితమైన పోరాటం చేయవలసిన సమయము ఆసన్నమైనది. తుంగభద్రనుంచి
పోయేనీరును కాలువలు త్రవ్వే చెరువులు నింపుకుంటే జిల్లాను సస్యశ్యామలము చేసే
అవకాశం ఉంటుంది. కరువు నివారణ చేసే అవకాశం ఉంటుంది. అట్లాగే మిడ్ పెన్నార్
ఉంది. అందులో నీటిమట్టము తగ్గిపోయింది. నేను ఒక సూచన చేస్తున్నాను.
అనంతపురం జిల్లా శాసన సభ్యులందరినీ ఒకసారి రాజస్థాన్ లోని జైసల్మేర్ జిల్లాకి

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
పరిస్థితిని గూర్చి.

పంపించి అక్కడ కరువు పరిస్థితులను ఎట్లా తట్టుకుంటున్నారు ప్రభుత్వము ఏమీ
చేస్తున్నది అని అంతా ఒక వారము పది రోజులు పరిశీలించి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఒక
మెమోరాండం ఇవ్వడానికి వారికి అవకాశం కల్పించాలని మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా
ఆర్థికపక్ష ప్రతినిధులు అనంతపురం జిల్లా ప్రభుత్వంపై అక్కడ పరిస్థితులు ఎట్లా ఉన్నాయి
ఏమీ చర్యలు తీసుకోవాలనే అవసరం ఉంది అనేది తెలుసుకొనుటకు అవకాశము
కల్పించాలి. అన్నేపక్ష చేయవలసి ఉంటుంది. తరువాత అనంతపురం జిల్లాను కరువు
ప్రాంతంగా ప్రకటించాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు, రెవెన్యూమంత్రిగారు సంపాదించుకుని ఈ
ఎసజ్డ్ సెక్షనులోనే ప్రకటించాలి. ఆ జిల్లాను కరువు ప్రాంతంగా ప్రకటించడానికి అన్ని
రకాల అవసరమైన పరిస్థితులు ఇప్పుడు అక్కడ ఉన్నాయి. కరువు ప్రాంతంకి చెందిన
రాయల్వేకూడ ప్రకటించవచ్చు. మొత్తం రాష్ట్రంలో కూడ ఈ మధ్య వర్షాలు లేవు. పునాస
పంటలు ఎండి పోతున్నాయి. వరి నాట్లు కూడా ఎండిపోతున్నాయి. గ్రామాలలో త్రాగేనీటి
కరువు కూడ వస్తున్నది. కాబట్టి వెంటనే రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఈ అనంతపురం జిల్లాకి
అతి ప్రముఖత ఇచ్చి మన రాష్ట్రంలో కూడ కరువు పరిస్థితులు వస్తున్నాయి కాబట్టి
దానిని ఎదుర్కునేందుకు రాష్ట్రప్రభుత్వము చర్యలు తీసుకోవాలని నిధులు సేకరించాలని
మనవి చేస్తున్నాను. అనంతపురంకి శాశ్వత కరువు నివారణ చేసేదానికి అన్ని చర్యలు
తీసుకోవాలని రివెన్యూ మంత్రిగారిని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ గోపీనాథ్ (ఉరవకొండ) :- అధ్యక్షా, అనంతపురం జిల్లా 2000 సంవత్సరం
నాటికి ఎదారిగా మారిపోతుందిని అంటున్నారు. దేశంలో రాజస్థాన్ తరువాత అనంతపురం
జిల్లానే అతి తక్కువ వర్షపాతముగలది అని అందరూ నిర్దేశించారు. ఇటువంటి పరిస్థితి
ఉన్న అనంతపురం జిల్లాను గరించి చర్చించే టైములో ప్రతిపక్షనాయకుడైనా సభలో
ఉంటాడు అనుకుంటే ఆయనలేరు. మన ముఖ్యమంత్రిగారు కూడ సభలో లేరు.

చైర్మన్:- ముఖ్యమంత్రిగారు బీజినెస్ ఎడ్వయిజరీ కమిటీ మీటింగులో ఉన్నారు.

శ్రీ గోపీనాథ్:- పశువులకు మేత, త్రాగేనీటికి కూడ కరువు ఉన్నది. ఈ విషయాలన్నీ
సభలో తెల్పుకోవలసిన అవసరం ఉంది. పక్షులు వలస పోతున్నారు. కల్యాణ దుర్గం,
రాయదుర్గం, గుత్తి, మొదలైన పోట్లనుంచి 50 ఎకరాలు భూమి ఉన్న రైతులు కూడ
వదులుకుని దగ్గరలో ఉన్న కాలువల ప్రాంతానికి వెళుకు నరికి, బాడుగకి తోలి కూలి
చేసుకుని జీవిస్తున్నాను. తరువాత మహారాష్ట్రకు, కర్నాటకకు పోతున్నారు. బొంబాయి
పోయి పగలు కూలి చేసుకుని రాత్తుళ్లు అడుక్కు తింటున్నారు అక్కడ సంపాదించి ఇక్కడ
ఉన్న ముసలి వారికి డబ్బులు పంపిస్తున్నారు అనే విషయం మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను.

(శ్రీ కె. చృథాకరరావు అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు.)

1.40 అధ్యక్షా, యీ పరిస్థితులు అనంతపురం జిల్లాలో ఉన్నప్పుడు యీ ప్రభుత్వం
నిధులుకేటాయించడంలో తగు శ్రద్ధతీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఇంకో ముఖ్యమైన
విషయం ఏమిటంటే మా జిల్లాలో యీ విధంగా కరువుకాటకాలు ఉన్నాయని యిక్కడ ప్రతి

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తోసుకు 10 సెప్టెంబరు, 1991. 367
వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
పరిస్థితిని గూర్చి.

సభ్యుడా కూడా చెప్పడం జరుగుతున్నది. అయినా ఇటీవలి శాశ్వతమైన పథకాలు మా
జిల్లాలో ఏర్పాటు చేయడంలేదు. ఇప్పుడు పత్రికలలో వార్తలు మాన్పున్నాము. మా
ప్రాంతం పత్రికా విలేఖరులు రాజస్థాన్ వెళ్లి మన ప్రభుత్వానికి అక్కడ ఉన్న పరిస్థితులు
తెలియజేసి ఆ రాజస్థాన్ ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తున్నదనే రిపోర్టు యిక్కడ ప్రభుత్వానికి
తెలియజేస్తామని చెబుతున్నారు. దీనిని బట్టి అనంతపురం జిల్లా ఎటువంటి
క్వామపరిస్థితులలో ఉన్నదో తెలుస్తున్నది. ఇప్పుడు మా అనంతపురం జిల్లాకు తుంగభద్ర
నీరు తప్ప యింక ఏమీ నీరు వచ్చే అవకాశం లేదు. ఇప్పుడు ఒక పేరల్ లీ కెనాల్ రాయదుర్గ
కళ్యాణ - పెనుగొండ, నల్లమల కదిరి - చిత్తూరు జిల్లాకు కలిపి కాలువలు త్రవ్వితే నీరు
మా ప్రాంతాలకు లభించే అవకాశం కనపడుతున్నది. అయినా యీ ప్రభుత్వం ఆ స్కేమును
వెంటనే శాంక్షన్ చేయించే విధానం పట్టించుకోవడంలేదు. అలాడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం
హయాములో మేము రాయలసీమ కోసము రక్తము చిందిస్తామని వాగ్దానాలు చేసి వారు
పవర్ లోకి వచ్చి ఏమీ చేయలేకపోయారు. ఇప్పుడు కాంగ్రెసు పార్టీ తరపునుంచి కూడా
సభ్యులు యీ అనంతపురం జిల్లా ఎంత క్వామ పరిస్థితులలో ఉన్నదో యిక్కడ చెప్పడం
జరుగుతున్నది. ఇప్పుడు రాయలసీమ ప్రాంతానికి కనీసం 1000 కోట్ల రూపాయలు
యివ్వక పోతే యీ అనంతపురం యితర జిల్లాల ప్రజలు యీ ప్రాంతాలను వదిలి వెళ్లి
పోయే పరిస్థితి వున్నది.

(ముఖ్యమంత్రి సభలోకి ప్రవేశించినారు)

ఇప్పుడు నా ఉపన్యాసమును వినడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు యీ సభలోకి వచ్చారు. చాలా
సంతోషము. వారిని యీ సభలో సభ్యులు నా ఉపన్యాసము వినకుండా డిస్మరబ్ చేయవద్దని
కోరుచున్నాను. మా జిల్లాకు సంబంధించిన సమస్యలు ఆయన వీని ముఖ్యమంత్రిగారు
మా అనంతపురం జిల్లాకు మేలు చేసే అవకాశం వచ్చింది కాబట్టి నాకు యిప్పుడు మాట్లాడ
డానికి మరికొంత టైము కేటాయించవలసందిగా అధ్యక్షులవారిని కోరుకుంటున్నాను. మన
ముఖ్యమంత్రిగారు రాయలసీమకు నీరు యిచ్చే విధానంలో కర్పాటక ముఖ్యమంత్రి
బంగారప్పగారితో మాట్లాడితేగాని యీ సమస్యలు పరిష్కారం చేయలేము. కాబట్టి ఎప్పుడు
వారితో మన ముఖ్యమంత్రిగారు సమావేశము ఏర్పాటు చేసుకుంటారో యీరోజే ఒక
నిర్ణయం ప్రకటించాలని కోరుతున్నాను. మా రాయలసీమలో ఉన్న పరిస్థితులు యిక్కడ
అందరికీ తెలుసు కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారు అధికారులను పంపింది అక్కడవిషయాలు
మాట్లాడి ఒక మాస్టర్ ప్లాన్ ను కరువు నివారణకు రూపొందించవలసిందిగా
కోరుతున్నాను. అధ్యక్షా, ఉభయగోదావరి జిల్లాలో వరదలు వచ్చినపుడు కొన్ని కోట్ల
రూపాయలు సహాయంచేపి ఖర్చు పెడుతున్నారు. నేను ఆ విధంగా వరదలలో కొన్నా
జిల్లాలకు డబ్బు ఖర్చుపెట్టవద్దని చెప్పడం నా ఉద్దేశ్యం కాదు. నేను కోరేది ఏమిటంటే
రాయలసీమలోని అనంతపురం జిల్లా క్వామంతో కరువుకాటకాలతో బాధపడుతున్నది కాబట్టి
ఆ జిల్లాకు ఎక్కువ డబ్బు కేటాయించి ఆ జిల్లాకు నీరు అందించే స్కేములు తయారు
చేయాలని కోరుతున్నాను. తరువాత మా జిల్లాలో అకలి వాపులతో చనిపోయినవారికి,
బాధపడుతున్నవారికి సహాయం చేయాలి. ఆ విధంగా పంటలు పండక బాధపడుతున్న రైతు

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
పరిస్థితిని గూర్చి.

కుటుంబంవారికి: యీ ప్రభుత్వం 5 వేల రూపాయలు సబ్సిడీ రూపంలో యివ్వాలని
కోరుతున్నాను. మా జిల్లాలో పంటలు పండక యీరోజు సమారు 25 కోట్ల రూపాయలు
నష్టం వచ్చినట్లు నిర్ణయించారు. అందువల్ల మా జిల్లాను కరువుకాటకాలతో
బాధపడుతున్న క్షామపీడిత జిల్లాగా ప్రకటించాలని కోరుతున్నాను. ఈ రోజు 100/55
శాతం రైతులు పంటలు తమపోలాలలో పండించుకోవడానికి నాట్లు వేసుకొన్నప్పుడు అక్కడ
వితనాలకు తేమ ఉన్న చోట మొలకలు వచ్చాయి. నేరు లేనిచోట మొలక వోలాల ఎండిపోయాయి
అంతేకాకుండా ఉన్న కొద్ది పంటను కూడా తేమ ఉన్నచోట చేమలు ఆ పంటను తినేసాయి.
అంతేకాకుండా 20 నుంచి 25 శాతం వరకూ అనంతపురం జిల్లాలో రైతులు భీదవారు
అయి ఉండి పంటలు వేసుకోవడానికి పెట్టుబడిలేక వారికి ఉన్న వితనాలను కూడా
అమ్ముకుని తినే పరిస్థితి ఉన్నది. ఇప్పుడు మా హిందూపురం జిల్లాలో పశువులకు గడ్డి లేని
పరిస్థితి ఉన్నది. అందువల్ల ఫాడర్ కేంద్రాలను ప్రతి మండలంలోనూ అనంతపురం
జిల్లాలో ఏర్పాటుచేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. తరువాత మేకలు, గొర్రెలు
మేపుకొనేందుకు కర్షాటక రాష్ట్రములోని పశ్చిమ బెయిల్లోనికీ, వెదుతున్నప్పుడు యీ
మేకలు, గొర్రెలు ద్వారా వ్యాధులు సంక్రమిస్తాయని చెప్పి వాటిని కర్షాటక రాష్ట్రములోని
ఆధికారులు రానివ్వడంలేదు. కాబట్టి యీ విషయంలో కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు కర్షాటక
రాష్ట్రము వారితో మాట్లాడి యీ మేకలు, గొర్రెలు వారి పశ్చిమబెయిల్లో వేతమేయడానికి
అనుమతి సంపాదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. తరువాత మా జిల్లాలోని పోత్తూరులో
లిఫ్టు ఇరిగేషన్ స్కీము ద్వారా 3,000 ఎకరాల భూమి సాగులోనికి తీసుకొని రావచ్చును.
ఆ విధంగా లిఫ్టు ఇరిగేషన్ స్కీము అక్కడ అమలు చేయకపోతే వృధాగా నేరు లిఫ్టు
కర్షాటక రాష్ట్రమునకు పోయే అవకాశం ఉంది. కాబట్టి ఆ విషయంలో కూడా
ముఖ్యమంత్రిగారు పరిశీలించి లిఫ్టు ఇరిగేషన్ ఏర్పాటుచేయాలని కోరుతున్నాను. తరువాత
మా జిల్లాలోని గుత్తిలో నా నీయోజకవర్గంలో వున్నదానికి 12,400 ఎకరాలకుగాను
జి.బి.సి. డ్వి.పాస్ కెనాల్ ఒకటి 11.4.1991న ప్రభుత్వం శాంక్షన్ చేశారు.

యీ ప్రభుత్వం వెంటనే పనులు మొదలు పెట్టాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు యీ
స్కీములన్నీ ప్రభుత్వం మొదలు పెట్టినట్లు యితే పశువులకు, మేకలకు, గొర్రెలకు నేరు
లభ్యము అవుతుందని కూడా మనవి చేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా మనుషులు త్రాగేనీటికి
కూడా యిబ్బంది లేకుండా ఉంటుంది. కాబట్టి కర్షాటక రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారికి
మాట్లాడి పాస్.ఎల్.సి ద్వారా మా జిల్లాకు నేరు అందేలా స్కీములు తయారు చేయింపి
వెంటనే డబ్బు కూడా శాంక్షన్ చేయించాలని కోరుతున్నాను. ఆ విధంగా మా ప్రాంతంలో
కరువు లేకుండా చేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని ప్రత్యేకంగా కోరుతున్నాను. ఈ రోజున
పార్లమెంట్ రివర్స్ ప్రవహించే విధంగా చేస్తే మా జిల్లాకు నేరు అందే అవకాశం ఉంది యీ
ప్రత్యేకమైన స్కీమును ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రద్ధతో తీసుకొని చేయాలని కోరుతున్నాను.
ఎందుకంటే పంటలు పండక, రైతులకు తినడానికి తిండి లేక బాధపడుతున్నారు. అంతేకా
కుండా మా ప్రాంతంలో 50 ఎకరాలు ఉన్న రైతులకు కూడా యీ సివిల్ సప్లయ్
డిపార్టుమెంటుద్వారా 1-90 షెడల్ బియ్యం సప్లయ్ చేయించాలని కూడా కోరుతున్నాను.
అప్పుడే మా ప్రాంతంలోని పేదరైతులు, ప్రజలు వలసపోకుండా ఉంటారని
మనవిచేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా మా జిల్లాలో ప్రతీ మండలంలోనూ ప్రతీ గ్రామంలోనూ

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు 19 సెప్టెంబరు, 1991. 369
 వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
 పరిస్థితిని గూర్చి.

కూడా గంజికెంద్యాలను ప్రభుత్వం వారు ప్రారంభించాలని కూడా కోరుతూ నెలవు
 తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఏ జగదీష్ (గుత్తి) :- అధ్యక్షా, అనంతపురం జిల్లా కురువుప్రాంతంగా
 ఉండిన విషయం యిక్కడ సభ్యులందరూ మాట్లాడినారు. నేను ముఖ్యమైన విషయాలు
 కొన్ని చెబుతున్నాను. ఎన్.ఎల్.ఎస్.ఎం.ఎస్. అనంతపురం జిల్లా ప్రతి సంవత్సరం కూడా కరువు
 కాటకాలకు గురి అవుతున్నప్పటికీ యీ ప్రభుత్వం అక్కడ రైతులకు ఏమే సహాయం
 చేయడం లేదు. ఏవో కళ్ళనేళ్ళు తుడవడానికి 1 కోటి 20 లక్షల రూపాయలు యిచ్చా
 మన్నారు. బూట్ పారిష్ చేసుకునేవారికి కూడా ప్రభుత్వం సహాయం చేస్తున్నది కానీ యీ
 పేద ప్రజలకు, రైతులకు అనంతపురం జిల్లాలో ఉన్నవారికి ఏమే సహాయంచేయడంలేదు.
 వరల్డు బ్యాంకువారు యిస్తున్న డబ్బు మా అనంతపురం జిల్లాకు యివ్వాలి. మరి
 అనంతపురం జిల్లాలో ఈ సంవత్సరం ఎల్లీ మాన్ సూన్ బాగా వచ్చిందని ధానిని నమ్ముకొని 1.50.
 చాలా మంది రైతులు వేరుసెనగ ఎక్కువ వేసుకోవడం జరిగింది. మరి తరువాత వర్షము
 రానందువల్ల పేరులు అన్నీ ఎండిపోయాయి. వారు పడిన కష్టానికి విత్తనము లేకుండా,
 దక్కకుండా అయిపోయింది. దీనిని దృష్టిలో ఉంచుకొని ముఖ్యంగా రైతులు దెబ్బతీస్తారు
 అంటే కార్మిక సోదరులు మొదట దెబ్బతించారు. రైతుల దగ్గర పనిచేసుకొనే రైతు
 కూలీలు, ఇతర కార్మికులు కూడా దీని వల్ల పని లేకుండా చాలా ఇబ్బంది పడేటటువంటి
 పరిస్థితి ఏర్పడుతూ ఉంది. దీనిని దృష్టిలో ఉంచుకొని ముఖ్యంగా కార్మికులకు పని
 కల్పించి, రైతు కార్మికులకు కానీ, వేసేత కార్మికులకు కానీ, ఇతర సంస్థల కార్మికులకు
 కూడా పని కల్పించే తీరు ఏర్పరిచేటట్లు స్కేమ్స్ ఏవయితే ఉన్నాయో వాటిని మొట్టమొదట
 బేకప్ చేయాలి. అదే రకంగా రైతులకు కూడా వారు పొందిన నష్టానికి ఎకరానికి వెయ్యి
 రూపాయలు ప్రకారం సహాయాన్ని అందించి వారిని ఆదుకోవాలి ఉంది. మరి ఇతర
 ప్రాంతాలలో మన స్టేట్ లోనే ఇతర జిల్లాలలో వాటర్ ప్రిజెంట్ స్కేమ్స్ - ఫారిన్ కంట్రీస్
 సహాయముతో చేపట్టే స్కేమ్స్ - నెదర్లాండ్, హాలెండ్, ఇంగ్లాండు దేశాల సహాయముతో
 చేపట్టే స్కేమ్స్ ఉన్నాయి. మన ప్రభుత్వ ఆర్థిక పరిస్థితి మనకు తెలుసు. మనము
 ఎక్కువగా ఖర్చు పెట్టలేక పోతున్నాము. మరి విదేశాల వారు నిధులు సమకూరుస్తున్నారు
 కాబట్టి ఆ ఫారిన్ ఎయిడ్ తో నెదర్లాండ్స్ స్కేమ్స్ క్రింద చేపట్టాలని నేను మూడు నెలల
 క్రితం ముఖ్యమంత్రి గారికి రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చాను. మా అనంతపురం జిల్లాను ఆ స్కేము
 క్రింద బేకప్ చేస్తే సుమారుగా 200 గ్రామాలలో వి.డబ్ల్యు.ఎస్. స్కేమ్స్ ఇంప్లెమెంట్
 అయి అక్కడి ప్రజలకు నేరు లేని సమస్య తీరుతుంది. కొన్ని ప్రాంతాలలో బోర్స్ వేసినా
 నేరు పడడం లేదు. ఈ స్కేము ద్వారా నేరు పడని ప్రాంతాలకు కూడా ప్రాగ్రునేటిని అందించి
 వారిని ఆదుకొనే పరిస్థితి కల్పించాలి. మరి దీనికి ప్రభుత్వం వారు, ముఖ్యమంత్రి గారు,
 పంచాయితీ రాజ్ మంత్రిగారు, రెవెన్యూ మంత్రిగారు దీనిని దృష్టిలో ఉంచుకొని మేము
 ఇచ్చిన రిప్రజెంటేషన్ పైన స్పందించి మళ్ళీ అది వేరే జిల్లాకు అందించకుండా మా జిల్లాకు
 ఈ తూరి బేకప్ చేసి ఆదుకోవాలని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మరి అదే రీతిగా
 పేరల్ లీ కెనాల్ ఉంది. ముఖ్యంగా, మా జిల్లాలో పేరల్ లీ కెనాల్ ను ఎప్పటినుంచో వస్తుంది

370 10 సెప్టెంబరు, 1991. రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు పరిస్థితిని గూర్చి.

వస్తుండి అని ఎదురు చూడడంతప్ప ఇంతవరకు కార్యరూపం దాల్చలేదు. మరి ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారి మీద మాకు విశ్వాసం ఉంది. వారు వెంటనే చేపట్టి ఈ పేరలల్ కెనాల్ పిష్యుములొ కర్మాటక ముఖ్యమంత్రిగారితో మాట్లాడి ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అట్లాగే పి.ఎ.పి.ఆర్. డామ్ కు కూడా రు. 10 కోట్ల సిధులు కేటాయించి మైసూర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు పివయితే ఉన్నాయో జిల్లాలో వాటిని అన్వేషిని సత్వరం చేపట్టి సహాయం చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మరి ఈ వేబర్ ఓరియంటెడ్ స్టేషన్ ను మా జిల్లాలో కార్మికులకు పని కల్పించే పిషి ఉన్నాయో వాటిని చేపట్టి పని కల్పించాలి. ఉదాహరణకు మా జిల్లాలో గుంతకల్లులో స్పిన్నింగు మీల్లు ఉంది. అది మూతపడి ఒక నెల అయిపోయింది. ఒక ఆరు నెలలనుంచీ సత్త నడక నడుస్తూ ఉంది. అందులో పనిచేసే కార్మికులకు ఉపాధి లేకుండా అయిపోయింది. ఒక నెలనుంచీ పూర్తిగా బంద్ అయిపోయింది. అందులో 1300 మంది కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు. వారి పెన్షన్ ఆధారపడిన వారి కుటుంబసభ్యులను లెక్క వేస్తే 10 వేల మంది దాకా ఉన్నారు. మరి ఈ కరువు సమయములో ఆ స్పిన్నింగు మీల్లును తెరిపించే కార్యక్రమం ప్రభుత్వం చేపట్టి వెంటనే ఆ 10 వేల మందిని అదుకొనే అవకాశం కల్పించాలని కోరుతున్నాను. అట్లాగే నా నియోజకవర్గంలో గుంతకల్లులో సమ్మర్ స్కోరేజ్ టాంక్ ప్రాజెక్టు చేపట్టడం జరిగింది. దానికి బిండర్స్ అలస్యం అవుతున్నాయి. మరి ఈ తరుణములో ఆ బిండర్స్ ఫైనల్ చేయడానికి ప్రభుత్వం సత్వరం చర్య తీసుకొని ఆ మట్టుప్రక్కల ప్రాంతాలలోని కార్మికులకు పని కల్పించే అవకాశం చేపట్టాలని నేను వేడుకుంటున్నాను. తరువాత నా నియోజకవర్గంలో చాలా టాంక్స్ ఉన్నాయి. వాటికి నీరు అనాధరైజ్డ్ గా వాడుకుంటూ రైతులకు ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. ఆ పెరువులు అన్నీ లీగర్స్ చేసి వాటికి పాప్.ఎల్.సి. ద్వారా వాటర్ సప్లయ చేయించవలసిందిగా కోరుతూ దీనికి తగిన నిధులు ముఖ్యమంత్రిగారు వేల్చినంత ఎక్కువగా కేటాయించి అదుకొనవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. రామయ్య (నీడుమోలు):- అధ్యక్షా, చరిత్రలో భీకరమైన కరువు అనంత పురంజిల్లా ప్రజలకు వెల్లింది వేరుగా నిలిచింది. అటువంటి జిల్లా గురించి ప్రతి సంవత్సరం మనము చర్చించుకుంటూనే ఉన్నాము. దానికి ఒక శాస్త్రీయమైన చర్య అవసరమని మొదటినుంచీ అనుకుంటూనే ఉన్నాము. దానికి గత 20, 30 ఏళ్ల నుంచి ప్రభుత్వందగ్గర పథకాలు లేక కాదు. ఇప్పటికే ఆ శాస్త్రత పథకాలను అమలుచేయకుండా ఉండడం వల్లనే ఈ ఆందోళనకరమైన, కేవలమైన పరిస్థితిని మనము చూస్తున్నాము. దీనికంతటికీ ఊరికే ఎప్పటికప్పుడు ఏవో కొన్ని ఊటలు మాట్లాడుకొని తాత్కాలికంగా కొంత సహాయం ఇచ్చుకుంటూ పోతే అయ్యింది కాదు. అందువల్ల మన ప్రభుత్వాలకు ధృఢ సంకల్పం లేకుండా ఉండడం వల్ల ఈ దుర్ఘరమైన పరిస్థితిని ఎదుర్కొంటూ ఉండడంవల్ల ఈ దురదృష్టకరమైన పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి. అందువల్ల ఈనాడుచాలా భయంకరమైన పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. వేరుసెనగ లేదు, నీళ్లు లేవు, పంటలు లేవు, పశువులను కబోలకు తోలుకొనే పరిస్థితి వచ్చింది. అక్కడ వాస్తవ పరిస్థితులు ఇట్లా ఉంటే మాకు వచ్చిన ఇన్వెస్టిగేషన్ రిపోర్టు అక్కడి వాస్తవ పరిస్థితులకు అనుగుణంగా

రూలు - 304 క్రింద పృథుత్వము దృష్టికి తీసుకు 10 నెలలందు, 1991- 371
పచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
పరిస్థితిని గూర్చి.

లేదు. ఎక్కడో కూర్చోని వాసుకున్న రిపోర్టుగా కనపడుతూ ఉంది. ఈ వాస్తవ పరిస్థితులకు పృతిస్పందించి ఇక్కడ పేష్కరులుంటే పరిస్థితికూడా పృథుత్వ అధికారులకు లేకుండా పోయింది. అందువల్ల పరిస్థితి మాత్రం చాలా తీవ్రంగా ఉంది. దీని కొరకు పృథుత్వం ఇప్పటికైనా యుద్ధ పృతిపదికపైన అక్కడ ఉండేటటువంటి పృజలను, కష్టజీవులను, చేతి ముక్తులవారిని బయటకు పోనివ్వకుండా పని కల్పించే పరిస్థితి కూడా ఏర్పాటు చేయాలి. వారికి పని అయినా కల్పించండి లేకపోతే వారికి ఉచితముగా బియ్యం, ఇతరత్యా కూడా సహాయం కల్పించి వారు అక్కడే నిలిచి ఉండేటట్లు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అట్లాగే రైతాంగానికి కూడా అప్పులు రద్దు చేసే పరిస్థితి చూడాలి. లేకపోతే మారిబోరియమ్ పృకటింపాలి. ఇప్పుడు ఈ పరిస్థితిలో పృజలకు నీటిని ఎలా అందిస్తారు, ఇవన్నీకూడా ముందు తాత్కాలికంగా అయినా నిలబడి వారిని ఆదుకోవలసిందిగా యుద్ధ పృతిపదికన చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ముఖ్యమైన పాయింట్ - మనము చౌక బియ్యం ఇస్తున్నాము. గ్లౌన్ కార్డ్ వారికే ఆ బియ్యం ఇవ్వాలని ఉంది. కానీ అక్కడ కరువుకు గురయిన వారికి, రైతులు, ఇతరులు ఇబ్బంది పడుతున్నారు కాబట్టి అటువంటి పృజలందరికీ గ్లౌన్ కార్డ్ లేకున్నా చౌక బియ్యం అందించే ఏర్పాటును పృథుత్వం అలోపించాలి. అలాగే పశుగృహంకూడా అందవేయాలి. ఇటువంటి చర్యలు అన్నీ మేనమేషాలు తిక్కపెట్టుకుండా చేయాలి. అక్కడ అందోళనకరమైన పరిస్థితి ఉంది కాబట్టి పృజలు పెద్ద ఎత్తున ఏజిటేట్ చేసే పరిస్థితులు వస్తున్నాయి కాబట్టి దీనిని పృథుత్వం గమనించి ఈ చర్యలను అన్నిటిని యుద్ధ పృతిపదికపైన తీసుకోవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి (ధర్మవరం):- అధ్యక్షా, అనంతపురం జిల్లాను గురించి, అనంతపురం జిల్లాలోని కరువును గురించి పృతిసారి ఈ సభలో మాట్లాడుతూ ఉంటే సభ్యులు ఇది కేవలం వారికి మాట్లాడడానికి సబ్బుకు లేదా అన్నట్లుకూడా కనపడుతోంది. కానీ ఇక్కడ కరువు పరిస్థితి తీవ్రంగా ఉంది అంటే భారతదేశంలో ఇది రెండవ అతి తక్కువ వర్షపాతం కలిగిన జిల్లా - మొట్టమొదటిది షైవల్కూర్ అని మే అందరికీ కూడా తెలుసు. పరితృ గతులలో ఈ జిల్లా అనేక కరువులను పవహసింది. ముఖ్యంగా ధాతు కరువు, 2-00 1935 కరువు, 1952 కరువు, ఇట్లాంటి అనేకానేక కరువులను పవహసిన ఈ జిల్లాలోను. ఈనాడు అప్పటికంటే ఎంతో తీవ్రాతితీవ్రమైన కరువు పరిస్థితి నెలకొని వుందని మనవి చేస్తున్నాను. గతంలో కరువు పరిస్థితులు వున్నప్పుడు తినడానికి తిండిలేకపోతే, ప్లెర్లు ఎండిపోతే, కాండగుట్టలో, బండరు భూముల్లో వుండే దేవదారు, ఎబ్బాకు పెట్ల అకుల్లి తెమ్మకొని వేపుకొని తిని బృతికేవారు. కానీ ఈనాడు అనంతపురం జిల్లాలో తనడానికి ఆ దేవదారు పెట్లగానీ, పాల్వాకు తేగలుగానీ కంటికి కనిపించకుండా పోయాయని మనవి చేస్తున్నాను. అంతెందుకు, వాగుల్లో, వంకల్లో వుండే ఈత పెట్లు లేక ఎన్నీ సంవత్సరాల్లా పృజాలు నిలబెట్టుకొనే చింతపెట్లుకూడా ఈనాడు అనంతపురం జిల్లాలో నిలుపునా ఎండిపోతున్నాయి. దీనిని బట్టి పరిస్థితి ఎంత దారుణంగా ఉందో, అనంతపురం జిల్లా ఎంత తొందరగా ఎడారిగా మారిపోతున్నదో మీరు అర్థంవేసుకోవచ్చునని మనవి

చూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
పరిస్థితిని గూర్చి.

చేస్తున్నాను. ఈరోజు దాదాపు 15 లక్షల ఎకరాలలో వేసిన వేరుశనగ పంటంతా ఎండి
పోయింది. కలకత్తాగారు 15 రోజుల క్రితం తయారుచేసిన నీవేదిక ఇక్కడికి రావడం
జరిగింది, కాని 15 రోజుల క్రితం అంచనాలకూ, నిన్న సాయంత్రంనాటికి నేను తెలుసు
కొన్న పరిస్థితికి ఎంతో తేడా ఉంది, పంట మొత్తంగా ఎండిపోయింది, కేవలం వేరుశనగ
పంట నష్టం ద్వారా 800 కోట్ల రూపాయల నష్టం వస్తున్నది. పోత ఊటలు అనండి,
చెరువులు అనండి, తుంగభద్ర ఎగువకాలువ అనండి - వేటిక్రింద నీటి పారుదల సౌకర్యాలు
మన్న 2 లక్షల 80 వేల ఎకరాలలో కేవలం 60 వేల ఎకరాలలో మాత్రం పంట
వేయబడింది, ఆ పంట, అంటే పరిగాని, సెరికల్చర్గాని, కందిగాని, సస్ఫల్గవర్గాని -
ఘోర్రిగా ఎండిపోయే పరిస్థితి వచ్చిందని మనవిచేస్తున్నాను. కాబట్టి దీనినిబట్టి చూస్తే మా
జిల్లాకు దాదాపు వెయ్యి కోట్ల రూపాయలమేరకు నష్టం వాటిల్లే అవకాశం వుందని
మేధావీర సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. అనంతపురం జిల్లాలో 9 లక్షల పశువులు
ఉన్నాయి, వీటికి రోజుకు రెండువేల టన్నుల గడ్డి కావలసివుంటే కేవలం 500 టన్నులు
మాత్రమే, లభిస్తోంది అంటే కేవలం పాతిక భాగం పశుసంపదకు మాత్రమే పశుగ్రాసం
లభిస్తున్నదని మే దృష్టికి తెస్తున్నాను. పశువులకు గడ్డిలేక, వ్యవసాయదారులకు,
వ్యవసాయ కూలీలకూ తిండి దొరక్క పశువులతో సహా వలసపోతున్నారన్న విషయం
పత్రికలలోకూడా ప్రచురించబడింది. పత్రికలలో ఫోటోలతోసహా ప్రచురించారు. అది మేకు
పంపుతున్నాను.

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

(వార్తాపత్రిక కటింగ్ను సభాపతికి పంపించారు)

అదేవిధంగా నేషనల్ రిమోట్ సెన్సింగ్ ఏజెన్సీవారు ఉపగ్రహంద్వారా సేకరించిన సమాచారం
ఆధారంగా, తేసిన ఫోటోలు ఆధారంగా యావత్ భారతదేశంలోనే తీవ్ర కరువు ప్రాంతంగా
గుర్తింపడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. అక్కడ దాదాపు 5 లక్షల మంది వ్యవసాయ
కూలీలు ఉన్నారు, వారికి ఒక్కొక్కరికి రోజుకు కనీసం 20 రూపాయలైనా కావాలి, అంటే
మొత్తం కనీసం 10 లక్షల రూపాయలైనా కావాలి, వారిని కనీసం ఆరు నెలలపాటు
బ్రీకించేందుకు ఏర్పాటు చేయాలంటే 15 కోట్ల రూపాయల విలువైన పనులు కల్పించాలి,
వారికి ఉరికే డబ్బు ఇవ్వమనడంలేదు, వారికి ఉపాధి కల్పించడానికి, ఏవిధమైన పనులు
చేస్తే కరువు నివారణ అవుతుందో, జిల్లా అభివృద్ధిచెందుతుందో ఆ విధమైన పనులు
కల్పించడానికి 15 కోట్ల రూపాయలు, పశుగ్రాసం కోసం 15 కోట్ల రూపాయలు,
త్రాగునీటికోసం 10 కోట్ల రూపాయలు, అదేవిధంగా ధర్మవరం, యాడ్డిక కాలువ
పథకాలకోసం 10 కోట్ల రూపాయలు - మొత్తం 50 కోట్ల రూపాయలు మంజూరు
చేయాలి, అదేవిధంగా శాశ్వత కరువు నివారణ కోసం 300 కోట్ల రూపాయలు ప్రపంచ
బ్యాంకునుంచిగానీ, ఇతర ప్రపంచ సహాయ సంస్థలనుంచిగానీ తెచ్చి అయినాసరే జిల్లాను
అదుకోవాలని కోరుతున్నాను. సత్వర కరువు నివారణకోసం 50 కోట్లు మంజూరు
చేయాలని, ముఖ్యమంత్రిగారు వెంటనే సభకువచ్చి ఈ విషయంలో హామీ ఇవ్వాలని
కోరుతున్నాను.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తోసుకు 10 సెప్టెంబరు, 1991 373
 వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
 పరిస్థితిని గూర్చి.

రెవెన్యూ శాఖా మంత్రి (డాక్టర్ డి. ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి):- అధ్యక్షా, అనంతపురం జిల్లాలో నెలకొనివున్న రుతుకాలిక పరిస్థితులను గురించి తెలియచేస్తూ అనంతపురం జిల్లా కలెక్టరు ప్రత్యేక నివేదిక నొకదానిని పంపారు. ఆ జిల్లాలో కురిసిన వర్షపాతం, పల్లిన విత్తనాలు, పంటలు పరిస్థితి, సద్యపు నీటి వనరులు, మంచినీటి సదుపాయాలు మొదలగు అంశాలను గురించి కలెక్టరు ఆ నివేదికలో తెలియచేసారు. ఆ వివరాలు ఇలా ఉన్నాయి:

1. వర్షపాతం:

నైరుతి రుతుపవనాలు జూన్ నుండి ప్రారంభమయి, సెప్టెంబరు మాసంతో ముగుస్తాయి. ఈ ఏడు రుతుపవనాలు సకాలంలోనే అంటే జూన్ నుండి ప్రారంభమయ్యాయి. 1991 జూన్ లో భారీవర్షాలు కురిశాయి. కానీ ఆ తరువాత జూలై, ఆగస్టు (1991) మాసాలలో కురిసిన వర్షాలు సంతృప్తికరంగా లేవు. ప్రస్తుత సీజనులో కురిసిన వర్షపాతం వివరాలు ఈ క్రింద విధంగా ఉన్నాయి:

మాసం	మామూలుగా పడే వర్షపాతం	వాస్తవంగా నమోదు అయిన వర్షపాతం	వ్యత్యాస శాతం
జూన్, 1991	46.9	115.1	+ 145.5
జూలై, 1991	55.8	14.8	- 73.4
ఆగస్టు, 1991	71.7	21.9	- 69.5
మొత్తం:	174.4	151.8	- 12.06

జిల్లాలో వర్షంకురిసిన దినాల సగటు సంఖ్య 1991, జూలైలో 4.3 గాను 1991, ఆగస్టులో 4.6 గాను ఉంది.

2. వర్షాలు కురవనికాలం (డ్రౌస్పెల్)*:

1991, జూన్ మాసంలో అనంతపురం జిల్లాలోని 70 వర్షపాత నమోదు కేంద్రాలకు గాను 46 కేంద్రాలలో డ్రౌస్పెల్ (ఎండలు) ఉన్నట్లు కనుగొనడం జరిగింది. జూలై మాసంలో 70 కేంద్రాలలో 80 డ్రౌస్పెల్ (ఎండలు) ఉన్నట్లు కనుగొనడం జరిగింది. జూలై మాసంలో 10 కేంద్రాలలో రెండు సార్లు డ్రౌస్పెల్ ఏర్పడినట్లు కనుగొనడం జరిగింది. ఆగస్టు మాసంలో ఇంతవరకు 54 కేంద్రాలలో డ్రౌస్పెల్ (ఎండలు) ఉన్నట్లు తెలియచేయడమయింది.

*కర్షక గణాంక వివరాల శాఖవారి ప్రకారం రెండు వర్షపు రోజులు మధ్య అంతరం 10 రోజుల కంటే ఎక్కువగా ఉన్నట్లయితే దానిని డ్రౌస్పెల్ అంటారు.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తేసుకు
వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
పరిస్థితిని గూర్చి.

3. విత్తడం, పంటల పరిస్థితులు:

జిల్లాలో రు. 8.40 లక్షల పాక్యార్లలో మామూలు ఖరీఫ్ పంటలకు విత్తనాలు చల్ల
వలసి ఉండగా ఇంతవరకు 7.19 లక్షల పాక్యార్లలో విత్తడం జరిగింది.

ఈ జిల్లాలో వేరుశనగను ప్రధాన పంటగా చెప్పవచ్చు. 1991, జూన్ మాసంలో
వర్షాలు బాగా కురిసాయి. ఆ తరువాత దినాలలో కూడా వర్షాలు కురుస్తాయన్న నమ్మకంతో
రైతులు జూలై మాసం మొదటివారంలోనే వేరుశనగ, మరి ఇతర మెట్టపంటలకు విత్తనాలు
చల్లే పనులను చేపట్టారు. కురిసిన వర్షాలు ఆధారంగా విత్తనాలు చల్లే కార్యక్రమాలను
ఆగస్టు మొదటివారం మేరకు కొనసాగించారు. 1991 జూలై, ఆగస్టు మాసాలలో వర్షాలు
కురవకుండా ఎండలు (డ్రైస్పెల్) కానీసబుల్ల తెలియవేయడం జరిగింది. వాతీనంత వర్షాలు
కురువకపోవడం వల్లనయితేనేమి, ఎక్కువకాలం కానీన ఎండల మూలంగా భూమిలో తేమ
లేకపోవడంవల్లనయితేనేమి కొన్ని ప్రాంతాలలో అంటే అనంతపురం చుట్టుప్రక్కల
ధర్మవరం, కనగానిపల్లి, రామగిరి వంటి ప్రాంతాలలో మెట్టపంటలు, ముఖ్యంగా
వేరుశనగ పంట ఎండిపోయే ప్రమాదంలో ఉంది. భూమిలో తగినంత తేమలేని పరిస్థితుల్లో
విత్తిన వేరుశనగ పంట అప్పుడే ఎండిపోయే సూచనలు కనిపిస్తున్నాయి. పంటలు బిడికి
మంచి దిగుబడి రావాలంటే ఒక వారం 10 రోజులలోగా జిల్లా అంతటా తగినంత వర్షాలు
పడటం ఎంతో అవసరం.

4. సేద్యపు నీటి వనరులు:

జిల్లాలో పంచాయతీరాజ్ శాఖకి చెందిన 1071 చిన్నతరహా సేద్యపునీటి వనరులు,
పబ్లిక్ వర్క్స్ శాఖకి చెందిన 484 చిన్నతరహా సేద్యపు నీటి వనరులు ఉన్నాయి. కానీ
వివనరుల్లోకి నీరు తగినంతగా అందలేదు. గుత్తి మండలంలోని గుత్తి చెరువు తప్ప మిగతా
అన్ని సేద్యపు నీటి వనరులు దాదాపు ఎండిపోయాయి. ఆరగాణి ప్రాంతంలో వర్షాలు కురిసిన
మూలంగా గుత్తి చెరువుకు 3 మాసాల సరఫరాకు సరిపడ నీరు అందింది.

తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు (ఎగువ కాలువ) నుండి 25.7.1991 తేదీ నుండి బి.బి.
ప్రాజెక్టునుండి 1.8.1991 నుండి నీరును పిడుదల వేయడం జరిగింది. తుంగభద్ర
ప్రాజెక్టు (ఎగువ కాలువ) 1వ దశ క్రింద 1 లక్ష 12 వేల 553 ఎకరాలు, రెండవ దశ
క్రింద 31 వేల 568 ఎకరాలు ఆయకట్టు ఉంది. మొదటి దశ క్రింద 15 మండలాలలోని
108 గ్రామాలు, రెండవ దశ క్రింద 4 మండలాలలోని 44 గ్రామాలను బి.బి.పి.
క్రిందకు తేసుకురావడమయింది. బి.బి. ప్రాజెక్టు క్రింద మొత్తం ఆయకట్టు 11,772
ఎకరాలు. ఇది రెండు మండలాలలోని 14 గ్రామాలకు విస్తరించి ఉంది.

పై వనరులునుండి ఆయకట్టులో వరి సాగు వేయడానికి వరి నారుమళ్లనుకూడా
పెంపడం జరిగింది.

ఈ తేదీ నాటికి ఎగువ పెన్నారు ప్రాజెక్టు, చెన్నరాయస్వామి గుడి ప్రాజెక్టులలో నీరులేదు.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు 10 సెప్టెంబరు, 1991 375
వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
పరిస్థితిని గూర్చి.

5. సాగునీటి బావులలో నీటి మట్టం:

1991 జూలై, ఆగస్టులలో వర్షాలు పడకపోవడంవలన సాగునీటి బావులలో నీటి
మట్టం తగ్గుతున్నది.

6. త్రాగునీరు:

ప్రస్తుతానికి త్రాగునీటి పరిస్థితి సంతృప్తికరంగా ఉంది.

7. పశు గ్రాసం:

ప్రస్తుతం పశుగ్రాసానికి ఎట్టికొరత లేదు. రానున్న వారాలలో వర్షాలు పడక
పోయినట్లయితే పశుగ్రాసానికి కొరత ఏర్పడవచ్చు.

8. వ్యవసాయ కూలీలు:

ప్రస్తుతం ఏ సమస్యలేదు. రానున్న వారాలలో వర్షాలు పడకపోయినట్లయితే,
వ్యవసాయ కూలీలకు జిల్లాలో పని లభ్యం కాకపోవచ్చు.

9. ఇతర విషయాలు:

వ్యవసాయ శాఖ కమీషనరు డైరెక్టరు నుండి అందిన నివేదిక ప్రకారం వేరుతెనగ
పంట పరిస్థితి సంతృప్తికరంగా లేదు. ఇతర పంటల పరిస్థితి కూడా సంతృప్తికరంగా
లేదు. అయితే, సమీప భవిష్యత్తులో వర్షాలు పడినట్లయితే అన్ని పంటలు, ముఖ్యంగా
వేరుతెనగ తెప్పరిల్లే అవకాశం బాగా ఉన్నట్లు వ్యవసాయ శాఖ కమీషనరు, డైరెక్టరు
తెలియజేశారు.

ఆగస్టు 13 - 26 కాలానికి జాతీయ వ్యవసాయ అనావుష్టి మడింపు, మానిటర్
సిస్టం జారీచేసిన తాజా బులీటెను ప్రకారం, జిల్లాలో పెద్ద పెంపకం చాలా తక్కువగా
ఉంది. గత సంవత్సరాలతో పోలిస్తే అభివృద్ధి తగినంతగాలేదు. పరిస్థితి అందోళన
కలిగిస్తున్నది. విత్తిన ఖరీఫ్ పంటలు ఎండిపోవచ్చు. ఇప్పటికే నాటిన పంటలకు నీటికి
ఇబ్బంది ఏర్పడవచ్చు.

కలెక్టరు నివేదిక ప్రకారం, వర్షాలు పడకపోవడం వలన 1988-89 నుండి అనంత
పురం జిల్లా అనావుష్టికి గురవుతున్నది. 1988-89లో త్రాగునీటి రవాణాకు, గ్రామీణ నీటి
సరఫరా కార్యక్రమానికి రూ. 14.90 లక్షలు జారీచేయడమయింది. 1989-90లో
సహాయ పనుల కొరకు రూ. 50.00 లక్షల మొత్తం విడుదల చేయడమయింది.
1990-91లో అనావుష్టి సహాయ పనులకు ఖర్చు చేయడానికి రెండు వాయిదాలలో
రూ. 390 లక్షల మొత్తాన్ని విడుదల చేయడమయింది.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
పరిస్థితిని గూర్చి.

జిల్లా పరిపాలనా యంత్రాంగం జిల్లాలో నెలకొనివున్న పరిస్థితిని జాగ్రత్తగా
పరిశీలిస్తున్నది. సమీప భవిష్యత్తులో తగినంతగా వర్షాలు పడకపోయినట్లయితే
పరిస్థితిని ఎదుర్కొనడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

అధ్యక్షా, గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు, పాలక సభ సభ్యులు అంతాకూడా
అనంతపురం జిల్లాలో కరువు పరిస్థితులగురించి ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. మీకు తెలుసు.
Well before the issue was raised last week, I have asked the
District Collector to send a report about the seasonal
conditions in Anantapur District.

న్నెరుతే ఋతుపవనాలు జూన్‌లో ప్రారంభమై సెప్టెంబరులో మామూలుగా
ముగుస్తాయి. కానీ దురదృష్టం ఏమిటంటే జూన్‌లో ఎక్కువ వర్షం పడింది, జూలైలో
తక్కువ పడింది, ఆగస్టులో పూర్తిగా వర్షం పడలేదు. జూన్‌లో మామూలుగా 46.9
సెం.మీ. వర్షపాతం పడవలసివుంటే 115 ఎం.ఎం. పడింది, జూలైలో 55 ఎం.ఎం.
మామూలు వర్షపాతం అయితే 14.8 సెం.మీ. పడింది, ఆగస్టులో చాలా తక్కువ
వర్షపాతం అంటే 21 ఎం.ఎం. మాత్రమే పడింది, కానీ మామూలుగా 71.7 సెం.మీ.
పడాలి.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు:- వర్షపాతం గురించి మాకు తెలుసు, ఏమీ సహాయం
చేస్తున్నారో చెప్పండి.

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- మిగతా సభ్యులకు కూడా తెలియాలి కాబట్టి
స్టేట్‌మెంట్ ఇస్తున్నాను. అక్కరలేదంటారా?

ఒక గౌరవ సభ్యుడు:- వర్షపాతం గురించి మాకు తెలుసు.

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- కరువు నివారణకు శాశ్వతంగానూ, తాత్కాలికంగానూ
ఏమీ చర్యలు తీసుకొంటారని అడిగారు. అనంతపురంలో కరువు పరిస్థితి విషయం మా
దృష్టికి వచ్చినప్పుడు మొన్న సాయంత్రం రిలేఫ్ కమిషనరును అక్కడికి పంపించడం
జరిగింది, ప్రస్తుతం వారు అక్కడే ఉన్నారు. వారు అక్కడి పరిస్థితులను బట్టి
పరిశీలించగా ఏమీ రిలేఫ్ మెజిస్ట్రేట్ తీసుకోవాలో రిపోర్టు ఇస్తారు. అనంతపురం మా ప్రక్క
జిల్లానే కాబట్టి నాకుకూడా బాగా తెలుసు. వారు రిపోర్టు ఇవ్వగానే శాసన సభ్యులతో
సమావేశం జరిపి తీసుకోవలసిన చర్యలు తప్పనిసరిగా తీసుకొంటాం. దేశంలో అతితక్కువ
వర్షపాతం వడే ప్రాంతం జైన్‌పూర్ జిల్లా, అనంతపురం కూడా అలాగే ఉంటుంది,
కాబట్టి దానికి డ్యాట్‌ప్రాగ్ అథారిటీ ఏర్పాటుచేయాలని గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. దీనిని
గురించి పరిశీలిస్తాం, కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సంప్రదించి వేయవలసిన పని ఇదీ. ఇక శాశ్వత
సహాయ చర్యలగురించి అడిగారు, తుంగభద్ర పేరల్ కెనాల్, పెడబిల్లి, మద్దిలేరు
మొదలైన ప్రాజెక్టులగురించి అడిగారు. తప్పకుండా శాసన సభ్యులందరితో సంప్రదించి

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు 10 సెప్టెంబరు, 1991 377
వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
పరిస్థితిని గూర్చి.

శాశ్వతంగా అనంతపురం జిల్లానుంచి కరువును పారదోలడానికి ఏవిధమైన గర్భాలు తీసు
కోవాలో తీసుకుంటాం. కాందరు గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడుతూ బెంగళూరులో మాంసం
ధర తగ్గించడంతో అనంతపురంలో కరువు పరిస్థితి వందని అర్థం అన్నారు. అది కాదేమో
అని నా అభిప్రాయం, అంత అడ్వర్స్ కండిషన్స్ లేవు. మేము అనంతపురంలో కేజీల్ కేంప్స్
పెడుతున్నాం. కేవలమైన పరిస్థితులు ఏర్పడకుండా ఏర్పాటుచేస్తున్నాం. అంతేకాకుండా
సెప్టెంబర్ 7న జోవర్, బజ్జా, సన్స్కృతర్ సేడ్స్ కూడా పంపించాం రైతులను ఆదుకొనడానికి.
రైతులను ఆదుకోవడానికి యివన్నీ తీసుకుంటాము. మా రిలేఫ్ కమిషన్ వచ్చిన వెంటనే
శాసనసభ్యులతో సమావేశాన్ని ఏర్పాటుచేసి తప్పకుండా జెంపరలో మరియు సర్కనెంట్ రిలేఫ్
మెజర్స్ తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ప్లాన్ వల్ కమిటీని డిమాండు చేశాము.

శ్రీ డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, తుంగభద్రా ప్లాన్ వల్ కెనాల్ - పారెల్ల్
కెనాల్ గురించి మన ముఖ్యమంత్రిగారు కర్ణాటక ముఖ్యమంత్రిగారితో మాట్లాడతారని
చెప్పారు. ప్లాన్ వల్ కమిటీ గురించి అలోచిస్తాము.

శ్రీ బి. నారాయణరెడ్డి:- పేపర్ లో వచ్చింది.... మేము అబద్ధం చెప్పుతున్నట్లుగా
ఏమి చెప్పుతారు కమిషనరీగారు? కారులో పోతారు, వారు ఏమి చేస్తారు అధ్యక్షా అక్కడ?

శ్రీ ఎన్. రఘువేరారెడ్డి:- 304 నోట్సు యిచ్చి 10 రోజులు అయింది. జిల్లాలో
తీవ్రమైన కరువును మేధావీ ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చాము. ఇక్కడ ఏదో మాకు
పరిష్కారం లభిస్తుందనే ఆశతో మేము మాట్లాడుతున్నాం. కేవలం ఇక్కడ ఏదో డెలాగులు
చెప్పడానికి, పేపర్స్ వార్తలు కోసం వచ్చి పోయే మనుషుల పరిస్థితి తేరు. ఇక్కడ మాకు
నిజంగా ఆదందోళనకరంగా ఉన్నది. కాబట్టి, ఇక్కడ ఏదో తేల్చుకోవాలని మంత్రిగారు.
ఏదో తప్పించుకోవాలని, మేటింగు పెడతామంటే, మేము ఒప్పుకోవడానికి సిద్ధంగా లేము.
నేను అడిగిన 9 డిమాండ్లను ఖచ్చితంగా సమాధానాలు యివ్వాలి? గౌరవ ప్రతిపక్షనాయకులు
జిల్లాను సందర్శించలేదు; కరువు చూడలేదు; ఇక్కడ ఏదో భారమైన డెలాగ్స్ విడిచి
నిబ్బరంగా పోయి, ఒక గంట ఆకలికి తట్టుకోలేకపోతే, సంవత్సరాల తరబడి అక్కడ
అనంతపురం. పక్షాలు ఎలా తట్టుకుంటారు? మంత్రిగారు ఇక్కడ ఉన్నారు. నేను
నిర్భయంగా అడిగిన 9 డిమాండ్లకు ఖచ్చితంగా మంత్రిగారు అవాయాడ్ చేయకుండా
సమాధానాలు యివ్వాలి.

శ్రీ డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- గౌరవ శాసనసభ్యులు చెప్పినదాన్ని విభేదించడంలేదు.
మా రిలేఫ్ కమిషనరీను పంపించడం జరిగింది; డామేజ్ ఎంతవరకు జరిగింది చూసి
తప్పకుండా సహాయం చేస్తాము అధ్యక్షా.

శ్రీ ఎన్. రఘువేరారెడ్డి:- రిలేఫ్ కమిషనరీగారు అవమానపరిచారు మా జిల్లాలో...
మాకు జీతాలకు డబ్బులు లేవు, మేకు ఏమి ఇస్తామని అన్నారు.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయము: అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు
పరిస్థితిని గూర్చి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- యు హావ్ ఆల్రెడీ బాబ్ టు డి నోట్స్.....

శ్రీ ఎ. వీరప్ప:- అధ్యక్షా, రిలేఫ్ కమిషనర్‌ను పంపామన్నారు. రిపోర్టు రావాలి అన్నారు. ఆ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత కమిటీ అన్నారు. అది డిస్కస్ అయిన తరువాత అప్పుడు ఏదైనా రిలేఫ్ చేస్తామన్నారు. యివన్నీ చూస్తే, అసెంబ్లీ దాటిపోతుంది. వారు ఇక్కడ హామీ యివ్వాలి. అన్ని తల్పి చెప్పాలి.

శ్రీ బి. నారాయణరెడ్డి:- అసెంబ్లీ సెషన్‌లోనే తీర్మాణం కావాలి. అంతలోనే మంత్రి ఎనౌన్స్ చేయాలి. ఇది ఎక్కడనో కరువు ఎంతకాలం ఉంటుంది అంటే, ఇప్పుడు మళ్ళీ వర్షంపడితే నేరు వచ్చింది కదా, వర్షం వచ్చిందని అనేరకంగా మాట్లాడతారు.....

శ్రీ డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- సమావేశం ముగిసేలోగా రిలేఫ్ మెజిస్ట్రేట్ ఎనౌన్సు చేస్తాము అధ్యక్షా.....

శ్రీ బి. నారాయణరెడ్డి:- అధ్యక్షా, కమిషనర్‌గారు నిన్ను ప్రవర్తించిన తీరు.....

(అంతరాయం)

మేము చెప్పేది వినండి.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- చెంటున్నాను.

శ్రీ బి. నారాయణరెడ్డి:- వారి జీతాలకు డబ్బులు లేవు, మీకు ఏమీ యిస్తామన్నారు..... అలా చెప్పిన కమిషనరు ఎంతమాత్రం జిల్లా కోసం ఎనౌన్సుచేయడానికి రికమండ్ చేస్తారు? అధ్యక్షా..... కమిషనర్‌గారు వచ్చి రిపోర్టు యిచ్చేవరకు ఇంత ఇస్తామని చెప్పడానికి ఏమీ అధ్యక్షా. మా జీతాలకు డబ్బులు లేవంటే..... ఏమిటి మీరు చెప్పేది? ఆయన అంత మాత్రం చెప్పలేకపోతే ఎట్లా?.....

శ్రీ డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- అన్ని విషయాలు తెలుసుకుని, నిజానిజాలు విచారించి, వోల్టెంతత్వరతో నాలుగైదు రోజుల్లో రిలేఫ్ ఎనౌన్సు చేస్తాము అధ్యక్షా.....

శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి:- తుంగభద్రనుంచి 10 టి.ఎం.సి.ల నీటిని డ్రైవర్లు చేసి విషయంలో ఒక కేంద్రమంత్రి ఏ పరిస్థితుల్లోనూ ఒక్క నీటి మక్క అనంతపురంకు ఇవ్వనని పేపర్‌లో చెప్పిన మాట వాస్తవమా? ఈ విషయంలో కర్నాటక ప్రభుత్వంతో వెంటనే చర్చిస్తుందా?.. కమిషనర్ మీద నమ్మకం లేదు. కాబట్టి, మేము అడిగేది ఏమిటంటే, అన్నివార్షికాలతో కూడిన ఒక కమిటీని వేసి, ఆ కమిటీనే అనంతపురంకు పంపించి రిపోర్టు తెప్పించుకుని ఆ రిపోర్టు ప్రకారంగా ప్రభుత్వం వ్యవహరిస్తుందా? తక్షణమే కనీసం 50 కోట్లు రిలేఫ్ ప్రకటించాలని కోరుతున్నాను.

Sri D.L. Ravindra Reddy:- Sir, regarding that statement, I am not aware of it. We will examine it definitely.

ప్రకటనలు: కార్యక్రమ పట్టికలో మిగిలిన
అంశముల గురించి.

10 సెప్టెంబరు, 1991.

39

Mr. Speaker:- Now I request the Minister for Co-operation to move the motion.

(Sri B. Narayana Reddy was on his legs - trying to attract the attention of the Chair.)

Mr. Speaker:- Please sit down - I cannot run the House like this. Please resume your seat. Are you in the Treasury Benches, please?

శ్రీ వి. రామచంద్రారెడ్డి:- రవేంద్రారెడ్డిగారు దీని విషయం చెప్పారు. దేవునిగానీ
రిపోర్టు అవసరమంది. I am sorry to intervene. My learned colleague, the Minister, has already replied.

(ఇంటరప్షన్)

Mr. Speaker:- That is over, please.

శ్రీ బి. నారాయణారెడ్డి:- అధ్యక్షా....

శ్రీ వి. రామచంద్రారెడ్డి:- ఛామిన్ రిలేఫ్ కొరకు తప్పకుండా రెవెన్యూ కమిషన్
రిపోర్టు కావాలి... మీరు చెప్పింది అబద్ధం అనడం లేదు, సహాయం చేయడానికే
వీలులేదు. లీగల్ అడ్వైజ్ మెంట్ ఉంటుంది. దయచేసి, గౌరవసభ్యులు విచారించి కోరుకున్నాను.

ప్రభుత్వబిల్లు

1991, ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార సంఘాల (సవరణ) సవరింపుబిల్లు

సహకారశాఖా మంత్రి తరఫున (శ్రీ వి. రామచంద్రారెడ్డి):- అధ్యక్షా, "1991, ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార సంఘాల (సవరణ) సవరింపుబిల్లు"ను ప్రవేశపెట్టుటకు అనుమతి
కొరకు ప్రార్థిస్తున్నాను.

Mr. Speaker:- Motion moved.

The Question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Co-operative Societies (Amendment) Amending Bill 1991."

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

ప్రకటనలు

కార్యక్రమ పట్టికలో మిగిలిన అంశముల గురించి

Mr. Speaker:- The 304 notices and notices under Rule 74 are postponed. All the papers to be laid on the Table are deemed to have been laid.

J. No. 196-13

సభాసమక్షములో వుంచిన పత్రములు

1. Copy of the Report (18th Annual Report) of M/s. NEDCAP Ltd., for 1986-87 with Audit report and comments of Comptroller and Auditor General of India.

2. Copy of notification issued in G.O.Ms.No.199, PR & RD., (Mandal-I) Département dt. 30.3.1991. G.O.Ms.No. 297 & 298 P.R. & R.D., (Mandal-I) dt. 1.6.91.

3. Copy of the 15th Annual Report of Andhra Pradesh Stat Civil Supplies Corporation Limited for the year 1989-90.

సభాకార్యక్రమము

Sri D.L. Ravindra Reddy:- Sir, I would like to make a clarification regarding the issue of drought in Anantapur.

Mr. Speaker:- I have already closed. I cannot control if the things are like this. I never called the Minister to answer like that.

(Some of the Members were on their legs including Sri B. Narayana Reddy)

If you stand like that I cannot control. The matter is already over. I said I have already closed. The Bill was moved and the same was also introduced.

Sri K. Prabhakara Rao:- Sir, it is a very sensitive issue. You cannot come in the way. He wanted to tell something and let him tell. He is Head of the Department.

Mr. Speaker:- Mr. Prabhakara Rao, you are a Panel of Chairmen - you know, as to how to control. After the Bill is moved, nothing can be allowed. I said it. You were there in the B.A.C. also.

(Interruptions)

(Some opposition Members were on their legs)

You may walkout or do something - I do not know about it - but I am not going to allow, when once the Bills are moved.

2-20 మ. శ్రీ డి.ఎల్. రవీంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, కరువు గురించి....

మిస్టర్ స్పీకర్:- నో. I am not allowing please. I have closed that.

శ్రీ డి. నారాయణరెడ్డి:- అధ్యక్షా,....

(ఇంటిరప్షన్స్)

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- అధ్యక్షా, ఈ కరువు సమస్య తేవ్వమైనది....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మంత్రిగారు బిల్స్ మూవ్ చేసిన తరువాత, ఏమయినా డిమండ్స్ ఉంటే ఛాన్స్ ఇస్తాను. ఇప్పుడు కాదు. Please resume your seat.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- ఒక పాయింట్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇప్పుడు కాదు. బిల్స్ తరువాత.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- మా పార్టీ స్పాండి చెప్పనివ్వండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- Now, I adjourn the House, till 5.00 p.m., to-day.

(The House then adjourned at 2.21 p.m.
to meet again at 5.00 p.m.)

(సభ తిరిగి సా. 5.00 గంటలకు సమావేశమైనది)

(ఉపసభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

1991-92 సం.నకు గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థన

(1) అభ్యర్థన నెం. XXXVII - సాగునీరు

(2) అభ్యర్థన నెం. XXXIX - విద్యుత్తుకి అభివృద్ధి

(3) అభ్యర్థన నెం. XLV - శాస్త్ర, సాంకేతిక విజ్ఞానము, పరిశరాలు.

(4) అభ్యర్థన నెం. XXXVIII - చిన్నతరహా సాగునీరు - (ప్రతిపాదించబడినవి)

On behalf of Chief Minister (Sri K. Rosaiah):- Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 842,96,79,000 under Demand No. XXXVII -- Irrigation."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 320,05,76,000 under Demand No. XXXIX -- Power Development."

On behalf of Chief Minister (Sri P. Ramachandra Reddy):- Sir, I beg to move:-

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2,59,83,000 under Demand No. XLV -- Science, Technology and Environment."

Sri C. Ramachandra Reddy:- Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 86,95,43,000 under Demand No. XXXVIII - Minor Irrigation."

Mr. Deputy Speaker:- Demands moved. Now cut motion may be moved.

Demand XXXVII - Irrigation

Sri P. Nageswara Rao:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-

నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు కాలవ మరమ్మత్తులకు తగినన్ని నిధులు కేటాయించి సమయస్ఫూర్తిగా మరమ్మత్తులు చేయనందున గత సంవత్సరం లక్షలాది యకరాలలోని పంటలు నష్టపోయినవి, తగినన్ని నిధులు కేటాయించి పంటలు గ్యారంటీ చేయలేని ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-

పోచంపాడు ప్రాజెక్టు రెండవ దశ నిర్మాణానికి తగినన్ని నిధులు కేటాయించి తెలంగాణాలోని దుస్థిత్వ ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేయడంలో ప్రభుత్వం వైఫల్యం చెందినందుకు నిరసనగా.

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-

ఖమ్మం జిల్లా చర్య మండలం తలపేరు ప్రాజెక్టు కింద లింగాల వరకు పొడిగించే ఆ-ఎన్ సబ్-డిస్ట్రిబ్యూటర్ కాలవ కంటే అర్థికంగాను, సాంకేతికంగాను ప్రయోజన తీర్చున ఆర్. డి-4 డిస్ట్రిబ్యూటర్ కాలవను తవ్వించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-

కేంద్రంనుండి క్రియరన్ను వచ్చినా కృష్ణాజిల్లా చెవులూరు మేజరు కెనాల్ నిర్మాణాన్ని చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-

ఖమ్మం జిల్లాలో ఇ.బి. ఎక్స్క్యూజిట్ ఇంజనీర్లను ముగ్గురను ఘోషారు 2 సం.ల 7 నెలలలోపు (మూడు సం.ల కాలమైనా ఒకరికి హార్టిగాకుండా) బదిలీలు చేసినందుకు నిరసనగా.

ఆదాయ వ్యయ పట్టిక (చిట్టబట్టి).

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

For not starting the work on the Vamsadhara stage-II project in the Srikakulam District.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

For neglecting the work at the Andhra Project in the Vijayanagaram District.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

For not making the Raiwada waters in the Visakhapatnam District available to the agriculturist.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

For not attempting to modernise the Godavari river delta irrigation system.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

For not attempting to modernise the River Krishna Delta irrigation system.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

For not attending to work at the Janjavathi project which is pending for years.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

For not initiating work in the Tungabhadra high level channel stage-II which was approved by the Planning Commission in the year 1967.

Sri M. Raghuma Reddy:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

భీమ సుంకేశుల నీటి ప్రాజెక్టుల నిర్మాణంతో సరైన కృషి వహిస్తున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for Irrigation by Rs. 1/-

నాగపల్లె నదిపై 26 లక్షల రూపాయలతో నిర్మించిన అనకట్ల నిర్మాణంతో జరిగిన
ఆవిరీతి లక్షమాలకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for
Irrigation by Rs. 1/-

శ్రీరాంసాగర్ రెండవదశ సకాలంలో నిర్మాణం కావించి పంటలకు నీరు అందించడంలో
హాళాత్వం విఫలమయినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for
Irrigation by Rs. 1/-

బచావత్ అవార్డుకు విరుద్ధముగా కర్నాటక రాష్ట్రములో కృష్ణానదీ జలాలను
వినీయోగిస్తూ నేటిపారుదల ప్రాజెక్టులను నిర్మిస్తున్నను అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రప్రభుత్వం
నివారించుటకు చర్యలు గైకొననందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for
Irrigation by Rs. 1/-

బచావత్ అవార్డును అమలు కావించి కృష్ణానదీజలాలలో రాష్ట్రానికి రావలసిన
స్వాయమ్సేన వాటా సాధించడంలో ప్రభుత్వం విఫలం చెందినందుకు నిరసనగా.

Sri N. Chandrababu Naidu:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for
Irrigation by Rs. 1/-

కేంద్రంవద్ద పెండింగులో ఉన్న రాష్ట్ర ప్రాజెక్టులను కేంద్ర అనుమతి సాధించడంలో
రాష్ట్రప్రభుత్వం విఫలమగుచున్నందుకు నిరసనగా.

Sri K. Kala Venkata Rao:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for
Irrigation by Rs. 1/-

We regret that Government didn't make sincere attempt in
avoiding hurdles and not allocated sufficient funds in 1991-92
budget for completion of Telugu Ganga.

Sri K. Gangadhar:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for
Irrigation by Rs. 1/-

సిజామాబాద్ జిల్లాలోని గుడ్డల వాగు ప్రాజెక్టుకు 1991-92 బడ్జెట్లో సరియైన
నిధులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

1991-92 సం. నకు వార్షిక

10 నెట్టెంబరు, 1991.

385

ఆదాయ వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్టు).

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for
Irrigation by Rs. 1/-

నిజామాబాద్ జిల్లాలోని పోతంగల్ వాగు ప్రాజెక్టు కాలువల నిర్మాణమునకు 1991-1992 బడ్జెట్లో సరియైన నిధులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

Sri K. Ramakanth:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-

We express regrets for the Government failed to get it approved from the Central Water Commissions for the modernisation of Krishna & Godavari rivers.

Sri R. Vivekananda:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-

ఆనంతపురం జిల్లా నీటి ప్రాజెక్టులు పెరపల్లి, మద్దిలరులను మడకసిర, కదిరిలకు తరలించినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for
Irrigation by Rs. 1/-

1967లో ప్లానింగు కమీషనులో ఆమోదించబడిన తుంగభద్రా ప్లానెవల్ కాలువ రెండవ దశ నిర్మాణమునకై ప్రభుత్వం తగు చర్యలు గైకొననందులకు నిరసనగా.

Sri T. Seeta Ram:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-

We express regrets for Government failure to complete Janjavathi Project as in time.

Dr. S. Venugopala Chary:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for
Irrigation by Rs. 1/-

శ్రీరాంసాగర్ సరస్వతీ కాలువపై మరియు ఫోర్షార్ కాలువపై ఎక్స్‌పోజర్ పథకాలు వేపట్టినందుకు నిరసనగా.

Sri N. Raghava Reddy:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for
Irrigation by Rs. 1/-

శ్రీశైలం ఎడమకాల్వ పని నిర్వహిస్తున్న 13 డివిజన్లలో 7 డివిజన్లు ఎత్తివేసి పని జరుగకుండా చేసిన దానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for
Irrigation by Rs. 1/-

శ్రీరాంసాగర్ రెండవదశ ప్రారంభించినందుకు నిరసనగా.

Sri T. Seeta Ram:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-

కందలేరు రిజర్వాయరు నిర్మాణంలో కోట్లాది రూపాయల దుర్వినియోగం జరిగి నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for
Irrigation by Rs. 1/-

పంచధార రెండవదశ కేంద్రప్రభుత్వం వద్ద అనుమతి సాధించడంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విఫలమయినందుకు నిరసనగా.

Sri M.V. Krishna Reddy:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for
Irrigation by Rs. 1/-

ఫలిచింతల ప్రాజెక్టుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం అనుమతి సాధించడంలో రాష్ట్రప్రభుత్వం విఫలం చెందినందుకు నిరసనగా.

Smt E. Seetharamamma:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-

కిన్నెరసాని ప్రాజెక్టు ద్వారా పంటపొలాలకు నీరు కల్పించడంలో గత ప్రభుత్వ ప్రతిపాదనను అమలు పరచినందుకు నిరసనగా.

Sri Dadi Veerabhadra Rao:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-

No provision for Polovaram Project.

Sri D. China Mallalah:- Sir, I beg to move.

1991-92 సం.నకు వార్షిక
ఆదాయ వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్టు).

10 సెప్టెంబరు, 1991.

387

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for
Irrigation by Rs. 1/-

లోయర్మానేరు డ్యాం ముంపు గ్రామాలలో అర్హతకలవారికి ఉద్యోగాలు యివ్వక
స్థలాలు మునిగిపోయిన గ్రామాలలో ఉద్యోగాలు యిచ్చిన పక్షపాత వైఖరికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 842,96,79,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-

శింగరయ్య ప్రాజెక్టు నిర్మాణము ప్రారంభించి 3 సం.లు అయినా యంతవరకు
పనిపూర్తిచేసి ప్రజలకంకితము చేయలేనందుకు నిరసనగా.

Demand No. XXXVII - Minor Irrigation

Sri P. Nageswara Rao:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 86,95,43,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-

ఖమ్మంజిల్లా సుజాతనగర్ నియోజకవర్గంలో నాగార్జునసాగర్ ఎడమ కాల్వ పై
చిత్తూరు వద్ద సాగునీటికై "లిఫ్ట్" పథకాన్ని చేపట్టి దుర్భిక్ష ప్రాంతానికి ఇరిగేషన్
సౌకర్యం కలిగించుటలో విలంభనచేయు విధానానికి నిరసనగా.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 86,95,43,000/- for
Minor Irrigation by Rs. 1/-

Although facilities for providing Minor Irrigation are
available in Karimnagar District no steps were taken to take-
up minor irrigation works.

Sri M. Raghuma Reddy:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 86,95,43,000/- for
Minor Irrigation by Rs. 1/-

జంతునగరాలకు కృష్ణానదీ జలాలు పంపిణీ చేయడంలో వైఫల్యం చెందినందుకు
నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 86,95,43,000/- for
Irrigation by Rs. 1/-

జిల్లాలో గత రెండు మూడు సంవత్సరాలనుండి తెగిపోయిన చెరువుల గండు, హడ్డు
నందుకు నిరసనగా.

Sri K. Ramakanth:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 86,95,43,000/- for
Irrigation by Rs. 1/-

J. No. 196-14

బోర్డన్ నియోజక వర్గము నందలి పెంటాకలాన్ చెరువు నిర్మాణానికి బడ్జెట్‌యందు
నీధులు కేటాయించనందులకు నిరసనగా.

Sri V. Chander Rao:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 86,95,43,000/- for
Irrigation by Rs. 1/-

నాగార్జునసాగర్ కుడి కాలువ ఆయకట్టు పరిధిలో కాలువ మరమ్మత్తులకై మంజూరు
చేసిన నీధులను వెచ్చించుటలో అవకతవకలు జరిగినందుకు, బాధ్యులపై చర్యలు తీసుకో
నందుకు నిరసనగా.

Sri D. China Mallaiah:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 86,95,43,000/- for
Minor Irrigation by Rs. 100/-

ఇందూర్లో ఉరి చెరువులోనికి నారాయణపురం వాగుకు అడ్డుకట్ట కట్టి ప్రాజెక్టులో
ద్వారా నీరు తీసుకురావేనందుకు అందుకు సరిపడే డబ్బు మంజూరి యివ్వనందుకు
నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 86,95,43,000/- for
Irrigation by Rs. 1/-

సంగోడపేట చెరువు ఇందూర్లోకి నవాబుపేట వాగుపై అడ్డుకట్ట నిర్మించబడి 10
సం.లు గడిచినా తూ ప్రాజెక్టు చానల్ పూర్తిచేసి నీరు యివ్వలేనందుకు దానికి సరిపడే డబ్బు
మంజూరి చేయలేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 86,95,43,000/- for
Minor Irrigation by Rs. 1/-

చింతలబొడ్డినుండి ప్రాజెక్టు చానల్ 10 సం.లు గడిచినా పూర్తి చేయుటకు తగు డబ్బు
మంజూరు అయినప్పటికీని చెరువులోకి నీరు తీసుకురావేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 86,95,43,000/- for
Minor Irrigation by Rs. 1/-

లోయల్ మానేరు డ్యాంంలోపలి భాగములో ఎత్తైన బిట్టు పెట్టి ఇందూర్ నియోజక
వర్గం మెట్ట ప్రాంతాలకు కుంటలు, చెరువులు నింపి లక్షలాది ప్రజల దారిద్ర్య నిర్మూలన.
కరువు సహారం. మంచినీటి కొరత తీర్చలేనందుకు నిరసనగా.

Sri Dadi Veerabhadra Rao:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 86,95,43,000/- for
Minor Irrigation by Rs. 100/-

ఆదాయ వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్టు).

Demand No. XXXIX - Power Development

Sri B. Venkateshwar Rao:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 320,05,76,000/- for Power Development by Rs. 100/-

గిరిజన ప్యాంశాలలోని గిరిజనుల ఇళ్లకు ఇంటింటికి దీపం పథకం కింద కేవలం ఒక బల్బు ద్వారానే విద్యుత్తును ఉపయోగించే సరఫరా చేయవలసిగా నేరసనగా.

Sri P. Ashoka Gajapathi Reddy:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 320,05,76,000/- for Power

For not bettering the electrical distribution in the twin cities of Hyderabad and Secunderabad.

To reduce the allotment of Rs. 320,05,76,000/- for Power Development by Rs. 100/-

For non implementation of the long sanctioned 132 K.V.A. Electricity station at V.T. Agraharam, Vijayanagaram.

To reduce the allotment of Rs. 320,05,76,000/- for Power Development by Rs. 100/-

For not completing the long pending 220 K.V.A. electricity station in Cheepurupalli of the Vijayanagaram District.

To reduce the allotment of Rs. 320,05,76,000/- for Power Development by Rs. 100/-

For removing the facility of an slab rate of electrical power for the farming community in our State.

To reduce the allotment of Rs. 320,05,76,000/- for Power Development by Rs. 100/-

For not fulfilling the commitment of energisation of irrigation wells in the State.

To reduce the allotment of Rs. 320,05,76,000/- for Power Development by Rs. 100/-

For increasing the tariff of electricity abnormally thus affecting the common consumer.

To reduce the allotment of Rs. 320,05,76,000/- for Power Development by Rs. 100/-

For not preventing energy thefts in the State of Andhra Pradesh.

Sri M. Raghuma Reddy:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 320,05,76,000/- for Power Development by Rs. 100/-

వ్యవసాయ పంపుసెట్లకు విద్యుచ్ఛక్తి కనెక్షన్లు ఇవ్వడం గణనీయంగా ప్రస్తుత ప్రభుత్వం తగ్గించినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 320,05,76,000/- for Power Development by Rs. 1/-

విద్యుచ్ఛక్తి పంపుసెట్లకు విద్యుచ్ఛక్తి చార్జీల వసూలులో స్లాబ్ రేటును సక్రమంగా ఆమలు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 320,05,76,000/- for Power Development by Rs. 100/-

విద్యుత్తును సంపూర్ణంగా ప్రైవేటీకరణ చేస్తానని ముఖ్యమంత్రి నిర్ణయానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 320,05,76,000/- for Power Development by Rs. 100/-

We express regret for Government's failure to encourage non conventional energy.

Sri N. Raghava Reddy:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 320,05,76,000/- for Power Development by Rs. 1/-

రాష్ట్రంలోని వ్యవసాయ బావులకు ఇచ్చిన కనెక్షన్లు తగ్గించిన దానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 320,05,76,000/- for Power Development by Rs. 1/-

నల్లగొండజిల్లాలోని మిర్యాలగూడెంలో 100 మెగావాట్లు, నల్లగొండలో 15 మెగావాట్ల మిషన్లు గత రెండు నెలలుగా బెడిపోయి వలు రోజులు రేపరింగు పేర గంటల తరబడి విద్యుత్ కొరత విధిస్తున్న దానికి నిరసనగా.

Sri N. Chandrababu Naidu:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 320,05,76,000/- for Power Development by Rs. 1/-

మజుగూరు థర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రానికి కోల్ లింకేజీ కేంద్రప్రభుత్వ అనుమతి సాధించి అట్టి లింకేజీని ఏర్పాటు కావించడంలో విఫలమయినందుకు నిరసనగా.

Sri T. Seeta Ram:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 320,05,76,000/- for Power Development by Rs. 100/-

We protest against the Government's act in supplying coal to cement industries actually which is meant for thermal power stations, it resulted fall in power generation.

Sri V. Chander Rao:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 320,05,76,000/- for Power Development by Rs. 1/-

చిత్తూరు జిల్లాలో వాగ్మానాసికనుగుణంగా క్రూడ్ ఆయిల్ ఆధారంతో తయారయ్యే విద్యుదుత్పత్తి కేంద్రం స్థాపనలో రాష్ట్రప్రభుత్వం జాప్యం చేస్తున్నందుకు నిరసనగా.

Sri K. Ramakanth:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 320,05,76,000/- for Power Development by Rs.1/-

We protest against the Government's act which has given power exemptions to some steel rolling machines.

Sri T. Seeta Ram:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 320,05,76,000/- for Power Development by Rs. 100/-

వ్యవసాయ పంపుసెట్లకు కనెక్షన్లు పుష్కల ఆర్థిక సం.లో గణనీయంగా తగ్గినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 320,05,76,000/- for Power Development by Rs. 1/-

జంధ్యపరదేశ్లో విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డుకి చెల్లించాలని షేకం కొన్ని పరిశ్రమలు పెద్ద మొత్తాలలో బాకీపడినప్పటికీ వసూలు చేయడంలో వేధిలమయినందుకు నిరసనగా.

Demand No. XLV - Science, Technology and Environment

Sri B. Venkateswar Rao:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 2,59,83,000/- for Science, Technology and Environment by Rs.1/-

As a protest for showing Integrated Rural Energy Programmes, Science and Technology Enterprenuership Development Centre as seperate units though part of APCOST Just to deny the benefits of Rule of Reservation to weaker Sections at the time of recruitment.

To reduce the allotment of Rs. 2,59,83,000/- for Science, Technology and Environment by Rs.1/-

As a protest for the failure of the Member Secretary of A.P. Council of Science and Technology to get programmes like IREP, SMAP, Science popularisation etc., effectively implemented as compared to the earlier years.

To reduce the allotment of Rs. 2,59,83,000/- for Science, Technology and Environment by Rs.1/-

As a protest against the continuance of the present Member Secretary of A.P. Council of Science and Technology, who has neither academic nor scientific achievements and background and despite his questionable antecedents while working in CCMB and IICT (former RRL) at Hyderabad.

To reduce the allotment of Rs. 2,59,83,000/- for Science, Technology and Environment by Rs.1/-

As a protest for appointing his own brother by the Member Secretary of A.P. Science and Technology ignoring the claims of more competent and otherwise better qualified candidates and through changing the qualifications prescribed to facilitate the same.

To reduce the allotment of Rs. 2,59,83,000/- for Science, Technology and Environment by Rs.1/-

As a protest for showing Science and Technology Information Centre as separate unit though part of APST Just to deny the benefits of Rule of Reservation to the weaker Sections at the time of recent recruitment.

To reduce the allotment of Rs. 2,59,83,000/- for Science, Technology and Environment by Rs.1/-

As a protest for not taking any action on the Member Secretary of A.P. Council of Science and Technology though he has mentioned in the interview call letters that I could be contacted giving the phone numbers for 'assistance' to the candidates with ulterior and malafide intentions in the most recent recruitment.

To reduce the allotment of Rs. 2,59,83,000/- for Science, Technology and Environment by Rs.100/-

As a protest for not doing any work under the 'Sankethika Aandala Abhyudaya Pranalika' during the present tenure of the Member Secretary of A.P. Council of Science and Technology.

To reduce the allotment of Rs. 2,59,83,000/- for Science, Technology and Environment by Rs.1/-

As a protest for not taking any action on the representations given by B. Venkateswar Rao, P. Nageshwar Rao, Ch. Vidyasagar Rao, M.L.As and A. Venkat Reddy and Gangadharam M.Ps in 1991 regarding the appointment of a more competent

Scientist as Member Secretary APCOST and not to appoint the present incumbent with questionable background while with CUMS and IICT (RRL) and with no academic and scientific achievements.

Sri T. Seeta Ram:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 2,59,83,000/- for Science, Technology and Environment by Rs.100/-

We protest against the Government's failure in taking steps to prevent pollution.

Sri K. Vivekananda:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 2,59,83,000/- for Science, Technology and Environment by Rs.1/-

నగరశివార్థి పారిశ్రామిక వాడలలోగల రసాయానిక పరిశ్రమలు వదులుతున్న వ్యర్థ రసాయానిక కాలుష్య పదార్థములవలన వాతావరణ కాలుష్యమవుతున్నను తగు సత్వర చర్యలు తీసుకోనందులకు నిరసనగా.

Sri T. Seeta Ram:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 2,59,83,000/- for Science, Technology and Environment by Rs.1/-

We express regrets for Government's inability to deal with the Central Government in intensifying gas exploration in the State.

Mr. Speaker:- Cut motions moved.

1991-92 సం.నకు గాంధీజీకొరకు అభ్యర్థన:

- (1) అభ్యర్థన నెం. XX - వైద్య, ఆరోగ్యసేవలు
- (2) అభ్యర్థన నెం. XL - గ్రామీణ, విస్తృతరహా పరిశ్రమలు
- (3) అభ్యర్థన నెం. XXIII - కార్మిక మరియు ఉపాధికల్పన
- (4) అభ్యర్థన నెం. XLI - పరిశ్రమలు
- (5) అభ్యర్థన నెం. XLII - గమలు మరియు ఖనిజములు

శ్రీ బి. రాజేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, నేను ఈ బడ్జెటు ఎంత ఎలాబే చేసారో, ఇది ఎక్కువగా తక్కువగా అన్న విషయాల జోలికిపోను. ఎందుకంటే ఎంత బడ్జెటు అంత అంగీ - వనములు ఉన్న మేరకు బడ్జెటు ఎలాబేచేసి ఉండవచ్చు. ఉన్న వ్యవస్థను వా బెస్ట్ పుయ్ కెన్. ఉన్న సెటప్ను వా బెస్ట్ పుయ్ కెన్ ఇంప్రూవ్? ఉన్న సిస్టంను ఎలా మార్చుస్తాం

అన్నదానిని ఆలోచించాలి. ఎప్పుడో 20 సంవత్సరాల క్రింద ఉన్నదానిని ఇప్పుడున్న అవసరాలకు తగినట్లుగా మార్చుకుని దానిని ఇప్పుడున్న పరిస్థితికి అనుగుణంగా మార్చుకోవడానికి ఏమయినా అవకాశాలున్నాయా? ఈ విషయం మీద మాత్రమే గౌరవనీయులు ఆరోగ్య శాఖామంత్రి రోశయ్యగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చామని అభిప్రాయపడుతున్నాను. రోశయ్యగారు కొద్ది రోజులు క్రితమే గుంటూరులో మాట్లాడుతూ హాస్పిటల్స్ పరిస్థితి అతి దీనంగా, అతి దారుణంగా ఉందనీ, పండులూ, గాడిదలూ వస్తున్నాయనీ వాటిని మెరుగు పరచాలనీ చాలా ధైర్యంగా చెప్పారు. వాటిని బాగుచేయవలసిన అవసరం ఉందని అన్నారు. ఆ ధైర్యంతోనే కొన్ని విషయాలు చెబుతున్నాను. బ్యాడీగా వినాలి.

హాస్పిటల్స్ మూడు రకాలు. పి.హెచ్.సిలు, డిస్పెన్సరీ హాస్పిటల్స్, టీచింగ్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ ఒక్క నిమ్న తప్ప. డాక్టర్లు కూడా 3 రకాలు. ఎం.బి.బి.ఎస్., బేసిక్ డాక్టర్లు, స్పెషలిస్టులూ, సూపర్ స్పెషలిస్టులూ ఉన్నారు. పి.హెచ్.సి.లకు స్పెషలిస్టులను ఇస్తున్నారు. కారణం ఏమంటే వారు డాక్టర్లుగా కంపల్సరీగా రెండు సంవత్సరాలు రూరల్ సర్వీసు చేయాలి కాబట్టి రూరల్ సర్వీసు చేయడానికి కొందరు స్పెషలిస్టులను పి.హెచ్.సి.లలో పోస్టింగులు ఇస్తున్నారు. వారు మూడు, ఆరు నెలలకన్నా సర్వీసు చేయకుండానే ఎం.ఎల్.ఏ.లను ఇంకా పలుకుబడిగల వారయితే మంత్రిగారూ ఆశ్చర్యించి, రాజకీయ పార్టీలను ఆశ్చర్యించి బ్యాన్స్ ఫర్స్ చేయించుకుంటున్నారు. పోస్టు గ్రాడ్యుయేషన్ చేసినవారు ఫ్రెష్ గా కాలేజీనుంచి అప్పుడే బయటకు వచ్చిన తరువాత, వారికి టీచింగులో ఉప ఉంటుంది కనుక వాళ్ళను పి.హెచ్.సి.లకు పోస్టు చేయకుండా టీచింగ్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ కు డైరెక్టుగా పోస్టింగు ఇస్తే స్కూలెంట్లకు యాజ్ ఫుల్ గా ఉంటుంది కనుక అప్పుడే మెడికల్ కాలేజీనుంచి బయటకు వస్తారు కాబట్టి డైరెక్టుగా టీచింగ్ ఎక్స్ పీరియన్స్ ఉంటుంది కాబట్టి వారిని టీచింగు ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ కు పోస్ట్ చేయమని కోరుతున్నాను. వాళ్ళకు డైరెక్టుగా టీచింగ్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ కు పోస్టింగ్ ఇస్తే వాళ్ళకు ఎక్స్ పీరియన్స్ పెరుగుతుంది. తరువాత, తరువాత ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ కు కూడా లాభం వుంటుంది. వాళ్ళ టీచింగ్ ఎక్స్ పీరియన్స్ మూడు, నాలుగు సంవత్సరములు అయిన తరువాత వాళ్ళను ఏ తాలూకా హాస్పిటల్స్ కో, డిస్పెన్సరీ హాస్పిటల్స్ కో పోస్ట్ చేస్తే వాళ్ళ సర్వీసు ఇంకా బాగా ఉపయోగపడే అవకాశం వుంటుంది. అయితే ఆ ఫస్ట్ పోస్టింగ్ పెగ్స్ పోస్టింగ్ కాబట్టి పి.హెచ్.సి.కి వస్తే ఆ పి.హెచ్.సి.లో అతను వదువుకునే దానికి సంబంధించినది వుండదు. ఈయన చేయగలిగేది పెద్దగా ఏమీ వుండదు. అలా అని పి.హెచ్.సి.లలో వాళ్ళను వేయవద్దని నేను అనను. ఎక్కడ అవసరం వున్నది అక్కడ వేయకుండా అవసరం లేని దగ్గర పోస్టింగ్ ఇస్తాము అంటున్నారు. ఎప్పుడో వచ్చిన ఒకరూలు వలన, ఒక విధానంవలన, ఆ విధానాన్ని మార్చుకోలేక (అభిప్రాయాల్స్ కు సరైన అవగాహన లేదని నేను అనను కానీ) రైట్ ఫింకింగ్ లేక ఈ సిస్టమ్ ను ఇంకా కంటిన్యూ చేస్తున్నారు. There should be a change in the system. Specialists should be posted first in the teaching institutions. ఆ తరువాత తాలూకా హాస్పిటల్స్ కు వేయండి. ఇవాళ పి.హెచ్.సి.లలో తక్కువ 18వేలకు మాత్రం ఖర్చు చేస్తున్నారని చాలా వుంది చెప్పారు. మెడిసిన్ సరిగా ఉండవు. డాక్టర్స్ వుండరు. స్టాఫ్ వుండరు. డాక్టర్స్ కూడా క్వార్టర్స్ లో వుండరు. డీనిగురించి ఎన్నో సార్లు మండలి

మీటింగ్‌లో కానీ డిల్గా పూజాపరిషత్ మీటింగ్‌లో కానీ రెయిట్ వెనా నడిచిన తర్వాత డి.ఎం.ఓ. వద్దే డిస్ట్రిక్ట్ హెడ్ క్వార్టర్స్‌లో ఉండాలని ఒక ఫైల్ చేతన చేయబడింది. తెలీర్ పంపించే బదులు డి.ఎం.హెచ్.ఓ. కానీ లేకపోతే డిప్యూటీ డి.ఎం.హెచ్.ఓ. కానీ, లేకపోతే అదర్ సుపేరియర్ స్టాఫ్ కానీ They don't mind to inspect the PHC as to whether they are staying in the headquarters. హెడ్ ఇన్స్పెక్టర్స్ కానీ, ఎ.ఎల్.ఎం.ఎస్. కానీ, హెల్త్ సెక్షన్స్ కానీ are they doing their duties? ఇనామ్యులేషన్ పోగ్రామ్స్ సరిగా ఇంప్లెమెంట్ అవుతున్నాయా లేదా, లేకపోతే ఫ్యామిలీ ప్లానింగ్ టార్గెట్ అచ్ఛివ్ అవుతున్నాయా లేదా ఇచ్చి రిపోర్ట్ చేయడానికి whether these district officials are requested to go to PHCs and inspect them? ఇక ఈ పి.హెచ్.సి.లో ఉన్న డి.ఎం.ఎం.ఎస్. యూనిట్స్ వాళ్లు రయదలచి ఇచ్చిన డి.ఎం.ఎం.ఎస్. ఇంకా ఉన్నాయి అవి కెటోలొజీలో నడిచే డి.ఎం.ఎం.ఎస్. ఒక లేటరు పెట్రోలు నాలుగు కిలో మీటర్లకంటే ఎక్కువ రాదు. ఆ కేసు డి.ఎం.ఎం.ఎస్. డి.ఎం.ఎం.ఎస్. 1800లు. ఆ పి.హెచ్.సి.లకు సంవత్సరానికి పెట్రోలు నాలుగు కిలో మీటర్లు 1800 ఇస్తారు. ఒక లేటరు పెట్రోలు నాలుగు కిలో మీటర్ల పక్కాగా ఉన్న కిలో మీటర్లు తిరుగుతారు, ఏమీ పని చేయగలుగుతారు? తక్కువమే ఈ పెట్రోలు కేటోలొజీని తీసివేసి డి.ఎం.ఎం.ఎస్. చేయగలుగుతే ఎవరయినా పేషంట్స్ ఇమడించుటగా తాలూకా హాస్పిటల్స్... నేను చెబుతూ ఉంటే రోశయ్యగారు నవ్వుతున్నారు. నేను చెప్పేది వాస్తవమే.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నేను వాస్తవం కాదని అనడంలేదు. వారి సలహాను నేను శ్రద్ధగా వింటున్నాను. దీనికి ఎంత అదనమైన ఖర్చు అవుతుంది, ఏమిటి ఆనంది రాజేశ్వర రావుగారు తెక్కవేసి ఆ డబ్బు వచ్చే మార్గాలు చెబుతారేమో అనే ఆశతో చూస్తున్నాను.

శ్రీ బి. రాజేశ్వరరావు:- ఇంటిరియర్ హాస్పిటల్స్ డెవలప్ చేయాలనే ఆలోచన పృథుత్వానికి వచ్చిందా? ఈ ఇంటిరియర్ హాస్పిటల్స్‌ను తాలూకా హాస్పిటల్‌గా, డిస్ట్రిక్ట్ హాస్పిటల్‌గా గుర్తించారా? వేటి పరిస్థితి అతి దారుణంగా ఉన్నది. పి.హెచ్.సి.లో ఎక్కడయినా పేషంట్ బాగుకావడం లేదంటే That patient will be shifted to teaching institution or Hyderabad. అంతేతప్ప తాలూకా హాస్పిటల్స్‌కు పోయే పరిస్థితి లేదు. ఎందుకంటే చాలా తాలూకా హాస్పిటల్స్‌లో లేడీ డాక్టర్స్ ఉండరు. నార్మల్ డెలివరీస్ చేయడానికి కూడా డాక్టర్స్ ఉండరు. చాలా హాస్పిటల్స్ ఆ విధంగా ఉన్నాయి. దీని గురించి మేము డి.ఎం.హెచ్.ఓ. గారిని అడుగుతే ఇది నా కంట్రోల్ కాదు, ఇది వైద్య విధాన పరిషత్ కంట్రోల్‌లో ఉంటుంది. దీనికి వేరే అర్గనైజేషన్ ఉంటుందని చెప్పారు. సార్, సాక్షాత్తు, మన మాజీ ముఖ్యమంత్రి చెన్నారెడ్డిగారు వరంగల్‌కు వచ్చినప్పుడు మహబూబాబాద్‌లో గత రెండు సంవత్సరాలుగా లేడీ మెడికల్ ఆఫీసర్ లేదనే ఎం.ఎల్.ఎ.గారు చెబితే ముఖ్యమంత్రిగారు, ఏమిటియో మహబూబాబాద్‌లో రెండు సంవత్సరాలనుంచే లేడీ డాక్టర్ లేరట, ఎం.ఎల్.ఎ.గారు రిమైండ్ చేస్తున్నా మీరు ఏమి చేస్తున్నారు డి.ఎం.హెచ్.ఓ.గారిని అడుగుతే ఆయన కొద్దిగా తడబడుతూ, తడబడుతూ సార్ ఇది నా సబ్జెక్ట్ కాదన్నారు వాట్ ఈస్ దిస్ నాస్టెస్. మీ సబ్జెక్ట్.

కాకపోవడం ఏమిటి నేను డిస్మిక్ట్ హాస్పిటల్స్ కు ఇన్ ఛార్జివి? అవన్నీ నేవే చూడవలయునని దబాయత్తో, ఆయనకు చెమటలు వచ్చి మండిది సార్, నేను చూస్తాను అన్నారు కానీ ఆయన చూసేది ఏమిటి? ఆయన ఏమీ చేయలేదు. కారణం అది ఆయన పరిధి క్రిందకు రాదు. కాబట్టి ఈ వైద్య విధాన పరిషత్తు అనవసరము. సిస్టమ్ రెండు విధాలుగా వుంటాయి. రూరల్ హాస్పిటల్స్, తాలూకా హాస్పిటల్స్ ఒక వైపు, టీచింగ్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ ఒకవైపు. డైరెక్టర్ మెడికల్ ఎడ్యుకేషన్, డైరెక్టర్ ఫ్యామిలీ అండ్ పాల్స్ వేరిడ్యురు వుంటేనే బాగుంటుంది. డైరెక్టర్స్ ఎక్కువ అవుతూ వుంటే దేనిమీద ఓవర్ హెడ్స్, డైరెక్టర్ ఆఫీసు మెయిన్ టెన్సన్ ఎక్కువ అవుతూవున్నది. ఇంకొక విచిత్రమైన పరిస్థితి ఏమిటంటే డాక్టర్స్ లేరని మేము అంటున్నాము, డాక్టర్స్ వున్నారని డి.ఎం.హెచ్.ఓ. గారు అంటారు. ఎలా వున్నారంటే ఆయన పేపర్ జేసి మొత్తం చదువుతారు. పి.హెచ్.సి.లో ఇద్దరు డాక్టర్స్ వున్నారు అంటారు. అరే ఇద్దరు లేరు, ఒక్కరే వున్నారంటే, ఇద్దరు వున్నారు అందులో ఒకాయన హ్యూయర్ స్టడీస్ కు వెళ్ళాడు అంటారు. మాకు అధంతా ఏమీ తెలుస్తుంది. మేము ఏమనుకుంటామంటే ఇద్దరు డాక్టర్స్ వుండవలసింది ఒక్కరే వున్నారని, ఒక పోస్టు ఖాళీగా వున్నదని రిమైండ్ చేయడం, ఆయన ఏమో వున్నారనడం ఇదే పంచాయితీ. ప్రిజిమేటింగ్ లోను ఇదే మా గొడవ. యాక్చువల్ గా వరంగల్ జిల్లాలో సగము మంది మెడికల్ ఆఫీసర్ లేరు. మిగిలిన సగం మంది హ్యూయర్ స్టడీస్ కు వెళ్ళారు. నా మనవి ఏమిటంటే ఈ పోస్టులన్నీ సూపర్ న్యూమరీ పోస్టులు చేసి, లేకపోతే తక్కువ ప్రాధాన్యత కలిగిన ప్రదేశాలలో వున్న వాళ్ళను అయినా తీసుకువచ్చి అవసరం వున్న చోట పి.హెచ్.సి. తాలూకా హాస్పిటల్స్ లోనో ఇలా అవసరమున్న చోట ఇమీడియట్ గా భర్తీ చేయాలని కోరుతున్నాను. రెండు సంవత్సరాలు, మూడు సంవత్సరాలు వాళ్ళ స్టడీస్ పూర్తి అయ్యే వరకు ఖాళీగా వుండడం అంటే ఆ పేషంట్స్ గతి ఏమీ కావాలి? ఆ పి.హెచ్.సి. గతి ఏమీ కావాలి? జిల్లా హాస్పిటల్ పరిస్థితి చూస్తే చాలా జిల్లా హాస్పిటల్స్ లో బ్లడ్ బ్యాంకులు లేవు. బ్లడ్ అనేది చాలా అవసరం. బ్లడ్ ను దేనితోను రిఫ్లస్ చేయలేము. పూయిడ్ని తక్కువ వుంటే దేనితో అయినా రిఫ్లస్ చేయవచ్చు. జిల్లా కేంద్రాలలో బ్లడ్ అవేలబులిట్ తక్కువ. ఎమర్జెన్సీ కేసులు అటెండ్ కావడానికి సరైన స్టాఫ్ వుండదు. జిల్లా కేంద్రాలలో స్పెషలిస్టులు, ఫిజీషియన్స్, సర్జన్స్, గైనకాలజిస్టులు, వున్నట్లయితే మనకు టీచింగ్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ మీద బర్డన్ తగ్గిపోతుంది. అదే విధంగా స్టేట్ హెడ్ క్వార్టర్స్ లో వుండే ఇన్స్టిట్యూషన్స్ మీద కూడా బర్డన్ తగ్గిపోతుంది. కొందరు పేషంట్స్ కనీవేనియంట్ గా వుంటుందని జిల్లా కేంద్రాలలోనే వుండిపోవలసిన అవసరం వుంటుంది. కాబట్టి జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్స్ లో వుండే స్పెషలిస్టుల సంఖ్యను పెంచి ఇమీడియంట్ గా ఫిలప్ చేయాలి. ఎందుకంటే వాళ్ళందరు టీచింగ్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ లోనో, లేకపోతే వైద్యాబాద్ లోనో వుండి పోతున్నారు. తరువాత నేషనల్ ఎరాడికేటర్ ప్రోగ్రామ్స్ అని మలేరియాకు, లెప్టోసికి, గ్లెనియావామ్ ఇలా రకరకాలుగా 7.8 ప్రోగ్రామ్స్ వున్నాయి. ఇవి సరిగ్గా ఇంజిమెంటే అయ్యేందుకు బేసిక్ హెల్త్ వర్కర్స్ ఇంపార్ట్ మెంట్ పర్సన్స్. వాళ్ళు ఎఫెక్టివ్ గా పని చేయడం లేదు. ఇది మాత్రం నేను ఖచ్చితంగా చెప్పగలుగుతాను. వాళ్ళ పని చేయవలసి వస్తుందని బ్లడ్ మియరీలో మలేరియా క్రిములు వున్నా కూడా లేవని చెబుతున్నారు. ఎందుకంటే వున్నదని చెబితే అక్కడ రాజ్ డికల్ ట్రీట్ మెంట్ స్కార్ప్ చేయవలసి వస్తుంది కాబట్టి ఇలా చెబుతున్నారు. మందులు యివ్వాలి కాబట్టి సులభంగా పని

తప్పించుకుంటున్నారు. ఈ రకంగా అక్కడక్కడా జరుగుతున్నది కాబట్టి ప్రభుత్వం శీఘ్రగతిన కార్యక్రమాలు చేపట్టాలి. రెండు, మూడు నెలల క్రితం గానో ఎంట్రీటీస్ వలన వెయ్యి మంది దాకి చని పోయారు. పోయిన సంవత్సరం మలేరియా వ్యాధితో అక్కలాది మంది బాధ పడ్డారు. వేలయినంత వరకు ఇలింటి వ్యాధులను తగ్గించేందుకు ప్రభుత్వం ఒక ఖచ్చితమైన విధానాన్ని అవలంబించాలి. పై నుంచి క్రింది వరకు మొత్తం మీషనరీని డ్రైవ్ చేస్తే ఇలింటి ఇన్సిడెంట్స్ తక్కువ అయ్యే అవకాశం వుంటుంది. 5-20 స్పష్టమయిన విధానాన్ని అవలంబించి పైనుండి క్రిందివరకు డ్రైవ్ చేస్తే తప్ప ఇటువంటి సా.

వ్యాధుల రేటు తక్కువ కారు. Because our information is like that. దీనిని గురించి తగువరకు తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు చాలామంది గవర్నమెంట్ హాస్పిటల్స్ కు వెళ్లడంలేదు. నిమ్స్ తప్ప వేరే గవర్నమెంట్ హాస్పిటల్స్ కు పోవడంలేదు. అక్కడ సౌకర్యాలు ఉండవు. గవర్నమెంట్ హాస్పిటల్స్ కు పోవాలంటే భయపడుతున్నారు. మనం ప్రజలకు చెబుతాము. హాస్పిటల్ కు వెళ్లమని 15-సం-ల క్రితం అయితే ఎం.ఎల్.ఎలు కానీ, ఎం.పీలు గానీ గవర్నమెంట్ హాస్పిటల్స్ లో జాయిన్ అయ్యేవారు. ఈ 10, 15 సంవత్సరాల నుండి పైవేట్ నర్సింగ్ హోమ్ లు వచ్చాయి. ఇంతకుముందు లేవు. ఇప్పుడు మనం పైవేట్ హాస్పిటల్ కు వెళ్తున్నాము. బీట్ క్లెయిమ్ చేస్తున్నాము. ఎందుకంటే ఫెసిలిటీస్ లేవు. మినిమమ్ ఫెసిలిటీలు కూడా లేవు.

వరంగల్ హాస్పిటల్ కు సంబంధించి ఒక విషయం చెబుతాను. సాధారణంగా నోష్ వాటరు ఎసేమాలో వాడడం జరుగుతుంది. ఆ హాస్పిటల్లో వేషంట్లను ఎసేమా గురించి సబ్బు కొనుక్కోమని చెప్పే పరిస్థితి వుంది. This is the situation in Warangal hospital. The Warangal hospital is also a teaching institution. since so many days, months and a year - I think - there is no physician. There is no Professor of Medicine. ఒక సంవత్సరం నుండి టీచింగ్ ఇనిస్టిట్యూషన్ లో ప్రొఫెసర్ లేరు. విద్యార్థులు ఎలా చదువుకుంటారు? ముగ్గురు ఎడిషనల్ ప్రొఫెసర్స్ ఉంటారు. మూడు పోస్టులు వేకంటేగా వున్నాయి. మొత్తం ఇప్పుడు 4 ప్రొఫెసర్ పోస్టులు వేకంటేగా వున్నాయి. సూపర్ పెషియన్ టీ పోస్టులు నాలుగు వున్నాయి. వాటిని ఇంతవరకు ఫీల్డ్ చేయలేదు. ఈ విషయం గతంలో కూడా వర్షకు వచ్చింది. వైదరాబాద్ లో వున్న కాలేజీల డిప్ డైరెక్టర్లు అయిపోయినాయి. అందులో ఎడిషన్స్ అందరూ కేసుకువచ్చారు. తెలంగాణ ప్రాంతానికి ఒక్క వరంగల్ లో మెడికల్ కాలేజీ వున్నది. ఇక్కడ ఉన్నట్లుంటే డిపార్ట్ మెంట్, అవశ్యకతను బట్టి ఈ ప్రాంతానికి మరో టీచింగ్ ఇనిస్టిట్యూషన్ రావలసి అవసరం ఉంది. తప్పకుండా ఏర్పాటుచేయానికి ప్రయత్నం చేయాలని తమద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక డ్రగ్ కంట్రోల్ డిపార్ట్ మెంట్ ఉంది. ఈ డిపార్ట్ మెంట్ లో డ్రగ్ పరిగా వస్తుంది లేకపోతే స్టూరియస్ డ్రగ్ వస్తుంది. ప్రతి మెడికల్ షాప్ తిరిగి ఈ డిపార్ట్ మెంట్ వారు పరస్ చేయాలి. I can definitely say that డ్రగ్ కంట్రోల్ వారికి ఒక ఫిక్స్ రేటు ఉంటుంది. ప్రతి మందుల షాపుకు వెయ్యి, రెండువేలు ఈ డ్రగ్ కంట్రోలు వారికి యివ్వడం పరిపాటి, వేరీ ఆదాయం సంవత్సరానికి మనం వూపించలేము. స్టూరియస్ డ్రగ్స్ మార్కెట్ లోకి రావడానికి ముఖ్యమయిన కారణం యిది. కాబట్టి ఆరోగ్య

ہیں آئی اور اگر کسی کو برف اور آلودہ دھواں پر بڑا ہنگامہ ہوا۔ ہم نے گورنمنٹ کو کہا یونیورسٹی سے ٹائیلنگ کی چیف منسٹر
 بن جائیں گی۔ اس کے بعد ان چھ کو نکال کر اردو جاننے والے بچوں کو لیا گیا۔ آئرووڈک اور مومبئی ٹیکسٹ کے ۲۰۰، ۲۰۰
 میٹر (کچھ نہیں) کی یونانی کے لئے صرف ۵۰ سیٹیں رکھتے ہیں۔ آپ کم سے کم یونانی کے لئے ۱۰۰ نشستیں کرنا چاہیے۔ مومبئی ٹیکسٹ
 کے مطابق اس کے لیے کم از کم سو چار ہائے ہیں لیکن سارے آئندہ ہر پریش میں یونانی کے صرف ۱۴۰ دواخانے ہیں وہ بھی چھوٹے
 ہوتے ہیں۔ آئندہ یہ دواخانے پر علاج ہوا نہیں ہوگا۔ دواخانوں میں کرنٹس ہی کرنٹس ہے۔ اسے علاج بھی ہوا
 نہیں ہے۔ یونانی کیلئے حکومت کی کوئی سرپرستی نہیں ہے۔ ڈاکٹر انڈین میڈیسیں کو یونانی سے کوئی دلچسپی نہیں ہے جسکی
 وہ سے بہت کم ہے۔ اس کے حکم و حاکم جو بھی دواخانوں پر لایا جا رہا ہے وہ دشت خور عہدیدار ہیں۔ وہ حکومت کی ٹائیلڈ کرنے
 کے لئے ان کے قتل کیلئے ایسے ہتھیاروں کو ڈاکٹر میں پرستیں کیا جا رہا ہے اور انھیں کرنٹس جاری رکھنے کی سہولتی دی
 ہے۔ اس کے بعد سارا شہر آلودہ ہو گیا۔ کہ وہ ایسٹ ٹیکسٹ کے لئے کوڑا ہار دیتے دیتے ہیں لیکن یونانی کے لئے کچھ نہیں کرتے۔ آئرووڈک
 کو آپ ترقی دے دے تو یہ ہو سکتا ہے۔ ہم بھی اس میں برابر ساق دینے کے لئے تیار ہیں لیکن اس کے ساتھ ساتھ یونانی کی طرف آپ کو سوجنا
 چاہیے۔ یونانی کے ساتھ ساتھ انسانی خیاں ہو رہی ہیں۔ یہاں پر اگر اس نہیں ہیں۔ کائنات میں یونانی فائدہ سی ہے وہاں پر آئرووڈک
 ڈاکٹر کو رکھتے ہیں۔ یونانی ڈاکٹر کو آئرووڈک فارمی میں رکھتے ہیں۔ اس طریقہ کار کو بدلنے کیلئے کئی مرتبہ حکومت سے ٹائیلڈ
 کیا۔ وہ رجسٹرڈ ٹائیلڈ یونانی کا ہوتا ہے اسکو یونانی فارمی میں اور جو میڈیکل آفیسر آئرووڈک کا ہوتا ہے اسے آئرووڈک فارمی
 میں رکھنا چاہیے۔ اس سے ایسا ظاہر ہوتا ہے کہ خود گورنمنٹ یونانی کو ختم کرنا چاہتی ہے۔ اسکو جو میڈیا ہے وہ اردو میں ہے لیکن آپ کا
 ذہن کھل کر سامنے آئے آپ کا سیکرٹریزم کھل کر سامنے آجائے کہ آپ کیا کرنا چاہتے ہیں۔ یونانی کو ختم کرنے کیلئے خود حکومت سرپرستی
 کا حامی ہے۔ یہ بہت بڑا گناہ ہے۔ آئندہ ہر پریش میں ڈاکٹروں کا برا حال ہے۔ آئندہ ہر پریش کے بچے ۶ لاکھ ۷ لاکھ اور ۸ لاکھ
 روپے کیلئے کٹاؤں میں ایم بی بی ایس میں داخلہ لے رہے ہیں۔ خانگی کالجس میں اضافہ کرنا نہیں چاہیے۔ خانگی میڈیکل کالجس
 کی کٹ اٹھائی نہیں کرتے۔ آپ خانگی میڈیکل کالجس کھولنے کی اجازت نہیں دیتے۔ تلگو دیشم حکومت نے وعدہ کیا تھا کہ تلنگانہ میں
 ۷ میڈیکل کالجس اور رالیا میں ایک میڈیکل کالج کھولا جائیگا۔ تلنگانہ کے اندر نظام آباد میں ایک میڈیکل کالج ہونا چاہیے اور ایک
 ورنگل میں ہونا چاہیے۔ کہ اسے کم تلنگانہ کی حد تک تو مل ہونا چاہیے۔ نظام آباد اور ورنگل میں لوگ معاشی حیثیت سے اور
 تعلیمی حیثیت سے بہت ہی کمزور ہیں۔ بالخصوص میں یہ کہوں گا کہ تلنگانہ تعلیمی اعتبار سے بہت پیچھے ہے۔ تلنگانہ کے بچوں کیلئے
 کوئی تعلیم سہولت نہیں ہیں۔ اسلئے بچے کنگڈم کو جا کر ۸ لاکھ روپے دیکر ایم بی بی ایس میں داخلہ لے رہے ہیں۔ آئندہ ہر پریش
 میں کم سے کم میں سمجھتا ہوں کہ ۱۵ ہزار ڈاکٹرس ہر روزگار ہیں۔ دیہاتیوں میں کوئی نرسٹ ایڈ بھی نہیں دے سکتے ہیں۔ جبکہ ۵۰
 ہزار ڈاکٹرس ہر روزگار ہیں۔ یہ بری شرم کی بات ہے کہ ڈاکٹرس ہمارے سماج میں ایک اچھا وقتہ رکھتے ہیں۔ ہماری سوسائٹی میں ایک
 اچھا مقام رکھتے ہیں لیکن ہماری حکومت انھیں مزدوری کے طور پر ۴۵ روپیہ دیرھم ہے۔ جبکہ ایک گھربانے والا میسٹری مے
 روپیہ کماتا ہے۔ یہ بری شرم کی بات ہے کہ ایک ایم بی بی ایس پڑھ کر ڈاکٹر بنتا ہے اسے صرف ۴۵ روپیہ روزانہ کے حساب سے دیا
 جاتا ہے۔ پوسٹ گریجویٹ کے لئے صرف ۱۲۰ سیٹیں ہیں۔ اعلیٰ تعلیم کے لئے کوئی اشتقاق نہیں ہے۔ اس کے ساتھ ساتھ میں یہ
 کہوں گا کہ ای این ٹی ہاسپٹل کی بلڈنگ نہیں ہے۔ یہ جو ای این ٹی کی بلڈنگ ہے اسے راجہ برناب صاحب نے فنڈ کے طور پر
 دیئے تھے تاکہ بیل پر غریب عوام کا علاج ہو سکے۔ لیکن غریب عوام کا بیان ہر کوئی خاطر خواہ علاج نہیں ہو رہا ہے۔ ان این ٹی
 بلڈنگ کو ۶۱۷۷ میں اس کے پچھلے حصہ میں ایک بلڈنگ کے لئے اس کے دو بورڈنگ کئے تھے۔ جس میں سے ایک بورڈنگ ۱۲ ایکڑ
 کی زمین ہے وہاں پر ڈاکٹرس کے لئے کائنات تعمیر کرنا چاہیے۔ لیکن آپ وہاں پر کوئی چیز بھی تعمیر نہیں کر رہے ہیں جسکی وجہ سے

జనాభా ఉన్న ఈ రాష్ట్రములో 2.7 పర్సంటు కేటాయింపులు చాలా తక్కువ. ధరల పెరుగుదలను దృష్టిలో పెట్టుకుని 6 పర్సంటుకు పెంచాలని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఉస్మానియా, బీబీగు, జనరల్ హాస్పిటల్కు, మైజాగు హాస్పిటల్కు, గాంధీ హాస్పిటల్కు కేటాయించిన కేటాయింపులు చాలా తక్కువ. ఉస్మానియా హాస్పిటల్కు 1.2 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు. దీనివలన ప్రతి బెడ్కు ఆరు రూపాయలు పడుతుంది. ఈరేటు మందులకు ఫుడ్కు కూడా సరిపోదు. యింకా ఈ ఎమౌంటును పెంచాలని కోరుతున్నాను. డిస్పెన్సరీ పాడీక్వార్టర్సులోని హాస్పిటల్స్కు బెడ్కు 4.50 రు.లు యిస్తున్నారు. వేరే గవర్నమెంటు హాస్పిటల్స్లో పర్ డే 3.00 రూపాయలు పర్ బెడ్ యిస్తున్నారు. ప్రైవేటులో పాల్ సెంటర్స్కు 30 వేల రూపాయలు పర్ ఏసెమ్ కేటాయించారు. దీనిని 30 వేల రూపాయల నుంచి 50 వేల రూపాయల వరకు పెంచాలని కోరుతున్నాను. సబ్ సెంటర్స్కు 2000 రూపాయలు యిస్తున్నారు. వీటికి 5000 రూపాయల వరకు పెంచాలని కోరుతున్నాను. కమ్యూనిటీ సెంటర్స్లో 30 బెడ్డ్ హాస్పిటల్స్కు 90 వేల రూపాయలు కేటాయించారు పర్ ఏసెమ్. ఈ ఎమౌంట్తో అవుట్ పేషెంట్స్ మందులు యివ్వాలంటే చాలదు. వీటికి ఒక లక్షా 20 వేల రూపాయల వరకు పెంచాలని కోరుతున్నాను. గవర్నమెంటు డిస్పెన్సరీస్కు 20 వేల రూపాయలు పర్ ఏసెమ్ కేటాయించారు. గవర్నమెంటు డిస్పెన్సరీస్కు అవుట్ పేషెంట్స్, పేషెంట్స్ 200, 300 వరకు వస్తూ ఉంటారు. 20 వేల రూపాయల కేటాయింపు చాలా తక్కువ కేటాయింపు. ఆర్మీనరీ ఎ.పి.సి. గోల్డీలు ఇవ్వడానికి కూడా ఈ కేటాయింపు సరిపోదు. 50 వేల రూపాయలవరకు సంవత్సరానికి పెంచాలని కోరుతున్నాను. రూరల్ ఏరియాస్ ఏవ్వేతే ఉన్నాయో అక్కడకు పబ్లిక్ సర్వీసు కమీషను ద్వారా ఎంపిక చేయబడి పంపబడ్డ డాక్టర్లు ఎవరైతే ఉన్నారో వారు ఉండడము లేదు, వారు అక్కడ సరిగా పని చేయడం లేదు. వారు బ్యాన్సుఫరు చేయించుకుని పాడీక్వార్టర్స్కు వచ్చేస్తున్నారు. ఏ.యం.యల్.ఏ.నో, ఏ మినిష్టరునో పట్టుకుని తిరిగి పాడీక్వార్టర్స్కు బ్యాన్సుఫరు చేయించుకోవడం జరుగుతున్నది. దీనివలన రూరల్ మాన్కు చాలా నష్టము జరుగుతున్నది. సిటీలో ఉన్నవారికి ఎట్రాగ్నా మైద్యము జరుగుతుంది. దీని విషయంలో ఒక లెజిస్లేషను పాసుచేయాలి. ప్రతి డాక్టరు కంపెనీవారిగా రూరల్ ఏరియాస్లో పని చేయాలనే విధంగా ఒక చట్టము తీసుకుని రావాలని నేను నా తోటి శాసనసభ్యులకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మెడికల్ కాలేజీలలో ఎడ్మిషన్సు యివ్వబడుతున్న సెంట్రల్ గవర్నమెంటు లెవల్లోగాని, స్టేటు లెవల్లోగాని కంపెనీవారిగా మూడు సంవత్సరాలు రూరల్ ఏరియాస్లో పనిచేయాలనే లెజిస్లేషను తీసుకుని రావాలని, ఆ విధముగా లెజిస్లేషను తనేఉకుని వచ్చినపుడు రూరల్ ప్రజలు పార్లమెంటుకు, శాసనసభకు రుజువడి ఉంటారని తెలియచేస్తున్నాను. కాబట్టి ఈ విషయంలో లెజిస్లేషను చేయవలసిందిగా ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకునివస్తున్నాను. రెమోట్ డిస్ట్రిక్ట్ ఏరియాస్లో మోరీ డేన్ 100 వోల్టలు డాక్టరు వోల్టలు ఖాళీగా ఉన్నాయి. అక్కడకు ఎవరూ వెళ్లడం లేదు. అవి సంవత్సరాల తరబడి ఖాళీగా ఉన్నాయి. ఎవరినీ వోల్టు వేసినా అక్కడకు వెళ్లడం లేదు. డిస్ట్రీబుట్ ఏరియాస్లో డాక్టర్లు పని చేయడానికి ఇన్సెంటివ్ యివ్వాలి. సెలకు 500 రూపాయలు అదనంగా వే చేస్తామని చెప్పి వారికి ఇన్సెంటివ్ యివ్వాలి. ఆ విధముగా ప్రభుత్వము ఎంకరెడ్డ్ చేస్తే వాళ్లు వెళ్లుతారు. ఈ విషయాన్ని తప్పకుండా నోట్ చేసుకోవలసిందిగా పాల్ అండ్ మెడికల్ మినిష్టరుగారిని కోరుతున్నాను. గ్రీన్ కార్డు.

హోల్డర్స్కు నిమ్నో వేద్యము జరుగుతుంది. నిమ్న స్పెషల్జ్డ్ హాస్పిటల్. కానీ బీద పృజలకు వ్యయివేటు హాస్పిటల్స్లో మెడినోవా, సిడిఆర్, అపోలో హాస్పిటల్స్లో వేద్యము దొరకడం చాలా కష్టము. చాలా కాస్ట్లే. నిమ్నకు కేవలం 50 లక్షల రూపాయలే కేటాయించారు. ఓపెన్ హార్ట్ సర్జరీ, బైపాస్ సర్జరీ, కిడ్నీస్కు సంబంధించిన స్పెషల్జ్డ్కు సంబంధించి బీజేమెంటు ఇవ్వడానికి 50 లక్షల రూపాయలు కేటాయించడంవలన ఇటువంటి రోగులకు 125 వేషెంటు మాత్రమే చేయగలిగే పరిస్థితి ఉంది. కనీసము ఈ సంవత్సరము అయినా రెండు కోట్ల రూపాయలు కేటాయించితే బాగుంటుంది. దాని వలన 500 మంది యిటువంటి వేషెంటు లాభపడే పరిస్థితి ఉంది. ప్రపంచము మొత్తం మీద మెడికల్ స్కెన్సు ఎంతో ఎడావ్ను అయింది. టీబింగు, నాస్ టీబింగు విషయంలో - గాంధీ హాస్పిటల్, ఉస్మానియా హాస్పిటల్, గుంటూరు, విశాఖపట్టణంలో ఉన్నటువంటి హాస్పిటల్స్కు సంబంధించిన లాబరేటరీ విషయంలోగానీ, ఆపరేషను థియేటర్స్కు సంబంధించిగానీ అక్కడున్నటువంటి ఎక్స్ప్రెమెంట్ 30 సంవత్సరాల క్రితము ఉన్నటువంటి ఎక్స్ప్రెమెంటు. అక్కడ మోడరన్ ఎక్స్ప్రెమెంటు పెడితే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే ఓల్డ్ ఎక్స్ప్రెమెంటుతో బీజేమెంట్ చేస్తూ ఉంటే డయాగ్నోసిస్ చేయలేక, ఇన్వెస్టిగేషను సరిగా చేయలేక దాని వలన ప్రాప్రగా బీజేమెంట్ జరగని కారణంగా లోకల్గా ఉన్నటువంటి పృజలు, పృజా నాయకులు డాక్టర్స్ సరిగా వేద్యము చేయలేదని చెప్పి వారు నిర్లక్ష్యము చేసినారని చెప్పి వారిని బ్లెమ్ చేయడం, ఎరాఫ్ చేయడం, వారిని సస్పెండుచేయడం జరుగుతున్నది. లేబిస్, ఎక్స్ప్రెమెంటు వేల్సనంత తొందరలో పోవేడుచేయాలని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. మన రాష్ట్రములో ఎఫిషియంట్ డాక్టర్స్ ఉన్నారు. మోడరన్ ఎక్స్ప్రెమెంటు పోవేడు చేస్తే జస్టిస్ చేసినవారము అవుతాము. ఆ విధముగా చేస్తే బీదపృజలకు సాయము చేసినవారము అవుతాము. సిటీలో స్కానింగు విషయంలో నేను యిదివరలో అసెంబ్లీలో ఒక ప్రశ్న వేశాను. ఫారీనీనుంచి ఎక్స్ప్రెమెంట్ తెప్పించుకుంటున్నారు. ఈ ఎక్స్ప్రెమెంటు విషయంలో 100% సెంట్రల్ ఎక్స్సెజు, అదర్ ఎక్స్సెజు టాక్సులు, ఎగ్జెంప్షను ఇస్తారు. ఉదాహరణకు ఒక కోటి రూపాయలు ఎక్స్ప్రెమెంటు ఇంపోర్టు చేసుకుంటే యిక్కడ వారికి లాభము ఒక కోటి రూపాయలవరకు వస్తుంది. ఇన్ వేషెంట్స్కు, అవుట్ వేషెంట్స్కు 30 పర్సెంటు వరకు ఫీ బీజేమెంటు యివ్వాలని తేటరు రూపములో ఇచ్చినారు ఇక్కడకు. ఈ ఎక్స్ప్రెమెంట్ తెప్పించు కుంటారు. కానీ 1 పర్సెంటుకూడా ఫీ బీజేమెంటు యివ్వడం లేదు. నేను ముఖ్యంగా ఈ విషయం మంత్రిగారి దృష్టికి, ప్రభుత్వాధికారుల దృష్టికి తేసుకుని వస్తున్నాను. 5.00 సి.డి.ఆర్, మెడినోవా, అపోలో యిటువంటి 5 స్థాన హాస్పిటల్స్ రాష్ట్రం మొత్తంమీద 8, 9 వరకు ఉన్నాయి. అక్కడ, నోటీసు బోర్డుల్లో ఎంతమందికి ఫీగా బీజేమెంటు చేస్తున్నారన్నది వ్యాయాలి. ఈ విషయం ఎవరికి తెలియదు కాబట్టి, సంవత్సరములో ఒకరుకూడా వారు. అయినా వచ్చినట్లు, ఫీగా బీజేమెంటు ఇచ్చినట్లుగా మేనేజిమెంటు వారు తప్పుడు రికార్డు చూపిస్తున్నారు. స్పెషల్ ఇన్వెస్టిగేషన్కు చిన్న స్కానింగ్కు వెళ్లినా, రు. 500 వార్డుచేస్తున్నారు. హోల్ బాడిని పరీక్షచేయాలంటే 5 వేలు వసూలు చేస్తున్నారు. సరియైన వెనిటబిల్స్ పోవయిడ్ చేయలేకపోతున్నారు. కనీసం ప్రభుత్వము వేద పృజలు ఉపయోగార్థం, స్టార్ ఆసుపత్రిలకు వెళ్లి చెక్ చేసేటట్లుగా అధికారులకు ఆర్డర్లు ఇచ్చి, షిఫ్ట్లుగా వెకింగ్ పరిశీలన చేయించండి.

రాష్ట్రము మొత్తం మీద, రోజు రు. 50లు దిన బత్తెం మీద 500 కంటే ఎక్కువగా డాక్టర్లు పనిచేస్తున్నారు. మెడికల్ ప్రొఫెషన్ నోబుల్ ప్రొఫెషన్. బయట పనిచేసే కూలీవాడు రు. 50 ల కంటే ఎక్కువ రోజుకు సంపాదిస్తున్నాడు. రు. 50 లతో రోజు తినే పరిస్థితి లేదు. ప్రభుత్వము వెంటనే ఏదయినా ఒక మార్గము కనిపెట్టి, మెడికల్ బడ్జెటును ఎక్కువచేసి, మందులకు సంబంధించిన ప్రయిసెస్ను ధృష్టిలో పెట్టుకొని, తాత్కాలికంగా పనిచేసే డాక్టర్లను టైంబౌండు ప్రోగ్రాము పెట్టి, వాళ్లను పర్యవేక్షించే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

స్పూరియస్ డగ్గింగ్ విషయం గురించి గత అసెంబ్లీలో వర్చుకురావడం అందరికీ తెలుసు. దాని విషయంలో ఒక రెజిస్ట్రేషన్ పాస్ చేస్తే, స్పూరియస్ డగ్గింగ్ మార్కెటులోకి రావడం తగ్గుముఖం పట్టే అవకాశాలున్నాయి. కొన్ని స్పూరియస్ డగ్గింగ్ ప్రాజెక్టులకు పరిస్థితివుంది. స్పూరియస్ డగ్గింగ్ను తయారుచేసేవారు, మందులుకొనేవారు, మెడికల్ షాపువారు అఫిషియల్స్ తో కుమకృతులూ ఉండడంవల్ల ఇలాంటి డగ్గింగ్ వస్తున్నాయి. ప్రజల ప్రాజెక్టు తీస్తున్నాయి. అటువంటి వాళ్లమీద గట్టి నిఘాపెసి, స్పెషల్ గా వుంటే, నంబర్ ఆఫ్ అరెస్టులు జరిగితే నిజంగా మనం ప్రజలకు మేలు చేసినవారమవుతాము.

ప్లాస్టిక్ సర్జరీ యూనిట్ కేవలం ఉస్మానియా జనరల్ ఆసుపత్రిలోనేవుంది. This Unit is only at Osmania General Hospital. అది స్పెషిలైజ్డ్ యూనిట్ గా పెడితే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

హోమియో, ఆయుర్వేద, యునానీ మెడిసిన్స్ పాత రోజులనుండి మనదేశములో ఎంతో ప్రాముఖ్యతగల ట్రీట్ మెంట్ గా వుంది. దీనికి కూడా డిస్పెన్సరీస్ కానిక్ డిస్పెన్, ఎలర్జి, పెరాల్మెనెక్ సి సంబంధించిన వాటికి ఆలోపతిక్ లో వెంటనే చికిత్స లేదు కాబట్టి, కానిక్ డిస్పెన్ వాటికి హోమియో, యునానీలో ట్రీట్ మెంట్ బాగా వుందని ఆలోపతిక్ డాక్టర్లు అయియుండి కూడా చెబుతున్నాను. వాటికి ఎక్కువ బడ్జెటు కేటాయింపాలని కోరుతున్నాను. ఈ మూడింటికి సంబంధించిన మెడికల్ బడ్జెటును ధరలువెరిగిన ధృష్టాంతగినంత పెంపవలసిందిగా మనవిచేస్తున్నాను. రైండువీ రూరల్ సర్వీసు వుంది. ఈ మూడు సర్వీసులకు సంబంధించి, కంపలీసర్ గా అసెంబ్లీలో ఒక రెజిస్ట్రేషన్ పాస్ చేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. దానితోపాటుగా ట్రయిబల్ ఏరియాలో సర్వీసు చేసే డాక్టర్లకు ఇన్సెంటివ్ ఫెసిలిటీ ఏర్పాటుచేయాలని కోరుతున్నాను. బడ్జెటు డిమాండు సమయంలో రిఫ్లయి ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఆయుర్వేద సర్వీసులో వున్నవారు పి.జి. చేయాలన్నప్పుడు వారికి రిజర్వేషన్ సీటు ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. నేను చెప్పిన వాటిమీద నాటిలో శాసనసభ్యులు వాటిలో ఏకీభవించారని ఆశిస్తున్నాను. మంత్రిగారు తప్పనిసరిగా పరిశీలన చేస్తారనని, రిఫ్లయి చెబుతారని ఆశిస్తూ, ఈ అవకాశమిప్పినందుకు తమరికీ కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ సలహా చేసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి ఇ. సీతారామమ్మ (కూచినపూడి):- అధ్యక్షా, ఆరోగ్యశాఖమంత్రిలు ప్రవేశపెట్టిన మెడికల్ ఎండ్ హెల్త్ పద్ధతున్నేను హార్డిగా వ్యతిరేకిస్తున్నాను. ఈ మెడికల్ ఎండ్ హెల్త్ పద్ధతుకు రూ. 432-56 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించడం జరిగింది. ఇంతపెద్ద జనాభాగల రాష్ట్రంలో ఇంత పెద్ద పద్ధతుతో ప్రజానీకానికి ఎలాంటి హెల్త్ కు కూడా సరిపోదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ ఆరోగ్యశాఖను మన నోదరీమదీ శ్రీమతి కుమారావలమ్మగారికి ఇస్తే బాగుంటుందని అంటున్నాను ఎందుకంటే వారు డాక్టర్లు కాబట్టి, రోశయ్యగారికి ఎందుకు ఇవ్వడం జరిగింది? రోశయ్యగారికి కేవలం వాణిజ్యపన్నుల శాఖను

ఇప్పీవుంటే బాగుండేదని సభాముఖంగా చెబుతున్నాను. నీన్న ముఖ్యమంత్రిగారు వున్నారు. ఆ సమయంలో నేను అవకాశమిమ్మనీ అడిగాను. మరొకసారి మాట్లాడే అవకాశాన్ని కల్పిస్తామని అన్నారు. వెంటనే రోజయ్యగారి ఫోర్సుఫోలియోను మార్చి, సోదరేమణికి ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

మిషన్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- లేదే డాక్టరు కాబట్టి ఇమ్మని అంటున్నారు.

5.10 శ్రీమతి ఇ. నీతారామమ్మ:- అవును అధ్యక్షా. మీకు జబ్బులేని కారణంవేత ఈ సా. రాష్ట్రములో ఏమే జబ్బులు లేవు అని అనుకుంటున్నారేమో అది వొరబాటు. ఇక్కడ మంచి గాలిలేదు, మంచినీరు లేదు, మంచి ఆహార పదార్థాలు లేవు; మంచి మందులు లేవు. గ్రామాలలో అతిసారవ్యాధి వచ్చింది. కాబట్టి ఈ రోజు జబ్బులేదు అని చెప్పి అనుకోడానికి వీలులేదు. మన రాష్ట్రజనాభా చాల అధికము. కాబట్టి మనకు 66 వేల పడకలు అవసరం అయితే 21 వేల పడకలు మాత్రమే ఉన్నాయి. మన రాష్ట్రంలో చాల హాస్పటల్సులో పడకలు పెంచాలి. అంతేకాకుండా మొత్తం 6,200 ఉద్యోగాలకు 1500 ఖాళీగా ఉన్నాయి. అవి భర్తీ చేయాలి. 1243 ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు ఉంటే 400 కేంద్రాలలో డాక్టర్లు లేరు. మరి ఆరోగ్యం కొరకు మనం ఏమి చేస్తున్నట్లు? నీన్న రాష్ట్రవర్ధిలగారు మాట్లాడుతూ చెబితే పంచాయతీ రాజ్ పద్ధతిమీద ఆరోగ్యాన్ని గురించి మాట్లాడవద్దని ప్రసాదరావుగారు అన్నారు. కానీ పంచాయతీరాజ్ కుడ ఇది సంబంధం ఉంది. పంచాయతీరాజ్ లో స్వేచ్ఛల్సేకుండా ఎక్కడ చూసినా పెంచి కుప్పలు కుప్పలుగా పడి ఉంటే వాటి నుంచి దోమలు, ఈగలు వచ్చి అంకా కలుషితం అయిపోయినందువల్లనే అతిసార వ్యాధి వ్యాపింపింది. కాబట్టి పంచాయతీరాజ్ కూడ ఆరోగ్య సూత్రాలను తప్పకుండా పాటించాలి. అన్నీ స్టేటులకంటే మన స్టేటులో ఆరోగ్యానికి ఎక్కువ పద్దులు కేటాయించడం జరుగుతూ ఉంది అని చెబుతున్నారు. మన స్టేటులో 80 శాతం మంది ప్రభుత్వ హాస్పటల్సుమీద ఆధారపడవలసి ఉండగా మూడు శాతం మూడున్నర శాతం కేటాయింపు చేసి నబ్బయితే ఆరోగ్యసూత్రాలను ఎట్లా పాటిస్తారు అని అడుగుతున్నాను. దీనికి ఎక్కువగా బడ్జెట్ కేటాయింపు లేనందువల్ల ఈ పద్దును నేను వ్యతిరేకిస్తున్నాను. అతిసారవ్యాధి వల్ల ఇప్పటికి దగ్గర దగ్గరగా వెయ్యిమంది చనిపోయారని తెలుస్తూ ఉంది. 25 రోజులలోపుగా యుద్ధ ప్రాతిపదికమీద అతిసారవ్యాధిని నిర్మూలిస్తాను, నీపుణులతో సమావేశము జరిపించి మందులు కనుగొని యుద్ధప్రాతిపదికమీద దానిని నిర్మూలిస్తాను అని 7వ తేదీన స్టేటుమెంటు ఇచ్చారు మంత్రిగారు. ఆ స్టేటుమెంటు నా దగ్గర ఉంది. కానీ ఇంతవరకు ఆ వ్యాధిని గురించి గానీ, మందులను గురించి గానీ, డబ్బును గురించి గానీ ఏమీలేదు. ఆ వ్యాధి నిర్మూలనానికి ఏమీ చేశారో అర్థం కావడంలేదు. కేవలం హైదరాబాదు, సికిందరాబాదు, రాయలసీమలే కాకుండా తెలంగాణా ప్రాంతంతో ఎక్కువగా అతిసార వ్యాధి వస్తూ ఉంది. ఫీవరు హాస్పటల్సులో వెయ్యిమందికి పైగా అతిసార వ్యాధితో బాధపడుతున్న రోగులు ఉన్నారని తెలిసింది. ఇక్కడ ఈ చెరువులలోను బావులలోను చిన్నచిన్న గుంటలలోను పశువులను కడగడం స్నానాలు చేయడం బిడ్డులు ఉతకడం మొదలైనవి చేస్తూ ఉండడంవల్ల దోమలు ఎక్కువ అయి పరిశుభ్రమైన నీరు త్రాగడానికి దొరకనందువల్ల ఈ వ్యాధి వస్తున్నది. రక్షిత మంచినీటి పథకాలకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యతనివ్వే వ్యయపరిపాటిగా మనవి చేస్తున్నాను. రాయలసీమ ప్రాంతాలలో ఫుల్లకురుపు వ్యాధికూడ వ్యాపిస్తున్నది. దానికి

నేలబారున ఉన్న బావులువల్ల నేరు కలుషితమైనందువల్లనూ ఈ వ్యాధి సంక్రమిస్తున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇకపోతే అనంతపూరు జిల్లాలో పండుల ద్వారా సంక్రమించే మెదడు వ్యాధి వ్యాధినికూడా నిరోధించవలసిన అవసరం ఉంది. మొన్న అనంతపూరు జిల్లాకు సంబంధించిన నోదరేమజీ మాట్లాడుతూ కోస్తా ఆంధ్రప్రాంతాలలో వరదలు తుఫానులు వచ్చినప్పుడు వారికి అధికంగా సహాయం చేస్తూ ఉండడం జరుగతున్నదని అన్నారు. అధ్యక్షా, ఇంతవరకు 1990లో వచ్చిన తుఫానుకి గుంటూరు జిల్లాలో ఇంతవరకు సహాయ కార్యక్రమాలలో ఏ ఒక్కపని జరగలేదు. ఇక ఇల్లుకూడ కట్టలేదు. అక్కడ డి.డి.బి.గానీ, టీఎంపింగు పొడరుగానీ మున్సిపాలిటీలో ఏమీ లేదు. ఈగలు దోమలు ఎక్కువగా వస్తున్నాయి ఏమైనా మేరు మందులు ఇవ్వండి అని హాస్పిటల్స్ లో అడిగితేకూడ హాస్పిటల్స్ అన్నీ అస్తవ్యస్తంగా తయారయిపోయాయి మందులు ఎక్కడనుంచీ ఇవ్వగలము అని వారన్నారు. ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో కొన్ని జిల్లాలో నదులు సముద్రాలు ఉన్నాయి ఆ ప్రాంతాలలో ఎక్కువ సహాయ చర్యలు జరుగుతున్నాయి అని ఆ నోదరేమజీ అనడం పొరబాటు అని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రతి సంవత్సరం తుఫాను దెబ్బతీస్తూ ప్రాంతాలలో ఇంతవరకు పంటపండిన పాపాన పోలేదు. సముద్రం నేరు వచ్చి అవీ బోడులు అయిపోయాయి. స్వశాసనవాదీకలుగా ఉన్నాయి. కాబట్టి మనం అంతా కలిసి పనిచేయాలిగానీ అట్లా అనకూడదు. ఆ నోదరేమజీకి మాకు ఆంధ్రలో జరిగిన కష్టాలకూడ చెప్పుకుంటూ ఉన్నాను.

అధ్యక్షా, యిప్పుడు ఐ.సి.డి.ఎస్. వారు కొంత మనకు డబ్బు కేటాయిస్తున్నాయి. 6.20 ఆ డబ్బు టీవర్చు యొక్క యోగక్షేమములు చూసేందుకు వస్తున్నది. ఇప్పుడు అంగన్ వాడీ సా. టీవర్చును ప్రతీ సెంటరుకు మండలాలలో యివ్వలేకపోతున్నాము. పిల్లలకు పాలవోడిసి, టీవర్చుకు శాలివోసి మనము మండలాలలోని అంగన్ వాడీలకు డబ్బు కేటాయించి యివ్వ లేకపోతున్నాము. జిల్లాలోని హాస్పిటల్స్ లో మందులు ఉండడంలేదు. అక్కడ చంటి పిల్లలకు వృద్ధులకు చికిత్సకొరకు ఏమీ డబ్బు లేదని చెప్పి సౌకర్యాలు చేయడంలేదు. దీనిమీదనే యిదే సభలో ఉదయం ఒక ప్రశ్నకూడా వచ్చింది. అప్పుడు యీ అంగన్ వాడీ టీవర్చీ విషయంలో అడుగుదామని అనుకున్నా నాకు అవకాశము ఇవ్వలేదు. ఇప్పుడు నా నియోజకవర్గములోగానీ యంకోచోటగానీ అంగన్ వాడీలో టీవర్చు ఖాళీలు భర్తీ చేయబడక ఖాళీగా ఉంటున్నాయి. బడిపిల్లలకు పోషకాహారం లేకపోవడంవల్ల చాలామంది పిల్లలు వ్యాధిగ్రస్తులు అవుతున్నారు. ఏదో విధంగా డబ్బు కేటాయించి యీ పనిపిల్లలకు భోజన సదుపాయము, ముందులు ప్రతీ అంగన్ వాడీ పాఠశాలలో యిప్పించాలని కోరుతున్నాను. మండలి పోడి క్వార్టర్స్ లు హాస్పిటల్స్ లో చాలాచోట్ల దాక్టర్స్ లేరు. నా నియోజకవర్గములో 3 మండలాలలో మూడు సంవత్సరాలనుంచి కూడా దాక్టర్స్ లేరు. నిజాము హిజ్జియములో అయితే 3 పోస్టులు దాక్టర్స్ పోస్టులు హాస్పిటల్స్ లో ఖాళీగా ఉన్నాకానీ వాటిని యీ ప్రభుత్వం భర్తీ చేయడంలేదు. కాబట్టి ప్రతీమండలంలోనూకూడా దాక్టర్స్ పోస్టులు, అంగన్ వాడీ టీవర్చు పోస్టులు ఫిలిప్ చేయాలని, వారికి సరిగ్గా జీతాలు అందాల చూడాలని, పిల్లలకు వౌషికాహారం అందాల చూడాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. తరువాత హాస్పిటల్స్ లో మందులు లేవు. విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయిలేదు. విద్యుచ్ఛక్తి లేనప్పుడు అపరేషన్స్ ఏ విధంగా చేయించుకోగలుగుతారు? ఎమర్జెన్సీ అపరేషన్స్ కొరకు జిల్లా పోడి క్వార్టర్స్ లోన్నైనా హాస్పిటల్స్ ఒక జనరేటర్ ను కొనడానికి వెంటనే డబ్బు యివ్వవలసిందిగా

కోరుతున్నాను. తరువాత ప్రసూతి వైద్యశాలలోకూడా మండల్ హెడ్ క్వార్టర్సులోకూడా డాక్టర్లు లేరు. కాబట్టి తమద్వారా వైద్యశాఖాధికారులను, శాఖామాత్యులను నేను కోరేది ఏమిటంటే ప్రసూతి వైద్యశాలలో లేదే డాక్టర్లు వోస్కులను వెంటనే ఫిలప్ చేయించాలని కోరుతున్నాను. తరువాత పాముకాటుకు మందులు యీ జిల్లాలోని ఏ హాస్పిటల్స్లో లేవు. పాములు కరిచి రైతులు చాలా మంది చనిపోతున్నారు. మొన్న నా నీయోజకవర్గంలో ఓ.ఎస్.జి.సి. ఎంప్లాయా యిద్దరు చనిపోయినారు. కాబట్టి ప్రతి జిల్లా కేంద్రములోనూ కూడా యీ పాముకాటుకు మందులు ఉండవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అంతేకాకుండా గర్భిణీ స్త్రీలకుకూడా సరైన హాస్పిటల్ హారం లేదు. అందువల్ల యీ గర్భిణీ స్త్రీలు చాలామంది గుర్తపువాతము వచ్చి చనిపోతున్నారు. కాబట్టి యీ గుర్తపువాతం రాకుండా మందులు వెంటనే జిల్లా, మండల హెడ్ క్వార్టర్సు హాస్పిటల్స్కు సప్లయ్ చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. నేను యిప్పుడు యీ 1991-92 సంవత్సరానికి కేటాయించిన బడ్జటు కేటాయింపులను వ్యతిరేకిస్తూ, యీ బడ్జటు కేటాయింపులను పెంచాలని మంత్రిగారిని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- అధ్యక్షా, యిదివరకు ఆరోగ్య వైద్యశాఖామంత్రిగా ఉన్న శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు 240 కోట్ల రూపాయల ఆర్థిక సహాయం ప్రపంచబ్యాంకు వారివద్ద నుంచి వచ్చే స్కేము ఒకటి యిక్కడ అసెంబ్లీలో వెల్లడించినారు. ఆ స్కేము గతి ఏమి అయినది? అది అమలులోనికి వస్తుందా? ఇప్పుడు మన రాష్ట్రములోని హాస్పిటల్స్ పరిస్థితి విషయంలో ఇక్కడ చాలామంది సభ్యులు చెప్పారు. హాస్పిటల్స్లో డాక్టర్లు లేరు. ఇప్పుడు హాస్పిటల్స్లో డాక్టర్లు లేకపోవడానికి రెండు కారణాలు ఉంటున్నాయి. ఒకటి ఏమిటంటే యీ ప్రభుత్వమే ఖాళీగా ఉన్న వోస్కులను భర్తీ చేయకపోవడం. రెండవది ఏమిటంటే ఖాళీగా ఉన్న వోస్కులకు డాక్టర్లకు వోస్కింగు యిస్తే వారు మరల అక్కడనుండి ట్రాన్స్ఫర్ కోసము ఎం.ఎల్.ఏ.లనో, ఎం.పి.లనో, మంత్రులనో పట్టుకొని ఆ ట్రాన్స్ఫర్ ఆఫీసుకుంటున్నారు. అట్లాగ యీ ప్రభుత్వం పైరవేలను కట్టిపెట్టి వందకు వంద శాతము రూల్సు, రెగ్యులేషన్సును పాటిస్తూ యీ డాక్టర్లను వోస్కింగు ఒకసారి చేసిన తరువాత వారి ట్రాన్స్ఫర్ విషయంలో ఎవరైనా పయిరవేకి వస్తే ఎంతటివారికైనా సరే ట్రాన్స్ఫర్ ఆర్డర్లు మార్చకుండా చేస్తేనే యీ ప్రభుత్వం అస్సతులతో డాక్టర్లను వేయగలుగు తుంది. ఇప్పుడు రాష్ట్రంలో టీపింగు, నాన్ టీపింగు హాస్పిటల్స్ ఉన్నాయి. వెంటనే వాటిని భర్తీ చేయాలని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా యిప్పుడు ఉదయము ఒక ప్రశ్నకు సమాధానంగా స్పెషలిస్టులను, సూపర్ స్పెషలిస్టులను వేయడానికి అర్హులైనవారు లేరని మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. నేను మంత్రిగారికి ఒక విషయం చెబుతున్నాను. ఈ

స్పెషలిస్టులకు, సూపర్ స్పెషలిస్టులకుకూడా మీరే యీ హాస్పిటల్స్లో ముందుగా ఆప్టయింబుమెంట్సు చేసుకొని ట్రయినింగు యిప్పించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. వారికి ప్రత్యేక శిక్షణ యివ్వకపోతే శిక్షణలేని డాక్టర్లను హాస్పిటల్స్లో వేస్తే పరిస్థితులు హాస్పిటల్స్లో చాలా భయానకంగా ఉంటాయి. ఇప్పుడు యీ డాక్టర్లు ట్రాన్స్ఫర్, నియామకాల విషయంలో యితర రకాల పద్ధతులు పనిచేస్తున్నాయి. అవన్నీ యిక్కడ చెప్పడానికి వేయలేని పరిస్థితులు. తరువాత హాస్పిటల్స్లో మందుల సప్లయ్ విషయంలో ముందులు ఉడడంటేదు. కొన్ని వోట్ల మందులు ఎక్స్పైర్ అయిన మందులు

వాడుతున్నారు. కొత్తగూడెం సంగరేణి కాలరేస్లో అయితే: యిప్పుడు హాస్పిటల్స్ కు పోయి చూస్తే, అక్కడ ఎక్స్ పయర్ అయిన మందులే ఉన్నాయి. అందువల్ల మందులు హాస్పిటల్స్ కు సప్లయి చేసినపుడు యీ రేటు కాంట్రాక్టుల విషయంలో యీ ప్రభుత్వం సరైన శృద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. లేకపోతే ఆఫీసర్లతో యీ పెద్ద కాంట్రాక్టర్లు కుమ్మక్కయి కుంభకోణాలు సృష్టిస్తున్నారు. ఇకపోతే యీ డెంటల్ హాస్పిటల్స్ విషయంలో నేను మంత్రిగారి దృష్టికి తోసుకు వచ్చేది ఏమిటంటే ఇన్ సర్వీసు డాక్టర్స్, ఎం.డి., ఎ.డి.ఎస్. నిపుణుల విషయంలో కొంత నిపుణ్ని కల్పించి ఎప్పాయింట్ 6.30 మెంటు చేస్తామని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఖచ్చితమైనటువంటి నిర్ణయం తీసుకుంటానా? మన్నారు. పైగా నాకు తెలిసిన సమాచారం ప్రకారం 14 నేట్స్ ఉంటే వాటిని 21కి పెంచుతూ ప్రభుత్వం ఆమోదించింది అంటున్నారు. అది ఏదో అమలుజరపండి. 1991-92 సంవత్సరానికి ఎనిట్రోప్స్ పరీక్షలకు పాత్స్ యూనివర్సిటీ వారు డేట్ ఎనాన్స్ చేయకముందే మీరు ఈ నిర్ణయం తీసుకోవాలని నేను కోరుతున్నాను. పైగా 25 డెంటిస్టుల హాస్పిటల్లు ఈ రోజున ఖాళీగా ఉన్నాయి. ఈ ఖాళీలను భర్తీ చేసుకోడానికి మీరు హనుకొని ఉపసంహరించుకున్నారు. అది ఎందుకు ఉపసంహరించుకున్నారు? దయచేసి వాటిని వెంటనే చూడమని కోరుతున్నాను. డెంటల్ కాలేజీ గురించి వచ్చినప్పుడు మన స్కేట్లో ఒకటి ఉంది. ఈ ఒక్కటే సరిపోదు, అంధ్ర, తెలంగాణ, రాయలసీమ — మూడు ప్రాంతాలకు మూడు డెంటల్ కాలేజీలు పెట్టాలని కోరుతున్నాను. హైదరాబాదులో ఉన్న కాలేజీలో ప్రస్తుతానికి 40 సీట్లు మాత్రమే ఉన్నాయి. వాటిని 60 సీట్లకు పెంచి తక్కువ అవసరాలు తీర్చుండని కోరుతున్నాను. సెక్రటేరియట్ హాస్పిటల్లో అన్ని ఎక్స్ ప్లెమెంట్స్ తో సహా ఒక థెయిర్ దంత వైద్యానికి ఉంది. కానీ డాక్టర్ మాత్రము లేరు. ఎందుకు థెయిర్ ఉన్నట్లు? ఆ ఎక్స్ ప్లెమెంట్ ఎందుకు ఉన్నట్లు? దానికి డాక్టర్ లేకుండా పోవడానికి కారణం ఏమిటి? ఆ విషయం కూడా చూడండి. అట్లాగే కేన్సర్ హాస్పిటల్లో, కింగ్ కోల్ హాస్పిటల్లో డెంటిస్టులను పెట్టించండి. గాంధీ హాస్పిటల్లో ఇదివరకు ఎప్పుడో పెట్టిన ముగ్గురు డాక్టర్స్ ఉన్నారు; సరిపోరు. అక్కడ కూడా సంఖ్య పెంచాలని కోరుతున్నాను.

ఇండియన్ మెడిసిన్ వచ్చేటప్పటికల్లా ఇదివరకు ఒక ప్రత్యేకమైన యోగాధ్యయన పరిషత్తు అనేటటువంటిది ఉంటే దానిని రద్దుచేసి నాలుగు ముక్కలు చేసి ప్రకృతి చికిత్స హాస్పిటల్ ఒకటి, గాంధీ ప్రకృతి చికిత్స కళాశాల ఒకటి, మేమన యోగ పరిశోధన సంస్థ, సికింద్రాబాదు ఒకటి, ప్రాణాయామ పరిశోధన కేంద్రము, హైదరాబాదు అనేది ఒకటి, ఇట్లా నాలుగు పెట్టారు. నేను విన్నవించుకుంటున్నది ఏమిటంటే ఏదయినా అభివృద్ధి బాటలో ఎప్పుటికప్పుడు చిన్నాభిన్నం చేసే స్థితి మంచిదికాదు. వేటిని తిరిగి మీరు చేస్తారా యోగాధ్యయన పరిషత్తును అయినా ఉనరుద్దరించండి, లేదంటారా ఇవి ఇండిపెండెంట్గా అభివృద్ధి అయ్యే విధముగా వాటికి ప్రోత్సాహమయినా ఇవ్వండి కానీ అణచివేసే పద్ధతి మాత్రం మంచిది కాదు. ఇండియన్ మెడిసిన్ విషయము వచ్చేటప్పటికి ఇక్కడ మళ్లా కొత్త చిక్కు వస్తున్నది. అల్పసంఖ్య డాక్టర్ వెర్సిస్ ఇండియన్ మెడిసిన్ డాక్టర్స్. ఇద్దరి పోటీలో నలిగిపోతున్నది ఎవరయ్యా. అంటే — ఇంగ్లీషువాడు గెలుస్తున్నాడు ఇండియన్ మెడిసిన్ వాడు మాత్రము క్రిందికి పోతున్నాడు. కావాలని వేరిని అణచి వేస్తున్నారు. ఇది

మంచి పద్ధతి కాదు. మీరు వెడితే స్కెల్స్ లో తేడాలు ఉంటే పెట్టండి. ఆలోపతి వైద్యులకు వీరికి తేడా చూపితే స్కెల్స్ లో చూపండి, ఇంక్రిమెంట్స్ లో చూపండి కానీ వారికి ఉద్యోగాలు ఇచ్చే విషయములో ఈ రకంగా చేయడం మంచిదికాదు. మీరు బేషరతుగా ఆలోపతి వైద్యులను ఏ ప్రాతిపదికమీద రెగ్యులర్మెంట్ చేస్తున్నారో వీరిని కూడా అదే ప్రాతిపదికమీద రెగ్యులర్మెంట్ చేయండి. ఈ సందర్భములో ఒక దారుణమైన విషయాన్ని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. మన సభలో ఇదివరకు సభ్యులుగా ఉన్నటువంటి డి. వెంకటాపుగారు, ఇదివరకు కర్షక పరిషత్తు సభ్యుడిగా ఉండేవారు. ఆయన నక్సల్వేల్స్ చేతిలో చచ్చి పోయారు. ఆయన కొడుకుకూడా ఇండియన్ మెడిసన్ డాక్టరే. ఆ కుటుంబాన్ని ఎక్స్ ప్లో మిస్సుల దౌర్జన్యానికి గురియిన కుటుంబముగా చూసి ఆయనను రెగ్యులర్మెంట్ చేయవల్య అని అంటూ ఉంటే సంవత్సరం దాటింది, ఈరోజు వరకు చేయలేదు. ఏమిటి ఇంత నిర్లక్ష్యం. ఇది మంచిది కాదని మీకు మనవిచేస్తున్నాను. అట్లాగే అనేక హాస్పిటల్స్ లో, అనేక రకాల ఎక్స్ ప్లెమెంట్ కొంటున్నారు కానీ వాటిని సర్టిఫైంగుం చేయడంలేదు. చాలా బోల్డ్ అవి పడివుంటాయి ఏళ్ల తరబడి. దీనికి ఒక నగ్నమైన నిదర్శన మా వరంగల్లు మెడికల్ కాలేజీలో హాస్పిటల్ లో 4, 5 ఏళ్ల క్రింద ఒక ఎక్స్ ప్లెమెంట్ తీసుకువచ్చారు. ఈరోజు వరకు దానిని ఓపెన్ చేయలేదు. ఎందుకు చేయలేదు అంటే ఎక్స్ ప్లెమెంట్ మాత్రము సాంక్షన్ అయి వచ్చింది కానీ దానిమీద పని చేసేదానికి అపరేటర్ లేడు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, ఈ పూట - సాయంత్రము నాలుగు గంటలకు ముందూ గ్రామానికి రాయలయ్య 200 మంది పోలీసులను తీసుకువెళ్లి, అక్కడ నిరాహారదీక్ష చేస్తున్న హరిజనులతో ఘర్షణ పెట్టుకొని కాల్పులు జరిపితే ఒకతను హతాత్ముగా చనిపోయాడు. అటు 20 మంది ఇటు 20 మందికి ఫైరింగులో గాయాలు తగిలాయని తెలిసింది. ఇంకా ఎంతమంది ప్రమాదస్థితిలో ఉన్నారో తెలియకుండా ఉంది. దయచేసి మరి ప్రభుత్వం వారు వెంటనే ఇన్ఫర్మేషన్ తెప్పించి ఈ హామీ ఎడీజరన్ ఆయ్యేలోపల తెలియపరచాలి. ఇమ్మేడియేట్ గా హోమ్ మినిస్టర్ గారిని పిలిపించి ఇన్ఫర్మేషన్ తెప్పించాలని నేను తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి అదేశాలు ఇవ్వవలసిందిగా తమరిని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- హోమ్ మినిస్టర్ గారికి, ఫైరింగ్ జరిగిందట, ఒక డెత్ కూడా జరిగిందట. ఇన్ఫర్మేషన్ తీసుకొని హోమ్ మినిస్టర్ గారిని రమ్మని....

శ్రీ సిపాచ్. వితల్ రెడ్డి:- 304కి ఎడ్మిట్ చేయాలి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ముందు హోమ్ మినిస్టర్ గారు ఇన్ఫర్మేషన్ తీసుకొని వస్తారు.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాధరరావు:- మా రిక్వెస్ట్ ఏమిటంటే ఇప్పుడు వారు వచ్చిన తరువాత దీని మీద డిస్ కషన్ కి ఎత్తా చేయండి. ముఖ్యమంత్రిగారు ఏవయితే ప్రామిస్ చేశారో కొన్ని చర్యలు తీసుకుంటామని ఆ చర్యలు ఏమీ తీసుకోలేదు. ప్రికాషనరీ మెజిస్ట్రేట్ కూడా తీసుకోలేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- హామ్ మినిస్టర్ గారు వచ్చిన తరువాత.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- రాష్ట్రములో మండూరు విషయములో ప్రొవకేషన్ ఉంది బయట. కనీసం సి.ఎమ్. గారు, హామ్ మినిస్టర్ గారిని రమ్మనండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- హామ్ మినిస్టర్ గారికి కమరు పెట్టాను.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్:- నేను ఈ యంత్రాలు ఏవిధంగా నిరుపయోగంగా పడివుంటాయో అన్నది వరంగల్లు మెటిర్నిటీ హాస్పిటల్ ఉదంతాన్ని చెపుతున్నాను. 4, 5 సంవత్సరాలు క్రింద తెచ్చిన ఎక్స్రే యూనిట్ ఆపరేటర్ పోస్టు సాంక్ష్మన్ కాలేజీ ఆ యంత్రాన్ని మూల పెట్టారు. ఈ రకమైన పద్ధతి యంత్రాన్ని మంజూరు చేయడం ఏమిటి, ఆపరేటర్ పోస్టు మంజూరు లేకపోవడం ఏమిటి, ఆ యంత్రాన్ని మూలపెట్టడం ఏమిటి, ఇది మంచి పద్ధతి కాదు. రయచేసి అది వెంటనే - ఆపరేటర్ పోస్టు మంజూరు చేయండి. అది కమీషన్ అయ్యేలా చూడండి కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు హాస్పిటల్స్ విషయం వచ్చేటప్పటికి ముఖ్యంగా మనము ఎప్పుడయితే హైదరాబాదులోని 'నీమ్స్' హాస్పిటల్ ప్రైవేట్లో చేశామో అప్పటినుండి సామాన్య ప్రజలకు ఎనలేని బాధలు ఎదురవుతున్నాయి. ఉస్మానియాలోను, గాంధీ హాస్పిటల్లోను అలాంటి అన్ని రకాల సౌకర్యాలు కలిగివున్న ఉంటే ఈ తిప్పలు ఉండేవి కావు. పైగా మెడ్సిన్, మెడిసిన్ అని ఏవేవో రకరకాల ప్రైవేటు హాస్పిటల్స్ న్యూయార్క్లో మాదిరిగా ఇక్కడ అవి పెరుగుతూ ఉన్నాయి వాడవాడలా. రాకెట్లరవాగులు చెప్పినట్లు సామాన్య ప్రజలు గవర్నమెంట్ హాస్పిటల్స్ కు పోలేని పరిస్థితి ఏర్పడుతూ ఉంది. నేను విజ్ఞప్తి చేసేది ఏమిటంటే ఉస్మానియా, గాంధీ హాస్పిటల్స్ లో 'నీమ్స్' మాదిరిగా, ఇతర ప్రైవేటు హాస్పిటల్స్ స్థాయిలోకి వాటిని అన్ని రకాలుగా అభివృద్ధి చేయండి. పేదవారికి హద్దోగాలకు నరాల జబ్బులకు, ఇటువంటి అన్నిటికి అక్కడ నీపుడంతో కూడిన వైద్య సదుపాయాన్ని లభ్యమయ్యేటట్లు చేయండి. ఇది నేను మీకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. రాష్ట్రం మొత్తం మీద చూసినప్పుడు హాస్పిటల్స్ గాటు గుడ్డు దొరకడం లేదు. ఫినాయిలు లేదు. పైగా ఇంజనీర్స్ ఇవ్వడానికి మొండి సూదులు వాడుతున్నారు. దానికి స్పిరిట్ కూడా ఉండడం లేదు, డెట్రాల్ కూడా ఉండడం లేదు. ఇవి చేన్న విషయాలు. ఇది కూడా నేను స్వయంముగా అనుభవించాను. నా నియోజవర్గంలో నాకాలికి రెండు తగిలి మూ హాస్పిటల్ కి పోతే దుగ్గొండిలో కట్టుకట్టుదానికి గాటు గుడ్డు లేదు. నేను దా రన్వేలో కట్టుకట్టుకోవలసిన సరిస్థితి ఏర్పడింది. ఆ రకంగా ఉంది. ఇది చాలా దారుణమైన విషయం. ఇది కేవలం ఒక చోట, రెండు చోట్ల ఏక్విడెంబర్ గా ఇరిగేషనువంటిది కాదు. ఇది సర్వసామాన్యమై పోయింది. డాక్టర్స్ అని లాభం లేదు. బిడ్డెట్ లేకుండా వారు మాత్రం చేతునుంచి తీసుకువచ్చి పెట్టారు, జేబునుంచి తీసుకువచ్చి పెట్టారు. తరువాత గ్రామీణ వైద్యులకు ప్రత్యేకంగా బిగ్గినింగు ఇచ్చారు. కాస్త శాస్త్రీయ జ్ఞానాన్ని కలిగివుంటే వారు. ఆ పద్ధతి ఈ మధ్య కాలములో మానేసారు. మళ్ళా ఒకసారి మీరు పాత స్కేమును పునరుద్ధరించండి. గ్రామాలలో ఉన్నటువంటి వేద్యులతో సేవ చేయించండి. ఇక నా నియోజవర్గంలో 8 పి.హెచ్.సీ.లు ఉంటే 4 పి.హెచ్.సీ.లకు డిల్లీంగ్స్ లేవు. ఉన్నటువంటి మిగతా 4 పి.హెచ్.సీ.లకు డిల్లీంగ్స్ కేఫిలావస్థలో ఉన్నాయి. వాటికి మరమ్మత్తులు చేయాలి. 5 పి.హెచ్.సీ.లతో డాక్టర్స్ లేరు. నరసంపేట పాడ్వార్షర్స్ హాస్పిటల్ లో ఇద్దరు

మొగ డాక్టర్స్ లేరు, ఒక లేడీ డాక్టర్ లేదు. వోస్కులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. ఈ దుస్థితిని మార్చించండి. తరువాత నరసంపేట హాస్పిటల్ ని 100-బెడెడ్ హాస్పిటల్ గా మంజూరు చేయమని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ఈ సందర్భంలో ష్రేవత్ మెడికల్ కాలేజీలగురించి ఒక విషయం చెప్పాలి. మేరు హాస్పిటల్స్ సంఖ్యను పెంచండి, కాలేజీల సంఖ్యను పెంచండి, కానీ అదే సమయంలో ష్రేవత్ మెడికల్ కాలేజీలు, ఇంజనీరింగ్ కాలేజీల విషయంలో నా సూచన ఏమిటంటే - ష్రేవత్ మెడికల్ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలవారు ఏమంటున్నారంటే ఎస్.సి., ఎస్.టి.లకు కొటా పక్కారం నేట్లు ఇస్తాం, అదీపోను 50 పర్సెంట్ సీట్లను ప్రభుత్వానికి ఇస్తాము, ప్రభుత్వం ఈ సీట్లను ఎంట్రీన్స్ టెస్ట్ లో పాస్సైన విద్యార్థులకు మెరిట్ ప్రకారం కేటాయించవచ్చు, మిగతా సీట్లను మేనేజ్మెంట్ కు వదలివేయండి, ప్రస్తుతం ష్రేవత్ బి.ఇ.డి. కళాశాలలో ఏరకమైన వద్దతిని పాటిస్తున్నారో ఇక్కడకూడా అదేరకమైన వద్దతిని పాటిస్తే బాగుంటుంది, ఫోజులో మాత్రం కొంచెం తేడా వుంటుంది అంటున్నారు. అందువల్ల అందుకు మేరు అంగీకరించండి. డబ్బున్నవాడు చదువుకోవడం మానివేయడం లేదు, బెంగుళూరుకు వెళ్లి డబ్బుకట్టి అక్కడి కళాశాలలో చేరుతున్నారు. అందువల్ల ఈ విషయమై ఆలోచించండి. ఇక వివరిగా నేను చెప్పదలచుకొన్నదీ ఏమిటంటే హాస్పిటల్స్ యొక్క స్కాలరు అన్యాయంతమైపోతున్నాయి. ఇ.ఎస్.టి. హాస్పిటల్ స్కాలరు అన్యాయంతమై పోతున్నాయని, దీనిని అరికట్టాలని కొరుతూ నాకు ఒక కంప్లెయింట్ వచ్చింది, దానిని మేకు పంపిస్తున్నాను, దానిని సంబంధిత మంత్రిగారికి పంపించి తగుచర్య తీసుకొనేట్లు చూడవలసిందిగా కోరుతున్నాను. (ఈ సందర్భంలో శ్రీ యం. ఓంకార్ గారు పిటిషన్ ను అందజేశారు). ఇకపోతే రోశయ్యగారిని అని లాభంలేదు కానీ వారు ఒక మాట అన్నారు, డబ్బు రాబట్టే మార్గం చెప్పండి అని. ఇదివరకే మేము చెప్పాం, రావలసిన బోర్డునుంచి డబ్బు రాబట్టండి, ఖర్చు పెట్టవలసింది ఖర్చుపెట్టండి చెప్పాము. నా చివరి విజ్ఞప్తి ఏమిటంటే గామాలో మలేరియా, బొధకాలు, గ్యాస్ట్రోఎంటరీట్స్, కుఘ్మ వ్యాధులు బాగా వ్యాపిస్తున్నాయి. కుఘ్మవ్యాధిని అంటరాని వ్యాధిగా పరిగణించకూడదని మేరు చట్టంకూడా తెచ్చారు కానీ దానిని అరికట్టేందుకు మాత్రం చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. అక్కడక్కడా గోడలమీద వ్యాతలు వ్రాయించడం తప్పించి వ్యాధిని అరికట్టేందుకు చర్యలు తీసుకోవడంలేదు. ఇప్పటికైనా ఈ నాలుగు వ్యాధులు వ్యాపించకుండా తక్షణం చర్యలు తీసుకోవాలని కొరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

డాక్టర్ వి. శివరామకృష్ణారావు (బద్వేలు):- అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరం ప్రవేశ పెట్టిన మెడికల్ అండ్ పాల్స్ బడ్జెట్ ను సమర్థిస్తున్నాను. మనం 1978 నుంచి ప్రతి సమావేశంలో చూస్తున్నా, ఎప్పుడూ చెప్పేదే చెప్పే చెప్పే నోరు నొప్పి పెడుతున్నదాని దాని వర్యవసానం కిందికి దిగి పరీకొలేట్ అవుతున్నదా అంటే అది కావడంలేదు. అందుకు ష్రేమరే డిస్కీ ఫ్యాక్టర్ ఏమిటంటే రూరల్ ఏరియాస్ లో వన్న 70 పర్సెంట్ పాపులేషన్ పై కేవలం 30 పర్సెంట్ ఎకానమీని ఖర్చుపెట్టి 30 పర్సెంట్ వన్న అర్బన్ పాపులేషన్ పై 70 పర్సెంట్ ఖర్చుపెడుతున్నాం. దీనిని రికన్సిడర్ చేసి సరిగా ప్లాన్ చేయాలని ప్రతిసారీ బడ్జెట్ సమావేశాలలో చెపుతున్నాం. కానీ దీనికి బ్యూరోక్రసీ సర్వైన నిర్ణయాలు

తేసుకోవడంలేదో లేక పోలిటికల్ గా నిర్ణయాలు తేసుకోలేకపోతున్నారో తెలియడంలేదు. కానీ నాటి నుంచి నేటి వరకూ అదే పద్ధతిలో కొనసాగుతున్నదని చెప్పడానికి నేను వీరితో ఉన్నాను. రూరల్ ఏరియాస్ లో ప్ల్యామర్ పాల్స్ సెంటర్స్ పెట్టారు, కానీ ఏ ప్ల్యామర్ పాల్స్ సెంటర్ లోనైనా కావలసిన మందులు ఉంటున్నాయా, డాక్టర్స్ ఉంటున్నారా, డాక్టర్స్ కు కావలసిన ఎమినిజేన్ ఉన్నాయా అనేది ప్రభుత్వం గమనించడం లేదు. అక్కడి హాస్పిటల్స్ లో కావలసిన బేసిక్ ఎమినిజేన్ ఏర్పాటుచేయాలి. డాక్టర్స్ కు, సిబ్బందికి క్వార్టర్స్, హాస్పిటల్స్ లో మందులు, ఎమర్జెన్సీలో పేషెంట్స్ ను హాస్పిటల్స్ కు తేసుకువెళ్లందుకు అంబులెన్స్ ఏర్పాటుచేయడం మొదలైన సదుపాయాలు ఉంటే అక్కడికి డాక్టర్లు వెళ్లి పుండి ప్రజలకు సేవ చేయడానికి వీలువుంటుంది. కానీ అక్కడ ఏమీ లేకుండా పి.హెచ్.సి. అని పేరు పెట్టి ఒక రెంటిడ్ బిల్డింగ్ తేసుకొని, మందులు, ఇతర సరికరాలు ఏమీ సరఫరా చేయకపోతే అక్కడికి డాక్టర్లు పోయి చేయగలిగింది ఏమీతని అడుగుతున్నాను. నా నియోజకవర్గంలోనే రెండు హాస్పిటల్స్ ఉన్నాయి, ఒక మండల పి.హెచ్.సి.లో కొత్త డాక్టర్ ను నియమించలేదు, మరో పి.హెచ్.సి. నుంచి డిప్లెడ్ చేసి డాక్టర్ ను వేశారు. ఆ బిల్డింగ్ కు ఎలక్ట్రిసిటీ ఉందా అంటే లేదు. ఇలా ఏ పి.హెచ్.సి.లో కూడా కనీస సౌకర్యాలు లేని పరిస్థితి ఉంది. దీనిని ప్రభుత్వం గమనించాలని మనవి చేస్తున్నాను. పోతే దానికి కాంట్రీగా ఒక యాస్పిక్ట్ ఉంది. నా నియోజకవర్గంలో పి.హెచ్.సి. కొరకు 45 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి బిల్డింగ్ గా ఒక బిల్డింగ్ ను కట్టారు. That building is not occupied for the last two years, inspite of my repeated request to the District Collector. కడప జిల్లా, అట్నూరు మండలంలో 45 లక్షలు ఖర్చుపెట్టి పి.హెచ్.సి. కొరకు బిల్డింగ్ కట్టారు కానీ అది ఉపయోగంలో లేదని అక్కడి శాసనసభ్యుడిగా నేను కలెక్టరుగారికి రిపోజింట్ చేశాను. That building is now in a very bad shape and that building is being used for all other purposes. I am sorry to state like this..... ఒకవైపు కొన్ని పి.హెచ్.సి.లకు బిల్డింగ్స్ లేకుండా పుంటే ఇక్కడ బిల్డింగ్ ఉన్నా డాక్టర్లు లేరు. ఇలాంటి పరిస్థితి రాష్ట్రంలో చాలా చోట్ల ఉంది. నా నియోజకవర్గంలోని పి.హెచ్.సి.లో డెప్యూటీ షిఫ్ట్ డాక్టర్ ను వేశారు. అసలు డాక్టర్లు లేని పి.హెచ్.సి.లు రాష్ట్రంలో అనేకం ఉంటాయని మనవిచేస్తున్నాను. పి.హెచ్.సి.లో ఖాళీగా వున్న డాక్టర్ల పోస్టులను, ఇతర పోస్టులను భర్తీ చేయాలని అనేకమార్లు ముఖ్యమంత్రిగారికిగానీ, సంబంధిత మంత్రిగారికి గానీ చెప్పడం జరిగింది, ఈ విషయంలో తొందరగా వరక తేసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇకపోతే నేను తిరిగి శాసనసభకు ఎన్నికైన తరువాత మా దగ్గర ఎరస్ట్రెజ్ట్ శాలూకా హాస్పిటల్ లో ఎక్స్రే ప్లాంట్ ను శాంక్షన్ చేయాలని కొరడం జరుగుతోంది. ఇలాంటి హాస్పిటల్స్ రాష్ట్రంలో చాలా వున్నాయనుకొంటాను. ఎక్స్రే ప్లాంట్ ను చాలా తక్కువ ఖర్చుతో ఏర్పాటు చేయవచ్చు. I am requesting this Government to sanction one x-ray plant. ఇలాంటిది నా నియోజకవర్గంలో లేదు. అందువల్ల బిడ్వెల్ శాలూకా హాస్పిటల్ లో ఎక్స్రే ప్లాంట్ ను శాంక్షన్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇకపోతే పి.హెచ్.సి.లను ఏర్పాటుచేయడంలో పోలిటికల్ ఇన్ ఫ్ల్యూయెన్స్ పనిచేస్తోందని మనవిచేస్తున్నాను. బిడ్వెల్ లో శాలూకా హాస్పిటల్ పుంటే దానికి రెండు కిలో మీటర్ల లోపే మరో పి.హెచ్.సి.ని ఏర్పాటుచేయడం అంటే జస్టిఫైకేషన్ ఏముందో నాకు

అర్థం కావడంలేదు. This is the minimum facility, which we have to provide. ఇంతకంటే ఘోరమైంది ఉందా? గ్రామీణ ప్రాంతాలలోనే మారుమూలల్లో అసలే వైద్య సౌకర్యాలు లేకుండా ఉంటే హాస్పిటల్ వున్నవోట రెండు కిలోమీటర్ల లోపలే మరో హాస్పిటల్ ను ఏర్పాటుచేయడం, అదీ రెంటిడీ టీబింగ్ ను తీసుకొని ఏర్పాటుచేయడం అంటే కేవలం ఇదీ రాజకీయంగా చేశారని చెప్పవచ్చు. దీనిని రికగ్నిషన్ చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఇకపోతే విడిత్యమైన విషయం ఏమిటంటే గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వైద్య సదుపాయం సంగతి ఇలా వుంటే మరోవైపు సూపర్ స్పెషాలిటీస్ డిపార్ట్ మెంట్ లో వైద్యులన్నీ ఇష్టం వచ్చినట్టు పెరిగిపోతున్నాయి. మనం దీనికోసం లక్షలు, కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నాం. ఒకప్పుడు there is one P.H.C. at Chinnakeshavapally, which is located from 3 KMs from Badwel, where there is a 30 bedded hospital. ఈనాడు మూడు నాలుగు డ్విరెక్టరేట్స్ ఏర్పడ్డాయి. There was only one director. Director of Medical - Health Services - Director of Indian Medicine - Director of Family Planning - Director of Medical Education - Director of Vidya Vidhana Parishad - నెంబర్ ఆఫ్ యాక్టివిటీస్ పెరిగినందున ఇన్ని డ్విరెక్టరేట్స్ పెట్టాం. అది తప్పు అని నేను అనను కానీ క్రింది స్థాయిలో మేరు వివిధంగా ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ను డెవలప్ చేస్తున్నారని పశ్చిస్తున్నాను. అదీలేకుండా కేవలం సూపర్ స్పెక్టర్ మాత్రం డెవలప్ చేసి క్రింది ఫౌండేషన్ గురించి మర్చిపోతే డిపార్ట్ మెంట్ చాలాకాలం నిలబడుతుండా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఇక సిద్ధార్థ మెడికల్ కాలేజీని పెట్టారు, మేరు ఇచ్చిన నోట్స్ మాస్టే. 1988 వరకే సిద్ధార్థ మెడికల్ కాలేజ్ రికగ్నిషన్ అయిపోయింది; ఆ తరువాత ఈనాటి వరకు రికగ్నిషన్ లేదు. What is that amount you are spending on the infrastructure there? I request to take maximum action. The Inspection Committee has given the report and it was passed, a recommendation, but still it is not recognised. వారు అన్ రికగ్నిజ్డ్ స్టూడెంట్స్ క్రింద వుండిపోతారని నా బాధ. ఆ కాలేజీకి రెజిస్ట్రేషన్ ఎఫ్ క్విటో రికగ్నిషన్ ఇస్తే ఫరవాలేదు, కానీ రేపు పొద్దున రెజిస్ట్రేషన్ ఎఫ్ క్విటో రికగ్నిషన్ ఇవ్వడంలేదు, ఈనాటినుంచే ఇస్తున్నామని అంటే - What will happen to these batches which are not recognised. The students of those batches have already taken the examination. దయచేసి ప్రభుత్వం వారు, డ్విరెక్టరుగారు, యూనివర్సిటీవారు కూడా సీరియస్ ఇష్యూగా తీసుకోవాలని కోరుకుంటున్నాను. బడ్జెట్ ఎలోకేషన్స్ మాస్టే, ఇదీ చెప్పాలంటే చాలా ఘోరమైన విషయం. ఇప్పుడు యీనాడు యీ కాస్టు ఎస్సాలేషన్ పరిస్థితుల్లో మెడిసిన్ కు ఇచ్చే డబ్బు ఏ మూలకు సరిపోతుంది? వైద్య, ఆరోగ్యశాఖమంత్రిలు చాలా అనుభవజ్ఞులు - ఈనాడు ఉన్న పరిస్థితులు తెలుసు. విజంగా ఆత్మపరిశీలన చేసుకుని చెప్పితే మేము అందరం అంగీకరిస్తాము. అది ఏమీ లేదు, ఖచ్చితంగా ఆయన నిలబడి రొమ్ముమీద చెయ్యి వేసుకుని సరిపోతుందని చెప్పితే యీ దేశంలోనే పక్షలు ఒప్పుకుంటారు. Who are opening these hospitals? కనుక ఎలోకేషన్స్ పెంచవలసిన అవసరం ఉన్నది. రెండు సూచనలు మొన్నాను. There is a novel thinking going on around the world

to pronounce or propogate a trans - health system. అంటే, హెడ్ క్వార్టర్స్‌లో ఉండే, పి.హెచ్.సి. కనెక్టెడ్ బేస్ హాస్పిటల్, కనెక్టెడ్ టు సూపర్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్. One base hospital at Cuddapah or any District Hospital, or the P.H.C. must be connected and this Trans - Hospital will be connected to the Super Speciality Hospital in the Urban Area - whether it is Vijayawada - Visakhapatnam or Hyderabad and the population will also be given advice on these things - నేను చెప్పేదికూడా మారుమూల ప్రాంతంలో పి.హెచ్.సి. వేషంటున్న సూపర్ స్పెషాలిటీస్ ఎడ్యుయిట్ వన్ అవర్లో దొరికే అవకాశం ఉన్నది. ఇది అంతా ఎంక్వైరీనిక్ సిస్టమ్ మీద బేస్ అయిన సిస్టమ్. చాలామంది మెడికల్ జర్నల్స్‌లో చూస్తున్నాము. ఇవన్నీ పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. Privatisation of the hospital - the private institutions,.... ప్రైవేట్‌డేషన్ ఆఫ్ హాస్పిటల్ గురించి ఆలోచించాలి. అదేకాకుండా, మెడికల్ ఎడ్యుకేషన్‌లో ఒకరకంగా బాగానే ఉన్నది అనుకున్నా, కర్నాటకరాష్ట్రం, మిగతా రాష్ట్రాలతో పోల్చేస్తే, మనకు వుండే నేట్లు, డిమాండుకు తగినన నేట్లు ఉన్నాయా అంటే, లేవు. ఇక్కడ చాలామంది ఇంటర్వ్యూయర్స్. ఫిలాంత్రోఫిస్టు పర్సన్స్ ముందుకు వచ్చారు. Private Colleges - now or never - they don't want any Grant-in-aid from the Government. Why not we reconsider the issue Sir? దీని గురించి తప్పకుండా ఆలోచించాలని, ప్రైవేటు కాలేజీలను ప్రోత్సహించినందువల్ల నష్టం లేదు. మన డబ్బు కొట్టాది రూపాయలు కర్నాటక రాష్ట్రానికి పోతున్నది. అది పోయినా పర్యాలేదు అనుకుంటున్నాము. కర్నాటకరాష్ట్రంలో నేట్లు అడిగి వారి వాకిట్లో నీలబడి, మన పాల్కు మినిష్టరు రికమండు చేయాలన్న పరిస్థితిలో ఉన్నాము. యీనాడు మన మంత్రిగారు ఒక కార్యక్రమం తీసుకుంటామని, యీ ప్రభుత్వం పేద ప్రజల కోసం కట్టుబడి ఉన్నదని అంటున్నాం. స్కూల్స్‌లో ఉండే చిల్డ్రెన్స్‌కు, ఎలమెంటరీ స్కూల్స్, సెకండరీ స్కూల్స్, మెడికల్ వెకస్ చేయిస్తున్నాము. అది ప్రావర్గం జరడంలేదు. డాక్టర్స్‌కు మనం పే చేస్తున్నాముకూడా. We are paying for the doctors also but they are looking after the students freely. అటువంటిదికూడా సరిగా జరగడంలేదు. వాటి విషయంలో కూడా సీరియస్‌గా తీసుకోవాలి. At that stage if you can prevent the disease, that boy would become normal boy and be an asset to the society. దయచేసి ఈ విషయాన్ని కూడా గమనించాలని యీ సమయం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Dr. K. Jayamma:- Sir, 'Health is Wealth' - అన్నారు వెల్లు, ఎటు తిరిగి మన పేద ప్రజలకు లేదు. కనీసం పాల్కుకోసం అయినా తగిన చర్యతీసుకొనవలసిన అవసరం యీ ప్రభుత్వానికి వున్నది. యీ బడ్జెటు కేటాయింపు చూస్తే, పముద్రంలో నేటి బొట్టులాగా కనిపిస్తుంది. ముఖ్యంగా, అమ్మి రంగల్లోలాగానే యీ పాల్కు రంగంలోకూడా అవినీతి, అక్రమాలు, అవకతవకలు రాజ్యం ఏలుతూ, ప్రజల ప్రాణాలతో వారి ఆరోగ్యంతో

చెలగాటం ఆడుతున్నారని చెప్పవలసి వచ్చినందువల్ల చాలా బెంత్తిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా, డృగ్స్ విషయం - స్పూరియస్ డృగ్స్, సబ్స్టాండర్లు డృగ్స్ మార్కెట్లో విరివిగా సప్లయ చేయబడి, పూజల పాఠశాలకు ఎంతో హాని కలిగిస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా డిస్ట్రిబ్యూషన్ అయినతరువాత, వాటిని అరికట్టడానికి, ఏదో హంగామా చేసి నాలుగు మందులను పట్టుకోవడంవల్ల ఉపయోగం ఎంతమాత్రం లేదు. మాన్యుఫాక్చర్ లెవెల్లోనే దాన్ని అరికట్టడానికి పూభుత్వం తగిన చర్య ఎందుకు తీసుకోవడంలేదు? ముఖ్యంగా, రాజధానినగరంలో తీసుకోండి ఎన్ని కంపెనీలు సబ్స్టాండర్లు డృగ్స్ తయారుచేసి మార్కెట్లో విడుదల చేస్తున్నారో, ఎందుకు తెలిసిన చర్య తీసుకోకూడదు? ముఖ్యంగా పేద పూజలకు అన్యాయం జరుగుతున్నది. అలాగే, హాస్పిటల్లో సప్లయ వేసే డృగ్స్ వారికి చెందకుండా, దొడ్డిదారిన బయటకు తీసుకుపోయి అమ్ముకోవడం జరుగుతున్నది. హాస్పిటల్ వసతులు చూస్తే, పూత్యక నరకాలుగా అపేక్షిస్తున్నాయి. నలుగులుగానీ, దోమలుగానీ, ముఖ్యంగా, ఎలుకలు, పక్కలమేద ఎగురుతూ నాట్యం చేస్తుంటాయి. ముఖ్యంగా, అసెంబ్లీ హాలుకూడా ఎలుకలకు అతీతం కాదు. ఇక్కడ కూడా కరుస్తాయేమోనని భయం వేస్తుంది. హెల్తు మినిష్టరుగారు తగిన చర్య తీసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- ఎలుకలుకూడా అసెంబ్లీలో ఉన్నాయి అంటున్నారుండి....

డాక్టర్ కె. జయమ్మ:- అవునండి. పున్నాయి ఇక్కడ.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇట్ యాజ్ ది డ్యూటీ ఆఫ్ ది హెల్తు మినిష్టర్ టు లుక్ ఆఫ్టర్....

శ్రీ కె. యర్రగ్నాయుడు:- ఇక్కడ స్వయంగా చూశామండి.... మనుషులు ఎక్కడ వుంటే ఎలుకలు అక్కడ ఉంటాయి....

డాక్టర్ కె. జయమ్మ:- డాక్టర్స్ ప్రిస్క్రిప్షన్ లేకుండా స్వయంగా కొనుక్కోవడం అన్ల్యూల్ ఘెడ్ డాక్టర్లు ప్రిస్క్రిప్షన్ వల్లగానీ, ఎక్కువ అమ్మకం జరుగుతున్నది. డబ్బుపావ్. సర్వేలో 57 శాతం అని తేలినా అది చాలా అపాయకరమైన విషయం. మన దేశానికిగానీ, మన రాష్ట్రానికిగానీ, ఫాల్స్ ప్రిక్రెస్ అంతాకూడా దురదృష్టకరంగా మనం భావించాలి. గ్యామోల్, డాక్టర్స్, వారు ప్రిక్రెస్ చేస్తూ ఒక్కొక్కసారి కొన్ని సంఘటనల్లో వారు అపరేషన్లు కూడా డీకప్ చేసి పూజలకు హాని కలిగిస్తున్నారు. యీ ఫాల్సు ప్రిక్రెస్సును నిరోధించి గట్టి చర్యతీసుకోవాలని, ఐ.ఎం.ఎ. వారు యీ విధంగా ఘెట్ చేస్తున్నారకానీ ఏమీ ఉపయోగం కనిపించడంలేదు. పూభుత్వంవారు నిరోధించడానికి గట్టి 7-00 చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా వున్నది. ఈ 20 శతాబ్దములోకూడా మూఢ నమ్మకాలు వలన పూజలు హాస్పిటల్ పూజాలమేదకు తెచ్చుకునే సంఘటనలు ఎన్నో చూస్తున్నాము. జాండిస్ కేసుల విషయంలో కాల్పిండుకోవడంకానీ, కుక్కకాటులకు, శేలు కాటుకు, పాము కాటుకు మంత్రాలు వేసుకోవడం కానీ, ప్రిక్రెస్ కేసుల విషయంలో డాక్టర్స్ కానీ వారి చేత క్లుప్త కల్పిండుకోవడం కానీ, చిన్న పిల్లలకు దారాలు, తాయెత్తులు ఇలాంటివి వేయించి వాల్కు హాని కల్పించడం జరుగుతున్నది. వాటిని

నివారించడానికి ప్రజలలో పార్టీ అవేర్సెస్ పెంచడానికి ప్రభుత్వం గట్టి చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ప్రివెన్షన్ ఈజ్ బెటర్ డ్యాన్ క్యూర్ అనే నానుడికి తగినట్లుగా పిల్లలలో ఇమ్యున్సిజేషన్ పెంచడానికోసం సర్వేన సమయంలో వాక్సినేషన్స్ యిప్పించడం కానీ, న్యూబోర్న్స్ డెజ్ నెవ్వు చేయడం కానీ, గర్భిణీ స్త్రీలకు సర్వే సమయంలో చక్ష్ కానీ, వాక్సిన్స్ ఇప్పించడం కానీ, నియోనటల్ టెటనస్ లాంటి భయంకరమైన వ్యాధులు రాకుండా నిరోధించడానికి కానీ, కలరా, టైఫాయిడ్ లాంటి వ్యాధులను నిరోధించడానికి వాక్సిన్స్ ఇప్పించి వ్యాధి నిరోధకాన్ని కల్పించాలి. ముఖ్యంగా మన రాష్ట్రంలో అతిసారవ్యాధి సోకి వెయ్యి మంది చనిపోవడం అంటే ఇది ప్రభుత్వం వారి నిర్లక్ష్యం వలననే జరిగిందని అనుకోవాలి. ఏదో 10 మంది, 20 మంది చనిపోయారంటే ఆర్థం వుంటుంది కానీ వెయ్యి మంది చనిపోవడం అనేది చాలా ఘోరమైన విషయం. ముఖ్యంగా ప్రభుత్వంవారు పాపులేషన్ కంట్రోల్ కు ఏమయినా పునుకున్నారేమో అనే అనుమానం కలుగుతున్నది. ఇక అడల్టేషన్ విషయానికి వస్తే ప్రతిదీ కల్తీ. మనం తీసుకునే ఆహారము కల్తీ, త్రాగే నీరు కల్తీ, వోల్టే గాలీ కల్తీ, అందుచేత ఆరోగ్యవలలో కూడా సర్వేన నిర్ణయాలు తీసుకోలేక పున్నామేమో. అందువలన ఫుడ్ లో కానీ, నీటిలో కానీ కొంచెము హ్యారిటీ మెయింటెయిన్ చేసే విధంగా మన ఆరోగ్యనా విధానాన్ని పెంచుకునేలాగా తగ్గదో వహిస్తే ప్రజల యొక్క ఆరోగ్యం బాగుచేసి ప్రజల ఆరోగ్యం ఇంప్రూవ్ అయితే దేశం కండిషన్ కూడా ఇంప్రూవ్ అవుతుందని వేస్తుంటుంటున్నాను. అతి ముఖ్యమైన వాల్టేకోసం బడ్జెట్ లో ఎక్కువ శాతం కేటాయింబి ప్రజలయొక్క ఆరోగ్యం కాపాడాలి. ముఖ్యంగా చిలకలూరిపేటలో డిస్పెన్సరీ లెవల్ లోనే హాస్పిటల్స్ పున్నవే. దానిని 30 పడకల హాస్పిటల్ చేయాలని, దానికి కావలసిన అన్ని వసతులు, లెజిస్లేట్ ఎక్స్ టెంషన్ తోటి దానిని అప్ గ్రేడ్ చేయాలని కోరుకుంటున్నాను. ఇంకా ప్రభుత్వంవారు ఎన్ని మండల్ కేంద్రాలలో హాస్పిటల్స్ కట్టడానికి బడ్జెట్ కేటాయించారో తెలియజేయాలి. కొన్ని ముఫీస్ లీల్స్ లోనే హాస్పిటల్స్ కు అంబులెన్స్ ప్రివిజన్ ఏర్పాటు చేయాలి. ముఖ్యంగా మలేరియా ఎరాడికేషన్ కు బాప్ ప్రయారిటీ ఇచ్చి దానిని అరికట్టడానికి బడ్జెట్ లో ఎక్కువ కేటాయింపు కలుగుజేయాలని కోరుకుంటూ నాకు ఇచ్చిన అవకాశానికి కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ సలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయ ఆరోగ్యశాఖా మాత్యులు ప్రవేశ పెట్టిన డిమాండ్ ను బలపరుస్తూ చాలా మంది గౌరవసభ్యులు ప్రభుత్వానికి అనేకమైన సూచనలు ఇచ్చారు. ఈ డిమాండ్ కు సంబంధించి ప్రభుత్వం రూ. 403 కోట్లు కేటాయింపింది. ప్రస్తుతం రాష్ట్ర జానాభా ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చి చూసుకుంటే ఈ రోజు కేటాయించిన మొత్తం ఏ మాత్రం కూడా సరిపోదని నేను స్పష్టంగా చెబుతున్నాను. ఎంతో మంది సభ్యులు ఎంతో కాలాన్ని తీసుకొని అనేకమైన అమూల్యమైన సలహాలు ఇచ్చారు. ఆ సలహాలన్నీటిని మంత్రీగారు అవరణలోకి తేవాలంటే ఈ బడ్జెట్ ఏమాత్రం సరిపోదు. ఇప్పుడు వుండే ఈ విధానాన్ని అవరణలోకి తీసుకొని కొంతవరకు ఈ రాష్ట్రంలో వుండే వైద్య శాఖను ప్రక్కాళనం చేసి పున్నంతవరకు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వుండే పేద వర్గాల వారికి ఆరోగ్య సేవలు అందించడానికి కొన్ని ముఖ్యమైన సూచనలు నేను ప్రభుత్వానికి చేయదలచాను. ఈ రోజు మనం బడ్జెట్ లో కేటాయించిన రూ. 403 కోట్లతో క్రింది స్థాయివరకు కొంత కేటాయిస్తున్నాము. మనం పి.హెచ్.సి.లకు కేటాయించిన

రూ. 30వేలు అది ఏ మాత్రం సరిపోదు. వాటిలో మందులకు అయితే ఏమీ, డాక్టర్స్ అయితే ఏమీ, స్టాఫ్ అయితే ఏమీ దుర్వినియోగం చేస్తున్నారనేది మన అందరికీ తెలుసు. సుమారు 10 వేల రూపాయల విలువ చేసే మందులు బయటకు పోతున్నాయి. అందులో మనకు కేటాయించిన బడ్జెట్ తక్కువ. అందులోను కొంత వరకు ఈ విధంగా దుర్వినియోగం జరిగేప్పుడు ప్రాథమిక స్థాయిలోని ఆరోగ్య కేంద్రాల ద్వారా ఎంతవరకు మనం వైద్య సదుపాయాలు ప్రజలకు ఇవ్వగలుగుతున్నామనేది ప్రతి ఒక్కరు ఆలోచించాలి. కాబట్టి ఇప్పుడున్న యంత్రాంగాన్ని కొంతవరకు స్ట్రీమ్ లైన్ చేయాలి. ప్రభుత్వ కమిటీలు నాకు తెలిసినంతవరకు 10 సంవత్సరాలు అయినా ఇంతవరకు కూడా ఒక్క కమిటీ అయినా మీట్ కాలేదు. అడ్వయిజరీ కమిటీలు అంటున్నారు. దానికి ఏ మాత్రంకూడా వారు అధికారాలు యివ్వలేదు. టెనిక్ లెవల్లో మన స్ట్రీమ్ లైన్ చేయడానికి, చర్చించుకోడానికి ఏ మాత్రంకూడా అవకాశం లేకుండా పోతున్నది కాబట్టి స్టాట్యుటరీ కమిటీలను వేయాలి. జిల్లా లెవల్లో జిల్లా కలెక్టర్ల అధ్యక్షతన స్టాట్యుటరీ కమిటీలు వేసి జిల్లాకు వచ్చిన బడ్జెట్ ను ఆ స్టాట్యుటరీ కమిటీలకు ఇచ్చి ఎక్కడ అవసరాలు వున్నాయనేది ప్రతినెల కూడా వాళ్లు మీట్ అయి ఏమిటి అనేది స్టాట్యుటరీగా నిర్ణయాలు తీసుకుంటే కొంతవరకు మేలు జరుగుతుందేమో అని ప్రభుత్వానికి సలహా ఇస్తున్నాను. ఈ రోజు పేరుకే జి.ఓ.లు ఇస్తున్నారు తప్ప పాడ్ క్వార్టర్స్ హాస్పటల్స్ లో అడ్వయిజరీ కమిటీ అనండి లేకపోతే ఇంకొకటి అనండి ఏ మాత్రంకూడా పనిచేయడం లేదని నేను ఒక సభ్యుడిగా మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి ఒక స్టాట్యుటరీ పవర్స్ అనేవి ఇచ్చి జిల్లా లెవల్లో కమిటీలను ఏర్పాటు చేసి బడ్జెట్ ఇచ్చి అక్కడున్న అవసరాలను వారు ఉపయోగించుకోడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవాలి. మొన్న ముఖ్యమంత్రిగారు విశాఖపట్టణం వచ్చి కె.జి. హాస్పటల్ అభివృద్ధి గురించి 40 లక్షలు రూపాయల మొత్తాన్ని అనౌన్స్ చేశారు. మరి అది ఈ బడ్జెట్ లో పొందుపరిచారా, లేదా అనేది గౌరవ మంత్రిగారు రిస్కయ్ ఇచ్చేప్పుడు చెప్ప మంటున్నాను. ఎందుకంటే రూ. 40 లక్షలు కేటాయించారు. ఉత్తరాంధ్రకే ఆ-కె.జి. హాస్పటల్ ఆయువుపట్టు. ఆ హాస్పటల్ పరిస్థితి ఏ విధంగా వున్నది ఒకసారి మంత్రిగారు వెళ్లి చూస్తే అర్థం అవుతుంది. కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటించిన నిధులు ఈ బడ్జెట్ లో పొందుపరిచారా, లేకపోతే అది ప్రకటనలకే పరిమితం అయ్యాయా అనేది ప్రజలు తెలుసుకోవలసిన అవసరంవున్నది. ఈ రోజు ఏ హాస్పటల్ చూసినా మెయిన్ టెనిస్ చాలా అభ్యాసంగా వున్నది. మరి 'ఆరోగ్యమే మహా భాగ్యము' అనే నానుడికి భిన్నంగా వున్నవి. ఈ రోజు గామీజ ప్రాంతాలలో 80 శాతం మంది జీవిస్తున్నారు. 100కి 80 మంది ఈ రోజు ప్రైవేట్ హాస్పటల్స్ కు వెళుతున్నారు. అంటే ఏమిటి? వాడికి రోజుకు వచ్చే కూలీ వాడి కిండికి సరిపోయే పరిస్థితులలో కూడా వాడు ప్రైవేట్ హాస్పటల్ కు వెళ్ళడానికి సంకల్పిస్తున్నారంటే ఎక్కడ వుంది ఈ లోపం అనేది ప్రభుత్వం తెలుసుకోకుండా ఎన్ని కోట్ల రూపాయలు కేటాయించినా ప్రజా ధనాన్ని దుర్వినియోగం చేసినట్లే అవుతుంది. కాబట్టి మంత్రిగారే గాకుండా సెక్రటరీలు, డైరెక్టర్స్ కూడా ప్రతి నెల ఒక్కొక్క జిల్లాను విజిట్ చేయాలి. ఏదో మేము శాసన సభలో చెప్పడం కాదు. వారు కూడా ప్రత్యక్షంగా అక్కడి పరిస్థితులు చూస్తే తెలుస్తుంది. అక్కడ అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఏ విధంగా నడుస్తున్నది, అక్కడి అవసరాలు ఏ విధంగా వున్నవి, అక్కడి పరిస్థితులు ఎలా వున్నది స్వయంగా తెలుసుకోడానికి అవకాశం వుంటుంది. సోంపేటలో 30 పడకల ఆసుపత్రి వున్నది. ఆ 30 పడకల

హాస్పిటల్ భవనము 1987 సంవత్సరంలో ప్రారంభోత్సవం అయింది. 1987వ సంవత్సరంలో ప్రారంభోత్సవం జరిగితే ఇప్పుడు 1991వ సంవత్సరంలో ఉన్నాము. కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టికట్టారు కానీ అక్కడ స్టాఫ్ లేదు. కావలసిన ఎక్స్‌పేషిమెంట్ లేదు. ఎందుకు ఈ డిలే జరుగుతున్నది, ఎక్కడ ఈ లాసెస్ ఉన్నాయనీది తెలుసుకోవాలంటే మొత్తం ప్రభుత్వ యంత్రాంగం అంతా హైదరాబాద్‌లో కూర్చోవడం కాదు. మంత్రిగారు అయితే ఏమీ, సెక్రటరీగారు అయితే ఏమీ, డైరెక్టరుగారు అయితే ఏమీ ప్రతి నెలా కూడా ఒక జిల్లాను విజిట్ చేయాలి. స్వయంగా హాస్పిటల్స్‌కు వెళ్లి చూస్తే కావలసిన నిర్ణయాలు తీసుకోవడానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది. చాలా కాలంనుంచీ కూడా రేజనల్ డైరెక్టర్ వోస్సులు వేకెంట్‌గా ఉన్నాయి. అవి ఎందుకు వేకెంట్‌గా పెడుతున్నారో నాకు అర్థం కావడంలేదు. ఏ రేజనల్ డైరెక్టర్ ఏ నెలలో రిజిస్టర్ అవుతారనీది ప్రభుత్వానికి ముందే తెలుస్తుంది. మరి ముందే తెలుస్తున్నప్పుడు ఎందుకు డి.పి.సి. కూర్చోవడం లేదు. విశాఖపట్టణంలో అయితే ఏమీ చాలా రేజనల్ డైరెక్టర్ వోస్సులు 2, 3 సంవత్సరాల నుంచీ వేకెంట్‌గా ఉన్నాయి. ఒక డి.ఎం.హెచ్.ఓ., డి.ఎం.ఓ.లే తాలూకా కార్యక్రమాలు, ఆర్.డి. కార్యక్రమాలు చేయాలంటే సూపర్‌విజన్ ఏ విధంగా వుంటుందనీది మంత్రిగారు ఆలోచన చేయాలి.

కాబట్టి ఇక నుంచీ ఏ ఖాళీలు వచ్చినా సరే యాంటిసిపేట్ చేసి రెండు నెలలకు 7-00 రిజిస్ట్రేషన్‌కారంటే ముందునుంచీ డి.పి.సి.లు పెట్టి ఫిలప్ చేయాడానికి అడ్మినిస్ట్రేషన్ పక్కం రా. బందీగా ఉండడానికి ప్రభుత్వం వర్యలు తీసుకోవాలి. ఈరోజు 1246 ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు అంటున్నారు. ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రం ప్రభుత్వం పెట్టేప్పుడు దానికి కావలసిన టి.ఓ. ఇష్యూ చేస్తారా? దానికి ఇంత స్టాఫింగ్ ప్యాటర్న్ ఉండాలని చెబుతారా? అన్నీ హాస్పిటల్ సెక్టార్స్‌లోకూడా డెంటిస్టులు, ఐ స్పెషలిస్టులు డాక్టర్లు వోస్సులు ఎన్నీ ఖాళీలున్నాయి? కావలసినంతమంది నేరుద్యోగులున్నారు. వారిలో డాక్టర్లు లేరా? డాక్టర్లు లేకపోతే నింపడం కష్టంగా ఉంటుంది. కావలసినంత మంది డాక్టర్లు ఉన్నప్పుడు ఖాళీలను భర్తీచేయడానికి ప్రభుత్వం ఏమీ వర్య తీసుకుంటుంది? ఒక నెలరోజు లలో భర్తీచేయడానికి ప్రభుత్వానికి ఉన్న ఇబ్బంది ఏమిటి? అప్లికేషన్స్ రిసేవ్ చేసుకోవడానికి లాస్ట్ డేట్ 26వ తేదీ పెట్టారు. రేజియన్ల ప్లెజ్ సెలక్షన్స్ పెట్టి ఒక నెలలో ఫిలప్ చేయడానికి డిస్కు పంపించడానికి ప్రభుత్వానికి వచ్చిన ఇబ్బంది ఏముంది? కొత్తగా వోస్సులు కావాలని అడగడం లేదు. టి.ఓ. ద్వారా ఏవయితే వోస్సులను ప్రభుత్వం మంజూరు చేసిందో ఆ వోస్సులను భర్తీచేయమని అంటున్నాము. మీరు అడిషనల్ షెడాన్స్ కమిటీమెంట్ లేదు. రోశయ్యగారికి చాలామంది శాసనసభ్యులు సూచనలు చేశారు. ఆ సూచనలన్నీ కొగడీకరించి ఏ విధంగా వేస్తే బాగుంటుందో ఆలోచించండి. మనకున్నరు. 403 కోట్లు అంటే చాలా తక్కువ బడ్జెటులో ఎఫిషియంట్‌గా చేయాలి. ఈరోజు మీరు ఇచ్చిన బడ్జెటులో చాలావరకూ దుర్వినియోగం జరుగుతోంది. ఆ దుర్వినియోగాన్ని అరికట్టాలి. ఖాళీగా ఉన్న డాక్టర్లు వోస్సులను పెంజినే భర్తీ చేయాలి. ఎందుకంటే ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యం. ముందు హెల్త్ బాగుండాలి. దానికి కావలసిన నిర్ణయాలు తీసుకోవాలని చెప్పి మే ద్వారా మనవిచేస్తున్నాము. ఈరోజు ప్రభుత్వం అనేక మంది ప్లెజ్‌వేట్ హాస్పిటల్స్ కట్టుకోవడానికి పరిశ్రమ ఇస్తున్నారు. వాళ్లు పరిశ్రమ తీసుకునే ముందు పేద

వారికి కొంత శాతం మెడికల్ ఎయిడ్ ఇస్తాము అన్నారు. ఈ రోజువరకూ ప్లైవేటు హాస్పిటల్స్ స్థాపించిన తరువాత ఈ పరిస్థితి ఏమిటో తమకు చెప్పనక్కర లేదు. ఒక లెజిస్లేషన్ తెచ్చి ఎందుకు ఇవ్వడంలేదో పరిశీలించాలి. ముందు పర్మిషన్ తీసుకుంటారు. బ్యాంకులద్వారా, ఎస్.ఎఫ్.సి. ద్వారా లోను తీసుకుంటారు. ఫైవ్ స్టార్ హాటల్స్లాగా హాస్పిటల్స్ కడుతున్నారు. కానీ అందులో పేదవారికి స్థానంలేదు. దీ వయొలెషన్ ఆఫ్ అగ్రిమెంటు కనుక దానిని వేనల్వైజ్ చేయాలి. మేనేజ్మెంటు ఎటువంటి వాళ్లయినా సరే వేనల్వైజ్ చేయాలి. పేదవారికి ఆరోగ్యం ఇవ్వలేనప్పుడు ఇవన్నీ ఎందుకు? ఇవన్నీ కూడా మంత్రీగారు క్లుప్తంగా ఆలోచించి చర్యలు తీసుకుని ఈ రాష్ట్రంలో పేదవారికి ఆరోగ్యం బాగా అందేట్లుగా మాడాలని మనవిచేస్తున్నాను. కరేంనగర్ జిల్లాలో మరుట్ల లో 70 వేల జనాభా ఉంది. మునిసిపాలిటీలో కనీసం అక్కడ ఒక హాస్పిటల్ కూడా లేదు. చిన్న చిన్న మారుమూల ప్రాంతాలకు పి.హెచ్.సి.లు పెడుతున్నారు. 60 పి.హెచ్.సి.లు పెట్టాలనుకుంటున్నారు కాబట్టి 70 వేల జనాభాగల మరుట్లలో ఒక పి.హెచ్.సి. పెట్టాలని కోరుతున్నాను. ధర్మపురిలో ఉన్న పి.హెచ్.సి.ని అప్గ్రేడ్ చేయాలి. మారుమూల ప్రాంతాలలో 30 బెడెడ్ హాస్పిటల్ కడుతున్నారు. ధర్మపురి చాలా ఇంటిరియర్. అక్కడ నుండే పేషంట్లు డిస్పిక్స్ హాడ్ క్వార్టర్స్ కు రావాలంటే కష్టం. కనుక ధర్మపురి పి.హెచ్.సి.ని అప్గ్రేడ్ చేయాలని కోరుతున్నాను. 10 హాస్పిటల్స్ అప్గ్రేడ్ చేస్తామని బడ్జెటులో పొందుపరచారు. ఆ 10 హాస్పిటల్స్ లో ధర్మపురి హాస్పిటల్ అప్గ్రేడ్ చేయాలని కోరుతున్నాను. గౌరవ సభ్యులలో డాక్టర్లు ఎక్కువ సంఖ్యలో మాట్లాడడం జరిగింది. అనేకమంది అనేక సూచనలు, వారి సలహాలు ఇచ్చారు. ప్రభుత్వం వాటికి స్పందించి కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ ఎస్. వేణుగోపాలదారి:- అధ్యక్షా, అందరికీ ఆరోగ్యం ఆవరణ మాత్రం విఫలం అన్నట్లుగా - పాల్స్ ఫర్ ఆల్ టై 2000 ఏ.డి. అని కూడా అంటున్నాము. ఈ మాట ఈ బడ్జెటులో కేటాయింపులు చూస్తే గగన కుసుమంగా మారే అవకాశం ఉంది. మేము అనుకున్నాము - రోజుయ్యగారు మెడికల్ అండ్ పాల్స్ మినిస్టర్లు అయిన తరువాత దీనిలో తప్పకుండా కేటాయింపులు ఎక్కువ ఉంటాయి, చాలా బాగా పనిచేస్తుందే అడ్మినిస్ట్రేషన్ అనుకున్నాము. ఎందుకుంటే అసెంబ్లీలో మీరుకూడా చూసారు. ఒక నీనియర్ సభ్యునిగా తన వాక్యబీమతో, వాగ్దేవితో అవసరం అయితే అభినయంతోకూడా మేము ఏవయినా మంచి పనులు చెప్పినా, వాస్తవాలు చెప్పినా అని తప్పని చెప్పి కొట్లాడుతూ ఉంటారు. అదే విధంగా క్యాబినెట్ లో తన వాక్యబీమతో ముఖ్యమంత్రిగారితో వోట్లాడయినా సరే మెడికల్ అండ్ పాల్స్ కు ఎక్కువ డబ్బులు తెస్తారని ఉపాసన. కానీ అంత సమర్థ వంతంగా లేదు. ఈ సందర్భంగా ఈ బడ్జెటును సమర్థించలేకపోతున్నామని, ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఒకవేపు మన పక్క రాష్ట్రంలో ముఖ్యంగా కేరళలో దీనికి 11 శాతం కేటాయింపులు ఉన్నాయి. అదే విధంగా మహారాష్ట్ర, కర్ణాటకలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ కన్నా ఎక్కువ కేటాయింపులు ఉన్నాయి. ఈ బడ్జెటు మొత్తంలో మెడికల్ అండ్ పాల్స్ కు కేవలం రూ. 403 కోట్లు కేటాయించారు. ఈ పర్సంటేజ్ చూస్తే 2.523 శాతం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ఉంది. అదే విధంగా పడకల నిష్పత్తి తోటి జనాభా నిష్పత్తి చూసినట్లయితే 1:1000 వేరే రాష్ట్రంలో ఉంటే మన రాష్ట్రంలో 1:3500 వుంది. రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు 50, 50 శాతం దామాషా పద్ధతిలో కొన్ని కార్యక్రమాలు అమలు పరచుకునే

విషయం పరిశీలిస్తే ఈ జాతీయ మతేరియా నిర్మాణ కార్యక్రమం కానీ, బోధకాలు నియంత్రణ కార్యక్రమం కానీ, క్షయవ్యాధి నియంత్రణ కార్యక్రమం ఉంది. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నూటికి నూరు శాతం వారి ఆర్థిక సహాయం అందజేసే వాటిలో కుష్టువ్యాధి, అంధత్వం, నారకురుపు, ఎస్.టి.ఓ.ల నియంత్రణ చూసుకుంటే సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుంచే వచ్చే డబ్బు ప్రాప్తంగా ఇంప్లిమెంటేషన్ కాకపోవడంవల్ల అంతా మురిగిపోతోందని మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా మతేరియా గురించా చాలామంది గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడారు. మతేరియా మళ్ళీ మహమ్మారిలా ప్రబలుతున్న వార్తలున్నాయి. సార్వత్రిక వ్యాధి నిరోధక కార్యక్రమం క్రింద మన రాష్ట్రం అగ్రస్థానంలో ఉందని మన ముఖ్యమంత్రిగారు తన వోటాన్ అకౌంట్ బడ్జెటులో గర్వంగా చెప్పారు.

నిరుదు ముఖ్యంగా అదిలాబాదు జిల్లాలో నాండూరు మండలంలో 18 గ్రామాలలో వ్యాధి ప్రజ్వరిల్లి. దాదాపు 800 మంది గిరిజనులకు ఈ వ్యాధి ఎఫెక్టు అయ్యి, చాలామంది చనిపోయిన విషయం ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందా? ఎందుకంటే ఖమ్మం జిల్లాలో ఈ వ్యాధి మహమ్మారిలా ప్రజ్వరిల్లి కొన్ని వేల ప్రాజాల్ ను బిలి తీసుకున్న విషయం కూడా మొన్న కూడా గౌరవ సభ్యులు చెప్పడం జరిగింది. అయినప్పటికీ ప్రభుత్వానికి స్పందన లేకుండా, ప్రభుత్వ యంత్రాంగం పనిచేయకుండా, కొన్ని వేలమంది చనిపోయినాకూడా ఏ మాత్రం రెస్పాన్సిబిలిటీ ఈ డిపార్టుమెంటు ఫీల్ కావడం లేదు. మే ద్వారా ప్రభుత్వానికి ఒకటి మనవి చేస్తాను.

దారిద్ర్యాన్ని ఏ విధంగానూ నిర్మూలించలేదు. మీరే చెప్పారు. ఎందుకంటే రు. 100 కోట్లు నిరుద్యోగం గురించి ఇస్తామన్నారు. అది ప్రకటనలకే పరిమితం అయిపోయింది. డబ్బులను కేటాయించలేదు కనుక దోమలను నాశనం చేయలేని అసమర్థులతో ప్రభుత్వం ఉందని మే ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. మతేరియా ఎఫెక్టు కొన్ని వందల మందిని బిలి తీసుకున్నట్లు పత్రికలలో వార్తలు వచ్చాయి. కానీ డిపార్టుమెంటు నుంచే మతేరియా వల్ల కారు వేరే కారణాలవల్ల అని ప్రకటనలు ఇచ్చారు. పేషంట్ కు హాడిక్యూర్డ్స్ వాస్పిటల్స్ లో మతేరియా అని నిర్ధారించిన తరువాతకూడా మతేరియా కాదని పత్రికా ప్రకటనలు ఇవ్వడం ఒక్క హాల్స్ అండ్ మెడికల్ డిపార్టుమెంటుకు చెందిందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

అతిసార వ్యాధి వాటర్ పోల్ డివీషన్ వల్ల ఈ సంవత్సరం ఆగస్టు ఫస్ట్ వేక్ లో కొన్ని వేల మందిని హాట్లన్ పెట్టుకుంది. దాదాపు మూడువేల గ్రామాలలో ఈ వ్యాధి ఎఫెక్టు అయింది. చనిపోయిన వారిలో ఎక్కువ శాతం హరిజన, గిరిజన, బీదవారు ఉన్నారు. అసలు ప్రభుత్వానికి చేదు కుట్టినుట్లుకూడా లేకపోవడం చాలా శోచనీయం. పి.హెచ్.సి.లో సంబంధించిన డాక్టర్లు లేరు. తాలూకా హాస్పిటల్స్ లో కూడా డాక్టర్లు లేరు. డాక్టర్లు లేకపోవడంవల్ల ఈ వ్యాధి ఇంత తేవ్రంగా పరిణమించింది. పెత్తెన్ బాటిల్స్ లేవనీ, గ్లూకోజ్ బాటిల్స్ లేవనీ, మినీమమ్ ఇన్ ఫ్యూజ్యూర్ డి.ఎం.హెచ్.ఓ.లలో కూడా లేవుండా ఉందని వారే స్వయంగా మాతో చెప్పడం జరిగింది. అతిసారవ్యాధి గురించి ఇప్పివేల మంది చనిపోయినా ప్రభుత్వం రెస్పాన్సిబిలిటీ ఫీల్ కాలేదు. ఇంతమంది చనిపోయిన తరువాత ప్రభుత్వం నలుగురు సభ్యులతో కమిటీ నియమించింది. ఇది ఎట్లా ఉందంటే మొత్తం

చేతులు కాలిన తరువాత ఆకులు పట్టుకున్న విధంగా ఉంది. ఇది అక్కరాల నిజం. మొత్తం ఇంతమంది చనిపోయిన తరువాత దీనికి కారణాలు ఏమిటి అని ఒక కమిటీని నియమించింది. పృథుత్వ నిర్ణయమే దీనికి పెద్ద కారణమని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. పృథుత్వ నిర్ణయం వెళ్ళిరేపల్ల ఇంతమంది చనిపోతే ముఖ్యమంత్రిగారు ఘంటాపథంగా చెప్పారు. బావులలో కోర్కెనీ ఎప్పుడో కలిపామన్నారు. ఆగస్టు నాటికి 24600 మంది ఎఫెక్టయారు. ఇవన్నీ మేరిప్పిన రికార్డులే. దానిలో 999 మంది చనిపోయారు. పృథుత్వం ముందు జాగ్రత్త చర్యగా అంటే మార్చిలోనే తీసుకున్నామని చెప్పారు. వేదాన్నిబట్టి పృథుత్వం బాధ్యత వహించాలి. ఏమీ చెప్పినా పృథుత్వ నాయకులు ఏమయినా చెబితే అవి వాస్తవాలు చెప్పినప్పటికీ అబద్ధం అంటారు. పృథుత్వంవారు అబద్ధాలు చెప్పినాకూడా అవి వాస్తవాలని నమ్మిందే దానికి ప్రయత్నం చేస్తారు. ఒక్క బడ్జెట్ సమావేశాలలోనే కాదు అన్ని అసెంబ్లీ సమావేశాలలో గమనిస్తూనే ఉన్నాం. రెండు లక్షల 65 వేల బావులలో కోర్కెనీ కలిపామనే, 12 లక్షల 78 వేల మందికి యంత్రం కలరా టీకాలు వేసామనే, 899 పారా మెడికల్ సిబ్బందినీ, 232 వాచానాలనూ ఈ వ్యాధి నిరోధక కార్యక్రమాలకు నియమించామనే పేపర్ స్టేట్మెంట్స్ ఇచ్చారు. ఇది ఎంతవరకూ నిజం? గౌరవ మంత్రిగారిని ఈ సందర్భంగా అడుగుతున్నాను. ఇదంతా ఫాల్స్ న్యూస్. పృథుత్వానికి చేతగాక, అసమర్థతవల్ల ఈ న్యూస్ ఇచ్చారు. దీనిని నమ్మమంటారా? ఇవన్నీ చెప్పి చర్యలు తీసుకున్నామని కంట్రోలయిందని సగర్వంగా చెప్పుకుంటున్నారు. కర్నూలుజిల్లా పత్రికొండలో గానీ, విజయనగరంజిల్లా పాపెంపి మండలంలో కానీ విశాఖపట్టణం జిల్లా పెదబయలులోకానీ, అదిలాబాదు జిల్లాలో చాలా హరిజన, గిరిజన ప్రాంతాలలో చాలా ఎఫెక్టయ్యాయి. చాలామంది చనిపోవడం జరిగింది. కమిటీ వేసామనే, 644 బృందాలను వేసామనే, బావులలో కోర్కెనీ కలిపామనే, ఇన్ని మెజర్మెంట్స్ తీసుకున్నామనే ఈ వ్యాధివల్ల భయం లేదనే చెప్పినాకూడా కొన్ని 7-20 వేలమంది చనిపోవడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. అసలు పృథుత్వ మెషన్ ఎంత ఎఫెక్టివ్గా వున్నదో దీనిద్వారా తెలుస్తున్నది. ఇప్పటి వరకు లెక్కలు లేవు. కరెక్టుగా ఎంత మంది చనిపోయారనేది డి.ఎం.హెచ్.ఓ. లెక్కలు వేరే విధంగా వున్నాయి. కలెక్టర్ లెక్కలు వేరే విధంగా వున్నాయి. మాకు వచ్చిన సమాచారం వేరుగా వున్నది. ఇవన్నీ చూస్తూ వుంటే అసలు ఆరోగ్య శాఖకు ఏదయినా ఎయిడ్స్ వచ్చిందేమో అని అనుమానం కలుగుతున్నది. ఇక జాతీయ క్షయ వ్యాధి కార్యక్రమం తీసుకుంటే రాష్ట్రంలో దాదాపు 15 లక్షల మంది ఈ వ్యాధికో సఫర్ అవుతున్నారు. ముఖ్యంగా ఇప్పటికీ కొన్ని అర్బన్ డిస్ట్రిక్ట్ల పెంటర్స్ గాకుండా రిమోట్ ఇంటీరియర్లలో అసలు దీని గురించి స్పెషల్ చేయడంలేదు. ఎందుకంటే పబ్లిసిటీ లేదు. పాంఫ్లెట్స్ ద్వారా కానీ, ఇతరత్రా డిస్ట్రిబ్యూట్ ద్వారా కానీ వ్యాధిని గురించి తెలియచేస్తే చాలామంది కేమో తెరఫ్ తీసుకుంటారని మనవిచేస్తున్నాను. అంతేగాకుండా ఈ మధ్య స్వల్పకాలిక కేమో తెరఫ్ అని అన్ని జిల్లాల్లో ఇంప్లిమెంట్ కాలేదు. ఈ కేమో తెరఫ్ బీజేమెంట్ అన్ని జిల్లాల్లో ప్రవేశపెట్టాలని పృథుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా అదిలాబాద్ జిల్లా గిరిజనులు ఎక్కువగా వున్న ప్రాంతం కాబట్టి అక్కడి డిస్ట్రిక్ట్ హెడ్ క్వార్టర్స్లో 20 పడకల టి.బి. హాస్పిటల్ పెట్టాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక పాఠశాల ఆరోగ్య కార్యక్రమం తీసుకుంటే గత తెలుగుదేశ పృథుత్వంలో ఈ కార్యక్రమం పెట్టారు. 6 సంవత్సరాలనుంచే 11 సంవత్సరాల

విద్యార్థులకు డిస్కం రాకుండా వుండేందుకు ముందు జాగ్రత్త పరంగా అక్కడ పాఠశాల ఆరోగ్య కార్యక్రమం పెట్టడం జరిగింది. కానీ దీని గురించి ఈ ప్రభుత్వం పట్టించుకోవడం లేదు. ఈ కార్యక్రమం గురించి దాదాపు 3 వేల 60 లక్షల రూపాయల సహాయం చేస్తామని బీబీష్ గవర్నమెంట్ నుంచి ఆమోదం తెలిపినప్పటికీ కూడా రాష్ట్రవ్యాప్తంగా అన్ని స్కూల్స్ లోను ఇంప్లిమెంట్ కావడంలేదు. మరీ ముఖ్యంగా గిరిజన ప్రాంతాలలో వెస్ట్ గోదావరికానీ, అదే విధంగా శ్రీకాకుళం కానీ, వరంగల్ కానీ, ఆదిలాబాద్ జిల్లా కానీ గిరిజన ప్రాంతాలలో ఈ గొంతు వాపు వ్యాధి వస్తున్నది. అయోడిన్ లోపంవలన ఈ వ్యాధి వస్తున్నది. మరీ ఈ వ్యాధి గురించి ప్రభుత్వం ప్రచారం చేయడంలేదు. మరీ సబ్సిడీ రేట్స్ పెైన అయోడైజ్డ్ సాల్ట్ డిస్ట్రిబ్యూట్ చేస్తే ఈ వ్యాధి తగ్గుముఖం పడుతుంది. అసలు దీని గురించి డి.ఎం.హెచ్. లెవల్ లోకూడా ప్రచారం జరగడం లేదు. అసలు ఇప్పటివరకు జరిగిన సర్వేలో జిల్లాల్లో ఎంత మంది ఈ వ్యాధితో బాధపడుతున్నారనే రిపోర్టుకూడా ప్రభుత్వం దగ్గర లేదు. ఇప్పటికయినా లెక్కలు తెప్పించుకుని ఏ విధంగా ప్రివెంట్ చేస్తారో ముఖ్యంగా సబ్సిడీ రేట్స్ పెై అయోడైజ్డ్ సాల్ట్ ఇస్తే ఆ వ్యాధి తక్కువ అవుతుంది. వైద్య విధాన పరిషత్తును కొందరు సభ్యులు సమర్పించారు. కొందరు సభ్యులు వ్యతిరేకించారు. గత ప్రభుత్వ హయాంలో ఈ వైద్య విధాన పరిషత్తును నెలకొల్పడం జరిగింది. వైద్య విధాన పరిషత్ స్వంతంగా నిర్ణయాలు తీసుకునే సంస్థ. పడకల సంఖ్య పెంచడంతో కానీ, అదనపు అకామిడేషన్ కల్పించడంతో కానీ, అంబులెన్స్ విషయంలో కానీ, ఇంకా ఇతర ఇన్ సెర్వీసులతో విషయంలో కానీ అక్కడికక్కడే సాంక్ష్విక ఇచ్చే సంస్థ. దీనికి దాదాపు 141 మెడికల్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ ట్రాన్స్ ఫర్ ఆయినాయి. 1.3.1987 నుంచే ఇది ఎఫ్ క్వి అయింది. జనరల్ టీచింగ్ హాస్పిటల్స్ లో 1.4.1991 వరకు 7,250 బెడ్స్ వున్నాయి. టౌట్ పేషంట్స్ 41,50,609 మంది వస్తారు. అదే విధంగా స్పెషాలిటీ టీచింగ్ హాస్పిటల్స్ లో 4,827 బెడ్స్ వుంటే అందులో టౌట్ పేషంట్స్ సంఖ్య 18,28,593. మొత్తం రెండు కలిపితే 59 లక్షలకు పై చీలుకు రోగులు ఈ రోజు వస్తూవుంటారు. మరీ వచ్చే పేషంట్స్ ను ధృష్టిలో పెట్టుకుంటే ఈ బెడ్స్ ఏ మాత్రం సరిపోవు కాబట్టి ఈ జనరల్ టీచింగ్, స్పెషాలిటీ టీచింగ్ హాస్పిటల్స్ డిస్ట్రిక్ట్ హాడ్ క్వార్టర్స్ హాస్పిటల్స్ లో బెడ్స్ ఇంక్రీజ్ చేయవలసిన అవసరం ఎంతయినా వుంది. మరీ డి.ఎం.హెచ్. కంట్రోల్ హాస్పిటల్స్ 128 వుంటే బెడ్స్ 2,492 వున్నాయి. అదే విధంగా అఫ్ గేడ్ వి.హెచ్.సి.లు 44 వున్నాయి. ఇంకా వేరే 1199 వున్నాయి. టోటల్ బెడ్స్ 1243 వున్నాయి. వి.హెచ్.సి.లో 6281 బెడ్స్ వున్నాయి. ఇది ఏ మూలకు సరిపోతాయి? ముఖ్యంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ వైద్య విధాన పరిషత్ క్రింద ఆదిలాబాద్ జిల్లాలోని డిస్ట్రిక్ట్ హాడ్ క్వార్టర్స్ హాస్పిటల్ ను, నిర్మల్ హాడ్ క్వార్టర్స్ హాస్పిటల్ ను ఫ్రాంకో నిధులతో అఫ్ గేడ్ చేయాలని, నిర్మల్ లో వన్న మెటర్నల్ హాస్పిటల్ కానీ, సివిల్ హాస్పిటల్ కానీ పడకల సంఖ్య పెంచాలని గౌరవనీయ శ్రీనివాసులరెడ్డిగారు వుండగా నిర్ణయం తీసుకున్నారు. కానీ శ్రీనివాసులరెడ్డిగారు అసమ్మతి వరగ నాయకుడనో. విమిటో ఆయన చేసిన నిర్ణయాలను రద్దు చేశారు. రాజకీయాలను, అసమ్మతిని వారి పార్టీలో వుంచుకోవమ్మ కానీ అధిష్టానికి మాత్రం అటంకం కలిగించవద్దని, నిర్మల్ లోని అఫ్ గేడ్ హాస్పిటల్ కు ఇచ్చిన అర్బర్ యు ఛాన్సిగా అమలుచేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. మరీ యు.సి.డి. వెల్ఫేర్ గత

తెలుగుదేశ ప్రభుత్వ హయాంలో చేపట్టిన విప్లవాత్మక చర్య. ఇది 1.11.1986 నుంచే ఎఫ్.క్యూ. అయింది. దీని క్రింద ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ఆర్డరు ప్రకారంగా 10 ఆధునిక వైద్య కళాశాలలు, ఒక డెంటల్ కళాశాల, 3 నర్సింగ్ కళాశాలలు, 4 ఆయుర్వేద మెడికల్ కళాశాలలు, 4 హోమియోపతి కళాశాలలు, 2 యునాన్ కళాశాలలు, ఒక సేవరోపతి, ఒక యోగ కాలేజీలు పుంటాయి. అదే విధంగా దక్కన్ వైద్య కళాశాల, రాజమండ్రిలో అల్లురామలింగయ్య పేరుతో ఒక వైద్య కళాశాల పెట్టారు. బహుశ ఆయన చందా ఇస్తే ఇచ్చివుండవచ్చు. వారు హోమియోపతి అభిమానులు అయి వుండవచ్చు కానీ హోమియో పతిలో ఎంతో మంది ఎమినెంట్ స్పెంటిస్ట్ డాక్టర్స్ వున్నాకూడా వారి పేరు పెట్టకూండా ఈయన పేరు పెట్టడం చాలా శోచనీయమైన విషయం. అందువేత ఎమినెంట్ డాక్టర్స్లో ఎవరో ఒకరిపేరు పెడితే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. రాబోయే రోజులలో కొత్త కళాశాలలు ఏమయినా ఏర్పాటు చేస్తే తప్పకుండా ఎమినెంట్ స్పెంటిస్ట్ల పేరు పెట్టాలని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను.

(జెల్)

ఇంక యు.జి.సి. యొక్క గుర్తింపు రాలేదు. ప్రభుత్వ గుర్తింపు కొరకు త్వరగా చర్యలు తీసుకోవాలి. వైద్య బోధనా విశ్వవిద్యాలయము పడకల సంఖ్య బయట రోగుల సంఖ్యతో చూసుకుంటే చాలా తక్కువగా వున్నది కాబట్టి పడకల సంఖ్య పెంచాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఒక్కటే ఒక సూపర్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్ 'నిమ్స్' వైద్యబాద్లో వున్నది. దీనిని 1989వ సంవత్సరంలో 13వ చట్టం ద్వారా విశ్వవిద్యాలయ స్థాయికి పెంచడం జరిగింది. దీనికి యు.జి.సి. గుర్తింపు వున్నది. దీనిలో దాదాపు 16 స్పెషాలిటీస్ వని చేస్తున్నాయి. మన తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం నిమ్స్ను ఎంతో డెవలప్ చేసింది. ముఖ్యంగా ఈ కంప్యూటర్ టోమోగ్రఫీ పరికరాలు, గామా కెమేరాలు, మ్యగ్నెటిక్ రిసోనెన్స్ ఇమేజింగ్ సిస్టమ్, రోగులకు సఫర్ట్ బెడ్స్, కార్డియాక్ కేర్ యూనిట్ ఇవన్నీ సూపర్ స్పెషాలిటీ సంస్థ రూపు దిద్దుకుంది. నిమ్స్ను డెవలప్ చేసిన ఎమినెంట్ డాక్టర్ సుబ్బారావుగారిని కేవలం కొంత కులపరమైన రాజకీయాల కారణంగా అన్యాయంగా ఆయనను తొలగించడం జరిగింది. చాలా మంది శాసన సభ్యులు మాట్లాడినట్లు చాలా పి.హెచ్.సి.లలో డాక్టర్స్ లేరు. బెడ్స్ లేవు. బెడ్స్ వున్నచోట నైలాన్ తెగ్గెడ్స్, బ్యాండేజెస్ ఇలా కొన్ని పరికరాలు లేవు. మినిమమ్ వసతులు కల్పించాలని మనవిచేస్తున్నాను. గత సంవత్సరం ఇదే సభలో పి.హెచ్.సి.లలో డాక్టర్స్ లేరని వెబితే అప్పుడున్న మంత్రీగారు వ్యంగంగా అదంతా తెలుగుదేశం వారు చేసిన నిర్వాకం అన్నారు. మరి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వచ్చి రెండు సంవత్సరాలు అయింది. ఈ రెండు సంవత్సరాలలో ఎంత మంది డాక్టర్స్ను, ఎ.ఎన్.ఎం.లను రిక్రూట్ చేశారు. ఇక ఫ్లేవ్ స్టార్ హాస్పిటల్స్ నగరంలోనే గాకుండా అక్కడక్కడ చాలా వెలిసాయి. కొన్ని, కొన్ని హాస్పిటల్స్లో రిమోట్ కార్నర్స్ నుంచి వచ్చిన పేషంట్స్కు, గ్రీన్ కార్డ్ హోల్డర్స్కు చాలా ఎక్స్ పెన్సేవ్ కాస్ట్ డీవియట్ అవుతున్నది. హాస్పిటల్స్ పేరు చెప్పడం భావ్యం కాదు. ఎందు కంటే ప్రైవేట్ హాస్పిటల్స్ వాళ్లు వాళ్లు లెవల్లో సేవ చేస్తున్నారు. కొంత అక్కడ అవసరం లేకున్నా ఇన్ వెస్టిగేషన్స్ ఏదో వైద్యబాద్లో దీనికే తోటి పోతే అక్కడ కంపల్ట్ సర్ ఇ.సి.జి. ఎక్స్ పర్ మిగతా అన్ని లాబరరీ ఇన్ వెస్టిగేషన్స్ అని డబ్బులు లాగుతున్నారు.

కనుక ఇలాంటి ఫైవ్ స్టార్ హాస్పిటల్స్ మీద గవర్నమెంట్ నుండి ఒక పార్ట్ సెక్యూరిటీ కాన్, ఒక విజిలెన్స్ హౌస్ డివీజన్ కాన్ చట్టబద్ధమైన ఒక చట్టాన్ని తీసుకువస్తే వాళ్లు భయపడే పరిస్థితి వుంటుంది. నిజమయిన కారణాలతో, అనసరం అయితే, ఇన్వెస్టిగేషన్ కు అవకాశం ఉంటుంది కాబట్టి వాటికి ఎకౌంటబిలిటీ లేదు. ఎకౌంటబిలిటీ తెచ్చే విధంగా 7-30 చట్టంలో వేలు కట్టించాలని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. నాకు తెలిసిన క్యాన్సర్ హాస్పిటల్ ఒకటి వుంది. చాలాబాగా పనిచేస్తుంది. చాలామంది వేషంబులు బెడ్స్ లేకపోవడం వలన డౌట్ వేషంబుగా డ్రీవ్ మెంటు తీసుకొని వెళ్ళడం జరుగుతున్నది. అక్కడకూడా ఇంకా ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ క్రియేట్ చేసి కొత్త కొత్త ఇనుస్టుమెంట్స్ యిచ్చి బెడ్స్ ఇంక్రీజ్ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం వారు ఒక హాస్పిటల్ కట్టడం జరిగింది. బానిసీకూడా వెంటనే ప్రారంభించాలని కోరుతున్నాను. వ్యాక్సినేషన్ మారుమూల ప్రాంతాలలో, అర్బన్ డిస్ట్రిక్ట్ కలర్డ్ టౌన్స్ లో పోలియో, డి.పి.టి. వ్యాక్సినేషన్ తీసుకుంటున్నారు. మొత్తం రాష్ట్రంలోని మారుమూల ప్రాంతాలలో వ్యాక్సినేషన్ తీసుకోవడం లేదు. డి.సి.జి. వ్యాక్సినేషన్ రికార్డ్స్ తీసుకుంటే బారెన్ట్ ఎఫేవ్ మెంట్ కావడంలేదు. మారుమూల ప్రాంతాలలో ఇంప్రొమెంట్ కావడంకోసం ఈ వ్యాక్సినేషన్ ప్రోగ్రామ్ ను మానిష్ గా తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఫ్యామిలీ ప్లానింగ్ కూడా సరిగా ఇంప్రొమెంట్ కావడంలేదు. ఫ్యామిలీ ప్లానింగ్ లో ఉద్యోగస్థులకు ఎడిషనల్ గా ఇంక్రీమెంట్ యిస్తున్నారు. అది వారికి రిటైరయ్యే నాటికి కొని వేల రూపాయలు అవుతుంది. సామాన్యుడికి రు. 130 లు యిస్తున్నారు. దీనిని ఇంక్రీజ్ చేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తూ, దీనిని గురించి పూజలలో ఇంకా ఎడ్యుకేట్ చేయాలని కోరుతున్నాను. మంత్రిగారికి కూడా తెలుసు. కొన్ని కొన్ని పెద్ద పెద్ద హాస్పిటల్స్ లో కామన్ లిస్ట్ ఉంటుంది. అందులో మెడిసెన్స్ ఎస్సెన్షియల్ లిస్ట్ ఉంటుంది. కానీ వేషంబుకు కావలసిన మందు మాత్రం దొరకదు. కొన్ని హాస్పిటల్స్ లో శోచనీయమయిన విషయం ఏమిటంటే డి.పి. యంపుల్స్ కూడా పిన్స్ ప్లస్ రాస్తారు. అవీల్ కూడా బయటకు పిన్స్ ప్లస్ చేస్తారు. వార్డులో పెట్టినవి, రొటీన్ గా పుండవలసినవి కూడా దొరకవు డ్రగ్ పర్యేక్ కానీ, ఇతరముఖ్యమయినవి కామన్ మ్యాన్ కు అందుబాటులో వుండే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ట్రియల్ ఏరియాలలో మాస్ట్, చాలా వెకెన్సీవ్ వున్నాయి. వాటిని ఫిలప్ చేయాలి. ఆడిలాబ్స్, పశ్చిమ గోదావరి, కరీంనగర్ జిల్లాలలో పున్న ఖాళీలను వెంటనే ఫిలప్ చేయాలి. ఇక్కడ ఎవరయితే రిమాండ్ ఏరియాలకు పోతారో మూడు సంవత్సరాల తరువాత వారు కోరుతున్న పేన్ కు ట్రాన్స్ ఫర్ చేసేవిధంగా చట్టం రూపొందించాలని మనవిచేస్తూ, పి.జి.ఐ. రికమండ్ చేసే అవసరం ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను. కొన్ని హాస్పిటల్స్ ను జనరల్ హాస్పిటల్స్ గా వేయమని సభ్యులు కోరారు. నేను కూడా కోరుతున్నాను.

ఇక క్యాన్ ఫోర్ ఉద్యోగులు పూతి హాస్పిటల్స్ ను, ఉస్మానియా కాన్, గాంధీ కాన్ మారుమూల ప్రాంతాలలో హాస్పిటల్ కాన్ వారి యూనియన్ స్ట్రాంగ్ గా పుండడం వలన, ట్రాన్స్ ఫర్స్ ఎఫెక్ట్ లేకపోవడంవలన పాతుకుపోయి, వేషంబును విషి వేస్తున్నారు. డిస్పింగ్ మెటీరియల్ తీసుకురావడానికి, వేషంబును ల్యాబ్ కు తీసుకుపోవడానికి, ఎక్స్ పర్ ల్యాబ్ కు తీసుకుపోవడానికి వారిని నానాభాధులు పెట్టడం జరుగుతోంది. కాబట్టి ఈ క్యాన్ ఫోర్ ఉద్యోగులను ట్రాన్స్ ఫర్ చేసేవిధంగా చట్టం తయారీ కోరుతున్నాను.

ఇ.ఎస్.ఐ. హాస్పిటల్‌ను అన్ని పారిశ్రామిక కార్మికులకు ఇంప్లీమెంట్ చాయాలి. తెలంగాణాలోని మొత్తం 8 జిల్లాలలో బీడీ కార్మికులు వున్నారు. ఇ.ఎస్.ఐ. హాస్పిటల్స్ తెరవకపోవడంవలన ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ఈ బీడీలో వాడే తంబాకు వలన టి.బి. వ్యాధి వస్తుంది. బీడీ కార్మికులు రోజువారీ కూలివారు కనుక వారిని ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఇ.ఎస్.ఐ. హాస్పిటల్స్ తెలంగాణా ఏరియాలలో ఎక్కువగా కట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను. జనరల్‌గా ఈ మెడికల్ బడ్జెట్ కానే, డాక్టర్స్ కానే తగినంత వైద్య కళాశాలలు లేనందువలన ఈ కోర్సు ఎవరైతే కంప్లెట్ చేసినాకూడా ఉద్యోగాలు లేక చాలా అసంతృప్తి వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఎక్కడమైనా అసంతృప్తి బాగా రాజ్యం చేస్తున్నది. పి.హెచ్.సి.లలో జూనియర్‌తోపాటు ఒక సీనియర్ డాక్టర్‌ను పెట్టాలని మనవిచేస్తున్నాను. వైద్య కళాశాలల కోసం సెపరేట్ టీచింగ్ క్వార్టర్‌ను ఏర్పాటు చేయాలి. ఎమ్.జి.ఎమ్. హాస్పిటల్ గురించి రాజశ్వర్‌గారు చెప్పడం జరిగింది. వరంగల్ టీచింగ్ హాస్పిటల్లో స్టాఫ్ లేరు. బెడ్స్ లేవు. మ్యాట్రస్‌స్ లేవు ఈ తెలంగాణా ఏరియాలలో ఎం.జి.ఎమ్. హాస్పిటల్ గురించి చర్చతీసుకోవాలి. పి.హెచ్.సి. తాలూకా హాస్పిటల్స్‌లో స్పెక్ టైట్‌కు, కొన్ని ఇమేడియట్ ఎమర్జెన్సీ డ్రగ్స్ పి.హెచ్.సి.లలో ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. సి.డి.ఆర్. అండ్ ఇ.ఎమ్.ఆర్. లాంటి హాస్పిటల్స్‌లో ప్రవేశపెట్టిన విధంగా గాంధీ, ఉస్మానియాలుకూడా ఉండాలి.

ఇండియన్ మెడిసన్ సిస్టమ్ గురించి, హోమియోపతి, ఆయుర్వేదం, యునానీ గురించి పబ్లింపుకోవడం లేదు. ఎన్నో సంవత్సరాల క్రిందట ఉన్న బడ్జెట్‌నే వాటికి కేటాయించడం జరుగుతున్నది. అల్లోపతితో సమానంగా ఈ బడ్జెట్‌ను కూడా ఇంఫ్రావ్ చేస్తే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే చాలామంది హోమియోపతి గురించి, ఆయుర్వేదం గురించి మాట్లాడారు. హోమియోపతి కాలేజికి బిల్డింగ్ లేదు. పి.జి. కాలేజీ కూడా వెంటనే ప్రారంభించాలని కోరుతున్నాను. హోమియోపతి గురించి గత సంవత్సరం 20 లక్షల రూపాయలు రాష్ట్రప్రభుత్వం మంజూరు చేసింది. తిక్కిలగా ఏమాత్రం అవగాహన లేని హోమియోపతి డైరెక్టరు వలన ఈ డబ్బు ల్యాప్స్ కావడం జరిగింది. దీనివలన రాష్ట్రంలో వున్న అన్ని హోమియోపతి డిస్పెన్సరీలలో మందులు లేక సంవత్సరంనుండి పడిగాపులు పడవలసి వచ్చింది. డైరెక్టరు ఐ.ఏ.ఎస్. ఈ సిస్టమ్ మీద ఏమత్యం అవగాహన లేదు. ఎవరయినా మాస్టర్స్ పోయి ఇంటర్వ్యూ చేస్తే ఇంటర్వ్యూ ఇవ్వరు. సర్వీస్ మ్యాటర్స్ పబ్లింపుకోరు. సిస్టమ్ గురించి అవగాహన లేదు. ఆ డైరెక్టరును బదిలీచేసి ఆ శాస్త్రం చదివిన వారికి ఆ పోస్టు యివ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇండియన్ మెడిసన్‌లో రెగ్యులర్ పి.జి. కోర్సు సి.సి.హెచ్. ఆమోదం పొంది ఈ సంవత్సరం నుండి 20 సీట్లు పెడితే టీచింగ్స్ డి. కొన్ని, 10 సీట్లు స్టూడెంట్స్ సైడ్‌నుండి పెట్టి ప్రారంభించాలని కోరుతున్నాను. ఈ హోమియోపతి మెడిసిన్ బడ్జెట్ ఇంఫ్రావ్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

దీనసరి వేతనాల మీద వైద్య సర్వీసులో 500 మంది వైద్యులు పనిచేస్తున్నారు. ప్రతి మండలానికి 10 నుండి 20 కిలోమీటర్ల దూరం వెళ్లి పనిచేస్తున్నారు. వారికి రవాణా ఫెసిలిటీ లేదు. కంపోండరు పని, స్వేపరు పని కూడా వారే చేస్తున్నారు. వారు 5 సం.ల నుండి ఆ విధంగా పనిచేస్తున్నారు కాబట్టి వారి సర్వీసులను వెంటనే రెగ్యులర్‌లైజ్ చేయాలని కోరుతున్నాను. 9-5-91. నాడు క్యాబినెట్‌లో మంత్రిమండలి రెగ్యులర్‌లైజ్ చేయడానికి

నిర్ణయం తీసుకుంది. అయినప్పటికీ మంత్రిగారు రెండు మాటలు చెబుతున్నారు. నా డిమాండ్ ఏమిటంటే 5 సం.లు చేసిన వారిని రెగ్యులర్మేజ్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఈ పి.ఏ., డి.ఏ., ఈ సంవత్సరంలో 3 నార్డు పెంచారు. కానీ వారికివేపు అనరరీ మాత్రం ఉన్నది. దీనివిషయంలోకూడా క్యాబినెట్లో డిస్కషన్ తీసుకొని ఇంప్లిమెంట్ చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

నిజామాబాద్ ఆర్.టి.సి. హాస్పిటల్ ఉంది. హామియోపతి హాస్పిటల్ ఉంది. ఈ మధ్యనే అల్లోపతి పెట్టడం జరిగింది. హామియోపతి హాస్పిటల్ను ఆర్మూర్నుండి సిర్కల్కు బదిలీచేయాలి. దీనివలన అదిలాబాద్, కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లాలకు ఉపయోగపడుతుంది. వరంగల్లోవున్న ఆర్.టి.సి. హాస్పిటల్లో మేల్ డాక్టర్ ఫిమేల్ డాక్టర్ వున్నారు. తెలంగాణా లోని మిగిలిన ఏరియాలలో ఫిమేల్ డాక్టర్లు లేరు. అదిలాబాద్, కరీంనగర్, నిజామాబాద్లో ఫిమేల్ డాక్టర్లు లేరు. వాటిని వెంటనే ఫిలప్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

యోగార్థ్యయన పరిషత్తు కానీ, నేపర్ క్యూర్ హాస్పిటల్గానీ, వేమనయోగి ఇనిస్టిట్యూట్ గానీ మూడు క్వీట్చేసి, ఒకేచోట పెడితే చాలా ఉపయోగకరంగా వుంటుంది. నేపర్ క్యూర్ హాస్పిటల్కు సుమారు 8 ఎకరాల స్థలం వుంది. ఈ ప్రభుత్వానికి దిత్తుచుద్దీ లేదు. ఇప్పుటి వేమనయోగి ఇనిస్టిట్యూషన్ బిల్డింగ్ అమ్మితే సుమారు 2 కోట్ల రూపాయలు వస్తుంది. ఇవన్నీ నేపర్ క్యూర్ హాస్పిటల్, యోగ అర్థ్యయన పరిషత్తు, వేమనయోగి ఇనిస్టిట్యూషన్ కలిపి ఒకే కాంపౌండ్లో బిల్డింగ్ కట్టాలని మనవివేస్తున్నాను. అందుకే ఆరోగ్యం అనే సూక్తి గగన కుసుమంగా మారిపోయింది. పాల్స్ ఫర్ ఆల్ ద్వై 2000 బడ్జెట్ కేటాయింపులు చేయలేదని నిరసన తెలియజేస్తూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, వైద్య, ఆరోగ్య శాఖకు సంబంధించిన బడ్జెటు కేటాయింపులపైన మొత్తం 15 మంది గౌరవ సభ్యులు ఆసక్తి చూపింబి మాట్లాడారు. అనేక మైనటువంటి మంచి సూచనలు చేశారు. వారందరినీ మొట్టమొదటి హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాను. మాట్లాడిన వారందరు కూడ యీ బడ్జెటు కేటాయింపులు తృప్తికరంగా లేవు. యీ కేటాయింపులను పెంచాలనే మాట చెప్పారు. వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రిగా కేటాయింపులు చాల లేదని చెప్పడం గానీ లేకపోతే వున్నటువంటి ఆర్థిక పరిస్థితుల గురించి ఆలోచన చేయకుండా కేటాయింపింది చాలాతక్కువ అని చెప్పడం గానీ బహుశః అభిలషణీయం కాదు. గౌరవ సభ్యులు కూడ నా నుండి అలాంటి మాట కోరుతారని అనుకోవడం లేదు. మనకు వున్నటువంటి రాష్ట్ర వనరులను వంచుకునే సందర్భములో ముఖ్యమంత్రిగారుగానీ మంత్రివర్గం గానీ కూర్చుని యీ శాఖకు యింత, యీ శాఖకు యింత అని కేటాయింపులు చేసే పద్ధతి కాదు. మనకు వున్నటువంటి ఆదాయం ఎంత? ఈ సంవత్సరం ఏ శాఖకు ఎంత కేటాయింపారనేది జాగ్రత్తగా ఆలోచన చేసినప్పుడు, వీడి వీడిగా ఏ శాఖను తీసుకున్నా, యీ శాఖకు యీ కేటాయింపు చాల లేదని, పెంచాలనే భావన కలగడం సహజం. ఇరిగేషను కొరకు కేటాయింపిన మొత్తం చాలదు అనిపిస్తుంది వీడిగా చూస్తే, పవర్ జనరేషనుకు సంబంధించి యింకా పెంచాలనే భావన కలుగుతుంది. అలాగే మెడికల్ అండ్ పాల్స్ కూడ యింకా పెంచాలి, అవకాశం వుండే పెంపండి అని మిత్రులు వెలిబుచ్చిన కోరికతో ఏకీభవిస్తున్నాను. కానీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వున్నటువంటి ఆర్థిక

వనరులను సర్దుబాటు చేసే సందర్భములో వైద్య శాఖకు కూడ తగినటువంటి ప్రాధాన్యం యిచ్చి కేటాయింపులు చేయడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. మరే వెనక్కు వెళ్లను గాని అయిదారు సంవత్సరాల పివరాలు యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. 1985-86 లో ప్లాన్ అండ్ నాన్ ప్లాన్ క్రింద - రెండు కలిపి - 189 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. 86-87లో 4 కోట్లు తగ్గించి 185 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. 87-88లో 226 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. 88-89లో 282 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. 89-90లో 304 కోట్లు, 90-91 లో 337 కోట్లు, 91-92లో అంటే యిప్పుడు యీ బడ్జెటులో 403 కోట్లు అంటే గత సంవత్సరం కంటే - అర్థికపరంగా ఎన్ని చిక్కులు వున్నా కూడ వైద్య, ఆరోగ్య శాఖకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని వైద్యం పైన శ్రద్ధ మూపించాలనే భావంతో - 66 కోట్లు అదనంగా కేటాయించడం జరిగింది. ఇంతకంటే హెచ్చుగా కేటాయించాలనే ఆలోచన వున్నప్పటికీ కూడ అది సాధ్యం కాక, ఉన్నటువంటి మొత్తమును సర్దుబాటు చేయడములో యీ డబ్బు వచ్చిందని మనవిచేస్తున్నాను. అంతే గాకుండా మన కేటాయింపులే గాకుండా అనేక చోట్ల కేంద్ర ప్రభుత్వ తోడ్పాటుతో అమలు జరుగుతున్న పథకాలు వున్నవి. అవి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించినవి. అవి గాకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించినటువంటివి కూడ అనేక పథకాలు వున్నవి. వాటి సంగతి వివరించే దానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. మనకు సంబంధించినంతవరకు గౌరవ సభ్యులు అందరు చెప్పారు. రాష్ట్రములో వున్నటువంటి ప్లైమరీ హాల్స్ సెంటర్లు సక్రమంగా పని చేయడం లేదు, లేకపోతే గవర్నమెంటు హాస్పిటల్స్, ఉండవలసినంత పారిశుద్ధ్యం లేకుండా వున్నవి, మందులు లేకుండా వున్నవి, కొన్ని చోట్ల సబ్స్టాండర్డ్ మందులు యిస్తున్నారని అనేక మంది గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. రాష్ట్రం మొత్తం మీద 1243 ప్లైమరీ హాల్స్ సెంటర్లు వున్నవి, కమ్యూనిటీ హాల్స్ సెంటర్లు 116 వున్నవి. అప్ గ్రేడ్డ్ పి.హెచ్. సిస్ విత్ 30 బెడ్స్ 45 వున్నవి. గవర్నమెంటు హాస్పిటల్స్ 168 వున్నవి, గవర్నమెంటు డిస్పెన్సరీస్ 97 వున్నవి. మొబైల్ మెడికల్ యూనిట్స్ 45 వున్నవి. మొబైల్ లాంజీ భద్రాచలం దగ్గర ఒకటి వుంది. వేటి బెడ్ స్క్రోంఫ్ పివరాలు గౌరవ సభ్యులకు చెప్పాలి. అయితే యివి చాలడం లేదు, యింకా పెంపాలనే అభిలాష ప్రభుత్వానికి వుందని మనవిచేస్తున్నాను. 1243 ప్లైమరీ హాల్స్ సెంటర్లులో 371 డాక్టర్లు లేకుండా వున్నవి. ఎంత త్వరగా వేల్డేత అంత త్వరగా డాక్టర్లును వేయాలనే శ్రద్ధ, పట్టుదల, ఆసక్తితో ప్రభుత్వం పనిచేస్తున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులందరికి తెలుసు. డాక్టర్లు రిక్వాజ్మెంట్కు సంబంధించి ప్రభుత్వం ఆలోచన చేసి 787 ఖాళీలను భర్తీ చేసే నిమిత్తం నోటిఫికేషను యివ్వడం జరిగింది. ఆ ఖాళీల భర్తీ విషయం కూడ కొంత వివరంగా మనవిచేస్తాను. ఇండాక మిత్రులు చెప్పారు. దినసరిగా మామూలు గ్రామాల్లో పని చేసే వారికి రోజుకు 50 రూపాయలు ట్రయిబల్, ఏజన్సీ ప్రాంతాలలో పని చేసే వారికి 75 రూపాయలు యివ్వే పద్ధతి ఏర్పడే వుందో అది గౌరవప్రదంగా వుంటుందని నేను చెప్పడం లేదు. కాని ఆ పద్ధతి కొంత కాలంగా కొనసాగుతున్నది. ఆ పద్ధతి మార్చాలని యీ ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నది. ఆ పద్ధతి డాక్టర్లకు గాని ప్రభుత్వానికి గాని యోగ్యమైనదికాదు. దానిని సర్దుబాటు చేయాలనే ఉద్దేశముతో 787 ఖాళీలను భర్తీ చేసే దానికి కావలసినటువంటి పేర్లు అన్ని చేసి నోటిఫికేషన్ కూడ యివ్వడం జరిగింది. సెప్టెంబరు 26వ తేదీవరకు దరఖాస్తుల చేసుకోవచ్చని మరలా ఎక్స్టెండు చేయడం కూడ

జరిగింది. దినసరి వేతనము పె్న పని చేస్తున్న వారికి కొంత ప్రాధాన్యం యివ్వాలనే భావముతో రిక్యూజ్మెంటులో చేసిన ఏర్పాట్లను కూడ గౌరవ సభ్యులకు ఒక నమిషములో మనవిచేస్తాను. డాక్టరు అయ్యేవారికి యం.బి.బి.ఎస్.లో వచ్చిన మార్కులలో 75 పర్సెంటు ప్రాతిపదికగా తీసుకోవడం జరుగుతుంది. దాని తరువాత యిప్పుడు మనం అనుకున్న, ఎవరికీ యిష్టం లేని పద్ధతి, దినసరి వేతనం పద్ధతి ఏదైతే వుందో, ఆ పద్ధతిపై పని చేసే వారికి, ఎన్ని ఏండు అయితే పని చేశారో, అన్ని సంవత్సరాలు, సంవత్సరానికి రెండు మార్కుల చొప్పున కలపడం ద్వారా మార్గముం పది మార్కులు పెట్టి కొంత ప్రాధాన్యం యిచ్చే దానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. దానిలో కూడ మరొకటి వుంది. పాసు కాగానే వెంటనే ఉద్యోగం దొరకకుండా వేటింగ్ లిస్టులో వుండి వుండవచ్చు. వేటింగ్ లిస్టులో వున్న వేరియెట్ కు ప్రతి సంవత్సరము వేటింగ్ కు ఒక మార్కు కలిపి, సర్వీసులో వున్నవావంటి వేరియెట్ కు ప్రతి సంవత్సరానికి రెండు మార్కులు కలిపి ఓవర్సీట్ గా మొత్తం పది మార్కులు దాఖకుండా వారికి అదనపు వేయిటేజీ యిచ్చేదానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. మరి కొంత మంది వున్నారు, యువకులైనటువంటి వారు. వారు కూడ యం.బి.బి.ఎస్. పాసు అయినటువంటి వారు. ఏదో కొంత మందికి 50 రూపాయల ఉద్యోగం అయినా దొరికింది, ఆ ఉద్యోగము కూడ మాకు లేకుండా వుంది, యీ రిక్యూజ్మెంటులో మేము కూడ ప్రయత్నం చేసుకునే సందర్భములో ఎంత కాలం అయితే వేయింటింగ్ చేస్తున్నామో, దానికి అదనపు వేయిటేజీ యివ్వాలనే అడిగినప్పుడు, ప్రభుత్వం అది కూడ ఆలోచించి, వారికి కూడ, వేయింటింగ్ లో ఎంత కాలము అయితే వున్నారో, అన్ని సంవత్సరాలకు, సంవత్సరానికి ఒక మార్కు చొప్పున వీటి అప్పర్ లిమిట్ ఆఫ్ 10, పెట్టడం జరిగింది. అంత 75, యిది 10=85 పోతే 15 ఓర్ ల ఇంటర్వ్యూకు పెట్టి యీ రకంగా రిక్యూజ్మెంట్ వేయడానికి ఒక క్యాలెండరు తయారుచేయడం జరిగింది. సాధ్యమైతే నవంబరు నాటికి పూర్తి చేయగలమనే విశ్వాసం వుంది. గ్రామాలలోవున్న పి.హెచ్.సి.లలో డాక్టర్లును భర్తీ చేయడానికి యీ విధంగా ప్రయత్నం చేస్తాము. అన్ని పక్షాల గౌరవసభ్యులకు వినయ పూర్వకంగా మనవిచేసి - డాక్టర్లు గ్రామాలకు వెళ్లి పనిచేసే దానికి సంబంధించి కొన్ని పద్ధతులు వున్నవి. ఒక యం.బి.బి.ఎస్. డాక్టరు ఉద్యోగములో చేరిన తరువాత విధిగా మూడు సంవత్సరాలు గ్రామాలలో పని చేయాలి అనే నిబంధన పెట్టాము. పి.బి.కోర్సు పాసు అయినవారు అయితే రెండు సంవత్సరాలు అని పెట్టాము. అనేక సందర్భాలలో యీ మూడు సంవత్సరాలు మార్పుమని కోరే వారు లేకపోలేదు. ఏమైనా ప్రతి డాక్టరు కూడ తాను మోటివేట్ అయి కొంతకాలం అయినా గ్రామాలలో పనిచేయాలనే భావనతో ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నది. గౌరవనీయ శాసన సభ్యులందరు కూడ మా ప్రయత్నానికి సహకారం అందించాలని కోరుతున్నాను. నూటికి 70, 80 మందిగా వున్న గ్రామ ప్రజలకు వైద్య సౌకర్యం తృప్తికరంగా లేకుండా, యిబ్బందుల పాలు అవుతున్న సందర్భములో వారి కొరకు యీ పద్ధతి అమలుచేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. నేను యీ శాఖ బాధ్యత తీసుకున్న తరువాత మొట్టమొదటి ఆలోచించి, మే అందరినీ కోరాలి, ప్రార్థించాలి అనుకున్నదేమంటే - హాస్పిటల్స్ లో వైద్యం లభించాలి - భాగుంది - కానీ రోగికి స్వస్థత చేకూరే దానికి మంచి ఎంత ప్రాధాన్యమో దానితోపాటు యాక్సుల్ యింపార్మెంట్ కలిగినది - నా దృష్టిలో - సారీభక్త్యం. శాను వుండే మంచం గానీ, పరిసరాలు గానీ, హాస్పిటల్ వీగ్ మెసేజ్ గానీ, అవి అన్ని కూడ పరిశుభ్రంగా వున్నప్పుడే

మనము యిచ్చే మందులు సక్రమంగా పనిచేస్తాయి తప్ప లేకపోతే అపరిశుభ్ర వాతావరణములో రోగి వుంటే మందు దారిన మందు పోతుంది, రోగం కుదరక కష్ట సాధ్యం అవుతుందనే మాటను మనవిచేస్తున్నాను. అందుకని హాస్పిటల్సులన్నింటినీ ఒక ఉద్యమంగా ప్రభుత్వమే కాదు - మీరు కూడా తోడ్పాటు ఇవ్వండి - అందరం కలిసి వాటిని కొంచెము నీట్గా క్లీన్గా మెయిన్టేయిన్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేద్దామని మనవి చేస్తున్నాను. ఉస్మానియా హాస్పిటల్ అంటే తమకు తెలుసు. అది 125 సంవత్సరాలు పూర్తి అవుతున్నటువంటి హాస్పిటల్. అది తెలంగాణా ప్రాంతంలోనే కాదు, దేశం మొత్తం మీద కూడ చాలా గొప్పప్రాశస్త్యం కలిగినటువంటి హాస్పిటల్. అనేకమంది నీపుణులు ఆ హాస్పిటల్లో చనిచేసి గౌరవం తెచ్చుకొన్నటువంటి వారు ఉన్నారు. ఆ హాస్పిటల్ పరిస్థితులు పెద్దగా తృప్తికరంగా లేవనే మాట కొంతమంది మీశ్రులు చెప్పారు. నేను కూడా వారితో షేర్ చేసుకుంటున్నాను. నేను కూడా అవేదన పడుతున్నాను. పరిస్థితులు బాగానే ఉన్నాయి, అన్నీ బాగున్నాయి, అద్దంలాగ ఉందని చెప్పడానికి నేను ప్రయత్నం చేయడం లేదు. అలాగే గాంధీ హాస్పిటల్లో కూడా పరిస్థితులు బాగాలేవు. నేను మొన్న ఉస్మానియా హాస్పిటల్కు వెళ్లి చూసాను. అక్కడ ఉన్నటువంటి క్లాస్ ఫోర్ ఎంప్లాయిస్ దిగ్గరనుంచి సూపరిండెంటు వరకు అందరినీ కూర్చోబెట్టి నేను, మెడికల్ అండ్ హెల్త్ సెక్రటరీ శ్రీ కుమారస్వామిరెడ్డిగారు రమారమీ మూడు గంటలు వారితో కూర్చోని ఒకటే మాట చెప్పాము. మీకు ఏమైనా సమస్యలు ఉంటే - మీకు ప్రమోషన్లు కానీ మీ జీత భత్యాలు కానీ మీ సౌకర్యాలు కానీ ఒక ఆరు మాసాలు ప్రక్కకు పెట్టండి, దయచేసి ఈ హాస్పిటల్ ఇమెజీని ఇంప్రూవ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేద్దాము, హాస్పిటల్లో పరిశుభ్రత పెంపొందించడానికి ప్రయత్నం చేద్దాము, ఏదో పేదవారికి, ఏ రకమైనటువంటి ఆధారం లేనటువంటి బలహీనులకు మాత్రమే ఈ హాస్పిటల్ కాదు, అన్నీ వర్గాలవారికి వైద్య సౌకర్యం లభించే ఒక ప్రమాణం కలిగినటువంటి హాస్పిటల్ ఉస్మానియా హాస్పిటల్ అనే పేరు మరల మనం తీసుకొని రావాలి, అందుకు ప్రయత్నం చేయడని పేరుపేరున వారినందరినీ కలిసి అడగడం జరిగింది. గౌరవనీయులైన రాజబహదూర్ గౌడగారు ఈ హాస్పిటల్ ఉద్యోగుల సంఘాలకు నాయకత్వం వహిస్తున్నారు. వారితో వారికి ప్రమేయం ఉంది. ఈ మధ్య వారిని కలిసినప్పుడు వారిని కూడా నేను ఇదే రిక్వెస్టు చేసాను. మీరు కొంచెము సహాయం చేయండి. Let us all put together improve the conditions of the Hospital. ఇది ఒక డ్యూటీ క్లింద పెట్టుకొని చేయాలి. అలాగే ఉస్మానియా హాస్పిటల్లో - డ్రైయినేజీ కానీ శానిటేషన్ కానీ వాటరు సప్లై కానీ - వీటిని ఇంప్రూవ్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అక్కడ ఉన్నటువంటి శవాలను భద్రపరచే గది మార్చుకో హాస్పిటల్ ఎవ్విగ్నులో ఉంది. ఎవ్విగ్నులోనే కాదు - దానికి శక్తికి మించి అనేకమైన రేల్వే మనం అక్కడ పడవేస్తున్నాము. హాస్పిటల్లో చనిపోయినటువంటి వారి కోసమే ఉపయోగించవలసిన అవసరం ఉన్నా ఈ ట్రిన్సి సీట్స్లో ఎక్కడ ఏ శవం దొరికినా కూడా ఐడెంటిఫై కాకపోతే పోలేసువారు తీసుకొనివెళ్లి అక్కడ పెడుతున్నారు. కనుక అది ఐహుత ప్రయోజనంగా ఉన్నప్పటికీకూడా అది చాలకుండా ఉంది. దానిని ఒక ప్రక్కకు జరిపి దానిని అధువాతమైన పద్ధతులలో కొంచెము జాగ్రత్త చేయాలి. కొంత వ్యయభరితం అయినప్పటికీకూడా అది తప్పకుండా చేపట్టాలనే ఆలోచన చేస్తున్నాము. అంతేగాకుండా డ్రైయినేజీ, శానిటేషనుల కోసం కావలసిన నీధులు - మామూలుగా ఇబ్బంది ఉన్నా ఈ

ఇబ్బందులు అడ్డం రాకూడదనే ఉద్దేశంతో ఉస్మానియాలో, గాంధీ హాస్పిటల్‌లో - ఈ రెండింటినీ ప్రాతిపదికగా తీసుకోమని చెప్పాము. వీటిని వెంటనే చేపట్టాలని కోరాను. అలాగే డిస్పిక్యుల్స్ లెవల్ హాస్పిటల్స్ పరిస్థితి మీకు తెలుసు. ఒకనాడు గుంటూరు హాస్పిటల్ అంటే కోస్టల్ ప్రాంతంలో బాగా నీర్వహించబడుతుందని, చక్కగా ఉంటుందని, సౌకర్యవంతంగా ఉంటుందనే ప్రశస్తి మనకందరికీ తెలుసు. కానీ అది కూడా ఇటీవలి కాలంలో చూస్తే వార్షికోక్తి వెళ్ళాలంటే దుర్గంధపూరితంగా కనిపిస్తున్నది. మెయిన్ టెనెన్సు ప్రావర్గిక లేకుండా ఉన్నది. దీనికి నిధుల కొరత ఒక్కటే కారణమని నేను అంగీకరించ లేకుండా ఉన్నాను. అక్కడ పని చేసేటటువంటి సూపరింటెండెంటు దగ్గరనుంచి క్లాస్ ఫోర్ ఎంప్లాయిస్ వరకు కొంత శ్రద్ధ తీసుకొని ఇది మన విధి, ఇది మన కర్తవ్యం. మన ధర్మం అనే భావంతో పనిచేసినప్పుడు అట్టే వ్యయంతో నిమిత్తం లేకుండా బాగు చేసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అది ఒక్కటే కాదు. వరంగల్ హాస్పిటల్ గురించి మీతల్లు నరసింహారెడ్డిగారు చెప్పారు. వాస్తవంగా సమయం దొరికతే నేను వారితో వెళ్ళి చూసి రావాలని అనుకుంటున్నాను. అలాగే అనేకమైన హాస్పిటల్స్ పరిస్థితుల బాగాలేవు అనే అందోళన మీతల్లు వెలిబుచ్చినప్పుడు నేను దానిని కాదనడం లేదు. వారితో ఏకీభవించి మనకున్నటువంటి పరిమితమైన నిధులతో బాగు చేసుకోవాలనే ప్రయత్నం చేద్దామనే మాట నేను మనవిచేస్తున్నాను. అంతేగాకుండా పి.హెచ్.సి.లు బాగు చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. వీటికి కూడా ప్రత్యేకంగా శాసనసభ్యులైనటువంటి మీతల్లులందరూ తోడ్పాటు ఇచ్చి సహాయం చేయాలని కోరుతున్నాను. ప్రయివేటు హాస్పిటల్స్ బాలా పెద్దపత్తున వస్తున్నాయి, ఒక రకంగా మంచిదే. ప్రభుత్వం కానీ ప్రభుత్వ సంస్థలు కానీ ఏర్పాటుచేసే వైద్య సౌకర్యాలు చాలేవాలకుండా ఉన్నప్పుడు, అంతంత మాత్రంగా ఉన్నప్పుడు తక్కి కలిగినటువంటి వారికి వైద్య సదుపాయం, అధునాతనమైనటువంటి వైద్య సదుపాయం అందుబాటులో ఉండే నిమిత్తం త్రి స్టార్ అనో ఫైవ్ స్టార్ అనో - ఏవో రకరకాల పేర్లు పెడుతున్నారు. ఎన్నో అధునాతనమైనటువంటి హాస్పిటల్స్ వస్తున్నాయి. మన జంటనగరాలలోనే కాకుండా రాష్ట్రంలో అనేక ప్రముఖ పట్టణాలలో పెద్ద సంఖ్యలో వస్తున్నాయి. వాస్తవమే, సంతోషమే. కానీ వీటికి కొన్ని సదుపాయాలు ప్రభుత్వం కల్పిస్తున్నదని గౌరవనీయులైన సభ్యులు చెప్పారు. వారికి ఏదైనా మెడికల్ ఎక్స్ ప్లెమెంటు ఇంపోర్టు చేసుకోవాలంటే ఒకసారి హాస్పిటల్స్ వెల్పినప్పుడే కాదు - పిరీయాడికల్ గా అప్పుడప్పుడు అనేకమైన పరికరాలు వారు దిగుమతి చేసుకోవలసి ఉంటుంది. ఎక్కుయిజు డ్యూటీ లేకుండా ఉండాలని అంటే రాష్ట్రప్రభుత్వం అలాగ రికమెండు చేసినప్పుడు మాత్రమే కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎక్కుయిజు డ్యూటీ లేకుండా చేస్తుంది. దీనికి ఒకనిబంధన ఉంది. ఈ హాస్పిటల్స్ కు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తోడ్పడుతూ - అటువంటి రికమెండ్మెంట్ సదుపాయం పొందినటువంటి వారు ఒకమాట చెబుతున్నారు. మా హాస్పిటల్స్ లో 30% వరకు ట్రీట్ మెంటు ఏవైతే చేస్తామో అవి ఉచితంగా పేదసాధలందరికీ చేస్తామని ఒకమాట చెప్పి అటువంటి తోడ్పాటు తీసుకొని వైద్య సౌకర్యాలను దిగుమతి చేసుకుంటున్నారు. అది కొంచెము జాగ్రత్తగా పరిశీలన చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ 30%ను ఎఫ్ టీవీగా మనం వాడుకోగలుగు తున్నామా లేదా అనే సరిదేహం అనేకమంది సభ్యులకు ఉన్నట్లు నాకుకూడా ఉంది. అందుకే అలోచన చేస్తున్నాము. కొంత మెడికల్ ఎక్స్ ప్లెమెంటును రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రికమెండ్మెంట్తో ఎక్కుయిజు డ్యూటీ లేకుండా దిగుమతి చేసుకున్న తరువాత ఆ 30%

హాస్పిటలు ట్రోబ్మెంటులో పేదవారిని అక్కడికి పంపించడానికి ఒక సర్వేనుటువంటి మెకానిజం ఏర్పాటు కావాలి. ప్రభుత్వ హాస్పిటలులో ఉన్నటువంటి సౌకర్యాలు చాలనప్పుడు ప్రభుత్వ హాస్పిటలు అక్కడికి పంపించడమూ, ఎలాగ పంపించాలి, ఏమిటి అనేది ఆలోచించాలి. ఆ హాస్పిటలువారు మేము బెస్టున్నాము వైద్యం అంటే సరిపోదు. మనకుకూడా తప్పి కలిగేవిధంగా వారు చెప్పిన మాట నీలబెట్టుకొంటున్నారు అనే భావన శాసనసభ్యులకే కాదు, ప్రజలందరికీ కలిగే విధంగా ఒక పద్ధతినీ ఏర్పాటు చేయాలని రాష్ట్రప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తుంది. త్వరచోనే ఆ పద్ధతి ఒకటి ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుందనే మాట మనవి చేస్తున్నాను. అంతేగాకుండా ఇంకొక మాటకూడ ఉంది. కొంతమంది మిత్రులు చెప్పారు. ఈ హాస్పిటల్ను వస్తున్నాయి, వేటొచ్చిన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఏరకమైన కంట్రోలు లేదని చెప్పారు. కంట్రోలు అంటే వేటన్నింటినీ రాష్ట్రప్రభుత్వం గుప్పెట్లో పెట్టుకోవాలని నేను కానీ బహుశా గౌరవనీయులైన సభ్యులు కానీ ఎవరు అంగీకరించం. కానీ ఒక హాస్పిటలు వచ్చినప్పుడు దానిలో ప్రాథమికంగా ఉండవలసినటువంటి సదుపాయాలు ఉంటున్నాయో, లేదా అని చూడవలసి ఉంటుంది. ఒక నర్సింగు హోం అని పేరు పెడితే - ఇక్కడ ఫ్లెవ్ సార్ బాగానే ఉన్నాయి. ఇదే తరహాలో కాకపోయినా గామాలో అనేకవోట్ల, ఒక పెంకు బిల్డింగ్, సౌకర్యంలేనటువంటి పోటా ఒక ఆపరేషను చేయడానికి ఒక ఆపరేషను థియేటరుగా పెట్టుకుంటే వేటినీ అనుమతించాలా లేకపోతే ఏమి చేయాలి అని మనమందరం కలిసి ఆలోచించాలి. ఈ సందర్భంలో గౌరవనీయులైన సభ్యుల సలహాలుకూడా అవసరం. అనుభవం కలిగినటువంటి వారి ఆలోచనలు, మీ సలహాలు తీసుకొని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుంది. ఇండాకా మిత్రులు శ్రీ ఎర్రన్నాయుడుగారు అనుకుంటాను - వారు ఒక విషయం చెప్పారు. అవసరమైతే ఒక ఎనాక్యుమెంటు ఏడైనా తీసుకొని రావడం మంచిదనే మాట చెప్పారు. ఎనాక్యుమెంటు తీసుకొని రావాలా, ఏమిటి, ఏ మేరకు కంట్రోలు పెట్టాలి అనేది ఆలోచిద్దాము. రాష్ట్రప్రభుత్వం ఈ ప్రయివేటు నర్సింగు హోంల పెరుగుదలను చూసి ఓర్వలేక వోతున్నదనో లేకపోతే అదుపు చేయాలనో ప్రయత్నం చేస్తున్నదనే భావన వారిలో ఏ ఒక్కరికీ కలగకుండా జాగ్రత్త పడాలి. పెరుగుదలకు దోహదం కలగాలి కానీ పరిమితమైనటువంటి కంట్రోలు అయినా అవసరమా ఏమిటి అనేది ఇంకా కొంతమంది జాగ్రత్తగా అందరం కలిసి ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, మందులు గురించి ఎన్నో మాటలు చెప్పారు. కొంత వాస్తవం ఉంది. మందుల కేటాయింపు మొత్తం చాలదు అనే మాట వాస్తవం. మందుల ధరలలో విపరీతంగా పెరుగుదల ఉంది. రేటు కంట్రాక్టు ఏడైతే ఉందో వారిని కడిగిస్తే వారు పాత ధరలతో మందులు యివ్వకుండా ఉన్నారు. రేటు కాంట్రాక్టు రివైజ్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. రేటు కంట్రాక్టు పిషయంలో యిప్పుడున్న సిస్టమును రివైజు చేసి ఆ పద్ధతినే అమలుపరిస్తే సబబుగా ఉంటుందా, యిప్పుడున్న పర్వేజ్ సిస్టమును దానిని యింకా కొంత మార్చి ఎఫెక్టివ్గా సరియైన మందులు సరియైనటువంటి రేట్లతో, సరియైనటువంటి క్వాలిటీగా సప్లయి చేయాలనే పద్ధతి చేయడానికి - ఆ విధమైన బాదు థింకింగ్, ఆలోచన మాత్రమే చేస్తున్నాము. వైద్య పరిశ్రమలో ఒక పద్ధతి ద్వారా అమలు చేస్తున్నారు. డైరెక్టరు ఆఫ్ హాల్స్, మరొక పద్ధతి అవలంబిస్తున్నారు. వేటన్నింటినీ రుషియో పెట్టుకుని ఆలోచించి ఏ పద్ధతి వేళ్ళ బాగుంటుందనే ఆలోచన చేస్తాము. కర్నాటకలో మరొక పద్ధతి ఉందని మిత్రులు చెప్పారు. వేటన్నింటినీ స్టాడ్ చేసి ప్రభుత్వ సొమ్ము దుబారా కాకుండా ఏ పద్ధతి

మంచిదనేది ఆలోచన చేస్తాము. ఏ పద్ధతి మంచిది అని ఆలోచించేటప్పుడు మంచిమందులు, క్యాంటీన్, క్యాంటీన్ తగ్గకుండా వచ్చేటట్లుగా మందులను సక్రమంగా ప్రజానీకానికి ఉపయోగపడే విధంగా ఏ రకంగా చేయాలనే మాట కూడా ఆలోచిస్తున్నాము. అంతకాకుండా తమందరికీ తెలుసు. డాక్టర్లుతో పాటుగా ఈ రాష్ట్రములో నర్సులు డాక్టర్లు తరువాత సేవలు చేసేటటువంటివారు. వారి సేవలు చాలా అవసరం. డాక్టరు ఉన్నా నర్సు సహాయం లేకుండా రోగికి తోడ్పాటు దొరకడం కష్టము. మనరాష్ట్రములో నర్సెస్ ట్రైనింగ్ ఇనిస్టిట్యూషన్లు ఉన్నాయి. ఉదాహరణకు జనరల్ నర్సింగు స్కూల్స్ విషయంలో మనకు యింకా కొరత కనపడుతున్నది. నిమ్మవారు ప్రత్యేకంగా ప్రభుత్వ ధనంతో నిమిత్తం లేకుండా సాలీనా 30 మంది నర్సులకు తర్ఫీదు యివ్వడానికి ప్రత్యేకంగా నర్సింగు స్కూలును ప్రారంభించుతామని వారు అడగడం జరిగింది. వారికి యివ్వడం జరిగింది నీన్నే. అంతే కాకుండా అనేకమైన దరఖాస్తులు వస్తూ ఉన్నాయి. వేటన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని యింకా ఎంత కొరత ఉంది, ఉన్న ఇనిస్టిట్యూషన్లతో ఎంతమంది తయారు అవుతున్నారు సాలీనా? ఎంతమంది అవసరం పడతారు, ఎంతమందికి ఇనిస్టిట్యూషన్లు ప్రభుత్వము ప్రారంభించగలుగుతుంది, లేకపోతే సరియైన సంస్థలు వారంతటవారు అడిగితే అనుమతించాలా లేదా అనే విషయంకూడా స్టడీ చేసి మాత్రమే యిద్దామని ఆలోచన 800 కూడా చేస్తున్నాము. అంతేగాని రాగానే వారు అడగగానే యివ్వడం అనేది భావ్యం కాదని, సవ్యము కాదనే భావముతో ఆలోచన చేస్తున్నామనే మాటకూడా మనవిచేస్తున్నాను. అంతే కాకుండా రాష్ట్రప్రభుత్వము చేసే ప్రయత్నాలే కాకుండా, కేంద్రప్రభుత్వ తోడ్పాటుతో అనేక పథకాలు అమలు జరుగుతున్నాయి. నేను ఇందాకనే మనవిచేసినాను. యూనివర్సల్, యిమున్యైజేషన్ ప్రోగ్రాము, జాతీయ వ్యాధి నిరోధక ఉద్యమం ఏదైతే ఉందో ఆ కార్యక్రమం క్రింద 1990-91 వార్షిక సంవత్సరములో ఈ దేశములో అన్ని రాష్ట్రాల కంటే మన రాష్ట్రము ఆంధ్రప్రదేశ్ అగ్రగామిగా, సెంటరు 1గా ఈ రాష్ట్రము అమలు చేసిందనేది చాలా సంతోషకరమైన మాట అని మనవి చేస్తున్నాను. అంతే కాకుండా 1991-92 సంవత్సరములో 2037 కొత్త సబ్ సెంటర్లు ఈ కార్యక్రమం క్రింద మనం ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. కేంద్రప్రభుత్వము కూడా దాదాపుగా ప్రారంభించేందుకు అంగీకరించిందనే చెప్పాలి. ఇండియన్ పాప్యులేషన్ ప్రాజెక్టు క్రింద 400 సబ్ సెంటర్లు వారు మంజూరు చేయడం జరిగింది. ఒక్కొక్క సబ్ సెంటరుకు సుమారు ఒక లక్షా డెఫ్డెయిదు వేల రూపాయలు వ్యయం అవుతున్నది. మన దేశములో అనేకమైన రాష్ట్రాలు ఉన్నప్పటికీ మూడు రాష్ట్రాలలో ఇలాంటి కార్యక్రమాలకు కేంద్ర ప్రభుత్వం తోడ్పాటు పొందినప్పటికీ చాలా పెనుకబడి ఉన్నాయి. మన రాష్ట్రము విషయంలో మాత్రము మీకు సంతోషంగా మనవిచేస్తున్నాను - మన రాష్ట్రము అగ్రగామిగా చక్కగా ఉంది. నాలుగు వందల సబ్ సెంటర్లు ఘోర్, చేసినట్లుయితే ఇన్స్టిట్యూట్ కేంద్ర ప్రభుత్వము మరొక 400 సబ్ సెంటర్లు యిస్తామనే మాట చెబుతున్నది. దేశములో ఏ రాష్ట్రమైతే సక్రమంగా నీరాకాణము ఘోర్ చేసి మా దగ్గరకు వస్తుందో వారికి కొంతవరకు 200, 300, 400 వరకు అంగీకరిస్తామనే మాట కేంద్ర ప్రభుత్వము చెబుతున్నది. We have become eligible for additional assistance from Centre. దీని గురించి ప్రధానమైనటువంటిది బిల్డింగు ప్రోగ్రాము ఉంది. స్టేట్ లెవల్లో ఒక ట్రైనింగు ఇనిస్టిట్యూట్ వస్తుంది. రీజనల్ లెవల్లో నాలుగు బిల్డింగు, డిస్ట్రిక్ట్ లెవల్లో డిస్ట్రిక్ట్ కు ఒకటి చొప్పున 25 బిల్డింగు

వస్తాయి. అట్లాగే జిల్లాకు ఒక పి.హెచ్.సి. చొప్పున 23 జిల్లాలలోను సెలెక్టెడ్ ప్లెసెస్‌లో వస్తాయి. యివన్నీ కాకుండా ఐ.పి.పి. 6 క్రింద మొత్తం వేటి నిర్మాణల కార్యక్రమాల గురించే మనకు ఈ సంవత్సరము వచ్చే డబ్బు 14 కోట్ల 75 లక్షల రూపాయల వరకు కేంద్రప్రభుత్వ సహాయం అందుతుందనే మాట మనవి చేస్తున్నాను. అది మాత్రమే కాకుండా ఐ.పి.పి. 8 క్రింద వారు సహాయం చేయడానికి వచ్చారు. ఈ ప్రోగ్రాము క్రింద మనకు వారు 34 కోట్ల 81 లక్షల రూపాయల వ్యయంతో వారు ఒక ప్రాజెక్టును అంగీకరించడం జరిగింది. దీనికిగాను - మిత్రులు అమానుల్లాఖాన్‌గారు - విరాసత్ రసూల్ ఖాన్‌గారు నన్ను మధ్యాహ్నం కలిసినప్పుడు వారు నాతో చెప్పారు - జంటనగరాలలో వైద్య సదుపాయాలు పెంచాలని, పాత బస్టోలో పేదవారు నివశించే ప్రాంతాలైన స్లమ్ ఏరియాస్‌లో వైద్య సదుపాయాలు పెంచాలనే మాట వారు చెప్పినప్పుడు నేను వారితో నూటికి నూరుపార్లు అంగీకరిస్తున్నాను. ఐ.పి.పి. 8 ప్రోగ్రాము క్రింద 31 కోట్ల 45 లక్షల రూపాయలతో ఆ ప్రోగ్రాము టేక్‌అప్ చేయబడుతున్నది. జంటనగరాలలో 102 స్లమ్ ఏరియాస్‌ను ఐడెంటిఫై చేయడం జరిగింది. 102 స్లమ్ ఏరియాస్‌లో యిదివరలో ఏవైనా వైద్య సౌకర్యాలు ఉంటే వాటిని అభివృద్ధి చేయడానికి కొత్తగా పెంపెదల చేయడానికి ఈ ప్రోగ్రాము పనిచేస్తుందనే మాట మనవిచేస్తున్నాను. అదే కాకుండా మిత్రులు చెప్పారు. వారు అందరికీ నాకంటే బాగా తెలుసు. సెకండరీ లెవల్‌లో డెవలప్‌మెంటు గురించి కొంత కాలంగా ప్రయత్నం జరుగుతూ వచ్చింది. మనకు ప్రాథమిక వసతులుగల హాస్పిటల్ గురించి - పైన ఉన్నటువంటి స్పెషాలిటీస్ గురించి కాకుండా - మధ్యస్థమైన హాస్పిటల్స్ కొరత ఉందనే విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఉన్నవి ఏవైతే ఉన్నాయో అవి సవ్యంగా నడపడంలేదనే విషయాన్ని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ దేశములో మొట్టమొదట రాష్ట్రముగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉండాలనే ఉద్దేశ్యంతో రాష్ట్రప్రభుత్వము 236 కోట్ల రూపాయల వ్యయంతో ప్రాజెక్టు రిపోర్టు తయారుచేసి వరల్డ్ బ్యాంకుకు పంపించడం జరిగింది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ పరిపాలనలో దీని గురించి ప్రాథమిక ఆలోచన చేశారు. కొంత కృషి చేశారు. తిరిగి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము అధికారములోనికి వచ్చిన తరువాత ప్రత్యేకించి పేగవంతము చేయడం ద్వారా, ప్రాజెక్టు రిపోర్టు తయారుచేసి పంపించడం ద్వారా కొంత ముందుకు తేసుకుని వెళ్ళడం జరిగింది. నేను ఈ శాఖ బాధ్యత తీసుకున్న తరువాత ఢిల్లీ వెళ్లి మెడికల్ అండ్ హెల్త్ మినిష్టరుతో ఆ రిపోర్టును ప్లాన్‌ింగు కమిషను దగ్గరకు పంపించే ఏర్పాటుచేసి ఆ తరువాత ఫైనాన్స్ మినిష్టరుకు పంపించడం జరిగింది. మొన్ననే ఫైనాన్స్ మినిష్టరు క్లియరుచేసి వరల్డ్ బ్యాంకుకు పంపడం జరిగింది. యిప్పుడు వరల్డ్ బ్యాంకు దగ్గర ఉంది. బహుశా నవంబరులో ఫార్మల్‌గా అంగీకరించినట్లు తెలియపరుస్తారు. జనవరీలో వరల్డ్ బ్యాంకుతో ఎగ్జిమెంటు చేసుకోవాలి. 12,000 పడకలు అదనంగా ఏర్పాటు చేసుకునేందుకు దీని ద్వారా అవకాశం కలుగుతుంది. ఈ ప్రాజెక్టు కూడా అమలు చేసే ప్రయత్నం చేస్తాము. యిది కాకుండా గౌరవనీయులైన సభ్యులు కొన్ని విషయాలు ప్రస్తావించడం జరిగింది. వరంగల్‌లో నాలుగు మెడికల్ యూనిట్స్ ఖాళీగా ఉన్నాయి. నాలుగు హార్పిచేస్ దానికి వరకు తీసుకోవడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

అట్లాగే బైల్డింగ్ ఏరియాలో ఉన్నటువంటి వారికి 205 చాక్లర్లు వోల్టు ఉంటే అందులో 38 వోల్టు వేకంట్‌గా ఉన్నాయి. వీటిని నవంబరులో హార్పి చేయడానికి

ప్రయత్నాలు చేస్తున్నామనే మాట మనవిచేస్తున్నాను. వారి విషయంలో మెడికల్ అండ్ హెల్త్ శాఖకు ట్యూబల్ పిరియాల్ ఉన్న వారికి అదనపు సౌకర్యాలు చేయాలనే భావన ఉంది. అది మే అందరికీ తెలుసు. ఎవరో మిత్రులు యిందాక ప్రస్తావన చేయడం జరిగింది. స్పెషల్ కాంపెనీటరీ ఎలెమెన్స్ 20 పర్సంటు యిస్తున్నాము. బ్యాడ్ క్లెమెట్ ఎలెమెన్స్ 15 పర్సంటు. లిమిటెడ్ టు అండ్ అప్పర్ లిమిట్ 150 రూపాయలు దాటకుండా యిస్తారు. ఎడిషనల్ ఎలెమెన్స్ 20 పర్సంటు లిమిటెడ్ టు 300 రూపాయలు ఇస్తున్నారు. ఆ ట్యూబల్ పిరియాల్ కు డాక్టర్లు వెళ్లి వారికి సహాయం చేసే దానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. డెంట్ అసిస్టెంట్ నర్సెస్ పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. వాటిని భర్తీ చేయడానికి సర్వీసు కమీషన్ ద్వారా ప్రయత్నము చేస్తున్నాము. ఇ.ఎన్.టి. ఆసుపత్రిలోవున్న ఖాళీ జాగా అది అన్యాయంతో జరుగుచున్నదని అన్నారు. అన్యాయంతము కాకుండా జాగ్రత్తపడతాము. అన్యాయంతము ఎవరయినా చేస్తే, దాన్ని గట్టిగా, ప్రతిఘటించి, మనకున్న హక్కును కాపాడుకొని, ఆస్థలాన్ని కాపాడుకోవడం, ఆ స్థలం చాలా అవసరంకూడా. చాలా విలువైన స్థలం అది. భవిష్యత్తులో ఎక్స్ పాన్షన్ కుకూడా ఎంతో అవసరం వుంటుంది.

సూటలు గోయింగ్ చీల్డ్రన్ హెల్త్ జాగ్రత్తగా కాపాడటానికి వారికి కావలసిన ఓవర్సైజ్ డెవలప్ మెంట్ ఏజెన్సీ ద్వారా 30 కోట్ల రూపాయల సహాయంతో వారి హెల్త్ ను జాగ్రత్త పెడుతున్నాము.

నిదార్థ మెడికల్ కాలేజీ విజయవాడ, రికగ్నిషన్ గురించి మిత్రులు చెప్పారు. అది permanent recognition is now passed. పొవిజినల్ రికగ్నిషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఇటీవల, మెడికల్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా టీమ్ వారు వచ్చి, ఇన్స్ పెక్ట్ చేసి వెళ్లారు. ప్రభుత్వము చేపడుతుంది మరియు ఆర్ ప్రెసింగ్ ప్రావర్ రికగ్నిషన్.

రీజనల్ డైరెక్టరు పోస్టులు ఖాళీగా వున్నాయని అన్నారు. వాస్తవమే. వాటిని భర్తీ చేయడానికి డి.పి.సి. మీటయి, ప్రయత్నము చేస్తున్నా, కొద్దులు స్టే వల్ల కొంత ఆగిపోతున్నది. వాటిని క్లియర్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. రెండు మూడు ప్రయత్నాలయ్యాయి.

గానోష్ట్ర ఎంటిటీస్, అతీసార వ్యాధి ఈ రాష్ట్రములో ఒక మహమ్మారిలాగా మనలను వేధిస్తున్నది. ఈ రోజున అధునాతన వైద్య సౌకర్యాలు పెరిగిన తరువాత, ఔషధాన్ అపరేషన్ చేస్తున్నారు. మెదడులో బ్లడ్ క్యాట్ వుంటే జయప్రదంగా తొలగిస్తున్నారు. అనేక రకాలయిన చికిత్సలు చేయగలుగుతున్నారు ఈ రోజుల్లో. ఒక నాడు బి.బి. వుంటే భయపడిపోయేవారం. ఈ రోజు బి.బి. అంత నేరీయస్ జబ్బుగాలేదు. బి.బి.ని నివారించడానికి వైద్య శాస్త్రం అభివృద్ధి అయిందనే మాట అందరికీతెలుసు. దురదృష్టవశాత్తు, అతీసార వ్యాధివల్ల 1071 మంది మరణించిన మాట విచారించతగ్గ విషయం. ఈ అతీసార వ్యాధి తీవ్రమయినప్పుడు నయం చేయడానికి వేలుకేసి జబ్బు కారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం తరఫునుండి ఇద్దరు ఎక్స్ పర్ట్స్ వచ్చి, స్టడీ చేసి, వెళ్లారు, అలాగే రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కూడా కమిటీని చేయగా వారిని కూడా స్టడీ చేయమని పిలువగా, ఇదివరలో కొంత స్టడీస్ జరిగాయి. ఒవరాఖ్ గా నేను మంత్రియైన తరువాత, చిహాకా, ఈస్ట్ చిహాకా, మూడుసార్లు, 7వ తేదీన మొదటివర్షాయం, అధికారులతో కూర్చోని రివ్యూ చేయడం

జరిగింది. 23వ తేదీన, సెకెండ్ రెవ్యూ బెయ్యుకొన్నాము. ఈమధ్య నురల ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ మెడికల్ కండ్ పార్ట్, మిగిలిన అధికారులతో కూర్చుని మాట్లాడడం జరిగింది. అగడ్త మాసంలో పెరుగుదల, కొంత తరుగుదల ఉన్న మాట వస్తోంది. అంతమాత్రాన నేను భుజాలు ఎగరేసుకొని తగ్గిపోతున్నదని చెప్పడానికి తయారుగా లేను. జూన్ లోగానీ, జూలై లో ఒకటి. మరుమూల సంవత్సరముకు బాధాకరంగా ఉంది. ఇన్ని స్టడీస్ లో తేలింది ఒకటి. మరుమూల గ్యామాలో ఉన్నటువంటి మన ప్రచార సాధనాలు ద్వారా మనము వారిని చేరుకోలేకపోతున్నాము. అతీసార వ్యాధికి గురయిన వారు కొంచెము చల్లార్చిన నేరు, ఒక బిటికెడు సాల్పు, అందులో ఒక చారెడు పండ్లచార వేసుకొని వెంటనే ఆ నీటిని త్రాగితే వ్యాధిని నివారించుకోవచ్చు. ఖర్చులు కూడలేదు. దురదృష్టవశాత్తు ఈ 1071 మంది బావుల గురించి మాస్టే, ఆసుపత్రుల్లో చేరిన తరువాత చనిపోయిన వారు చాలా తక్కువ. హెచ్చు మంది గ్యామాలో ఆసుపత్రులలో చేరకముందే చనిపోయారు. మరుమూల గ్యామాల వారికి రెడియో, టి.వి.ల ద్వారా గానీ పత్రికల ద్వారా గానీ మనము ప్రచారం చేస్తున్నాము. ఆ వార్తలు కూడా వేరకుండా ఉన్న గ్యామాలలో అతీసార వ్యాధి సోకిన తరువాత వాళ్లు ఆసుపత్రులకు వెళ్లకపోవడంవల్ల, ఈ వ్యాధివల్ల కొందరు చనిపోవడం జరిగింది. కొత్తగా వర్షము పడి, కొత్తగా నేరు వచ్చిన సందర్భంలో అదల్పరిషన్ వల్ల నేరు కల్లుషమయి కంటామినేషన్ వల్ల జబ్బులు హెచ్చుగా వస్తున్నాయి. ఇది కొంత కాలంగా ఉన్నాయి. తీవ్రతలో ఇలాగే చనిపోయారు గనుక, ఇప్పుడ కూడా చనిపోయారనే మాట నేను చెప్పడానికి గానీ అలాంటి ఆలోచన సభ ముందు చెప్పడం యెక్కువగా ఉండదనే, భీష్మత్తులో, ఇదివరలో చనిపోయినా, ఈవాళ చనిపోయినా, ఏమైనా దీన్ని ఎలా నివారించాలి, ప్రచారాన్ని ఎలా పుష్కలం చేయాలి అనే పుయత్నం చేస్తున్నాముతప్ప, ఏదో స్పాటిస్మిక్ చెప్పి, ఈ సంవత్సరం ఇంతయింది, గతములో ఇంతయింది, కనుక నేను ఏమీచేయలేను అనే మాట కాదు. నేను కోరేది ఏమిటంటే, ఇప్పుడు చేస్తున్న ప్రచారము ఇంకా ఉత్తమంగా, వారికి ఇష్టమున్నా లేకపోయినా, వారి దెబ్బచాక ప్రచార కార్యక్రమాలు వెళ్లడానికి ప్రతి గౌరవ సభ్యుడు ప్రయత్నం చేయవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. మలేరియావస్తే, కొంత మంది చనిపోయారు. అతీసార వ్యాధి వస్తే, 1071 మంది చనిపోయారు. దీన్ని నివారించలేకపోయామనే వారి ఆవేదనతోపాటు నేను కూడా పండుకొంటున్నాను. మరొక సంతోషకరమైన మాట.

ఇదే మెడికల్ డిపార్టుమెంటు మొన్న గోదావరి పుష్కరాలు వచ్చినప్పుడు, రమారమి ఉభయ గోదావరులు కలిపి, కోటి 35 లక్షల మంది యాత్రికులు పుష్కర స్థానాలకు వెళ్లి, అక్కడ నుండి వచ్చిన తరువాత, డిపార్టుమెంటు వారు తీసుకొన్న చర్యలు కారణంగా ఒక్కరు కూడా ఇబ్బందిపాలు కాకుండా, వాటర్ ఆపరేషన్లము కాకుండా, చాలా జాగ్రత్తగా పనిచేశారు. వారు తప్పు చేసినప్పుడు, ఎలాగైతే, ఇది తప్పు పోరపాటు అని అంటున్నామో, అలాగే ఒక మంచి కార్యక్రమం జయప్రదంగా చేసినప్పుడు టిల్లా కలెక్టరు గానీ, సూపర్వైజరు అఫ్ హోమ్స్ గానీ, స్పెషల్ అఫీసరుగానీ ప్రత్యేకంగా మెడికల్ అఫీసరుగా, అందరూ చాలా పని చేశారని నేనే సఖాద్వారా వారి కృషికి అభినందనలు తెలియచేస్తున్నాను. మెడికల్ అండ్ హాల్స్ లో ఉన్న ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ అయిన కుమారస్వామిరెడ్డిగారు 2-3 సార్లు అక్కడకు వెళ్లి, రివ్యూ బెయ్యుకొని, ఎప్పటికప్పుడు జాగ్రత్త పడడంవల్ల, అలాంటి అవాంఛనీయ సంఘటనలు జరుగకుండా, నివారించగలిగాము. అలాగే రోగాలు, దీర్ఘకాల

జబ్బులు కానీ తీవ్రస్థాయికి రాకుండావుండేదానికి కృషి చేస్తున్నాము. ఈ కృషిలో మనకు కావలసిన మేరకు పోవయిడ్ చేయలేకపోతున్నాము అనేదాన్ని నేను అంగీకరిస్తున్నాను. ఏమైనప్పటికీ, సభ్యులు 15 మంది సభలో అనేక చాలా సూచనలు చేశారు. వారి సూచనలను నేను నోట్ చేసుకొన్నాను. అవి జాగ్రత్తగా పెట్టుకొని, నిర్లక్ష్యము చేయడం గానీ, చూడకుండా వుండడం గానీ కాదు, చూపితగ్గు జాగ్రత్తలు - ఓంకారీగారు గానీ, వేణుగోపాల్ గానీ, చాలా మంది మీగితా సభ్యులు, వారి వారి నీయోజకవర్గాలలో వారివారి జిల్లాలలో అదనంగా పి.హచ్.సి.ఓవెన్ చేయవలసిన చోట లేదా డెవలప్ చేయవలసిన అనేక మాటలు చెప్పారు. ప్రత్యేకంగా అమనుల్లాహ్ నీగారు ప్రత్యేకంగా, బార్క్లేతో 30 పడకల ఆసుపత్రి కావలెనని అన్నారు. దానికి స్పెషియల్ అవే ఇప్పుడు చేపట్టడానికి కాదు. వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని, తగు పరిశీలన చేసి, ఈ సంవత్సరం ఏ మేరకు చేయగలుగుతాము, వచ్చే సంవత్సరం ఏ మేరకు చేయగలుగుతాము అనే విషయంలో తప్పనిసరిగా శ్రద్ధగా ప్రయత్నము చేస్తానని నునచి చేస్తున్నాను. వారు చేసిన సూచనలకు మరొకసారి ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ, ఈ డిమాండును ఆమోదించవలసిందిగా మరొకసారి కోరుతున్నాను.

డా.పి. సుబ్బయ్య:- అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెటు డిస్కషన్ లో నాకు ఇప్పుడు అవకాశము వచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ, ఇప్పుడు మంత్రిగారిని 1-2 క్వారీఫికేషన్స్ అడుగుతాను.

మన రాష్ట్రములో బయో మెడికల్ ఇంజనీరింగ్ అవశ్యకత ఎంతయినా వుంది. ఇ.సి.జి. ఎమిషన్ దగ్గర నుండి - ఇప్పుడు మనము సిమ్స్ లో సాఫిస్టికేటెడ్ ఇన్ స్ట్రుమెంట్ యూజ్ చేస్తున్నాము. వాటిని సకాలంలో రిపేర్ చేసి, యూజ్ చేయడానికి గానీ, కొత్త పరికరాలు కొనుగోలుచేసి విషయంలో గానీ, బయో మెడికల్ ఇంజనీరింగ్ డిపార్టుమెంటు ఒకటి చాలా అవసరం. కొద్దిపాటి ఎమౌంటుతోన్నైనా, రాష్ట్రములో వైద్య శాఖలో ఈ డిపార్టుమెంటును ఏర్పాటు చేయవలసిన అవశ్యకత ఎంతయినా వుంది. మంత్రిగారు పరిశీలన చేసి, బయో మెడికల్ ఆండ్ ఇంజనీరింగ్ డిపార్టుమెంటును ఏర్పాటు చేయవలసిన అవశ్యకత ఎంతయినా వుంది. దాన్ని మంత్రిగారు త్వరలో పరిశీలన చేస్తారా?

అట్లాగే మా జిల్లా విషయంలో తీరుపతిలో దాదాపు 15 కోట్లు ఖర్చు పెట్టి, సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రిని పూర్తిచేశారు. దానికి కావలసిన ఎక్స్ ప్లెమెంట్ తొందరగా ఏర్పాటు చేసి, దాని ఫంగ్షనింగ్ ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు? చీఫ్తారు జిల్లా హెడ్ కార్యదర్శుని ఆసుపత్రిలో కొద్ది రూపాయలతో అప్పటి ప్రభుత్వము బిల్డింగును ప్రారంభించడం జరిగింది. దాన్ని ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారు? పేషంట్స్ త్వరలో ఆ బిల్డింగును ఆక్యుప్స్ చేసేవిధంగా చర్యలు గైకొనాలని మంత్రిగారిని సభాముఖంగా అడుగుతున్నాను.

నా నీయోజకవర్గంలో పి. కోట, బంగారుపాలెం అందులో ఒకటి 15 పడకల బిల్డింగును, యింకొకటి 30 పడకల బిల్డింగును పూర్తి చేశారు. వాటికి ఎక్స్ ప్లెమెంట్ లేదు. ఎప్పటిలోగా ఎక్స్ ప్లెమెంట్ ను తెప్పిస్తారు? ఎప్పటిలోగా ఆ బిల్డింగును ప్రయోగంలోకి తెస్తారని అడుగుతున్నాను?

8-20 శ్రీ కె. రోశయ్య :- అధ్యక్షా, మిత్రులు, మాజీ హెల్త్ మినిష్టరుగారు మంచి సూచన చేశారు. బయో మెడికల్ ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు క్రియేషన్ అవసరమని చెప్పారు. అధ్యక్షా, ఏక్కువల్గా డిపార్టుమెంటుగా క్రియేట్ చేయలేకపోయినా గూడ గత కొద్దివారాలలో మేము చేసినటువంటి ప్రియత్నం ఏమిటంటే ఏయిహ్ స్పెషియల్ ఈ మెడికల్ ఎక్స్ ప్లెమెంటు ఉన్నది. అవి పని చేయకుండా ఎక్కడెక్కడ ఆగిపోయి ఉన్నాయి. ఉదాహరణకి మన ఉస్మానియా హాస్పిటలు తీసుకుంటే దాదాపు 16 ఎక్స్ ప్లె ప్లాంటులు ఉంటే దురదృష్టవశాత్తు 16లో ఒకటి మాత్రమే పని చేస్తూ ఉంది 15 పని చేయడం లేదు. ఇలాంటివి ఎక్కడెక్కడ ఉన్నాయి. ఒక ఎక్స్ ప్లె ప్లాంట్ కాదు మిగిలిన మెడికల్ ఎక్స్ ప్లెమెంటు కూడ మెజర్ హాస్పిటల్స్ లో ఎక్కడెక్కడ పని చేయకుండా ఉన్నాయి. వాటిని ఏదైనా కొద్దిపాటి వెస్టింపుతో బాగు చేయడానికి వీలు ఉంటుందా లేకపోతే వాటిని కండేమ్ చేసి కొత్తవి కానడానికి వీలు ఉంటుందా అనే వివరాలు సేకరించే ప్రియత్నంలో ఉన్నాము. కానీ అది మంచి సజెషన్ ఒక డిపార్టుమెంటును క్రియేట్ చేస్తే ఆ డిపార్టుమెంటు ఈవేల కాకుండా ఎప్పుడైనా జాగ్రత్త పడుతుంది అనే మాట. అది ఆలోచిస్తాము.

రెండవది, తిరుపతి హాస్పిటల్ గురించి కూడ వారు పూర్తిగా సూచన చేశారు. సూపర్ స్పెషిలిటీస్ హాస్పిటల్ తిరుపతిలో టి.టి.డి. తోడ్పాటుతో 20 కొట్లకు రూపాయల వ్యయంతో ఒక సూపర్ స్పెషిలిటీస్ హాస్పిటల్ నిర్మాణంలో ఉన్నది. దాని నిర్మాణం సమలు కాంతవరకు పూర్తి అయ్యాయి. ఇప్పటివరకు బోలెట్ ఏరియా ఒక లక్షతోందైబదువేల స్క్వేర్ ఫీట్ నిర్మాణం జరిగింది. అలాగే విజయవాడలో కూడ 400 బెడెడ్ యూనివర్సిటీ కాంపస్ లో ఏర్పాటు అవుతోంది. దానిని కూడ సూపర్ స్పెషిలిటీస్ హాస్పిటలుగా అభివృద్ధి చేయాలని ఆలోచన చేస్తున్నామని మనవి చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, వారు. పలమనేరు, లేకపోతే బంగారుపాలెం అనే మాట కూడ చెప్పినట్లు ఉంది. ఆ డిటెయిల్స్ నాదగ్గర లేదు. అది నేను పరీశీలిస్తాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు :- మంత్రిగారు పుష్కరాల సందర్భంగా వైద్య ఆరోగ్యశాఖవారు వాల కష్టపడ్డారు వారిని ఆభినందించాలని అని అన్నారు. అభినందిద్దాము. రోశయ్యగారు అంతా బాగానే ఉందని చెప్పారు. కానీ కేటాయింపిన డబ్బులు ఎట్లా వినియోగపడ్డాయి, ఏమి కేటాయించారు అనేది మనం చూడాలి. ఎక్కువ కేటాయించాలని సభ్యులంతా సూచనలు చేశారు. కేటాయింపిన డబ్బులు ఏమి అవుతున్నాయి అనే అంశం కూడ మాకు కావాలి. మే ద్వారా నేను మంత్రిగారికి పంపిస్తున్నాను విక్ట్ ఎవిడెన్సు. టిల్లు, డాక్టర్స్ పేర్లు ఫోటోస్ లో కాపీలు పంపుతున్నాను. ఖమ్మం జిల్లాలో సుమారు ఒక కోటిరూపాయలు మండులు కొన్నారు. 15 రోజులలో 5 బిల్లులు, 15 లక్షల రూపాయలకు పంపించారు. 15 లక్షలు. నాసిరకం మండులు. హైదరాబాదు మెడికల్ స్కూరు డిపోనుంచి కొన్నారు. డైరెక్టర్ ఆఫ్ మెడికల్ అండ్ హెల్త్ సర్వీసెస్ పరీక్షన లేకుండా కొన్నారు. అక్కడ కొల్లాడ్ అయి కొన్నారు. వారి మీద ఏమి, ఏక్స్ ప్లె తీసు కుంటున్నారు. ఏమి చర్యలు తీసుకోబోతున్నారో మంత్రిగారు చెప్పాలి.

(ఫోటోస్ లో కాపీలు స్పీకర్ కి పంపారు)

ప్రకృతి చికిత్సాలయము ఉన్నది. సరే అందులో ఒక స్వామీజీగారికి మూడు గదులు కేటాయించారు. ఏడు నెలలలో 27 గురు రోగులు వచ్చారు. ఆయనకి నెలకు మూడువేల రూపాయలు జీతము. వేరే ప్రాక్టీసు చేసుకుంటాడు. అక్కడమాకు తెలిసినమేరకు సంవత్సరం అంతా ఈ మూడు గదులను వేరే వారికి అద్దెకు ఇచ్చి ఆ ప్రకృతి ఆశ్రమాన్ని ఉపయోగిస్తే దాదాపు రెండు లక్షల రూపాయలు ఆ ప్రకృతి ఆశ్రమానికి మిగలడానికి అవకాశం ఉంది. రెండు లక్షలు ఫోర్ గో అవుతున్నాము. సంవత్సరానికి 36 వేలు ఆయనకు ఇస్తూ ఉన్నాము. వేరే ఆయన ప్రాక్టీసు చేస్తూ ఉన్నారు. ఖాళీ చేయిపించి ఆయన మీద ఏమైన చర్య తీసుకుంటారా లేదా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, నాగేశ్వరరావుగారు ఏదైతే ఖమ్మంలో మందులు కొనుగోలుమైన జరిగినట్లుగా ఏవో అవకతవకలను గురించివారు మెన్షన్ చేశారో అది నేను కూడ పత్రికలలో చూడడం జరిగింది. నేను దానిమీద ఒక ఎంక్వయిర్ చేసి, డిపార్టుమెంట్ గా ఎవరినో పంపడం కాకుండా ఒక సీనియర్ మాన్ ని పంపి వారు దోషి అని రుజువు అయితే మెర్సిలెస్ గా ఏక్టు చేసి తగిన శిక్ష వేయడం జరుగుతుంది. ఏదో చూసేచూడనట్లు పోవడంకాదు. ఇది చాల తీవ్రమైన ఆరోపణ. రెండవది, ఈ ప్రకృతి చికిత్సాలయములో సాధువుగారు ఎవరో ఉన్నారని ఏదో మెన్షన్ చేశారు. అది నేను చూస్తాను. రేడిగా నేను చెప్పలేను. ఏమిటి అనేది చూస్తాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ప్రకృతి చికిత్సా వ్యవహారాన్ని మొత్తంగానే విచారించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఎంక్వయిర్ జరపడం మంచిదని సూచిస్తున్నాను. ఇక రెండవది, జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్స్ లు హాస్పటల్ లో కూడ స్పెషలిస్టులు లేక, సివిల్ సర్జన్సు లేక చివరకు ఆర్.ఎం.ఓ. కూడ లేక నల్లగొండలో ఉన్న ఆస్పత్రి ఎన్నాళ్ళనుంచో పడివున్నది. ఈ జిల్లాలో ఉన్నది ఒకటే హాస్పటలు. అందులో ఆ ఒక్క హాస్పటలులో పరిస్థితికూడ ఆ విధంగా ఉంటే ఏటా? ప్రియమరీ పాల్కు సెంటర్స్ లో డాక్టర్లు లేరు. వెయ్యిమంది చచ్చిపోయినారు. మొత్తము మీద బాగానే చేసినాము అని చెబుతున్నారు రోశయ్యగారు. తల్లి, తండ్రి ఇద్దరు అతసారవ్యాధితో చచ్చిపోయినారు, ఐదుగురు చిన్నపిల్లలు మిగిలారు వారికి ఏమైనా ఇస్తారా అని పొద్దున్న గౌరవసభ్యులు అడిగారు. ప్రతి సంవత్సరం బడ్జెట్ పెంచుకుంటూనే వస్తున్నాము అని అన్న తరువాత మరీ ముందు జాగ్రత్తలు ఎందుకు తీసుకోలేదు, ప్రతి సంవత్సరం వావులు ఎందుకు జరుగుతున్నాయి, ఎంతమంది చస్తే ఈ ప్రభుత్వము దానిని తగ్గించగలుగుతుంది.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ప్రకృతి చికిత్సాలయము విషయం స్పష్టం చేస్తాను అని చెప్పాను. అతసార వ్యాధి ఒక మెడికల్ స్పెషలిస్టు, త్రాగేదానికి పరిశుభ్రమైన నీరు కూడా సమకూర్చవలసి ఉంటుంది. ఈ రెండు డిపార్టుమెంటులు కలిపి జాగ్రత్తగా పనిచేస్తే తప్ప దీనిని నిర్మూలించడం కష్టం. వాటర్ కలుషితం కాకుండా చూడాలి. మరణాల గురించి భవిష్యత్తులో వాటి నివారణ చర్యలు కూడ తీసుకోవడం కొరకు ప్రతివారికి వారి చెవికి పడేటట్లు పిఎస్ఎస్ గురించి ప్రచారం చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- రెండు డిపార్టుమెంటులు కలిపి చేయాలి అన్నారు. వాటిని ఎవరు కలుపుతారు, మేరా? మేముకలపాలా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, మనం అందరము కలిసి ఆలోచించి కలిపినందువల్ల కట్టే ఘోరము ఏమిటి, రాబోయే ఇబ్బందులు ఏమిటి అనేది చూద్దాము.

శ్రీ డి. నర్సింగరావు:- రెండు కాన్స్టిట్యూయన్సీల జనాభా గలది కంటోన్మెంటు ప్రాంతం; కనుక అక్కడనుంచి పృజలు గాంధీ హాస్పటల్ కి వెళ్లడం ఇబ్బందిగా ఉంటుంది. డిఫెన్సువారు 5, 6 ఎకరాల భూమినికూడ హాస్పటల్ కు కేటాయించడం జరిగింది కనుక ఒక జనరల్ హాస్పటల్ లేకెస్టు ఎక్స్ ప్లెమెంటుతో అక్కడ కట్టించినట్లయితే సదుపాయంగా ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. పక్కన ఉన్న రంగారెడ్డి జిల్లా పృజలకు ఉప్పల్, మెదక్, వారికి కూడ గాంధీ హాస్పటల్ కు వోవడం కష్టం కాబట్టి ఇది ఉన్నట్లయితే వారికి కూడ ఉపయోగపడుతుంది. గాంధీ హాస్పటల్ ను కూడ అన్ని విధాల ఇంప్రోవ్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

8.30 శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, యిప్పుడు సభ్యులు అడుగుతున్న విషయంమీద యీ
రా. మధ్యనే ఒక మహాజరువారు యివ్వారు. వారు చెప్పిన విషయాన్ని నేను తప్పక పరిశీలన చేయిస్తాను.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- అధ్యక్షా, హాస్పటల్స్ లో సప్లయిచేస్తున్న మందులు లాప్స్ కాకుండా ఉన్నవి సప్లయిచేసేలా చూస్తారా? అంతేకాకుండా పాడైనవర్ను హాస్పటల్స్ లో అయినా విరుద్ధపక్తి లేనపుడు ఆపరేషన్స్ కు యిబ్బందిరాకుండా జనరేటర్స్ పరేవేజ్ చేయడానికి డబ్బు కేటాయిస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఈ పాడైపోయిన మందులు సప్లయి చేస్తున్నదానిమీద యీ స్పూరియస్ డ్రగ్స్ విషయంలో ఏ విధంగా అవి మెడికల్ షాపులలోనూ, హాస్పటల్స్ లోనూ సప్లయి అవుతున్నాయనేది పరిశీలన చేయడానికిగాను యీ ఎసంబ్లీనుంచి హామీ కమిటీని వేసినపుడు అందులో సభ్యుడిగా ఉండినాను. ఆ కమిటీనుంచి మేము కొంత స్టడీ చేసి ఏ విధంగా వాటిని అప్లయిచేసేది స్టడీచేసినాము. మాన్యుఫ్యాక్చరీంగు స్ట్రెజిలోనే ఒక ఇన్స్పెక్టరును పెడితే సలహా పాలించడం సాధ్యంకాదని అనుకొన్నాము. డ్రగ్స్ డిపార్టు మెంటుకు కావలసినంతమంది డ్రగ్స్ ఇన్స్పెక్టర్లు లేరు. అయినా ఉన్నవారితో యీ షాప్స్ ను, మాన్యుఫ్యాక్చరీంగు యూనిట్స్ ను తనిఖీ చేయించడం జరుగుతున్నది. అందువల్ల యీ స్పూరియస్ డ్రగ్స్ విషయంలో హామీ కమిటీవారు యిచ్చిన రిపోర్టును చూసుకొని యితర సలహాలుకూడా పరిశీలించి వాటి సప్లయిలోని లోటుపాట్లను సవరించడం జరుగు తుందని పథవారికి మనవిచేస్తున్నాను. ఇక హాస్పటల్స్ లో జనరేటర్స్ కొనుగోలు విషయంలో డబ్బు చూసుకొని వాటికి సప్లయి చేయించడం జరుగుతుందని కూడా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- అధ్యక్షా, యునాన్ హాస్పటల్స్ అక్కడనుంచి షిఫ్ట్ చేస్తామని పోయినసారి ఎసంబ్లీలో చెప్పినారు. కానీ ఆ యునాన్ హాస్పటల్ యింకా షిఫ్ట్ కాలేదు. తరువాత యితర చోట్ల 100 నేట్లు యీ మెడికల్ కాలేజీలో పెంచు తున్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఈ యునాన్ హాస్పటల్స్ లో మాత్రం ఆ విధంగా కాకుండా కేవలం 50 శాతం నేట్లు మాత్రమే పెంచుతున్నారు. దానికి కారణాలు ఏమిటి? తరువాత యీ యునాన్ హాస్పటల్ డెవలప్ మెంటుకు 5 కోట్ల రూపాయలు కావాల్సి మేము హామీలో

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, యిప్పుడు ఉస్మానియా హాస్పిటల్‌ను అభివృద్ధి చేయడానికి 5 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే కాదు. ఇంకా సిద్దుల అవసరమును చిట్టి కేటాయింపడం జరుగుతుంది. ఇక యునాస్ హాస్పిటల్ అభివృద్ధికి సిద్దులు, దానిని ఇంజనీర్ చేయడం విషయంలో నేను దానిని ఎగ్జామిన్ చేయిస్తాను. ఇప్పుడు ఉన్న 50 నీట్లు యునాస్ హాస్పిటల్‌లో చాలకపోతే ఆ నీట్లు పెంపు విషయంలో నేను పరిశీలన చేయిస్తాను. ఇంజనీర్ ఆఫ్ యునాస్ హాస్పిటల్ విషయంలో యిదివరకు మంత్రిగారు ఏమే హామీ యిచ్చారో తెలుసుకొని దానిని అమలు పరిచేవిధంగా పర్యవేక్షించేస్తాను.

శ్రీ పి. వేరప్ప:- అధ్యక్షా, అనంతపురంలో ఒక హాస్పిటల్ నిర్మాణము చేస్తామన్నారు. అది ఎంతవరకూ వచ్చింది. అట్లాగే కదిలితే 60 పడకల హాస్పిటల్ కడతామన్నారు. అది ఎంతవరకూ వచ్చింది? తరువాత ఆయుర్వేద హాస్పిటల్స్ గామాలలో పెడితే చాలా ఉపయోగం ఉంటుంది. ఆ విషయం యిదివరకు హయగ్రీవాచారిగారు కూడా చెప్పారు. ఈ విషయాలన్నీ మంత్రిగారు వెంటనే పరిశీలన చేయిస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, మనరాష్ట్రంలో ఉన్న మెడికల్ కాలేజీలు మూడింటిలో నీట్లు లభ్యముకానే పక్కముతో యితర జిల్లాలకు పిల్లలు వెళ్లి పదువుకోవలసిన అవసరం ఏర్పడకుండా తగు జాగ్రత్తలు తీసుకొంటున్నాము. అందులో కూడా రీజర్వేషన్స్ అమలు జరిగేలా కూడా చూస్తున్నాము. ఇక్కడ సభ్యులు యీ విషయంలో చేసిన సూచనలన్నింటినీ దృష్టిలో పెట్టుకొవడం జరుగుతుంది. ఇక రాష్ట్రంలో డెంటల్ కాలేజీల అభివృద్ధికిగాను ఆలోచనచేస్తే మన రాష్ట్రంలో యీ డెంటల్ కాలేజీ ఒకటి ఉంది. అందులో 40 నీట్లు మాత్రమే ఉన్నాయి. ఇప్పుడు డెంటల్ కాలేజీలు సరిగా లేక స్కూలెంట్లు డెంటిస్ట్స్ కావాలనుకునేవారు చాలా యిబ్బందులు పడుతున్నమాట వాస్తవమే. పక్క రాష్ట్రమైన కర్ణాటకలో యీ డెంటల్ కాలేజీలు 13 ఉన్నాయి. అందువల్ల మన రాష్ట్రములో యీ కాలేజీలు యింకా పెట్టవలసిన అవసరం చాలా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, తిరుపతి సూపర్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్‌లో స్పెషలిస్టులకోసము, మూడు సంవత్సరములు క్రితము ఒక ఎడ్వైజరీ బోర్డుతోపాటు సుబ్బారావు అనే ఆయన సారధ్యంలో ఆటోనమస్ బాడీగా చేసిన తరువాత యిప్పుడు వర్కు డబ్బులేక స్టాండుస్టిల్ అయింది. అటానమస్ బాడీగా చేసిన తరువాత అది అటానమస్ బాడీ కాబట్టి బి.టి.డి.వారు దానికి ఫండ్స్ ఏమీ యివ్వడంలేదు. అది 13 కోట్ల రూపాయల పోజెక్టు అయితే అది యిప్పుడు ధరలు పెరిగి 70 కోట్ల రూపాయలుగా మారింది. అందువల్ల బి.టి.డి.వారు ఖర్చు పెట్టిన తరువాత ఆ హాస్పిటల్ మేనేజిమెంటును ఆటోనమస్ బాడీగా డిక్లర్ చేయకుండా ఉంటే, అప్పుడు బి.టి.డి. ఫండ్స్ వచ్చి ఉండేవి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, నేను యీ విషయం కనుక్కొంటాను. ప్రెజ్ చుట్టూ 3:40 అరేడీ రెడీ - మిగిలినటువంటివి డబ్బు కేటాయించేటువంటివి అటానమస్ చెప్పే ఎట్లా... ఏమీలే అన్నారు. అది ఇప్పుడు

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అది అటానమస్ బాగ్గా డిక్లార్ చేసి అడ్వయిజరీను వేసిన తరువాత టి.టి.డి. ఇప్పుడు డబ్బులు పెట్టడంలేదు. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ డెడ్ లాక్ వచ్చింది ఏజ్ ఆన్ టుడే. దీనిని క్లియర్ చేయాలంటే టి.టి.డి. క్రిందనే మీరు మొత్తం అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఇచ్చి మొత్తం సూపర్ స్పెషలిటీస్ కంపెనీ అయ్యేవరకు చేసి తరువాత కావాలంటే సెపరేట్ మేనేజ్మెంట్ కమిటీనివేసి మీరు రన్ చేయండి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నేను వారి సజెషన్ తీసుకుంటున్నాను. బహుశా ముఖ్య మంత్రిగారు రేపు 16వ తారీఖున తిరుపతి వెళ్ళబోతున్నారు. ఆ సందర్భములో దానిగురించి టి.టి.డి. వారితో మాట్లాడి సార్వభూమి చేయమనే మాట నేను రిక్వెస్ట్ చేస్తాను.

శ్రీమతి పి. శమంతకమణి:- ప్రమాదవశాత్తు అగ్ని ప్రమాదానికి లొన్నవారు, ప్రమాదవశాత్తు వాళ్ళుకానిన పరిస్థితులలో హాస్పిటల్స్ లోకి వస్తున్నారు. అంతేకాకుండా కట్టకాసుకులు తేలేదని అత్తగారు పెట్టే బాధలకు, అడపడుమల ఆరళ్ళకు మహిళలు చాలా వరకు ఉన్నాడు ఆత్మాహుతి చేసుకుంటున్నారు. అటువంటి ప్రమాదవశాత్తు వచ్చిన బర్ని కేసులలో ఇమ్మేడియేట్ గా హాస్పిటల్స్ లో ఎడ్మిట్ చేసుకుంటున్నారు. కానీ ఆ పేషంట్స్ ను జనరల్ వార్డ్ లో ఎడ్మిట్ చేసుకుంటున్నారు. మస్కితో కర్వెన్స్ వేసి వారికి ట్రీట్ మెంట్ ఇవ్వడం జరుగుతోంది. వాళ్ళు కాలిపోయినప్పుడు ఎంత భయంకర పరిస్థితిలో వారుంటారో మనందరికీ తెలుసును. ఆ బాధ భరింపలేక చాలావరకు పెద్దపెద్ద కేకలు వేయడం కూడా జరుగుతుంది. కానీ వారు రెండవ రోజుకు చాలా దుర్వాసనకు లొనవు తున్నారు. అటువంటి కేసులు ఈనాడు 10,060 రిజిస్టర్ చేయబడి ఉన్నాయి. వారికి జరిగినటువంటి దానిని చూడలేక ప్రక్కనున్న పేషంట్స్ పారిపోతున్నారు. అందుకోసం వేరికి ప్రత్యేకమైన వార్డులు ఏర్పాటు చేస్తారా? ప్రత్యేక శర్దతో ట్రీట్ మెంట్ ఇవ్వడానికి ఏదైనా చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఆయా హాస్పిటల్స్ లో ఉండేటువంటి సౌకర్యాలను బట్టి ఉంటుంది. వారిని వేరుగా పెట్టి వైద్యం చేయడానికి సదుపాయం ఉంటే దిటీక్ బెటర్ కోర్స్. లేనటువంటి చోట మరిమిగిలినటువంటి రోగులకు ప్రక్కన పెట్టవలసిన అవసరం ఏర్పడుతుంది. వారికి ప్రత్యేకంగా బాక్స్ ఏర్పాటుచేయడం సాధ్యంకాదు. వేలున్నంతవరకు అక్కడ ఉండేటువంటి పరిష్కారం దృష్ట్యా వారిని కొంచెము జాగ్రత్తగా చూడమని, సెరేట్ గా పెట్టమనికూడా ప్లీజాము.

శ్రీ ఇబ్రహీమ్ బీన్ అబ్దుల్లా మస్కతి (యాకత్ పుర):- కొన్నేళ్ళ క్రిందట నల్గొన్ బానుకి ఒక కన్ను ఆపరేషన్ చేయవలసివస్తే ఇంకొక కంటికి ఆపరేషన్ చేయడంవల్ల రెండు కళ్ళు మాఫలేకుండా పాడయిపోయాయి. అమెకు ఒక్క నయాష్టెస్ కూడా ముట్టలేదు. అమె ఇప్పుడు పెద్దదయింది. మొన్న ఆలియాబేగంకుకూడా కన్నుపోయింది. ఈ డాక్టర్స్ తప్పు చేయడం వల్ల ఇలా జరిగింది. ఇటువంటి దానికి బడ్జెట్ ఏమైనా పెడుతున్నారా? ఇటువంటి డాక్టర్స్ చేసిన తప్పులకు వారి పాపం, కళ్ళకూడా పోతున్నాయి. ఒక కన్నుకి బదులు ఒక కన్నుకి చేస్తున్నారు. వారికి మీరు సాయం చేస్తారా? అమెకు రెండు కళ్ళు

పోయాయి. ఉపవాసముతో ఉంటోంది. ఒక్కమైనా కూడా ఇవ్వలేదు. తప్పు చేసినందుకు ఏమైనా బడ్జెట్ పెట్టి వారికి ఎక్స్ గ్రేషియా ఇవ్వాలి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- గతములో ఒక కంటికి ఒక కన్ను అపరేషన్ చేస్తే ఆ కన్ను పోయిందో దానికి సంబంధించిన వివరాలు నాకు తెలియవు. అది తెలుసుకొని పశువులకు ఇదివరలోవేసి ఉంటే సంతోషం. ఏమీ చేయలేదనే మాట చెప్పారు. నియమనిబంధనలకు అనుగుణంగా సహాయం చేయడానికి వీలవుతుందేమో చూస్తాను. అలియా బేగం అనేది వంటి అమ్మాయి విషయము సిన్నే పూర్తిచేసినదం జరిగింది. అది కరెక్టు కాదు. అవిడ హాస్పిటల్ లో బేరెట్ పుట్టికి సింకింగ్ స్టేజీలో ఉంది. బ్రెయిన్ ట్రాన్స్ ఫర్ కలెక్షన్ తో సఫర్ అవుతూ ఉన్నప్పుడు ఆ వ్యాధి లక్షణం చూపుతోందం. అయినా కూడా బ్రేన్ మెంట్ ఇంజర్ నేషన్ లో ఏక్స్ ప్లెడ్ మెడిసిన్ వాడుతున్నారు. ప్యాషర్ బ్రేన్ మెంట్ బేస్ నున్నారు. సిన్నేవేళ్ళి ఆ అమ్మాయిని పలకరించాను. ఆ అమ్మాయి తల్లిగారితో కూడా మాట్లాడాను. వైద్యము చేయడములో, మెడిసిన్ ఎడిసిన్ వైద్యములో ఏ పొరపాటు లేదు. ఆ వ్యాధి లక్షణం, వ్యాధి తీవ్రత వచ్చినప్పుడు చూపుతోయే ప్రమాదం ఉంది. మళ్ళీ తిరిగి వైద్య నడుపాయం కలిగిస్తున్నందువల్ల అద్భుతవశాత్తు చూపు రావచ్చనే ఆశతో ఉన్నామని చెబుతున్నాను. దానిలో ఏమీ పొరపాటులేదు.

(ఇంజనీరింగ్)

(చాలామంది సభ్యులు ఒకేసారిలేవే అడగడానికి ప్రయత్నం చేసారు)

మిష్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- తెల్లవారు ఝామున మూడు గంటలవరకు కూర్చున్నా తప్పిస్తేరదు ఈ సభకు మీద.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా...

కొర్టులు, న్యాయశాఖామంత్రి (శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి):- రేపు ఉదయం మళ్ళా శాసనసభ - రేపటికి కృత్సన్ పోస్ట్ చేశారు. మేము చూసుకోవాలి కదా! ఇక ఎటర్నల్ గా ఇట్లాగే నడుపుతారా? We have to get ready with the question also.

మిష్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- విద్యాధరరావుగారు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ వేకెన్స్ పి.హెచ్.సేలతో ఏవయితే ఉన్నాయో వాటిని ఫిలప్ చేస్తామని చెబుతూ These doctors are already working there - డెయిలీవేక్ రూ. 50 మీద అప్పాయింటు చేశారో వారికి పాయింట్స్ వేస్తాము, గ్రేస్ మార్కు వేస్తాము అన్నారు సెలక్షన్ లో. ఇప్పుడు ఇండియన్ మెడిసిన్ డాక్టర్స్ విషయములో 5 సంవత్సరాలుగా పనిచేస్తున్నారో దాని గురించి మీరు కేబినెట్ లో చర్చించారు. మీరు వేకెన్స్ ఫిలప్ అవకపోతే ఎవరైతే డెయిలీ రూ. 50, రూ. 75కు పనిచేస్తున్నారో పోనీ వారిని రూరల్ ఏరియాస్ లో వర్క్ చేయాలనే కండెషన్ పెట్టి రెగ్యులర్ చేస్తారా? రెండవది, మొబైల్ యూనిట్స్ అని పిలేజ్ పెట్టారు. వాటికి వ్యాన్సులేవు, డ్యూవర్స్ లేరు. దయచేసి మొబైల్ యూనిట్స్ అన్నిటికి 50 వ్యాన్సు పొమ్మేడి చేస్తారా? డ్యూవర్స్ ని వేస్తారా? మూడవది థర్డ్-బెడెడ్ హాస్పిటల్స్
J. No. 196-21

కానిస్టేబులయన్నే పాడిక్వార్టర్స్ హాస్పిటల్స్‌లో లేడీ డాక్టర్స్‌లరు. కనీసం ఆ లేడీ డాక్టర్స్ పోస్టులు ఫిలప్ చేయడానికి మేరు శృద్ధ తీసుకుంటారా? తెలుగుదేశం హయాములో 35వేల పాఠశాలేషన్ ఉన్నటువంటిచోట డోనర్స్ ముందుకు వచ్చి డౌనేషన్స్ ఇస్తే పి.హెచ్.సీ.లు స్పార్ట్స్ చేస్తామనే స్కేమును మేరు ఇంప్లీమెంట్ చేస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- మొట్టమొదటి పృశ్న - ఇండియన్ మెడిసిన్‌లో పనిచేస్తున్నటువంటి రిక్రూట్మెంట్ గురించి చెప్పారు. అలోపతి డాక్టర్స్‌ను రిక్రూట్ చేసే పద్ధతికి మెడిసిన్‌లో డాక్టర్స్‌ను రిక్రూట్ చేసే పద్ధతికి వ్యత్యాసము ఉంది. బహుశా గౌరవ సేయ్యులైన ఎన్.ఎ.దరరావుగారికి కూడా తెలుసు. 1986లో సర్వీసు కమీషన్ పరిధి నుంచి, మామూలుగా అలోపతి డాక్టర్స్ రిక్రూట్మెంట్ ఏదయితే ఉందో వారి దగ్గర అలస్యం జరుగుతోంది. భాలాకాలం పడుతోందన్న భావముతో విత్‌డ్రావేసి మామూలుగా వారిని రిక్రూట్ చేయడం జరిగింది. డెయిలీవేజ్ మీద చేసినమాట - డెయిలీవేజ్ అంటే గౌరవ పూరించేందు కానే, వాటిని కూడా ఒక రెగ్యులర్ ప్రొసీజర్ ఆఫ్ రిక్రూట్మెంట్ ద్వారా సెలక్షన్ కమిటీస్ ద్వారా చేయలేదు. డి.ఎమ్.ఫాప్-ఓస్, లేకపోతే డ్విరక్టర్ ఆఫ్ హోల్స్, లేకపోతే ఆర్.డి.ఎస్. ఎక్కడపడితే అక్కడ వేశారు. అందుకని పబ్లిక్ సర్వీస్ కమీషన్ పరిధిలోలేదు కాబట్టి ఇప్పుడు దానిని సిస్టమ్మైజ్ చేసి, సెలక్షన్ కోసం కమిటీస్ కానిస్టేబుల్స్ చేసి, కమిటీస్ ద్వారా రిక్రూట్ చేసే దానిని నోటిఫికేషన్, ఆ చర్యవేరు. కాని ఇండియన్ మెడిసిన్‌లో పనిచేస్తున్నటువంటి రమారమి 500, 520 మంది ఉన్నారు. వారిని రెగ్యులర్మైజ్ చేయాలంటే తిరిగి సర్వీసు కమీషన్ పరిధిలో ఉన్నటువంటి ఆ రిక్రూట్మెంటును మనము విత్‌డ్రావేస్తే తప్పు సాధ్యంకాదు. వెంటనే 520 మందిని రెగ్యులర్మైజ్ చేయడం సాధ్యంకాదు. ఇప్పుడు రిక్రూట్మెంట్ సర్వీస్ కమీషన్ పరిధిలో ఉంది. అది ఎగ్జామిన్ చేసి ఆ పరిధి నుంచి తప్పించి చేయగలిగితే, ఈ సిస్టమ్మే దాదాపు అలాగే పెట్టి రిక్రూట్మెంట్ చేయవలసి వస్తుంది. కాని లేకుండా స్ట్రెయిట్ గా వారిని అయిదు సంవత్సరాలు దాటితే రెగ్యులర్మైజ్ చేయడం అనేటటువంటి మాట సాధ్యం కాదని మనవిచేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

35 వేల పాఠశాలేషన్ దాటినటువంటి చోట ఏ నిబంధనలు ఉన్నాయో ఆ నిబంధనలను మార్చలేదు కాని దానికికూడా వారు స్థలం ఇచ్చినా, బిల్డింగ్ ఇచ్చినా మనము ఇవ్వవలసిన డబ్బు కూడా ఉంటుంది. చూచిమరి ఒక్కొక్క ఇండివిడ్యుయల్ తేసును బట్టి ఎగ్జామిన్ చేద్దాము.

(Interruptions)

(Some members were on their legs)

Mr. Deputy Speaker:- Each Member has got a problem in his own constituency about the hospitals. Each Member wants to project the problem and have a reply. How is it possible for all the 294 Members please? Please resume your seats.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఇండియన్ మెడిసిన్లో ఐదేళ్లు పనిచేసిన వారిని రెగ్యులర్ చేయడంపై 8.50 రూ. చేయకపోతే ఎట్లా? వారిని పిం చేయాలనుకొంటున్నారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- మొదటి యూనిట్ కోసం డిమాండ్ లేదు అన్నారు. I shall look into it. I will examine it.

శ్రీ కె. బొడ్డి:- భద్రాచలం నియోజకవర్గంలో వాకేడు మండలంలో డాక్టరు వున్నారు కానీ అక్కడ పని చేయకుండా జీతం మాత్రం తీసుకొని విజూరు నాగారం వెళ్తున్నారు. ఇక భద్రాచలంలో అంబులెన్స్ వుంది కానీ రెండు సంవత్సరాల క్రితం పెడిపోయి అట్లాగే వుంది. అంబులెన్స్ లేకపోవడంతో ఎమర్జెన్సీలో అక్కడినుంచి ఖమ్మంకు వెళ్తున్నట్లు తీసుకువెళ్ళాలంటే ఇబ్బంది ఏర్పడుతోంది. ఇక అక్కడ ఎక్స్ ప్రెస్ స్టాండ్ ఉంది కానీ అది పనిచేయడంలేదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ (మంత్రిగారిని ఉద్దేశించి):- బొడ్డిగారు చెప్పింది పరిశీలించండి.

శ్రీ డి. కిరణ్ కుమార్ (అప్పంపేట):- అధ్యక్షా, అప్పంపేట నియోజకవర్గంలో ముఖ్య వాస్తికత్వం అవ్వగోడ చేయాలన్న ఆలోచన గత 3, 4 సంవత్సరాలుగా ఉంది. అక్కడ డిప్యూటీ సెవిల్ సర్జన్ లేడు. మా దగ్గర వుండే మూడు పి.హెచ్.సి.లకు ఒకే డాక్టర్ ఇన్ ఛార్జ్ గా ఉన్నారా చాలా రోజులుగా. ఈ విషయంలో మేము ప్రభుత్వానికి రిప్రజెంటే చేయడంకూడా జరిగింది. అంతేకాదు, ప్రతివోటా డాక్టర్స్ లేరు, స్టాఫ్ నర్సులు లేరు, ఎ.ఎస్.ఎం.లు లేరు. అంతేకాదు, మా దగ్గర వాస్తికత్వంలో పోస్ట్ చేసిన సిబ్బందిని ఇటీవల ఊస్ట్ చేయడం జరిగింది. వాస్తికత్వం డాక్టర్స్ ను, సిబ్బందిని ఎప్పుడు నియమిస్తారు?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నేను ఇదివరకే చెప్పాను, చాలా బోల్డు వేకెన్సీలు ఉన్నాయి. సలక్షన్స్ అయ్యాక ఈ వేకెన్సీలను ఫిల్ చేసే ప్రయత్నం చేస్తాము.

(Interruptions)

Mr. Deputy Speaker:- I have given ample time for clarifications. Now we shall go for Cut Motions please.

(Cut motions from 65 to 91 - were lost)

DEMAND No. XX - Medical and Health Services Rs. 403,56,75,000/-

Sri P. Nageswara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for Medical and Health Services by Rs. 100/-

ఉద్దేశ్యము:- రాష్ట్రంలో గత (5) సంవత్సరాలనుంచి దీపావళి వేతనముల పద్ధతిపై పనిచేయుచున్న సివిల్ అసిస్టెంట్ డాక్టర్లను వారి ఉద్యోగములను కృమబద్ధం చేయుటలో డబ్బు లేదని పాకుతో అడిగితే విధానానికి నిరసనగా.

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for Medical and Health Services by Rs. 1/-

ఉద్దేశ్యము:- నల్లగొండ జిల్లా నకిరెకల్ ప్రాథమిక ఆరోగ్యకేంద్రాన్ని గ్రేడ్ చేయు నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for Medical and Health Services by Rs. 100/-

ఉద్దేశ్యము:- కృష్ణాజిల్లా చల్లపల్లి మండలం యార్లగడ్డ గ్రామంలోని హామియో డిస్పెన్సరీకి సరిపోయినన్ని మందులు సరఫరా చేయునందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for Medical and Health Services by Rs. 100/-

ఉద్దేశ్యము:- కృష్ణాజిల్లా ఘంటసాల మండలం శ్రీకాకుళంలోని ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రంనుండి డాక్టరును బదిలీచేయగా విర్రుడిన ఖాళీలో మరొక డాక్టరును నియమించ నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for Medical and Health Services by Rs. 100/-

ఉద్దేశ్యము:- రంగారెడ్డిజిల్లా మంచాల మండలము ఆరుట్ల గ్రామంలో ప్రాథమిక ఆసుపత్రి భవన నిర్మాణమునకు 1987 సం. ప్రభుత్వము మంజూరి యిచ్చారు. అయితే ఈనాటికి ఆసుపత్రి భవన నిర్మాణము చేపట్టినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for Medical and Health Services by Rs. 100/-

ఉద్దేశ్యము:- ఖమ్మం జిల్లా మధిరలో 26 పడకలుగల తాలూకా ప్రభుత్వ ఆస్పత్రిలో 5 గురు డాక్టర్లుండగా (మంజూరు కాబడిన వోల్ంటులు) ప్రస్తుతం యిద్దరే డాక్టర్లు పనిచేస్తున్నందున, మరియు బావీ వుండి గూడా మరమ్మతులు లేక సరిపోయిన నేరు లేనందున నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for Medical and Health Services by Rs. 100/-

ఉద్దేశ్యము:- ఖమ్మంలోని జిల్లా ప్రభుత్వ ఆస్పత్రిలో అనేక ఆరోపణలపై ట్రాన్స్ఫర్ కాబడి వేరే చోటకు మార్చినప్పటికీ, వెళ్లకుండా రెండు సం.ల పాటు అక్కడే వుండి ప్లైవేట్ ప్రాక్టీసు చేసుకుంటున్న మరియు ఎంకవ్యురీ కూడా పెండింగ్లో వున్న వార్లెన డాక్టర్ రంగయ్యగార్లను తిరిగి అక్కడే పోస్టింగ్ యిచ్చినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for
Medical and Health Services by Rs. 100/-

ఉద్దేశ్యము:- ఖమ్మంజిల్లా ఎరువులకు మండలం బసిగండ్లపాడు మండలంలో 30 పడకల ఆస్పత్రి మంజూరై దాని నిర్మాణం పూర్తి నాలుగు సంవత్సరాల్లో అవసరమైన డాక్టర్లు, సిబ్బంది మంజూరు కాబడినా ప్రస్తుతం ఒక డాక్టరు లేని దుస్థితికి నెరసినగా.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for
Medical and Health Services by Rs. 100/-

Government has failed to post Medical Officers in most of the Primary Health Centres in Karimnagar District.

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for
Medical and Health Services by Rs. 100/-

For not taking strict measures to prevent manufacture and sale of spurious drugs in the State claiming the lives of several innocents.

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for
Medical and Health Services by Rs. 100/-

The Government did not act in time to control gastroenteritis recently as a result several people died particularly in Mahaboobnagar District.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for
Medical and Health Services by Rs. 100/-

For not properly attending to the health hazard due to an excess of unclaimed human bodies which were lying in the mortuary of the Osmania General Hospital.

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for
Medical and Health Services by Rs. 100/-

For not taking proper action to prevent the spread of the dreaded disease 'Acquired Immuno - Deficiency Syndrome' in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for
Medical and Health Services by Rs. 100/-

For failing to provide qualified doctors in the hospitals in Vijayanagaram District.

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for
Medical and Health Services by Rs. 100/-

For not providing proper post operative care to the themselves to Family Planning surgery.

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for Medical and Health Services by Rs. 100/-

For non-utilisation of the medical vans for providing medical facility in the rural areas.

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for Medical and Health Services by Rs. 100/-

For not being able to eradicate Leprosy from the Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for Medical and Health Services by Rs. 100/-

For not preventing deaths due to the disease 'Japanese encephalities' in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for Medical and Health Services by Rs. 100/-

For failing to provide a scheme for health insurance to benefit the poor people of our State.

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for Medical and Health Services by Rs. 100/-

For not preventing Malaria deaths in the State.

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for Medical and Health Services by Rs. 100/-

For allowing Gastroenteritis to reach epidemic proportions and causing thousands of deaths in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for Medical and Health Services by Rs. 100/-

For tardy implementation of the School Health Programme.

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for Medical and Health Services by Rs. 100/-

For making the 'Vaidya Vidhana Parishad' ineffective in our State.

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for Medical and Health Services by Rs. 100/-

For not maintaining X Ray and other medical facilities in proper working condition in the Hospitals in the State.

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for Medical and Health Services by Rs. 100/-

For not banning private practice among government doctors forcing the tax payer to pay twice for the service he receives.

Sir B. Satyanarayana Murthy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for Medical and Health Services by Rs. 100/-

We protest against the Govt's decision to give many more permissions to start new medical colleges under private sector.

Sri K. Vivekananda:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for Medical and Health Services by Rs. 100/-

ఉద్దేశ్యము:- ఖమ్మంజిల్లా గిరిజన ప్యాంశాలలో నోకిన విషజ్వరాల కోరంలో నలుగురు మరణించినను అక్కడ సర్వీస్ సమయంలో తగువర్కలు తీసుకోవడంకు నిరసనగా.

K. Ramakanth:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for Medical and Health Services by Rs. 100/-

We express deep regrets for the Govt. failed to control gastroenteritis in the state which took many more lives.

Sri D. Veerabhadra Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for Medical and Health Services by Rs. 100/-

Irregular provision of funds.

Sri D. Chinnamallaiiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 403,56,75,000/- for Medical and Health Services by Rs. 100/-

ఉద్దేశ్యము:- పి.హెచ్.సి. సబ్ సెంటర్స్ లన్నింటిలో డాక్టర్లను యివ్వలేనందుకు మందులు సరిగా యివ్వలేనందుకు నిరసనగా.

63 బొమ్మనాపల్లిలో ఆ గ్రామస్థులు ప్రసూతి వికీర్ణ కేంద్రం మాతాశిశు సంరక్షణ కేంద్రం మంజూరు చేసినచో అందుకు సంబంధించిన వైద్యశాల భవనమును ఫీగా యివ్వ గలమని చేసిన రిప్రజెంటేషన్ ను యింతవరకు అమలుకు పూనుకొననందుకు నిరసనగా.

Mr. Deputy Speaker:- Now, the Hon'ble Minister for Health will move the Demands for Medical Departments for passing.

హోంశాఖమంత్రి ప్రకటన: మండూరు దుర్ఘటనకు బాధ్యులైన వారి అరెస్టుకోసం అమరణ నిరాహారదీక్ష పూసిన దళితులను హాస్పిటలకు తరలించుట, దానిపై జరిగిన సంఘటనల గురించి.

Sri K. Rosaiah:- Sir, I beg to move:

"That the Governemtn be granted a sum not exceeding Rs. 403,56,75,000/- under Demand No. XX - Medical and Health Services".

Mr. Speaker:- Motion moved.

The question is:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 403,56,75,000/- under Demand No. XX - Medical and Health Services."

(Pause)

Motion was carried and the Demand was granted.

Mr. Deputy Speaker:- Now the Hon'ble Minister for Home, will make a statement regarding Tsundur issue.

హోంశాఖ మంత్రి ప్రకటన

మండూరు దుర్ఘటనకు బాధ్యులైన వారి అరెస్టుకోసం అమరణ నిరాహారదీక్ష పూసిన దళితులను హాస్పిటలకు తరలించుట, దానిపై జరిగిన సంఘటనల గురించి

డాక్టర్ ఎం.పి. మైసూరారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మండూరులో ఒక దుర్ఘటన జరిగింది. దాని పూర్వాపరాలు ఇలా ఉన్నాయి.

Mr. Chebrolu Pradeep Kumar and Angalakuduru Adishesu - commenced fast unto death from September 1st, demanding arrest of accused in Tsundur incident - and also arrest and prosecution of C.I. and S.I., on September 5th, the fasting dalits were arrested in Crime No. 91/91 under section 309 of I.P.C. of Tsundur Police Station and were shifted to Government General Hospital, Guntur. In their place Devarapally Prasad Rao and Muddu Dayasagar commenced the fast. On September 9th, both the fasting persons were examined by the Medical Officers of Primary Health Centre, Vetapalem, who advised their shifting to the Hospital within 24 hours. To-day, i.e., on 10.9.1991 at about 4 p.m., while they were being shifted to the hospital by D.S.P. and R.D.O., Tenali, about 500 dalits surrounded the Police Party and attacked the Police party with stones and sticks and obstructed them from shifting the fasting persons to the Hospital.

హోంశాఖమంత్రి ప్రకటన: చుండూరు దుర్ఘటనకు 10 సెప్టెంబరు, 1991 451
 బాధ్యులైనవారి అరెస్టుకోసం ఆమరణ నీరాహారదీక్ష
 పూనిన దళితులను హాస్పిటలకు తరలించుట, దానిపై
 జరిగిన సంఘటనల గురించి.

Leela Krishna, A.R.D.S.P., Benarji, Circle Inspector, Tenali (Rural), one Head Constable A.P.S.P. and A.R.P.C. 2469 Ramalingeswara Rao and a few other Police personnel sustained injuries. About 14 Daliths were reported to have been injured in the lathi-charge. When the lathi-charge proved futile and the situation turned grave the Police had to open fire in self-defence. The police opened two rounds of fire resulting in injuries to Komerla Anil Kumar, Son of Raju, aged 22 years, by harijan caste; resident of Tsundur, who later succumbed to injuries at the Tenali Government Hospital. The fasting Daliths have been admitted to the Government General Hospital at Guntur at 5.25 p.m. today.

Mr. Deputy Speaker:- Now the House in adjourned to meet again at 8.30 a.m. tomorrow morning.

(The House then adjourned at 9.04 p.m. to meet again at 8.30 a.m. on wednesday, the 11th September, 1991).

7. ప్రభుత్వ బిల్లు: 1991, ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార సంఘాల (సవరణ) సవరింపు బిల్లు
(ప్రవేశపెట్టబడినది) .. 379

8. ప్రకటనలు:

(1) కార్యక్రమ పట్టికలో మిగిలిన అంశముల గురించి. .. 379

(2) సభాసమక్షములో వుంచిన పత్రములు. .. 380

9. సభాకార్యక్రమము. .. 380

10. 1991-92 సం.నకు వార్షిక ఆదాయ వ్యయ పట్టిక (బడ్జెటు):

1991-92 సం.నకు గ్రాంట్లకొరకు అభ్యర్థన:

(1) అభ్యర్థన నెం. XXXVII - సాగునీరు.

(2) అభ్యర్థన నెం. XXXIX - విద్యుచ్ఛక్తి అభివృద్ధి.

(3) అభ్యర్థన నెం. XLV - శాస్త్ర, సాంకేతిక విజ్ఞానము, పరిసరాలు.

(4) అభ్యర్థన నెం. XXXVIII - చిన్నతరహా సాగునీరు.

(ప్రతిపాదించబడినవి) .. 381

11. 1991-92 సం.నకు గ్రాంట్లకొరకు అభ్యర్థన:

(1) అభ్యర్థన నెం. XX - వైద్య ఆరోగ్యసేవలు.

(2) అభ్యర్థన నెం. XL - గ్రామీణ, చిన్న తరహా పరిశ్రమలు.

(3) అభ్యర్థన నెం. XXIII - కార్మిక మరియు ఉపాధికల్పన.

(4) అభ్యర్థన నెం. XLI - పరిశ్రమలు.

(5) అభ్యర్థన నెం. XLII - గనులు మరియు
ఖనిజములు.

393

12. హాంశాఖామంత్రి ప్రకటన:

మండూరు దుర్ఘటనకు బాధ్యులైనవారి అరెస్టు
కోసం అమరణ నిరాహారదేక్ష వూసిన దళితులను
హాస్పిటలుకు తరలించుట, దానిపై జరిగిన
సంఘటనల గురించి.

450